RAZMATRANJA

STOTINU PEDESET GODIŠNJICA OSNUTKA BISKUPSKOG BOGOSLOVSKOG SJEMENI
ŠTA U ĐAKOVU I PET GODIŠNJICA BISKUPSKOG POSVEĆENJA PREUZVIŠENOG G
OSPODINA MSGRA STJEPANA BäUERLEINA BISKUPA I REKTORA + STOTINU P
EDESETA GODIŠNJICA OSNUTKA BISKUPSKOG BOGOSLOVSKOG SJEMENIŠTA U ĐA
KOVU I PET GODIŠNJICA BISKUPSKOG POSVEĆENJA MSGRA STJEP.BäUERLEINA

NEDOSTAJU STRANICE 116-117

P. Magnaud, kanonik

RAZMATRANJA ZA BOGOSLOVE

I z b o r

za velike ljetne praznike

i z

slijedećih serija razmatranja

DOMINUS EST
DILEXIT ME
MATER TUA
ECCE HOMO
FONS VIVUS

D j a k o v o

1956

P R E D G O V O R .

hrvatskom prijevodu

Gospodin Vas je izmedju tisuća mladića izabrao. Odijelio Vas je od svijeta. Poklonio Vam je svećeničko srce i neprestano u nj zaviruje.

Gospodin hoće, da budete "electi", zato je s Vama intimniji i htio bi s Vama dugo razgovarati i gledati Vaše otvoreno srce.

Kad Mu poklanjate prve časove svoga dana, da u razgovoru, kroz svoje razmatranje, šapćete o svojoj ljubavi prema Njemu, o svojem napretku u izgradnji svoje nutrine, o svojim posrtajima i padovima, o svojim radostima i suzama, o svojim sumnjama i svijetlima, koja bljeskaju u Vašoj nutrini, napose u tihom razgovoru s Njime, - On je zadovoljan s Vama. "Od punine srca usta govore" (Matth 12,34).

Vasa su razmatranja središte Vašeg duhovnog izžarivanja kroz cijeli dan. Vaše zadnje misli u danu i prve misli slijedećeg jutra zaokupljene su svim onim, što ćete u razmatranju s Isusom govoriti. Razmatranje Vas pripravlja na otajstvo svete Žrtve i na najintimnije sjedinjenje s Njime u svetoj Pričesti.

U razmatranju raspravljate s Gospodinom o planovima za svoj i Gospodinov dan. Razmatranje je svijetlo, koje obasjava sve časove Vašega dana: i Vašu ljubav prema svima, s kojima živite i Vaš studij i Vaše težnje, da se približite velikom idealu, i tajna snage, kojom gledate u svoju budućnost.

U knjizi, koja je s mnogo ljubavi i pisana, i prevodjena i priredjena za Vas, pruža Vam se gradja za Vaše razgovore s Isusom. Samo gradja, a Vi ćete o svemu govoriti s Isusom na svoj način, onako, kako Vi doživljavate ove istine, tako da razmatranja ne postanu studij, nego molitva - intimno razgovaranje, ili možda samo gledanje, Isusa u istinama, s kojima se susrećete u ovoj knjizi. U razmatranju Bog nije otsutan i mi Mu ne govorimo kao nekom dalekom Biću, nego kao Prijatelju, Bratu, Ocu, koji nam je bliz, kojega mi gledamo i koji nas gleda.

Naša nebeska Majka, posebna Zaštitnica našeg Sjemeništa, koja ga na svojem majčinskom krilu nosi već 150 godina, otkako ono postoji, Majka Vječnog Svećenika, neka Vas uvede u intimni život s Isusom, kao što je uvodila sve one, koji su pokucali na vrata nazaretske kuće.

Vi želite biti "lucerna ardens et lucens" (Jo 5,35), to ćete biti samo PER IPSUM ET CUM IPSO ET IN IPSO u razmatranju.

RAZMATRAJTE!

+ STJEPAN

bask. biskup, rektor

U V O D

Velika radost, duhovna korist i zahvalnost, koju su naši bogoslovi imali i kojom su primili prvu i drugu zbirku razmatranja za praznike, potakla nas je, da im i u ovoj godini pružimo u ruke novu Zbirku.

Ovogodišnja razmatranja su zapravo I z b o r iz niza razmatranja, što ih je napisao kanonik P. Magnaud, poglavar Malog Sjemeništa u Montaubanu u Francuskoj. Ona nisu napisana posebno za praznike, ali će svatko moći izabranu građu l ako primijeniti na svoje prazničke prilike. U svemu ima šest svezaka spomenutih razmatranja:

1. - DOMINUS EST (razmatranja o Evandjeljima - 1947. god.)
2. - DILEXIT ME (razmatranja o Poslanicama sv. Pavla - 1948.)
3. - SEQUERE ME (razmatranja o Kristovim otajstvima - 1951.)
4. - MATER TUA (razmatranja o Djevici i Svecima - 1951.god.)
5. - ECCE HOMO (razmatranja o naravnim krepostima - 1953.)
6. - FONS VIVUS (razmatranja o svetim Sakramentima - 1955.)

Sam pisac, u svojem odgovoru na našu molbu, da dopusti prijevod i izdavanje ovih razmatranja, dne 26. prosinca 1955. godine piše:

"Bien volontiers, je vous accorde l'autorisation que vous me demandez de traduire quelques unes de mes petites méditations pour vos séminaristes. Puissent-elles leur faire un peu de bien et les aider à rester fidèles à l'appel du Christ et de sa véritable Eglise".

Pred svakim mjesecom nalazi se kao u v o d nekoliko misli i u njemu je označeno iz kojih je svezaka građa odnosnog mjeseca.

Odmah na početku donosimo samo nekoliko misli o razmatranju, nekoliko načina pripravne i zahvalne molitve, kao i nekoliko PRIKLADNIH METODA, prema kojima će se uspješno moći obavljati razmatranje.

Budući da uz RAZMATRANJA posebno mjesto dajemo POHODIMA PRESVETOM OLTARSKOM SAKRAMENTU, priloženi nacrti za obavljanje te duhovne vježbe, donijet će mnogo duhovnog ploda onima, koji se s njima posluže.

Na kraju se nalazi RATIO MENSIS, da bi naši bogoslovi, koji žele i koji to smatraju svojom duhovnom potrebom, imali priliku voditi točnu brigu i evidenciju o svom duhovnom nastojanju preko praznika u svojem posebnom i općem ispitu savjesti.

Prihvate li naši bogoslovi i ova razmatranja i naputke, koji su u njima dani, i ideje, koje su u njima sadržane, s onom ljubavlju, kojom ih njihovi Poglavari za njih priređiše, blagoslov Božji ne će izostati.

A. POTREBA RAZMATRANJA

Da ne razvijamo opet već dobro nam poznatu teoriju o potrebi razmatranja, navest ćemo očinske opomene nekoliko zadnjih Papa, koje se odnose na potrebu razmatranja:

Papa Pijo IX. - Stoga neka pitomci ujutro, zazvavši pomoć Duha Svetoga i izmolivši prije jutarnju molitvu, proborave p o l a sata u marljivom i dubokom razmatranju o nebeskim stvarima, o krepostima i dužnostima svećeničkog staleža, čime se njihov razum rasvijetljuje nekom svijetlošću, a njihov se duh, kao nahranjen nekom hranom, kroz cijeli dan podržava i jača.

Papa Pijo XI. - Svaki dan kroz p o l a sata neka obave razmatranje. Mladji zajedno, a stariji svaki posebno, ... iz svoje vlastite knjige, da bi kasnije, kao svećenici, taj vrlo pobožni i prekorisni običaj i način molenja zadržali ...

Papa Pijo XII.- No kako tjelesna hrana naš život ne hrani, ne podržaje, niti proširuje, ako nije probavljena, provarena i pretvorena u našu substanciju, tako ni svećenik ne može postati gospodarom svojih čuvstava, niti može očistiti svoju dušu, niti težiti prema krepostima, kako bi morao, ako nije r e v n i m i s t a l n i m razmatranjem produbio otajstva Božanskog Spasitelja, najvišeg Uzora svećeničkog života i neicrpivog Vrela svetosti ....

B. PRIPRAVNE MOLITVE

O neizmjerno Veličanstvo, Gospodine i Bože moj, kojemu se ovdje klanjam, evo me, premda sam prah i pepeo, da poslušam Tvoju riječ. Nijesam vrijedan, da stupim preda Te radi nebrojenih grijeha svojih. Žao mi je od svega srca, što sam Te uvrijedio i molim Te ponizno, da mi oprostiš.

Nauči me, Gospodine, vršiti Tvoju svetu volju Tvoju i daj, da sve svoje misli, riječi i djela upravim na veću hvalu i slavu Tvoga Veličanstva. Amen.

+

Utjelovljena Riječi Božja i rodjeni Sine Božji, nauči me velikodušnosti! Daj, da Ti služim, kako Ti zaslužuješ: da dajem, a da ne brojim; da se borim, a ne gledam na rane; da radim, a da ne tražim počinka; da se sav iscrpim ne tražeći nikakve nagrade osim slatke svijesti, da sam ispunio Tvoju svetu volju.

Sveta Marijo i Majko Božja, očuvaj mi srce čisto kao u djeteta, prozirno kao izvor. Učini moje srce jednostavnim, da ne uživa u tugaljivosti, velikodušnim, da se preda, nježnim, da osjeća sućut, vjernim i plemenitim, da priznaje sva dobročinstva i ne zadržava u sebi gorčine ni ikakve zlobe. Učini moje srce blagim da ljubi, a ne traži uzvrata, radosnim, ako ga izbrišu u drugim srcima pred Tvojim Božanskim Sinom, velikim i nesavladivim, da ga ne zastraši nikakva nezahvalnost, da ga ne umara nehaj, uznemirenim jedino radi slave Isusa krista, ranjenim njegovom ljubavi i da ta rana zacijeli istom u nebu. Amen.

Gospodine, Bože moj! Vjerujem, da si ovdje prisutan, klanjam se Tvojem Veličanstvu. Kajem se za sve svoje mnoge grijehe i molim Te za milosrđe i oproštenje. Rasvijetli me svojim Duhom, da upoznam nauk Isusa Krista Sina Tvoga, te mi po njegovim zaslugama udijeli milost, da se odlučim nasljedovati Ga. Amen.

C. METODE

Ponovimo nekoliko misli o metodi u razmatranju!

Jedan duhovni pisac, Dom Lehodey, opravdano veli: Jednaka je iluzija prezirati metodu, kao i biti joj rob. Početnici, koji nemaju iskustva, trebaju vođju, koji će ih voditi za ruku. A kad nam vještina tog razgovora postane bliža, naše će srce željeti, da se slobodnije izražava. Metoda bi ga sputavala. Treba se dakle njome okoristiti, ali je i odbaciti, kad nam postane zaprekom.

Istu misao pisac nastavlja: Nije potrebno u jednom razmatranju izvesti sve čine, koje predvidja stanovita metoda. A još je manje potrebno izvoditionim redom, kako metoda predvidja. Metoda nam mora pametno pomoći, ali ne smije sputavati našu slobodu. Malo po malo će se vaše razmatranje pojednostavniti, vi ćete se najedanput moći razgovarati sa svojim Ocem i našim Spasiteljem, a da ne morate pribjeći "receptu", točno odredjenoj metodi. Dobro zapamtite, da je najbolja metoda razmatranja vaša vlastita, koju ste sami po malo stvorili. Ona će biti dobra,

- ako ste se dugo držali temeljnih metoda,
- ako vam ta osobna metoda donosi koristi i
- ako ste se posavjetovali sa svojim duhovnikom.

Mi ćemo iznijeti u nacrtu četiri metode:

a) Metoda svetog Ignacija: Primjena triju moći
b) Sulpicijanska metoda
c) Metoda kod čitanja tekstova i
d) Metoda Dom Chautarda.

a) Metoda sv. Ignacija: PRIMJENA TRIJU MOĆI

I. Prije razmatranja

Pripravi se
- iz daleka
  - otstranivši zapreke — oholost, pretvaranje, rastresenost duha, svaki grijeh, osobito puti
  - upotrebljujući pomoćna sredstva — krepost, iskreno težeći za savršenošću i mrtveći se
- iz bliza
  - I. Čitanjem ili slušanjem sutrašnjeg razmatranja
  - II. Kratkom pomišlju prije početka
  - III. Prvom pomišlju ujutro, dok se oblačiš, preporučivši se Bg. Gospi kod jutarnjeg pohoda.

II. Za vrijeme razmatranja

1. Početak

Stojeći promatraj Gospodina Isusa, kako te gleda, te Mu se pun žive vjere pokloni.

U pripravnoj molitvi klečeći { klanjaj se, pokaj se za grijehe, prikaži se sav Gospodinu i moli Ga za milosti, da bi mogao dobro razmatrati.

U predvježbi:

- I-voj { osjetne stvari promatraj, neosjetne pomišljaj. — na ovo često misli u razmatranju
- II-goj { moli, da ti Gospodin pamet prosvijetli volju gane, te istinu upoznaš i uzljubiš
- III-ćoj { (ako se razmatra o kakvom događaju) dozovi si u pamet povijest toga događaja. Ovo će u tom slučaju biti PRVA predvježba, prva će biti DRUGA, a druga TREĆA.

2. Samo razmatranje

PAMĆENJE { neka je živo. Pitaj se: Tko radi, govori, itd.? Što? Gdje? Čim? Zašto? Kako? Kada? Probudi češće vjeru

Razum neka promatra pojedine dijelove predmeta neka povuče određen zaključak, primjeren svojim prilikama i potrebama

Motivi:

- tako dolikuje { čovjeku, kršćaninu, Isusovom izabraniku
- korisno je: { duši našoj ili duši bližnjega, da se laganije od zla sačuvamo, da bolje u dobru ustrajemo
- lako je { uzmite jaram... naći ćete mir ... jaram je moj sladak i breme moje lako { poniznim srcem
- potrebno je { ako nije često ni lako, ni ugodno

Kako sam se do sada toga držao { ispitaj se { pokaj se ili zahvali
ponizi se i popravi

Što mi valja odsada činiti? Osobito danas?

Što će mi smetati? Što će mi pomoći? { različito prema osobama.

Volja nek a:

- budi čuvstva: tokom cijelog razmatranja: radosti, žalosti, kajanja, zahvalnosti, itd. više srcem nego jezikom. Uvijek je dobro poslužiti se izrekama iz Sv. Pisma. Čuvstva se mogu probudjivati i kad je pamćenje u poslu.
- stvara odluke:
  - bez kojih nema pravog razmatranja iza svakog praktičnog zaključka primjerene osobnim potrebama
  - posebne: ako se radi o kojem posebnom slučaju ili ako se u općenitom slučaju kani nešto posebno učiniti
  - samo za danas, i prema sadašnjem raspoloženju, dobro obrazložene i u duhu poniznosti, preporučiti ih Gospodinu, moliti Ga za pomoć. Isto tako i Bl. Djevicu Mariju, Andjela Čuvara, svete Zaštitnike

3. Svršetak

Razgovor može biti:
- Ponovi u kratko ove dobre odluke
- raznovrstan prema gradivu
- neka više govori srce, nego jezik
- moli za milost, da odluke oživotvoriš
- završi ga kojom u s m e n o m molitvom.

3. Poslije razmatranja

OSVRT:
- Ispitaj se:
  - kako sam činio bližnju pripravu?
  - kako sam obavio propisanu molitvu?
  - kako sam primijenio duševne moći (pamćenje, razum, volju)?
  - kakav je bio razgovor?
- Ponovi:
  - odluke, razloge, čuvstva, molitvu.
  - A može se razmatrati o onome, što nam se najviše svidjelo ili naprotiv o onome, što nam nije išlo od srca.
  - Možda će sada

b) SULPICIJANSKA METODA

Ova je metoda posebno zgodna, veli Tanquerey, za bogoslove i svećenike. Ona im neprestano doziva u pamet, da svećenik - koji je drugi Krist po svojem karakteru i moći - mora to isto biti i po dispozicijama i krepostima, i da se sva njihova savršenost zapravo i sastoji u tome, da porade na tome, da Isus živi i raste u njima.

Ostavivši po strani dugo tumačenje te metode, koja nam je poznata iz škole, donosimo samo n a c r t kojim se možemo poslužiti:

I. Priprava

Bliža:

1. Uvečer izaberi predmet razmatranja i točno odredi u čemu ćeš promatrati Spasitelja, što ćeš Ga zamoliti i kakve ćeš odluke stvoriti
2. Budi sabran i ostani u mislima na razmatranje
3. Kod ustajanja pomisli na svoje razmatranje

Neposredna:

1. Stavi se u Božju prisutnost, koji je svuda, a posebno u Tvom srcu
2. Ponizi se pred Bogom i sjeti se svojih grijeha Moli "Confiteor" ...
3. Zazovi Duha Svetoga, jer si sam nesposoban moliti kako treba.. "Veni Sancte ..."

II. Korpus razmatranja

1. točka: KLANJANJE Isus pred očima:

1. Promatraj u Bogu, Isusu ili kojem svecu ono što želiš promatrati: { osjećaje njihova srca, njihove riječi ili čine
2. Iskaži im svoje štovanje i svoje dužnosti { poklona, zahvale hvale, ljubavi, veselja, žalosti

2. točka: D. PRIČEST Isus u srcu

1. UVJERI SE u korist ili potrebu kreposti, koju promatraš, motivima vjere, umovanja ili jednostavne analize
2. POGLEDAJ SEBE s osjećajima žalosti, kad misliš na prošlost, stida, kad gledaš sadašnjost i želje, kad misliš na budućnost.
3. MOLI OD BOGA KREPOST, o kojoj razmatraš. To je sveta Pričest, jer time postajemo dionicima Gospodinovih kreposti. Moli i za druge potrebe: za Crkvu, drage ili povjerene osobe, itd.

3. točka: KOOPERACIJA Isus na rukama

1. Stvori posebnu odluku, za sada, djelotvornu, poniznu
2. Obnovi odluku svoga posljednjeg ispita savjesti.

III. Zaključak

1. Zahvali se Bogu za milost, koju ti je dao u razmatranju.
2. Moli Ga, da ti oprosti propuste i nemarnosti, koje si počinio u toj svetoj vježbi.
3. Moli Ga, da blagoslovi tvoje odluke, današnji dan, život i smrt.
4. Načini duhovnu kiticu, što znači: izaberi kakvu misao, koja ti se jače danas usjekla u dušu, da se po njoj preko dana sjetiš svojih odluka.
5. Povjeri sve Blaženoj Djevici Mariji!

c) Metoda za razmatranje teksta

Ovo je vrlo jednostavna metoda. Upotrijebio ju je o. Plus u svojoj knjizi "Preš životom" (1). Na isti način možemo, kad smo umorni, poslužiti se tom metodom i primjenjivati je i na tekstove slijedećih razmatranja:

I. Prije razmatranja

1. Pokloni se Bogu, koji je prisutan u tebi
2. Ponizi se: "Ja, da govorim s Bogom!"
   Zamoli za to potrebno svijetlo i jakost.

II. Za vrijeme razmatranja

1. Polagano čitaj, kušajući pri tom shvatiti o čemu se radi, i posebno, nastoj u tome u ž i v a t i
2. Pitaj se: što moram zaključiti iz toga?
   što znači taj odlomak?
   što sam dosada činio u toj stvari?
   što ću činiti ubuduće?

III. Iza razmatranja

1. Zahvali se Bogu za primljeno svijetlo
2. Prikaži Mu stvorene odluke
3. Moli se žarko, da Mu budeš vjeran.

d) METODA DOM CHAUTARDA

Ovu metodu donosi na prvim stranicama ovih razmatranja sam pisac. Ona je izvadjena iz knjige Dom Chautarda: "Duša apostolskog djelovanja" (2)

Budući da pisac donosi baš tu metodu, sigurno smatra, da će se njegova razmatranja moći najuspješnije obavljati upravo po toj metodi. No, jasno je, iz onoga što je prije rečeno, da smo u izboru metode slobodni. Pokušajmo!

Ova metoda, kao u ostalom i svaka druga, ima tri dijela: 1. PRIPRAVU. - 2. SAMU VJEŽBU (korpus) - 3. ZAKLJUČAK.

I. PRIPRAVA (ona mora započeti već uvečer).

1. Izaberi tekst za razmatranje!
   (To će konkretno biti razmatranje odredjeno za svaki pojedini dan).
2. Stavi se odmah u Božju prisutnost!
   Ukloni rastresenost, usmjeri svoju pažnju na Boga.
   Pokloni Mu se i zamoli Ga za svijetlost i snagu.
   Probudi čuvstvo poniznosti i pouzdanja u Boga.
3. Konačno, usmjeri svoje pamćenje na izabrani predmet!
   Predstavi si konkretno sliku ili misao, koju razmatraš, na primjer: Isusa, kako poučava, kako ozdravlja, kako umire, apostolsko zvanje, život ovog ili onog sveca, itd.
   Uspjeh razmatranja često ovi o tome, koliko ŽIVO i koliko BLIZU promatramo predmet, o kojem razmatramo.

Čitaj pažljivo tekst i usmjeri na nj svu svoju pažnju. Podji Isusu u školu, i prije svega dobro SHVATI sve, što te želi poučiti, koliko je to važno, ne onako općenito, nego za tebe, u tvojim konkretnim prilikama.

V — VIDEO VIDIM: Obnovi čin vjere. Duboko zaori u istinu, o kojoj razmatraš, okreći je i prevrći u duhu, sve dok ne postane jasna, proživljena. Sve to, u drugom licu, u pouzdanom razgovoru s Isusom.

J E Ž B A — SITIO Žeđam: Normalno, iza razuma mora govoriti tvoje srce. Istinu, koju vidiš, moraš uzljubiti, moraš je prihvatiti. Žali, što je nisi bolje shvatio. Žalosti se, što se još nije usjekla u tvoj život. Moli za oproštenje. Probudi želju, da je bolje proživljavaš.

Ljubav, radost, predanje u volju Božju, odricanje od svega ostaloga, odvratnost, mržnja, strah, srdžba, nada i pouzdanje ... Pusti, da ti srce obuzme koje od tih osjećaja i da mu se sasvim prepusti, da ga ispuni, i da te osjećaje kaže Isusu, da ih ponavlja po sto puta, nježno, vjerno, ali jednostavno. GUSTARE RES INTERNE - UŽIVATI U TIM STVARIMA U DUŠI, veli sveti Ignacije. Tu se nameću neka pitanja: a) u čemu se moram popraviti
b) koje mi smetnje stoje na putu?
c) što me udaljuje od napretka?
Razgovaram se s Isusom o svakom tom pitanju, i redovito dolazim do točke:

VOLO HOĆU: Čuvstva potiču tvoju volju.
Shvatio si: uvidio si zlo u sebi, zgražaš se nad njim, odlučuješ, da ćeš se popraviti:
a) tvoj razum treba svijetla
b) tvoje srce treba očistiti
c) tvoju volju treba ojačati.
H o ć u ! - Stvori odluku u odredjenoj stvari, koja je najviše na te djelovala. PREDVIDI u danu sve okolnosti, prilike i čvrsto obećaj, da ćeš ih svladati. PONAVLJAJ ove voljne čine često i iz dna duše, uvijek u razgovoru s Isusom. Njemu obećavaš!

III. Zaključak — VOLO tecum / HOĆU s Tobom:
To je konačna molitva poniznosti i nade.
Vidiš sve, što moraš danas učiniti i ti to hoćeš.
Ali, slab si!
Zato zamoli ponizno milost, MOLI ISUSA, DA TI POMOGNE. S njime ćeš sretno provesti dan.
Opet ćeš Ga naći u predvidjenim prilikama: kod ispita savjesti, kod Pohoda Presvetomu, kod večernje molitve.
Zatim izmoli svim žarom svoje duše završnu molitvu, a onda: pođji s Njime na posao!
Na kraju skupi ono, što ti se posebno svidjelo u razmatranju u DUHOVNU KITICU i misli na nju preko dana.

Svaka naved na metoda izgleda kompliciran a i duga u svojem nacrtu. Medutim, ipak je lakše obavljati razmatranje u praksi. Po malo stičemo u tome naviku, razmatranje se pojednostavnjuje. Ovdje, kao i svugdje, metoda ima samo jedan cilj, a taj je: da podjemo od nje, dok ne naučimo sami, bez "recepta" jednostavno razgovarati s Isusom.

D. ZAVRŠNE MOLITVE

Dušo Kristova, posveti me
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, okrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Medju rane svoje sakrij me.
Ne dopusti, da se odijelim od Tebe.
Od neprijatelja zlobnoga brani me.
U času smrti moje zovni me.
I zapovjedi mi, da dodjem k Tebi.
Da sa Svetima Tvojim hvalim Te.
U vjeke vjekova. Amen.

+

Primi, Gospodine, svu moju slobodu! Primi pamćenje, razum i svu volju! Štogod imam ili posjedujem, darovao si meni. Sve to Tebi vraćam i predajem Tvojoj volji na upravljanje. Daj mi samo ljubav svoju i milost svoju i dosta sam bogat, nit štogod drugo više tražim. Amen.

+

Zahvaljujem Ti, Gospodine Bože moj, na svim darovima, kojima si me obdario u ovom razmatranju. Molim Te, Gospodine, da, kao što si mi rasvijetlio razum, tako mi milostivo učvrsti i volju, da ono, što sam upoznao kao jedino dobro i istinito svojim razumom, takodjer i djelom izvršim, i vršeći Tvoju svetu volju, dostojan budem doći u kraljevstvo nebesko. Amen.

+

O Jesu, vivens in Maria, veni et vive in famulis tuis, in spiritu sanctitatis tuae, in plenitudine virtutis tuae, in perfectione viarum tuarum, in veritate virtutum tuarum, in communione mysteriorum tuorum: dominare omni adversae potestati in Spiritu tuo, ad gloriam Patris. Amen.

+

S R P A N J

Mjesečni zaštitnik: SVETI ILIJA, prorok
Nakana apostolata Molitve: DA SE TJELESNI I SPORTSKI ODGOJ RAVNA PO KRŠĆANSKIM NAČELIMA
Misijska: CRKVA U AFRICI
Za praznike: DA SRPANJSKA ŽEGA, u duhovnom smislu, ne sasuši i ne sažeže, što smo ponijeli na praznike.

Glavni predmet razmatranja za ovaj mjesec su RAZMATRANJA O NARAVNIM KREPOSTIMA (Iz V. zbirke: ECCE HOMO).

Da shvatimo, kolika je važnost tih razmatranja, imajmo u vidu, što veli Tanquerey o temperamentima i o karakteru. Temperamentom naziva skup prirodjenih težnja, koje izviru iz fiziološke konstitucije svakog pojedinca. Karakter sačinjava skup psiholoških dispozicija, koje izviru iz temperamenta, odgoja, napora naše volje i stečenih navika. Upravo to i želimo: odgajati svoju narav i oplemenjivati je. Jačati svoju volju i sticati dobre navike. Na toj će podlozi tada raditi milost.

Često se te naravne kreposti omalovažuju, a ipak je činjenica, da se bez njih nikada ne dolazi do prave svetosti. Kako bi netko mogao postati dijete Božje, a da u isto vrijeme ne bude pravi i potpuni čovjek?

Isus izgradjuje u Apostolima ponajprije naravne kreposti. On ih kori radi srdžbe, zavisti, svadljivosti, neprijateljstva, žalosti, uskogrudnosti, oholosti, gramzljivosti, sebeljublja, preuzetnosti, malodušnosti ...

Potiče ih na hrabrost, ljubav, požrtvovnost, ustrajnost, preziranje nepravdi, veselje, dobrotu, strpljivost, ljubav ... Jednom riječi: da nasljeduju njegove kreposti.

Istina je: "Svećenik se za ljude postavlja", ali se i od ljudi uzima (3). Zato je i naša temeljna briga kroz ovaj mjesec postati savršeni ljudi, kako nam taj Lik rišu razmatranja, koja slijede.

NEDJELJNA su razmatranja kroz ovaj mjesec posvećena Duhu Svetomu. Izaijina vizija: "Na Njemu će počivati Duh Gospodnji: duh mudrosti i razuma, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjega" (4) neprestano se obnavlja. Upravo istim riječima priziva Biskup Duha Svetoga na potvrdjenike, a tako Ga isto priziva u redjenju subdjakona:

"Pošalji na njih, molimo Gospodine, Svetoga Duha, da po Njemu darom Tvoje sedmerostruke milosti ojačaju za vjerno vršenje Tvoje službe" (5).

"Podaj, molimo, svemogući Oče, ovim svojim slugama svećeničko dostojanstvo; obnovi u njihovim grudima DUHA SVETOSTI, da od Tebe zadobiju i prihvate ..." (6).

I djakoni i svećenici ćemo postati istim tim Duhom!

Konačno, dva su razmatranja u ovom mjesecu (2. i 16.) posvećena Blaženoj Djevici Mariji, i tri Svecima (19., 26. i 31. srpnja).

1. srpnja

EMITTE SPIRITUM TUUM

I. - Sveta Potvrda osigurava potpuni procvat kršćanskog života u duši. Ona igra u životu svakoga od nas onu ulogu, koju su Duhovi odigrali u životu Crkve: TO SU NAŠI DUHOVI.

"Nitko ne pozna Oca, nego jedino Sin i onaj, kojemu to Sin hoće objaviti" (7), veli nam Isus.

I isto kao što Isus svjedoči za Oca ("Filipe, tko je vidio mene, vidio je i Oca") (8), tako i DUH SVJEDOČI ZA SINA. "Ja ga nijesam poznavao", veli sveti Ivan Krstitelj za Isusa, "ali onaj, koji me je poslao, da krštavam vodom, reče mi: Na koga vidiš da silazi Duh i nad kim lebdi, to je onaj, koji krsti Duhom Svetim. Ja sam to vidio i postao sam svjedok za to: ovaj je Sin Božji" (9).

II. - Ovo isto SVJEDOČANSTVO ZA SINA Duh Sveti izvodi u duši svojih apostola: "A kad dodje Tješitelj, kog ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji izlazi od Oca, On će SVJEDOČITI ZA MENE..." (lo). "Ali kad dodje On, Duh istine, uvest će vas u svu istinu, jer ne će od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javit će vam buduće stvari. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javit će vam" (11).

I doista, na DUHOVE vidimo Duha Svetoga, gdje zahvaća dušu Apostola i kako ih najednom prenosi iz onog stanja duhovnog djetinjstva, gdje su živjeli u polu-znanju, plašljivosti i strahu, U STANJE DUHOVNO ZRELIH, bistrih, odvažnih i smionih ljudi. Krist je bacio životno sjeme i povjerio ga je toj istrošenoj, ali bogatoj zemlji, to jest u dušu svojih apostola. Ono je polagano i teško klijalo, jer je prepustio Duhovskoj vatri brigu, da dozori do žetve.

III. - To je povijest svake naše duše.

Po krštenju, koje nas je preporodilo, rodjeni smo na život djece Božje. Da bismo mogli živjetim tim životom, ono nam je donijelo potrebnu opremu: ulivene kreposti, bogoslovske i moralne, po kojima se odnosimo prema Ocu i prema svojoj braći kao Božja djeca. Baš onako, kao što se i svako normalno i zdravo dijete radja sa svim onim, što će mu omogućiti, da postane čovjek. U naravnom se redu taj preobražaj odvija polagano, postepeno i neprimjetno samim djelovanjem života, koji teče.

U nadnaravnom se redu ovaj prijelaz iz djetinjstva u odrasli dob, ovaj duboki preokret u duhovnom djetinjstvu, čemu nikada više u daljnjem životu ne će nikada biti nešto slično, zbiva najednom, bljeskom jednih Duhova, djelovanjem Duha Svetoga na Potvrdi, koja daje sinovskom životu njegovo savršeno ustrojstvo i moć, da bi nosio sve svoje plodove.

IV. - DUHU SVETOMU je konačno, dakle, kod Potvrde povjerena zadaća oko našeg osobnog i društvenog posvećenja u Crkvi, koju On oduhovljuje i vodi. On upaljuje i potiče u našoj duši plamen vjere i ljubavi. On je Kristov predstavnik kod naših duša, taj DUH ISUSOV, kako veli sveti Pavao, koji zastu-

pa pred nama Božju stvar. On je onaj Učitelj, onaj neumorni Odvjetnik, onaj nutarnji Gospodar, koji je u isto vrijeme i svjetlost i blagost, snaga i žar, ugodnost, radost i mir: STUDENAC ŽIVI, LJUBAV, PLAM I POMAZANJE DUHOVNO (11).

On je, svojom živom i djelotvornom prisutnošću, jamstvo, dokaz, ZALOG, da će obećanje o našem sinovskom posinjenju biti izvršeno: "Mi imamo PRVINE DUHA, veli sveti Pavao, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenje" (12). Da, Krist je zaista održao svoju riječ, nije nas ostavio sirotama. Njegov nam Duh pomaže, da očekujemo njegov dolazak, živeći već sada, po tom Duhu, kao sinovi Božji i kao budući baštinici božanske slave. I upravo nam taj Duh, po kojem postadosmo sinovi Božji, omogućuje, da već sada možemo Bogu reći: "Oče ..." (13).

Prema riziku, kojemu se izlažeš svojom vjerom, koji predstavlja tvoj vlastiti udio, i kojemu se moraš svaki dan sve više izlagati, Duh Sveti odgovara poplavom svoga svijetla i svoje ljubavi. Budi dakle vjeran. BUDI POUČLJIV. Prepusti se njegovu vodstvu, da uzmogne što uspješnije djelovati u tebi. Ne opiri se njegovoj ljubavi. Sam On će ti osigurati tvoj duhovni rast. Zadnja riječ života tvoje duše je u posvemašnjoj, posve pouzdanoj i radosnoj poslušnosti njegovim nadahnućima. Neka On bude Providnost, Ljubav i Jakost Božja na djelu u tvom životu.

2. srpnja

POHODJENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

I. - Andjeo Joj je rekao za dokaz istinitosti svoga poslanja: "I Elizabeta, rodjakinja tvoja, u starosti svojoj zače sina, i ona, koju zovu nerotkinjom, broji već šesti mjesec. Jer u Boga nije nemoguća nijedna stvar" (14). I Marija je smatrala svojim najhitnijim poslom otputovati što prije u judejsku zemlju, u planine, ČESTITATI SVOJOJ RODJAKINJI I S NJOME SE VESELITI radi dobrote, koju je Bog pokazao prema njima.

DIVI SE PAŽNJI SVETE DJEVICE. Sva vesela zbog sretne vijesti, koja nadilazi Elizabetine želje, zaboravljajući samu Sebe, "unidje u kuću Zaharijinu (sigurno neočekivano) i pozdravi Elizabetu" (15). I dogodi se, nastavlja sveti Luka, da je, "čim je Elizabeta čula pozdrav Marijin, zaigralo dijete u utrobi njezinoj. Ona se napuni Duha Svetoga i povika iza glasa: "BLAGOSLOVLJENA SI TI MEDJU ŽENAMA I BLAGOSLOVLJEN JE PLOD UTROBE TVOJE. Otkuda meni ta milost, da Mati Gospodina mojega dolazi k meni? Da ... BLAŽENA, KOJA SI VJEROVALA, da će se ispuniti, što joj je kazao Gospodin" (16).

II. - Još prije nego je Marija progovorila i ispripovijedala, u svojem MAGNIFICAT - VELIČA, sve divne stvari, koje Joj je učinio Gospodin, Elizabeta, koju je Duh Sveti poučio, shvatila je sve i ona vjeruje i zna, da to pred njom ne stoji pred njom samo njezina rodjakinja, NEGO PRAVA MAJKA NJEZINOG BOGA ...

A Marija, koju je poučio andjeo, i prije nego je progovorila Elizabeta, znade i vjeruje, da dijete njezine rodjakinje nije obično dijete poput druge djece, nego onaj, koga Bog šalje

pred njezinim Sinom, kao prvi dokaz, prvo svjedočanstvo njegova Božanstva.

Preteča već živi, i jer još ne može govoriti, on igra i pozdravlja, na usta svoje Majke, svoga prisutnog Gospodina.

SVE JE DOBRO. BOŽJI SE PLAN OSTVARUJE. Bit će dovoljno, trideset godina kasnije, na jordanskim obalama ponoviti taj razgovor, da svijet bude uvjeren, da je čas spasenja konačno kucnuo.

Promatraj to otajstvo, klanjaj se Božjoj Mudrosti i divi se posvemašnjoj poslušnosti onih, koji Mu služe.

III. - I pjevaj s njima o MILOSRDJU BOŽJEM PREMA NAMA.

"Veliča duša moja Gospodina. I raduje se duh moj u Bogu spasu mojemu. Što je pogledao na poniženje službenice svoje, jer gle, odsad će me zvati blaženom svi naraštaji. JER MI UČINI VELIKE STVARI SVESILNI ..." (17).

Da, On je Njoj učinio velike stvari, a njezina je ZASLUGA bila u tome, ŠTO SE JE PREPUSTILA NJEGOVOM DJELOVANJU ... ali ta je zasluga velika. Tako se je lako oprijeti Bogu, ti to jako dobro znaš, koji se svaki dan moraš boriti protiv samoga sebe i neprestano ubijati svoju sebičnost, da bi te milost mogla posve prožeti i s tobom učiniti velike stvari ...

Moli vruće Blaženu Djevicu Mariju, da širom otvori tvoju dušu ZA BOŽJE POHODJENJE. Da Ga pustiš, da oblikuje u tebi polagano i savršeno, svećenika, kakvog treba. Rado moli svaki dan onu lijepu Olierovu (18) molitvu, koja je tako puna osjećaja, toliko bogata i puna žara: "O Isuse, koji živiš u Mariji, dodji, pa živi u slugama svojim duhom svoje svetosti; puninom svoje jakosti; savršenošću svojih puteva; istinom svojih kreposti; u zajedništvu svojih otajstava. Nadvladaj svaku protivnu silu, po Duhu svojem, na slavu Ocevu. Amen". (19).

IV. - Ali to Božje kraljevstvo u tebi mora od tebe učiniti poslušno orudje njegove slave u svijetu: On želi učiniti velike stvari ne samo TEBI, nego i PO TEBI, jer, nastavlja Djevica, "milosrdje je njegovo od koljena do koljena onima, koji Ga se boje. Pokazuje jakost mišicom svojom, razasipa one, koji su oholi u mislima srca svojega. Skida s prijestolja silne vladare, i visoko diže ponizne. Napunja gladne dobara, a bogataše otpušta prazne. Štiti Izraela slugu svojega, sjećajući se milosrdja svoga. Kao što je obećao ocima našim, Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka" (2o).

Da, veseli se s Marijom, što te je izabrao, da ispuniš njegove nacrte u svijetu, i zasluži taj izbor svojom vjernošću njegovoj milosti. I neka najveća želja tvoga srca bude, da Gospodin TEBI I PO TEBI učini velike stvari.

+++++++
+++
+

3. srpnja

SLOBODA ... ZLATNA SLOBODA ...

I. - Kako li je čovjek u petnaestoj, sedamnaestoj godini željan slobode ... Morao bi čovjek dugo biti kao đak u kojem zavodu - ili zatvoren - da to shvati.

MOĆI KONAČNO UPRAVLJATI SAM SA SOBOM ... činiti - ili ne činiti - stvari, na koje se je čovjek sam odlučio: kakva li sna! I svoje praznike tako radosno čekaš baš zato, što te oni svaki puta ispunjaju iluzijom, da ćeš svoj san moći ostvariti...

Dobro velim: ILUZIJOM ... Tvoje iskustvo o slobodi je često vrlo varavo, a posebno ono nije NIKADA POTPUNO.

Osloboditi se svakog drugog pravila, i biti sam sebi pravilo, to ne postoji! Postoje prije svega razne okolnosti i ZBIVANJA, koja su nam gospodari, koje nam Bog šalje iz svoje ruke: ova gripa, taj događaj, ona nesreća, neki iznenadni posjet, i što ja znam? - toliko drugih slučajeva, kojima moram popustiti...

I još dublje, postoji tvoja narav, tu je TVOJ TEMPERAMENT, tvoje sposobnosti, koje na posebni način prave ograde tvojoj neovisnosti. Ima stvari, za koje nikada ne ćeš biti sposoban, pa htio ti to ili ne htio. Ne samo da nikada ne ćeš letjeti kao ptica, niti trčati tako brzo kao zebra, nego sigurno ne ćeš nikada pisati tako dobro kao Racine (21), niti ćeš, bez sumnje, ikada govoriti kao Bossuet (22), pa sve ako to i vjeruješ ...

II. - Ali još više: tvojoj žeđi za neovisnošću stoje na putu i društvene potrebe, od kojih se nitko ne može posve osloboditi, pa ni najčišći anarhista. Tu je u prvom redu obitelj, koja utječe na te svojim utjecajem sve do u tvoju krv, pa okolina, koju ti tvoja obitelj nameće, veze, koje iziskuje, mentalitet, koji ona širi, i svakovrsni drugi utjecaji, kojima utječe na te. Tu je i ZVANJE sa svojim zahtjevima - a onih su brojni i teški - a jednoga ćeš lijepoga dana morati nešto biti, kao i svi drugi.

Da ne spomenemo ni riječi o općim prilikama tvoga stoljeća, kojima uvijek robuješ više ili manje, unatoč svojih očajničkih hapora, da se iz njih izvučeš nećkanjem, izmotavanjem, prigovaranjem, čime postaješ sličan lavu, koji se bespomoćno želi izvući iz lovačke mreže, u koju je upao.

III. - Nešto još teže: tu je i NARAVNI ZAKON, kojeg zovu još i moralnim zakonom. On u sebi sadrži sve što zahtijeva narav svega, kao i tvoja vlastita narav. I sve to treba poštivati, da bi mogao živjeti kao čovjek, unatoč svojih protivnih želja. Moraš vladati svojim nagonima, dovoditi pod kontrolu razuma svoje osjećaje, ostati pošten, iskren, čist, vjeran, jak. Svega se toga otresti - a to je uvijek moguće - značilo bi, da se čovjek osudi na to, da doživi kud i kamo gore ropstvo od onoga, kome je htio izbjeći ...

Konačno, na taj se naravni red nadovezuje NADNARAVNI RED i izričita volja Božja, koja ti jasno označuje, što ti naređuje i plan, na koji te obvezuje, da ga ostvariš.

Dakle vidiš: shvaćaš li slobodu kao život BEZ IKAKVIH PRAVILA, kao potpunu anarhiju, kao mogućnost, da se vladaš prema svojim željicama, bez ikakvog drugog gospodara do li sebe, tada nailaziš sa svih strana na zapreke, preko kojih se ne može prijeći. Najogorčenija buna ne bi mogla potisnuti te zapreke niječući ih. Posve obratno, pod izlikom slobode, ona bi ti služila za najgore ropstvo, naime ropstvo svojim instinktima, i svojim strastima, koje bi konačno ubile u tebi svaku moć slobode. Krivo si dakle shvaćao slobodu i treba da je tražiš, ali ne u ludoj neovisnosti, nego u istini. "Istina će vas osloboditi" (23).

4. srpnja

UČENJE SLOBODE

I. - Vrlo je teško biti uistinu slobodan. Isto kao što je teško biti uistinu razborit.

Radjamo se slobodni i razumni, to jest sposobni, DA TAKVI POSTANEMO. Po tom se razlikujemo od životinje, koja za to nije sposobna. Da bi čovjek bio slobodan, nije dosta, da se rodi, kako netko reče, ON MORA NASTOJATI TAKAV POSTATI. Uporno naglašujem te temeljne misli, koje moraš usaditi u svoj razum: sloboda nije neko stanje. Ona je BORBOM STEČENA TEKOVINA. Čovjek uživa uvijek samo onu slobodu, koju je zaslužio. Nju uvijek skupo plaća.

II. - "Sloboda se, veli Montesquieu (24), sastoji u tome, DA ČOVJEK MOŽE ČINITI ONO, ŠTO SMIJE HTJETI", a to nije uvijek najlakše.

Dok si bio mlad, uvijek su ti to govorili i to si vjerovao: tvoje su dužnosti bile točno odredjene, kao što je bila iscrtana i čista stranica teke, u koju si pisao. To je bilo vrlo jednostavno. Nikakve opasnosti, da bi čovjek pogriješio. Idealno bi bilo ostati dijete, ipak s nekom većom slobodom djelovanja, jer Bog znade s kakvom smo se mukom držali ravne crte, koja je medjutim bila dobro zacrtana...

Ali ti rasteš i tvoja prva opravdana briga za neovisnošću je u tome, da shvatiš svoju dužnost. Eto prve opasnosti, koju donosi sloboda. Učiti biti slobodan znači PONAJPRIJE UČITI JASNO i objektivno GLEDATI opravdanost svega onoga, što ti se nalaže. VRLO JE TEŠKO IMATI OSJEĆAJA PREMA ISTINI. Tolike se predrasude, toliki interesi postavljaju izmedju nje i tebe... To si lako prestavi i jednostavno prema poteškoći, na koju nailaziš, kad hoćeš opravdati koju točku dnevnoga reda, koja nameće ipak kakav jednostavni zahtjev za opće dobro, kao što je na primjer šutnja za vrijeme studija ili poslušnost i točnost. Tu je potrebno DUGO VJEZBANJE RAZUMA, čistoća srca, velika čestitost života, posvemašnja nesebičnost, za što se sve mnogi ljudi pokazuju više ili manje nesposobnima. Ove, istina ne će nikada osloboditi...

Ti se nauči razmišljati i zato nemoj nikada slijediti svojih poriva. Uzmi uvijek dovoljno vremena, dovoljnu daljinu, i budi nepristran, kao da ti sam uopće i nisi u pitanju. Kant (24) veli: kao kad bi ti u isto vrijeme bio i zakonodavac i podložnik.

III. - Konačno se radi o tome, da čovjek MOŽE ČINITI ono što zna, da sada mora činiti, i u tom je druga poteškoća.

Dobro ti je naime poznata ona: VIDEO MELIORA, PROBOQUE; DETERIORA SEQUOR ...

To Racine (26) ovako prevodi: "Ne činim dobro, koje volim, nego zlo, koje mrzim". Sigurno je, da nije dosta spoznati dobro, da bismo ga i činili. Da bismo ga uspješno i ustrajno provodili u djelo, potrebno je DUGO VJEŽBANJE VOLJE. Potrebno je malo po malo steći samostalnost, to jest: vlast nad samim sobom. Treba naučiti strpljivo gospodariti svojim željicama, svojom svojeglavošću, nepostojanošću, što više i svojom tvrdoglavošću, iskovati si gipku i jaku volju. Sveto to zajedno sačinjava učenje slobode. To je veliki odgojni posao. On ima samo taj cilj, da te pomalo stavi u posjed tvoje potpune slobode, DA TE OSPOSOBI, DA VLADAŠ SAMIM SOBOM prema pravilu: činiti uvijek ono, što je bolje! Udji dakle posve u tu igru. Odgovori naporima, koji se od tebe traže. Nemoj svoj dnevni red samo trpjeti, nego živi po njemu! Razvijaj u sebi bistri i poduzetni duh, upornost u nastojanju, vjernost u obećanjima, pa ćeš uživati veliku radost cvjetne mladosti i obilje prave slobode djece Božje.

5. srpnja

MOĆ VOLJE

I. - "HOĆU" je, veli Lacordaire (27), najrjedja riječ na svijetu, iako se najčešće upotreblkjava. Ali, kad koji čovjek dodje u posjed njezine STRAŠNE TAJNE, pa bio on danas siromah i zadnji medju svima, budite sigurni, da ćete ga jednoga dana vidjeti kako sjeti više od svih".

Jedino volja omogućuje uspjeh u najpotpunijem smislu te riječi. Htio bih te o tom uvjeriti.

II. - "Onomu, koji čini sve što može, Bog ne uskraćuje svoje milosti" veli jedna bogoslovska uzrečica. To zapravo znači, da je milost obećana volji. JEDINO VOLJA MOŽE OSIGURATI STALNOST U NAPORIMA, KOJI SU POTREBNI ZA DUHOVNI ŽIVOT.

Čovjek bez volje postaje nesretnim plijenom djavla, koji će ga natezati po svojoj volji služeći se njegovim nagonima. Nipošto nije dosta samo htjeti, da bismo zaslužili i dobili milost, koja ostaje dragovoljni dar Božji: "Tako dakle niti stoji do onoga, koji hoće, niti do onoga, koji trči, nego do Boga, koji se smiluje" (28). Pa ipak, u čvrstoj volji više nego u promjenljivom osjećaju, Božanska milost nalazi plodno tlo. Divi se, usput, volji Svetaca, s kojom je milost Božja izvela tako velika čudesa. I odluči, da ćeš jačati svoju volju, da budeš sposoban odgovoriti na sve božanske pozive. VOLJA JE SVETAČKA KREPOST.

III. - Ona je i krepost VELIKIH LJUDI, JUNAKA, koji su mogli osvajati svijet samo tako, što su svaki dan nadvladavali i nabdjedjivali sami sebe. Imaš li pojma o snazi volje, što su je pokazali Cezar, Napoleon, Hitler ili Staljin? Ustrajnost u njihovim naporima, upornost kraj svih neuspjeha, sve to poput

magnetizma volje djeluje, u teškim časovima, na neodlučnije karaktere, koji su već klonuli. Znaš li, što su sve oni bili u stanju postići od svoga tijela ili svoga duha, opirući se snu ili umoru? Svojom su voljom stekli vlast nad svojim uzbudjenjima, hladnokrvnost, koju ništa nije moglo smesti, posvemašnje usredotočenje pažnje na tekuća pitanja.

Obratno od njih, trpiš možda zbog slabosti svoje vlastite volje, od koje nisi još nikada ništa vrijedna izvukao. Založi se, da iskuješ iz sebe valjano oruđje, po kojem ćeš postati jednoga dana dobrim radnikom u Božjoj službi. Samo nekoliko točaka:

IV. - Tvoja volja MOŽE MNOGO UTJECATI NA TVOJE TIJELO. Ono je, nema sumnje, udešeno tako, da ga volja ravna. Ako ti se katkada pričinja preteškim nositi, to je zbog toga, što još nije ujarmljeno. Prisili ga, da bude veselo, poslušno, uvijek na raspolaganju, otporno protiv sna, gladi, umora ...

Tvoja volja može mnogo utjecati i NA TVOJ RAZUM, NA TVOJU MAŠTU, TVOJU OSJEĆAJNOST, NA SVE TVOJE DUHOVNE SPOSOBNOSTI. Hotimičnim nastojanjem. Kovač se postaje kovanjem. Sve se razvija vježbom. Što više, ako si po prirodi slabo nadaren, ako ti je razum spor, a mašta nepokorna, volja će ti pomoći, da izvučeš koliko je najviše moguće iz svojih slabih mogućnosti, a posebno će ti pomoći, da ih znatno povećaš. I obratno, tamo gdje nama volje nastupa često duhovna anemija, zbog redovite klonulosti pred poteškoćama.

Nastoj dakle IZGRADITI JAKU VOLJU. Budeš li nastojao oko toga, radit ćeš u isto vrijeme i za svoje tijelo, za svoju dušu, za svoj um. Tako spremaš unaprijed svome životu veliku budućnost. "Kad koji čovjek srednjih sposobnosti, piše Maršal Foch (29), USMJERI sve svoje sposobnosti i sva svoja sredstva na jedan JEDINI CILJ, pa ako radi ODLUČNO I OD NJEGA SE NE UDALJUJE, on ga mora postići".

6. srpnja

ZNAJ HTJETI

I. - Postoji TEHNIKA, kako se odgaja volja.

Treba je poznavati i to je lako. Treba je vježbati i to je teže. Htio bih ti pomoći u jednom i drugom. A na tebi je, da učiniš ostalo, uz Božju milost ...

Prvi je uvjet, da IMAŠ VELIKI, TOČNO ODREDJENI, i dosta JAKI IDEAL, do kojega mnogo držiš, o kojem često razmišljaš, kojim se često ispunjaš u svojem razmatranju, opažanju, pa čak i u maštanju: to jest, DA ZNAŠ, ŠTO HOĆEŠ...

Tvoje je zvanje primjer jedne takve velike ideje, koja je sposobna zaokupiti cijeli jedan život. Prigrli ga dakle, ostvaruj ga snažno u svim njegovim oblicima, posebno onim, što ono traži i što će tražiti od tebe. To je prva škola volje. Većina ljudi slabe volje su bolesnici umišljeni, koji se ne znaju zaustaviti kod jednog plana, da bi se odlučno dali na njegovo izvršenje. Zapravo: ONI NE ZNAJU RESKIRATI. Lijepi je život upravo kakva velika mladenačka ideja ostvarena u zreloj dobi. Učini to!

II. - Drugi je uvjet USTRAJAN NAPOR. Doista, volju zapravo ne odgaja materijalni uspjeh, nego napor, koji čovjek ulaže, da uspije. Bez napora ćeš uspjeti saviti list papira, ali tvoje mišice time ne će ništa ojačati, dok naprotiv, ne ćeš uspjeti saviti konjsku potkovu, ali će tvoje mišice time ojačati. Odatle imamo tri vrste htijenja, prema težini uloženog napora: HTJETI, A DA TO NIŠTA NE STOJI - što jedva znači htjeti. HTJETI, JER TO STOJI - htjeti naime ono, što je bolje, jer treba svladati poteškoće, koje stoje na putu, ukloniti zapreke, to je normalna uloga volje. Konačno, HRJETI, JER TO STOJI, tko pokazuje herojsku snagu volje i traži poteškoće, da bi ih svladao.

III. - Kako ćeš steći tu sve veću snagu volje? - Moraš si prije svega staviti pred oči neki cilj, jasno i točno odredjen, a onda ići naprijed korak po korak. To zovemo odlukom, a odnosi se na kakvo svojstvo, koje želiš steći, ili na kakav čin, koji želiš učiniti svaki dan. Ne budeš li to točno odredio, trud će ti biti uzaludan. U toj se stvari dvostruko potrudi. Prije svega, OSTVARI ČIN, koji želiš učiniti: ustati na prvi znak zvona, dati se na posao odmah na početku studija, učiti matematiku, koju ne voliš, ne okretati se u školi ... i što ja znam što?

Ako si to propustio, kazni se, nametni si kakvu žrtvicu: odreci se kojeg kolačića, igraj se s drugom, kojeg ne voliš, izaberi igru, koja ti se toliko ne svidja ...

Čini i više. RADI PROTIVNO onom osjećaju svoje naravi, koji si odlučio ispraviti: želiš na primjer ustajati na prvi znak zvona, jer si lijen. Nastoj dakle svladavati svoju lijenost i u mnogim drugim činima: uzmi najneudobnije mjesto, ne naslanjaj se nikada na zidove, biraj muževnije igre. Ukratko, nastoj raditi protiv osjećaja svoga temperamenta.

IV. - Konačno, USTRAJ! Sva je tajna tvoje volje u tome, da USTRAJEŠ U NAPORU. Započeti ne znači ništa. Ustrajati znači sve! Ustrajati unatoč neuspjeha i duševne klonulosti, koju ti neuspjesi znadu prouzročiti, eto to kuje volju. Pobjeda pripada onomu, tko izdrži do zadnje minute, onomu, koji je htio više nego drugi.

A kad je bitka izgubljena, zar ne? - ima još uvijek vremena, da dobiješ drugu...

7. srpnja

ZNAJ TRPJETI

I. - To je znanje teško, ali nije toliko teško, koliko je dragocjeno. Čovjek u tvojoj dobi redovito ga još ne poznaje, to je normalno, jer ti još nisi sposoban mnogo trpjeti...

Medjutim dolaze prvi glasnici trpljenja: kakva žalost, koji neuspjeh, bolest, neko razočaranje... A zatim, trpiš gledajući kako trpe tvoji roditelji. Htio bi s njima jače suosjećati u njihovoj boli, naći zgodne riječi, prikladne kretnje i ne znaš, nevješt si pred trpljenjem.

Moli Gospodina Isusa, koji je htio toliko trpjeti za nas, i moli Ga, da ti po svojoj Majci, koja je bila Majka Boli, otkrije SMISAO TRPLJENJA

II. - "Ništa bez muke" veli poslovica i to je živa istina. Mislimo: ništa veliko, ništa plemenito, ništa lijepo. SVE, ŠTO VRIJEDI, SKUPO JE, a trpljenje je novac, kojim treba plaćati. To je neumoljivi zakon ljudske sudbine poslije grijeha. ZAKON KAZNE prije Krista, koji ga je, svojom žrtvom, pretvorio u ZAKON LJUBAVI. Od trpljenja, što su ga ljudi s mukom prihvaćali i nosili kao cijenu za grijeh, On je učinio najmoćnije sredstvo posvećenja, najljepši dokaz ljubavi.

Trpljenje nije radi toga, sigurno, izgubilo svoju prvu vrijednost. Znati trpjeti znači prihvatiti jednom za uvijek ljudsku SUDBINU, koja je učinila od života neprestanu, a često i mučnu, borbu. I to je prvo naravno otkupljenje, prvi otkup za neuredni grješni užitak.

Učini dakle otpornim svoje tijelo i svoju dušu na trpljenje. Jednoga ćeš dana i ti ponijeti dio zajedničkog tereta: bolest, rad, možda nesreću. I u moralnom pogledu: žalost, nerazumjevanje, neprijateljstvo, ponovne neuspjehe, neshvaćanje, klevete, smrt, neumoljivu smrt... To je otkupnina, koju valja platiti, da bismo imali pravo na život. Ono nas grubo pribraja velikoj ljudskoj obitelji, koja ima sve zajedničko: i grijeh, koji ponizuje, i bol, koja popravlja. Koliko bude grijeha, toliko će biti i boli.

III. - Ali ti moraš činiti više: shvaćati trpljenje u KRŠĆANSKOM SMISLU, koji prebacuje obično ljudsko shvaćanje u nadnaravni red. Ovdje se trpljenje ne samo junački prihvaća, nego se ono S LJUBAVLJU I TRAŽI, kao posebno sredstvo spoznaje, osobnog usavršavanja i otkupljenja.

POSEBNO SREDSTVO SPOZNAJE? - Sigurno! Musset (30) ima pravo, kad kaže: Čovjek je naučnik: bol mu je učitelj
I nitko sebe ne poznaje, dokle nije trpio.

Osobito možemo reći, da nitko ne poznaje boga, ni svoju braću, ni svijet, ni život, ni smrt, tko nije trpio. Onaj, koji znade trpljenje ljubiti i prikazivati ga, nalazi u njemu najkraći i najsigurniji put prema Božjoj savršenosti! "Križ, rekao je netko, nije mučenje, on je put, jedini put, koji vodi do ljubavi". On daje našoj slabosti jakost za napore, za koje bi ona često bila nesposobna odlučiti se, da ih prihvati. On nas brzo i sigurno čini sličnima najvećoj savršenosti, Kristu, koji trpi.

Ono je konačno NAJUSPJEŠNIJE SREDSTVO ZA UBRZANJE OTKUPLJENJA. Jedino trpljenje zaslužuje milost, za pravednika kao i za grješnika. Budeš li znao trpjeti, znat ćeš moliti, govoriti, djelovati, trošiti se za svoju braću i tvoje će djelovanje biti uspješno, jer je nesebično.

Misli na Mariju, stvorenje, koje je najviše Bog ljubio, u isto vrijeme i stvorenje, koje je najviše trpjelo. I moli je žarko, da ti izmoli kršćanski smisao trpljenja, dobrog trpljenja, koje spasava.

"Dobre godine, veli Mgr de Ségur (31), nisu one, u kojima čovjek najmanje plače, nego one, u kojima najbolje trpi".

+++++++
+++
+

SPIRITUM SAPIENTIAE ET INTELLECTUS

8. srpnja

I. - Rekli smo to: Potvrda je duhovski blagdan svakog kršćanina. U tom smislu je ona prije svega SAKRAMENAT SVIJETLA.

Znaš, da je prvi učinak Duhova bio u tome, što je Duh Sveti prosvijetlio duše apostola, prema susovom obećanju, kad im je dao, DA SU SHVATILI ISTINITOST KRISTOVIH RIJEČI, i kad ih je utvrdio u sigurnost njegovog slavnog Božanstva i Evandjelja koje su morali širiti.

Oni su - istina - i prije Duhova imali duh Vjere, ali pod utjecajem njihovih običnih misli i života, on nije bio dostatan, da promijeni njihov način života. Iza svoga Uskrsnuća Isus "će ih prekoriti za njihovu nevjeru i tvrdoću njihova srca, što nisu vjerovali onima, koji su ga bili vidjeli, da je uskrsnuo" (32). Kad ih je Duh Sveti obdario svojim darovima, a posebno darom mudrosti i razuma, On ih je najednom IZNUTRA PROSVIJETLIO nekom neobičnom svjetlošću: odsada oni vide, znadu i govorit će.

II. - Po Potvrdi Duh Sveti želi isto to izvesti i u nama. Na krštenju si primio krepost vjere, to jest sposobnost, da se nadnaravno služiš svojim razumom, da ga s pouzdanjem podložiš Božjoj Riječi i da nastojiš misliti, suditi, shvaćati prema božanskoj istini.

Ali krepost se vjere razvija i dolazi do izražaja s tvojim ljudskim razumom, onakvim kakav jest: više ili manje nadaren, više ili manje bistar ili tup, više ili manje bezazlen ili kritičan, već prema tvojim naravnim sposobnostima, koje milost usavršava, ali ne mijenja. Svaki čovjek ima način svog razumskog djelovanja, koji milost poštiva. To su one naravne zapreke, koje postavljamo milosti i koje joj ne daju, da nas obuzme: ostajemo uvijek, kao apostoli, "malovjerne duše".

III. - NADOLAZI DAR MUDROSTI. On obogaćuje tvoj razum novom sposobnošću, koja je neka vrst DUHOVNOG MIŠLJENJA: DA NOBIS IN EODEM SPIRITU RECTA SAPERE - Daj nam, da u tom istom duhu, što je pravo mislimo.

Kad kažemo za nekoga, da ima za nešto "ukusa", onda pod tim razumjevamo neki nepogrješivi osjećaj, koji mu omogućuje, da nekako instinktivno razlikuje lijepo od ružnoga, a da ni sam točno ne zna zašto. Može na primjer netko biti vrlo jak, vrlo "potkovan" teoretski u muzici ili u literaturi, a da nema muzički ili literarni ukus i obratno.

Mudrost, u nadnaravnom smislu riječi, je UKUS ZA BOŽJE STVARI. To je neka izvanredna osjetljivost, koja nam daje njegovu "nepogrješivu pronicavost", da razlikujemo istinito od lažnoga, sigurno od sumnjivoga i privezuje nas uz to čitavom našom dušom. "To je neka slatka, intimna i duboka spoznaja Božjih stvari, koja nam omogućuje shvatiti svu istinu nadnaravnog reda, i pomaže, da ta istina prijedje iz hladnog, površnog i suhog stanja u stanje dubokog, žarkog, proćućenog, produbljenog, djelotvornog i životvornog uvjerenja" (33).

Taj dar Mudrosti omogućuje vjeri, da prožme čitav život i da ga uravnoteži prema svojim vidicima.

IV. - DAR RAZUMA na sličan način usavršuje dušu. On je više NEPOSREDNO POIMANJE (intuicija), nego li ukus. Ako imaš intuitivni duh, tada shvaćaš razliku. Ukus je mnogo više voljna, iskustvena, proživljena intuicija nego li razumska. Intuicija je sva usmjerena prema spoznaji. Ona je neposredno shvaćanje objekta, iznenadno i neiskorjenjivo uvjerenje, DA JE TO ISTINA (s potajnom sviješću, da bi bio gubitak vremena znatiželjno ispitivati zašto, jer čovjek to zna, nekako očito, mimo svih razloga). To je nutarnje prosvijetljenje Duha Svetoga, koji nam priopćuje nešto od blještavog sjaja božanske Svjetlosti. Moralo ti se već dogoditi, da si čitao prvi ili drugi puta koju stranicu iz Evanđelja, da si je pače shvatio, a možda u njoj i uživao, a da nisi duboko prodro u njezin sakriveni smisao. I NAJEDNOM IZBIJE NEKA SVJETLOST. Dobivaš užitak, kao da sada zaista prvi puta uistinu shvaćaš potpuni smisao riječi: "Bolje je davati nego primati ... Jedini je Bog dobar ... Ja sam Put, istina i život ... Žedan sam ..." (34).

Dar razuma nam osvjetljuje i sakriveni smisao događaja, poteškoća, radosti, bolesti, smrti i pomaže nam, da sve shvaćamo i sve prosuđujemo kao jedini Bog.

Ponizno moli Duha Svetoga, da neprestano razvija u tebi te darove mudrosti i razuma, po kojima postaješ IZRAVNO OSJETLJIV NA NJEGOVU SVJETLOST. Kakvu zrelost daju ti darovi tvojoj kršćanskoj misli, kakvu uvjerljivu snagu tvojoj vjeri, kakvo bogatstvo kontemplacije, KAKAV OSJEĆAJ i SHVAĆANJE BOŽJIH STVARI, kakvu nutarnjem snagu tvojem apostolskom djelovanju...
... SJAJU SVJETLA BLAŽENOG ... SJAJ U ZBORU PUKA SVOG
- NAPUNI NAM DUŠU SVU!

9. srpnja

ODUŠEVLJENJE

I. - Oduševljenje, entuzijazam je riječ grčkog korijena: entheazo (ἐνθέάζω) = od božanstva napunjen, bogom nadahnut, (ἐνθουσιάσμός) enthuziazmos = oduševljenje, zanos, to jest označuje, da Bog živi u nama i čini, da iz čitave naše pojave svom snagom izbija njegova prisutnost. I stoga kršćansko oduševljenje pretpostavlja stanje milosti, što kršćanin mora stalno odražavati: "U duši, koja je u stanju milosti, govorio je župnik" iz Arsa, UVIJEK JE PROLJEĆE".

Sva prebujnost proljeća božanskog života, koji neodoljivo buja u nama, jedini je izvor pravog oduševljenja. Vidimo, kako takvo oduševljenje zahvaća apostole na duhovsko jutro i kako tjera prvu Crkvu na osvajanje svijeta.

Da li je u tebi uvijek dosta živ taj žar prvih apostola? - Oh... zaboga, ako katkada osjećaš kako popušta, rasplamti ga na Srcu Kristovu: K BOGU, KOJI RAZVESELJUJE MOJU MLADOST ... (36).

II. - Sve velike stvari, da bi uspjele, traže oduševljenje, koje je zapravo velika i preobilna ljubav. Stvar, za koju više nitko rado ne daje život, propada. A samo jedna jedina stvar zaslužuje uistinu najpotpunije oduševljenje, a to je stvar Božjeg kraljevstva u svijetu, a upravo toj stvari ti želiš posvetiti svoj život.

Da li bi uistinu netko mogao u to vjerovati, kad bi te vidio, kako s tako malo žara provodiš svoje dane? Lyautey (37), kad bi govorio o kojem časniku, kojeg je htio posebno pohvaliti, rekao bi za njega: "On ima POLET". To, ne znam ni sam kako, doprinosi i pomaže, da čovjek shvaća život, čim ga postane svijestan, U NEKOM VIŠEM STUPNJU, da sve to uzdiže odmah na neki red vrednota. Poaže, da čovjek svoj život samo ne trpi i podnosi, nego ga uzdiže u neki stupanj napetosti, koja daje svoju krepost najobičnijim činima. U službi Božjega kraljevstva važno je uvijek imati taj POLET, to jest ODUŠEVLJENJE UČINITI SVAKIDAŠNJOM KREPOŠĆU.

III. - Nipošto nije namješteno, nego je naprotiv vrlo stvarno, da sam sebi, svako jutro, kad stvaraš odluke za dan, koji ti Božja dobrota opet poklanja, kažeš: DA JE ŽIVOT LIJEP, JER GA MOŽEŠ POSVE DATI, da ne ćeš dopustiti, da ti izmakne ova ponovna zgoda, koja ti se pruža, da ovaj dan učiniš nešto veliko i da ćeš temeljito zaigrati tu veliku kršćansku igru s viteškim oduševljenjem ili oduševljenjem istraživača, koji se upušta u veliku avanturu.

Ako ovaj žar, po milosti, u tebi gori, dignut će te iznad osrednjosti i držat će tvoju dušu na visini Božjoj, koji je oživljuje. "Živim, govorio je sveti Pavao, ali ne živim ja, nego živi U MENI KRIST" (38).

U školi velikog apostola rado okušaj tu uzvišenu krepost oduševljenja, uvijek svježi izvor svih junačkih pothvata, i neka te ništa ne uzmogne rastaviti od Krista i od Boga, u Kristu Isusu Gospodinu našem.

IV. - Postoji konačno i ZARAZA ODUŠEVLJENJA. Ona vuče za sobom one najneodlučnije. To je apostolska krepost.

Možemo zamisliti, kakvo je moralo biti oduševljenje jednog Franje Ksaverskog, koja ga je raspaljivalo i koje je davalo svemu, što je poduzimao, osvajalački žar. Kakvu bi, misliš, snagu moglo imati Evandjelje, ako bi ga naviještali apostoli - činovnici, koji od svoga svećeništva prave zanat?

[illegible] to, ne čini toga nikada ... Gospodin Isus želi vidjeti, da Ga slijede samo dobrovoljci, raspaljeni vatrom ljubavi, spremni za borbu, koji smatraju, da se ne mogu pravo odmoriti sve dok njihovog Gospodina preziru i odbacuju. Moli, da budeš pribrojen njihovoj četi: "Et violenti rapiunt illud ... I SILNICI Ga GRABE ..." (39).

10. srpnja

BUDI SUVREMEN

I. - Kad bi bio profesor, znao bi jako dobro, kolika su muka uvijek isti učenici, koji nikad ne stignu naučiti zadanu zadaću, koji uvijek zakašnjuju, misle još na prošlu zadaću - ili na nešto posve drugo - i nikada nisu točni.

BOG SE JEDINI NE MIJENJA. On je Onaj, koji jest, oduvijek i zauvijek. On se ne mijenja niti u Sebi, niti u svojim zahtjevima prema nama, i "istina njegova, pjeva Psalmista, ostaje u vijeke vjekova" (40).

Ali naš način, kako ćemo je pojmiti, shvatiti, prihvatiti i ostvariti u svom životu MORA NAPREDOVATI S DOBI. Svijet, u kome živimo, se razvija. Zemlja stari, društvene se zajednice mijenjaju, običaji i način života se vječno preinačuju. Naše današnje društvo nije onakvo, kakvo je bilo prije pedeset, stotinu, dvije tisuće godina. Biti suvremen znači dakle za kršćanina ili za apostola DA BUDE ČOVJEK SVOGA VREMENA, da poznaje svoje vrijeme onako, kakvo jest, sa svom njegovom veličinom i sa svom svojom bijedom. To je potrebno zato, da bi USPJEŠNIJE POMOGAO SVOME VREMENU, da poprimi oblik, koji Bog od njega želi i da ostvari svoje svjedočanstvo za Božju slavu, kako je dužno svjedočiti.

II. - Htio bih ti pomoći, da postaneš posve svijestan ovih dvaju zahtjeva, koji jedan drugog popunjuju.

POSTATI ČOVJEK SVOGA VREMENA je vrlo lako. Potrebno je to za sve kršćane, i za sve svećenike. Upravo za ljude današnjice, za svoje suvremenike, primismo od Krista apostolsku službu. Potrebno je dakle znati: tko su oni, što misle, što žele što čine. A zato je zbilja potrebno s njima dijeliti njihov život, biti jednak njima. Oko toga je nastojao o. Karlo de Foucauld medju Touagerima (41). Oko toga nastoje svećenici radnici i svi oni, koji rade za Krista "u puno tijesta".

"Oče, rekao je Isus za svoje apostole, ne molim te, da ih uzmeš iz svijeta, nego da ih očuvaš od zla" (42).

Izuzevši grijeh, moraš poznavati i dijeliti sve brige svoga vremena, zbog svega biti uznemiren do dna svoga srca: "Moraš se veseliti s onima, koji se raduju, plakati s onima, koji plaču, MORAS POSTATI SVIMA SVE, DA ih sve privedeš Kristu".

III. - Da, da ih sve privedeš kristu i to baš, što ne smiješ zaboraviti, živeći sa svojim vremenom. Moraš biti kao KVASAC U TIJESTU. Što je kvasac bačen u više tijesta, to je potrebnije, da taj kvasac bude jači. Ako tako ne bude, tada ga tijesto absorbira i pretvori ga u sebe, mjesto da se ono pretvorilo u njega (naime uskislo). To eto znače one riječi, da moraš živjeti u svijetu, A NE BITI OD SVIJETA, to jest: ne dijeliti s njime i mišljenje.

Ta je uravnoteženost teška, kao i svaka druga. To je i jedan razlog više, da se u tome vježbaš rano, u Sjemeništu i izvan Sjemeništa. U Sjemeništu te vježbaju, da postaneš dobar kvasac i to je potrebno. Tamo moraš učiti, kakvo ćeš tijesto morati danas sutra izradjivati, a da sam još nisi u tijestu. Osobito moraš razvijati u sebi onu duhovnu energiju, onaj život vjere i ljubavi, za koji ćeš morati odvažno svjedočiti.

A zatim ćeš postepeno, kako rasteš, okušavati svoje sile u tijestu. Ali se već sada moraš odlikovati pravom ljubavlju, tako širokom ljubavlju prema Kristu, da postaneš sposobnim preobraziti onaj dio svijeta, koji će ti jednoga dana biti povjeren.

Pripravljaj se: sada se kuje oružje ...

LJUBAV PREMA RADU — 11. srpnja

I. - S radom je isto, kao i sa svim naravnim zakonima. Čovjek IH ISPOČEZKA TRPI, ALI IH KONAČNO MORA VOLITI, jer su dobri.

Možda si još ostao na prvom stadiju, naime da rad trpiš kao KAZNU, kojoj ne možeš izbjeći. Stoga dijete teško ostavlja igru, koja mu se čini njegovim naravnim zanimanjem, kad mu se nalaže neki posao. Njegovo je djetinjstvo slično djetinjstvu čovječanstva, a kazna mu je vrlo teška, više nego našim praroditeljima, jer joj ne zna razloga. Ali ne produljuj taj vremenski period, u kojem ćeš to učiti ... Kako te žalim, ako još nisi uspio od rada stvoriti djelo ljubavi: UBI AMATUR, NON LABORATUR; VEL, SI LABORATUR, LABOR AMATUR - KAD ČOVJEK LJUBI, ON SE NE UMARA. A AKO SE I UMARA, LJUBI TAJ UMOR. (43)

II. - IMAMO MNOGO RAZLOGA, da volimo RAD. Moramo ih znati dozvati ih u pamet, osobito onda, kad moramo raditi teže nego obično.

Rad je prije svega DAR BOŽJE LJUBAVI, sredtvo, po kojem Mu postajemo sličniji, JER NAS ČISTI i to nipošto nije najmanja od njegovih dobrih strana. Time, što rad od nas neprestano traži naprezanje i žrtvu, oslobadja dušu od napasti i učvršćuje volju, koja se odriče lakšeg života. On nam omogućuje, da neprestano isplaćujemo otkupninu za svoje grijehe, i opet uspostavlja red u nama i u svijetu. Tjera od nas zle misli i zle želje. A osobito nas približuje Bogu STVARALAČKIM NAPOROM? koji od nas traži. Ručni, kao i intelektualni rad, nas tjera, da istražujemo zakone, koji vladaju svijetom, da ih iskorišćujemo u svoju vlastitu korist, najprije u svojem razumu, a zatim u prirodi.

Bog je htio ljudskom radu prepustiti brigu oko dovršavanja svijeta, njegovog uljepšavanja, a posebno, da ga privede k njegovu stvoritelju, kad ga shvati i upozna, i da Mu ga prikaže kao razumnu hvalu. I isto onako, kao što je grijeh odvratio stvorenja od njihove temeljne svrhe, kad ih je stavio u službu čovjeka, koji se je podigao protiv Boga, isto tako rad, ako ga nadnaravno shvaćamo i nadnaravno prikazujemo, VRAĆA STVORENJIMA NJIHOVO PRVOTNO ODREDJENJE i "čini ih dionicima slavne slobode djece Božje" (44).

III. - Utvrdi zatim činjenicu, da je jedini rad u stanju omogućiti ti, DA SE USAVRŠIŠ. On je stalno sredstvo, da uvijek izvlačiš iz sebe što više, vježbajući sve svoje fizičke, moralne i duhovne sposobnosti: svoju okretnost, strpljivost, maštu, svoju volju, pamćenje, razum, srce, slobodu. Onaj, koji voli rad, siguran je, da neprestano napreduje i da će sjajno uspjeti u svemu, čega se prihvati: LABOR IMPROBUS OMNIA VINCIT - NAPORNI RAD SVE SVLADAVA. "Nadam se, pisao je stari Taine, da ću moći raditi sve do kraja". (45)

Poslušaj, konačno, samog Voltaire-a (46), koji ti veli: "Rad nas čuva od TRI VELIKA ZLA: dosade, mana i bijede".

DOSADE, koja je veliko zlo, jer je besplodna i ubitačna. Onaj, koji rado radi ne zna, što znači ta riječ, jer mu je duh i tijelo uvijek zaokupljeno radom. Mana, svih mana, kojima je [illegible] nesretni izvor. Konačno od BIJEDE, koja

troši sve naše napore za goli život, koji rad osigurava i tako nas oslobadja za korisnije poslove.

Ljubi dakle rad, koji ti pruža tolika dobra i budi - molim te - kao pčele, o kojima pjesnik pjeva: O vi, kojima je rad veselje ...

12. srpnja

INTELEKTUALNI NAPOR

I. Neki su sanjali o radu bez napora, o nekoj igri duha, koji bi se razvijao bez muke, u školskim zgradama, s knjigama punim slika, koje bi se tumačile pomoću kina ili radija, pod nježnim nadzorom uvijek nasmijanih učitelja, koji bi nastojali jedino oko toga, da pomognu djetinjem razumu, da se oslobodi intelektualne stege i da se razvija slobodno prema svojim časovitim raspoloženjima.

Nasuprot toj pretjeranosti, filozof Alain (47) je postavio jednu drugu, tražeći naime stroge knjige, knjige bez slika i stroge učitelje, koji će tražiti od djeteta što je najviše moguće osobnog zalaganja i pažnje, daleko od svakog osjetilnog zadovoljavanja.

II. - Čovjek nikada nije dužan prihvatiti jedno od pretjeranih mišljenja, ali, uzevši sve u obzir, više mi se svidja sistem, jer on omogućuje djetetu, da ulaže, u najboljim uvjetima, koji su god mogući, da bi se postigao uspjeh, NAJVEĆI INTELEKTUALNI NAPOR. NAPOR JE DUŠA RADA I RADITI BEZ NAPORA, UOPĆE NE ZNAČI RADITI.

Svaki rad, dostojan tog imena, uvijek ulažemo, da bismo SVLADALI NEKI OTPOR. Otpor trome ili neprijateljske materije. Otpor ideja, kojih ne možemo lako shvatiti i razumjeti, koji ti je dobro poznat. Ono što ništa ne stoji, ništa ni ne vrijedi. Da bi se neke spoznaje usjekle u dušu i, često za uvijek, tu ostale, potrebna je napeta pažnja, dosadno ponavljanje, cijeli jedan duhovni i duševni mehanizam, a sve to skupo stoji. Potrebno je imati SVIJEST O NAPORU, koja je redovito u pravu, jer izražava pobjedu volje nad silama, koje joj se opiru.

III. - Dosljedno tome, samo jedno pitanje: ZNADEŠ LI SE NAPREZATI, i još prije: HOĆEŠ LI TO?

Želiš li nešto naučiti ili znati, potrebno je prije svega to htjeti. Izbjegavaš li sistematski napor, odbijaš znanje. Zanimat ćeš se samo za ono, što ti se u ovaj čas svidja, bit ćeš možda esteta ili ljubitelj nečega, ali nikada ne ćeš postati uravnoteženi, mjerodavni i obrazovani duh, sposoban, da sve shvaća, sve prima, sve tumači. Sam ćeš za se uživati sposobnosti svoga duha, ti ćeš ih zloupotrebiti u neku pravu intelektualnu senzualnost i nikada ne ćeš donijeti ploda. Postat ćeš uskoro skeptik, cinik, prezirat ćeš ono, što si nesposoban učiniti.

Ne samo da ne ćeš nikada postati apostolom, nego ćeš, i nehotice, potkopati svaki ideal, svaku vjeru, svako oduševljenje oko sebe.

Čuvaj se te LAŽNE SPOSOBNOSTI, koja osudjuje tolike vrlo nadarene, ali bezkarakterne duhove, na bezplodnost i zlobu.

NEKI VELIKI IDEAL, KOJI TE ODUŠEVLJAVA, mora te poticati na intelektualni napor. Da bi mogao Kristovu istinu predati drugima, potrebno je, da imaš bistri i jaki duh, koji je sposoban, da se strpljivo dade na pripravu za kakvo predavanje, konferenciju, katehezu ili propovijed. Htjeti služiti Kristu u svojoj braći, a zanemarivati intelektualni napor, znači iznevjeriti svoje zvanje. Koliki god bili duhovni darovi, koje ti je Gospodin dao, dužan si iz njih izvući koliko najviše možeš Njemu na slavu. JAKA ĆE TI VOLJA TO OMOGUĆITI. Ona će nadoknaditi prije svega naravno zanimanje za neke probleme, koje možda ne pokazuješ. Ona će pomoći, da malo po malo stekneš ONAJ UŽITAK U NAPORU, koji je toliko potreban za svaki ustrajni duševni rad, a pružit će ti ga plodovi, što ćeš ih iz svoga rada ubrati za sebe i za druge.

BUDI OBRAZOVAN 13. srpnja

I. - Šaljivo se kaže, da je obrazovanost ono, ŠTO OSTAJE U DUŠI, KAD JE SVE ZABORAVLJA. Ima mnogo istine u toj dosjetki. Dobrom zemljom smatramo onu, koja je SPOSOBNA nositi mnogo ploda. Može se dogoditi, da ih ona za sada ne nosi, ali je za to SPOSOBNA

Na isti je način i tvoj duh obrazovan, ako si ga često vježbao intelektualnim disciplinama promatrati, prosuđivati, shvaćati, tumačiti, ocjenjivati, pronalaziti. Ukratko, služiti se svim svojim moćima u svakoj prilici.

Po čemu ćeš prepoznati obrazovanog čovjeka? Po njegovoj sposobnosti, da se okoristi količinom dobro stečenog znanja za držanje u sadašnjosti: ništa ga ne iznenađuje, pravi brze primjene, neprestano se obogaćuje, uvijek ima na jeziku pravu riječ, reagira kako treba, brzo se snalazi u svakoj sredini, riječi mu teku u svakom razgovoru. Pa i među specijalistima ne će se nikada osjećati posve nedoraslim ...

II. - Htio bih sada, da shvatiš, kako je ovakva obrazovanost POTREBNA SVEĆENIKU. Kao čovjek Božji, on je čovjek, koji pripada svima. Svima mora nositi svjedočanstvo istine, SVIMA mora učiniti PRISTUPAČNIM božansko svjetlo, mudrima i neznalicama, djeci i odraslima, mladićima i starcima. Mora se vrlo brzo prilagoditi NAČINU MIŠLJENJA svake dobi i svake sredine. Zato je potrebna posebna okretnost duha, vještina, koja se dugo uči, a teško podržava, da bi svatko u svojem jeziku mogao čuti riječ istine, koja je rečena za sve.

Upravo pomanjkanje obrazovanosti je razlogom tolikih neukusnih razgovora, tolikih neodređenih i maglovitih savjeta, tolikih - nažalost - stereotipnih propovijedi, koje su neprikladne za slušateljstvo i besplodne. Sa svećenikom svatko mora biti zadovoljan, jer ljudi smatraju, da je sposoban BITI SVIMA SVE. Nemaš prava biti čovjek jedne klase, jedne rase, kakve posebne grupe ili partije. Poput oca Foucaulda (48) morat ćeš biti sveopći brat.

Misliš li već sada na to, koliko će ti biti potrebna i intelektualna sprema, različito i prikladno znanje i brzina prilagođivanja? - Probudi vruću želju, da sve to stekneš.

IV. - Divi se sada OBRAZOVANOSTI ISUSOVOJ.

Nijedan problem njegova vremena nije mu bio nepoznat. Znao je govoriti svakim jezikom, koji je bilo potrebno: s Nikodemom jezikom učenjaka, s farizejima jezikom pismoznanaca, s narodom narodnim jezikom, s Rimljanima jezikom Rimljana. Znaš, kako je On brzo nalazio odgovor na sve. Nevjerni ljudi se više ne usudjuju pitati Ga, a ponizni se hrpimice okupljaju oko Njega i On tumači jezikom, koji se ne zaboravlja, tajna Božjega Kraljevstva.

NJEGOV VELIKI APOSTOL SVETI PAVAO daje ti isti primjer. Divit ćeš se jednoga dana, i u njegovim govorima, koje donose DJELA APOSTOLSKA i u njegovim pismima, onoj raznolikosti načina, onom savršenom prilagodjivanju mentalitetu svojih slušatelja, onom dubokom i mnogostrukom znanju, onoj logici, onom načinu izražavanja, koji je znao sve osvojiti.

Povedi se za njima. Strpivo vježbaj svoj duh u mnogovrsnim predmetima, koje ti nameće program, i ne brini se toliko oko nagomilavanja znanja, koliko oko toga, da sticanjem znanja odgojiš svoj duh. Potrebno je mnogo znati. Isto tako i mnogo zapamtiti. Ali iznad svega je potrebno, da tvoj duh postane gibak, i da ga osposobiš da se prilagodjuje potrebama drugih. Povjeri tu stvar Duhu Svetomu!

14. srpnja

ZNAJ DATI

I. - Budi uvijek od onih, KOJI NEMAJU NIŠTA, koji se ne boje, da im štogod ponestane, koji znadu Providnosti povjeriti brigu za svoju budućnost i koji s veseljem daju, što imaju. Sve, dok se nisi naučio dati svojoj braći sve, što imaš, ne možeš reći, da se želiš dati Bogu.

II. - Tajna davanja je prije svega U ODRICANJU. Nauči se, dakle, ne držati ništa do onoga, što imaš. Ti već znaš, kako se je lako prilijepiti uz te neznatne stvari, kao na primjer: uz kakvu knjigu, naliv-pero, bicikl, putovanje, odijelo i što ja znam što! Mogli bismo reći, da stvari imaju hvataljke, kojima nas se grčevito drže i stežu nas. Treba odmah raskidati te veze. I treba ti zato reći, da ti ni ono, što imaš, ne pripada kao svojina, nego da pripada Bogu, KOJI TI JE TO POVJERIO ali nije dao. On ti je to posudio, da time njemu služiš. Imaš pravo to pridržati samo u toliko, U KOLIKO TI JE POTREBNO, da NJEMU SLUŽIŠ. Čim se time više ne možeš poslužiti za Njega, podaj to! Ono što tebi više ne pomaže, da Mu služiš, može pomoći drugima. Daj im to! Na to te obvezuje Bog, čiji si samo poslovodja i čuvar.

Odluči se na tu tešku gestu! Ne čuvaj u svom srcu nikakve stvari: ovu knjigu, onaj predmet, ono malo novaca, kojima možeš raspolagati, podaj sve to veselo, stavi u promet i opticaj: neka služi, Bog je sve to zato i dao.

III. - Tajna davanja je nadalje u PLEMENITOSTI SRCA. Ne daju, ne iz sebičnosti, nego zato, JER NE VIDE TUĐE POTREBE. Oni ne običavaju misliti na druge, na njihove potrebe. Oni uvijek misle samo na sebe. Nastoj dakle UŽIVITI SE U POLOŽAJ DRUGIH.

Vidiš, da tvoj susjed neprestano treba onu knjigu, koju si ti trebao prošle godine i da nije tako bogat, da je kupi: podaj mu je! Onaj drugi nema sata. Ti ih imaš dva, Tvoji će ti roditelji sigurno dopustiti, da mu jednoga dadeš, možda čak i bolji. Tvoje dječje igračke, što se nalaze na tavanu, potsjećaju te sigurno na mnoge lijepe uspomene iz djetinjstva, ali, čemu one služe? Popravi ih i podaj ih onoj brojnoj obitelji, čija su djeca prisiljena se igrati papirom i špagom. Nisi to vidio? NAUČI SE VIDJETI, pa ćeš naučiti i dati, ako imaš srca, a ti ga imaš...

IV. - Tajna davanja je konačno U LJUBAVI PREMA BOGU, jer uvijek služimo Njemu u njegovim siromasima. Upravo njegovo Srce želimo razveseliti, njegov obraz obrisati, njegovu bol olakšati: "Bio sam gladan i dali ste mi jesti, bio sam žedan i dali ste mi piti. Bio sam stranac i vi ste me primili, gol i vi ste me zaodjeli. Bio sam bolestan i posjetili ste me, u zatvoru i došli ste k meni ... Zaista vam kažem, sve što ste učinili najmanjemu od moje braće, MENI STE UČINILI" (49). Kad to jednom shvatiš, kažem ti to, ne ćeš više ništa imati svoje. Zar bi imao snage odbiti nešto Isusu Kristu?

Poslušaj oca Lyonneta (5o): "Usrdno vas molim, nemojte nikada imati novaca. Bojte ih se kao samog zla. Novac je otac laži i smrti. Oni, koji ga traže, misle, da idu d ususret sigurnosti i moći, a u stvari idu,preko lješina onih, koje je njihova sebičnost ubila, ususret oskudici i bijedi i umiru sami, jer za njih nema više ljubavi. Nemaju više ljubavi, da daju, nitij je ima, da je primaju ... Svijet umire, jer nema ljubavi. Treba prezirati novac..."

15. srpnja

SPIRITUM CONSILII ET FORTITUDINIS

I. - Sveta Potvrda je SAKRAMENAT APOSTOLATA.

Prije svoga Uzašašća reče Isus svojim apostolima: "PRIMIT ĆETE JAKOST DUHA SVETOGA, kad siđe na vas, i bit ćete mi onda svjedoci u Jeruzalemu i po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje" (51).

I ta jakost, koja ih zahvaća, te dojučerašnje plašljivce i kukavice, to je snaga Duha Svetoga, koja ih tjera govoriti, rekao bih preko njihove volje, pred narodom i narodnim poglavicama, unatoč prijetnja i batina: "sretni, što su bili smatrani dostojnima pretrpjeti sramotu za ime Isusovo" (52). Ta jakost Duha Svetoga uvijek raspaljuje apostole: svećenike i sve one članove Katoličke Akcije, koji su povezali svoj život s vjerom u Krista i s ljubavlju prema Njemu.

II. - DAROVI SAVJETA I JAKOSTI donose kršćanskom apostolatu ona karakteristična dopunska svojstva razboritosti i smionosti, za što nam je Gospodin Isus, za vrijeme svoga života, dao tako sjajan primjer. RAZBORITOST je pokazao postepenim otkrivanjem svoga božanstva, savršenim prilagodjivanjem svojih pouka sposobnostima svojih slušatelja, zapanjujućim skladom svojih prispodoba. SMIONOST je pokazao svojom novom naukom i svojim djelovanjem, svojim sjajnim čudesima, svojom borbom protiv neprijatelja svoga

Evandjelja, jednostavnim heroizmom svoje smrti. Duh Sveti Ga je vodio s nepogrešivom sigurnošću, i tako je postavljao prve temelje Crkve.

III. - Tebe opet, po tim dopunskim darovima Savjeta i Jakosti, osposobljuje za korisnog suradnika u proširenju Božjega Kraljevstva.

DAR SAVJETA usavršava KREPOST RAZBORITOSTI, koju uvijek ugrožavaju sudovi lažne ljudske razboritosti (53). Tako lako nazivamo imenom razboritosti svoju plašljivost, udobnost, ljubav za uživanjem, strah od rizika, i što ja znam što još? Na sreću, Duh nam Sveti dolazi u pomoć našoj slabosti i darom nas Savjeta osposobljuje, da djetinjski slušamo i slijedimo njegove upute. TO JE KAO NEKI OSJETLJIVI NADNARAVNI OSJEĆAJ, koji nam nepogrješivo objavljuje, što treba reći, što prešutjeti, učiniti ili propustiti i treba li strpljivo čekati ili se odmah dati na posao. Po tom osjećaju, Duh, koji vodi Svece, nadahnjuje im one nagle, prividno lude, odluke, a u sebi toliko zgodne, kakvih je na primjer pun život jednoga župnika iz Arsa ili jednog svetog Ivana Bosca (54). Njihovi savjeti nisu nikada bili krivi, jer ih je diktirao Duh Sveti, na najveću duševnu korist.

Zamoli taj dragocjeni i izvrsni dar Savjeta. On je osobito potreban svećeniku, koji nosi odgovornost za tolike duše, koje mu se posve povjeravaju.

IV. - Dar savjeta pomaže Crkvi, da zacrta u svako vrijeme prikladni program za apostolsko djelovanje. DAR JAKOSTI JOJ POMAŽE OSTVARITI GA. I krepost jakosti lako odvraća od njezinih nadnaravnih ciljeva utjecaj kakvog ljudskog faktora, kao na primjer temperamenat ili navika, a plod je toga ljutina, strastveno uzbudjenje ili okrutnost, sve same prirodne pretjeranosti u gorljivosti, koja je često dobro raspirena. Sve su to nezgodni čini, nakon nezgodnih sudova. Toga je u Crkvi bilo i nekad, ima i danas. Dar jakosti čuva krepost (jakosti) od tih pogibelji i čini dušu neposredno poslušnom i osjetljivom za božansko djelovanje. TO DUH SVETI DJELUJE U NJOJ.

On i jedini On podržava apostolsku požrtvovnost, daje joj onaj polet, onu ustrajnost, čvrstoću i potrebnu snagu, da opet djeluje iza svih neuspjeha. On podržava heroizam MUČENIKA, dajući im nevjerojatnu ustrajnost, radost u najstrašnijim mukama, odvažnost, da dadu svoju krv iz ljubavi prema Kristu. Nema slavnijeg popisa junaka od kršćanskog martirologija, koji svaki dan biva sve dulji. To je djelo Duha Jakosti.

Moli Ga, dakle, da te prožme, i da prožme duše svih kršćana. Potrebno je u naše dane mržnje i srdžbe, da Duh Sveti podržava svoje i da im dade onu nepokolebivu sigurnost, da će po njima pobijediti sve paklenske moći. Da, Potvrda ti daje, uz obvezu svjedočanstva, i snagu i smionost, da to i činiš.

16. srpnja

NAŠA GOSPA OD KARMELA

I. - "Okrunjen moći i slavom, piše Dom Guéranger (55), diže Karmel svoju ponosnu glavu iznad otočića, koji se nalaze uz o-

balu zemlje, gdje su se ispunila očajstva spasenja. Galilejska se brda spuštaju sa sjevera, judejska se spuštaju s juga, spajaju se u Samariji u dosta kratkom lancu, koji nosi njegovo ime. Tako se čini, da sve te planine slijevaju u nj sve svoje velike uspomene. I čovjek bi rekao, da dominantnim položajem svoga vrha na samoj sredini svete obale, IMA ZADAĆU NAVJEŠĆIVATI NADALEKO, na moru Zapada, božanski ISTOK, koji je zarudio usred tame".

U svetim knjigama židovskog naroda, kao i u njegovoj povijesti, KARMEL uvijek označuje obilje Božjeg blagoslova. Upravo na Karmelu je Ilija podigao svoj šator i sabrao narod, da tu zamoli i očekuje milosrdje Božje, koje će poslati blagotvorni oblak: "Rorate, coeli, desuper et nubes pluant justum - Rosite, nebesa, odozgor i oblaci neka dažde pravednika".

Otada je Karmel postao sveto mjesto za sve one, kojima su nade čovječanstva držale pogled iznad zemlje i mnogi dođjoše, da tu očekuju, kao pustinjaci, dan Djevice, koja je imala postati Majkom.

II. - Kad je stvarnost nadomjestila slike, na istom mjestu, gdje je Ilija vidio, kako se iz mora diže oblak, izgrađjena je vrlo rano kapelica u čast Majke Božje, u čijoj je sjeni živjela Bratovština Braće Blažene Djevice od Karmela. Križarske vojne dovedoše mnoge hodočasnike iz Evrope, i već vrlo staru Kongregaciju ponovno potvrdi Papa Honorije III. godine 1225 (56). Mnoga progonstva, koja su nastupila i ubijanja pobjedonosnih Saracena, bila su povodom, da je skoro cijeli Red morao preseliti na Zapad.

I tada je sveti Simon Stock (57), general Reda, primio iz ruku Djevice Marije ŠKAPULAR, odijelo Marijinih štovatelja, da ih štiti od vječne smrti. Od toga dana, Red, za koji se veli, da je čisto marijanski, pratila je različita sreća, sve do njegove reforme u 16. stoljeću, koju su proveli u Španjolskoj sveta Terezija Avilska i sveti Ivan od Križa. Taj je Red dao Crkvi mnoge svece, posebno svetu Tereziju od Djeteta Isusa, najnoviji i najsvježiji karmelski cvijet.

III. - Iz ove duge povijesti možemo izvesti zaključak: da je BLAŽENA DJEVICA MARIJA UVIJEK PODRŽAVALA i da nastavlja podržavati NADE ČOVJEČANSTVA: "Vita, dulcedo et spes nostra, salve - Živote, slatkosti i ufanje naše, zdravo!" (59).

Znajući to ili ne znajući, ljudi su uvijek upirali pogled prema Njoj, kao prema brdu, odakle nam mora doći spas: "Podižem oči svoje gore prema gorama, odakle će mi doći pomoć" (60).

Samo Bog nam Ju je HTIO POKAZATI, nakon istočnoga grijeha, kao najveću utjehu, da ne očajavamo, kad je rekao zmiji: "Neprijateljstvo ću staviti izmedju tebe i žene, izmedju roda tvojega i roda njezina. Ona će ti satrti glavu; a ti ćeš ga raniti na petu" (Gen 3,15). A proroci su neumorno prihvatili pjev nade: "Eto, Djevica će začeti i roditi Sina i nadjeni mu ime Emanuel" (61). I upravo cijeli Stari Zavjet, u osobi zadnjeg proroka, Ivana Krstitelja, igra u Elizabetinoj utrobi, prilikom ispunjenja tih obećanja, prilikom Marijina dolaska, koja će svijetu dati njegovog Spasitelja.

IV. - Ista ta nada okreće i danas sve otkupljene prema Mariji, JER NAM SPAS UVIJEK DOLAZI OD NJE. Ona nam Ga neprestano daje,

jer On mora uvijek doći po Njoj, koja je NUŽNA POSREDNICA i prema tome naša nada: "Tebi vapijemo, tebi uzdišemo ... svrni dakle, Odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas ..." (62).

Da, neprestano očekuj Isusa od njegove Majke: moli Je smjerno, da ti dade Isusa, da ti ga usčuva. Ona jedina to može. Sam po sebi Ga ne možeš ni upoznati, ni ljubiti, niti Mu služiti. Svoju dušu, žednu svjetlosti, snage i ljubavi, povjeri Mariji: Ona će je napojiti darujući joj svoga Sina

17. srpnja

IMAJ SRCA

I. - Slijedeće ćemo stranice, ako rado na to pristaješ, povjeriti neposredno Presvetom Srcu. Zamolit ćemo Ga, da te NAUČI LJUBITI. U boljoj školi ne možeš nikada biti.

TREBA IMATI SRCA. Ti ga sigurno imaš. Kad ga ne bi imao, ne bi bio u Sjemeništu, sa željom velikodušno odgovoriti na Isusovu ljubav prema tebi. Ah, znam, da možemo o srcu reći isto, što je Ezop (63) rekao o jeziku, naime da MOŽE BITI NAJBOLJA I NAJGORA STVAR. Ali ja bih te htio baš u to uvjeriti, da ono može biti najgora stvar samo u tom slučaju, ako prestane biti srce i postane osjećaj i da je ono, ostane li srce, neiscrpivi izvor svake veličine, svake kreposti, i prema tome, svake radosti.

Pred kratko smo vrijeme već o tome govorili: "Ako je sva Isusova poruka, poruka ljubavi, ako je cijeli njegov život čin ljubavi, ako je sva njegova oporuka zapovijed ljubavi, onda možemo reći, da je njegovo SRCE ŽARKO OGNJIŠTE LJUBAVI, SREDIŠTE, u koje se moramo smjestiti, da bismo Ga shvatili i da bismo Ga ljubili" (64). Upravo sa svojim TJELESNIM SRCEM On je ostvario velike planove svoje Mudrosti, velike odluke svoje spasiteljske volje. Veliki plodovi njegova Otkupljenja došli su nam po njegovom Srcu. Zato ono u sebi sadržaje sve, što je On bio i sve što je učinio za nas.

Želiš li postati čovjek posve na mjestu, treba da tako isto bude i kod tebe. Uzalud bi bilo kovati velike planove, uzalud bi usmjeravao svoju volju na lijepe pothvate, ako te tvoje srce, koje ostvaruje jedno i drugo, NEBI POSVE CIJELOGA POKRETALO, da to učiniš, jer baš srce daje USPJEŠNOST velikim mislima i velikim odlukama.

II. - Pazi dobro: USPJEŠNOST velim.

Jer srce je slijepo i ne može vidjeti istine. Razum istinu vidi i UZ NJU PRISTAJE.

Srce je i NEPOUZDANO, ono ne može ustrajati samo u svojoj službi. Volja daje ustrajnost, ALI JE SRCE GRIJE.

Zato je potrebno imati srca, jer ako ga čovjek nema, razum zamire, volja je bez osjećaja, njegov se razum ne bavi pojmovima, niti njegova volja činima, jer ga to ne zanima.

Shvatimo li stvar tako, onda se srce ne boji slabosti; razum ga vodi, pa ne bi moglo ljubiti loše. Volja ga podržava, pa ne bi moglo ljubiti malo. Ali ono uzvraća jednoj i drugoj sposobnosti više, nego od njih prima, hoću reći razumu daje vidovit žar u traženju, a volji gorljivu ljubav.

ke, kao na TEZIŠTE LJUDSKOG BIĆA, da bismo ga upoznali, da bismo znali, što je ono, i koliko vrijedi. TO JE MJERA, KOJA NE VARA.

IV. - Ako uistinu imaš srca, nitko nema prava očajavati nad tobom. Juda nije imao srca. Petar i Ivan su ga imali. Zato Isus ništa nije mogao kod prvoga: "Prijatelju, zašto si došao?" (65) S drugom dvojicom, znaš, što je učinio.

Hoćeš li, da zajedno radimo u školi Učiteljevoj, da u njoj tvoje srce dobije POTREBNU OBUKU? Težak je to i dugi posao naučiti ljubiti. Ali je to najvažnije, jer je srce na izvoru najvećih osobnih radosti i svakog apostolskog djelovanja. SAMA BOŽJA LJUBAV NA DJELU U NAŠEM ŽIVOTU. Započeto blaženstvo.

18. srpnja

DOBROTA

I. - Imati srca znači prije svega BITI DOBAR. Tko se može pohvaliti, da je dobar? Sam Isus prosvjeduje, kad Ga nazvaše dobrim Učiteljem: "Što me zoveš dobrim? Nitko nije dobar, osim jedinoga Boga" (66). Zato Lacordaire (67) može pisati: PO DOBROTI SMO NAJSLIČNIJI BOGU i ona najviše razoružava ljude".

Bog je sama Dobrota, velimo obično, ne samo zato, jer je On DOBRO u Sebi, nego i zato, ŠTO SE ON DAJE SVAKOMU STVORU po životu, koji mu daje, a posebno čovjeku, po svojem vlastitom životu, na koji ga poziva, da u njem učestvuje.

I SIN JE SAMA DOBROTA OČEVA NA DJELU U SVIJETU i čitava je njegova povisjet Evandjelje dobrote: nemoguće je pače sve nabrojiti, jedva bih mogao nešto natuknuti. Uostalom, ti znaš, da nam je Srce Isusovo, koje je čisti odraz Očeve ljubavi, dalo sve: On nije ništa mogao odbiti bolesnicima, siromasima, nesretnicima, djeci. Proveo je svoj život čineći dobro, pa i svojim krvnicima, budući da je došao potražiti i spasiti, što je bilo izgubljeno.

II. - Divi se zraci tog sjaja Kristove dobrote NA LICU SVETACA. Medju tisućama, mislim na svetog Pavla, sv. Augustina, sv. Vinka Paulskog, župnika iz Arsa, oca de Foucaulda, na sv. Ivana Bosca. Divi se sjaju njihovih očiju, onom nečem jednostavnom, privlačivom, sveobuhvatnom, bratskom, kao i smješku, koji im titra u pogledu i na usnama, i koji poziva na odricanje, na pouzdanje, koji smekšava svaku tvrdoću i ublažuje svaki ponos. Jesi li to već vidio? Postoje najmanje tri blaženstva, koja se odnose na dobrotu: "BLAŽENI KROTKI! Oni će posjedovati zemlju. - Blaženi MILOSRDNI! Oni će postići milosrdje. - BLAŽENI MIROTVORCI, jer će se oni zvati sinovi Božji" (68). Prema kršćanskom shvaćanju SVE MEDJUSOBNE ODNOSE MEDJU LJUDIMA I NJIHOVE ODNOSE S BOGOM uredjuje baš dobrota. Bog je dobar prema nama, sve nam daje, oprašta, nikad nas ne odbija. Poziva nas, da isto tako postupamo i mi sa svojom braćom.

III. - DOBROTA JE PRAVEDNOST. Moramo biti pravedni prema drugima, kao što i drugi moraju biti prema nama, jer tako traži Božji red. Prema tom redu On želi, da ljubimo, kao što je On ljubio nas. To nije savjet, to je izričita zapovijed. Svi smo braća po rodu, ili po sličnom staležu ili po sudbini:

Neznan glas srcu zbori — Od mržnje, zavisti lude
Dobrota nek nam život bude! — Osta bol, što dušu smrću mori!

DOBROTA JE SNAGA, ne samo zato, što ona traži s naše strane napor, da svladamo i nadjačamo svoju sebičnost, nego i zato, što ona uvijek pobjedjuje zloću i silu i zato, što ona nadahnjuje sve velike čine.

"N... je vrlo inteligentan, govorio je Lyautey (69) za nekoga, ali nikada ne će učiniti ništa, jer mu ne dostaje ona ISKRICA LJUBAVI bez koje se ne izvršuje nijedno veliko ljudsko djelo."

"Ne poznajem druge nadmoćnosti, tvrdio je Beethowen (7o), do li dobrote".

"Čovjek, kada daje, može u tome samo uživati" - tako vele - i nadam se, da si to često iskusio.

Nastoj dakle, da nekoga razveseliš, da nekome učiniš kakvu uslugu, da pomogneš potrebnima, da prozreš skrivene patnje.

Svako jutro pristupi svojoj braći ostvorenom dušom, koja im stoji uvijek na raspolaganju, koja ne misli na sebe, bez obzira, što će se tebi radi toga dogoditi, s jedinom željom služiti.

Dobrota umanjuje sve pogrješke, uvećeva vrijednost svakog svojstva. Sutra će ljudi očekivati od tebe, što su očekivali od Krista, koga ćeš pretstavljati po svojoj dužnosti. Hoće li moći reći jednoga dana i za tebe, da si prošao svijetom čineći dobro ...

19. srpnja

SVETI VINKO PAULSKI (71)

I. - Njegovo je ime postalo sinonim ljubavi. Ali, KRŠĆANSKE LJUBAVI.
Glasoviti film, koji je nedavno njemu posvećen previše na to zaboravlja. Ljubav gospodina Vinka je Kristova ljubav. Ne neka obična filantropija, nego onakva ljubav, kakvu je Izaija označio kao znak B dolaska Božjega kraljevstva i na koju je Isus podsjetio poslanike Ivana Krstitelja: SIROMASIMA SE PROPOVIJEDA EVAnDJELJE (72).

II. - Providnost ga je dugo PRIPRAVLJALA za svetu zadaću, to seljančе iz pokrajine Landes, koje je uvijek mislilo na svećeništvo, o kojem je njegov otac govorio: "On će biti dobar svećenik, jer ima nježno srce".

Poznavao je SELJAČKI SVIJET, jer je kroz svu svoju mladost dijelio s njime jednostavnost, bijedu, oskudicu.

Poznavao je ŠKOLOVANI SVIJET, koji je upoznao tokom svojih studija u Daxu, a zatim u Toulousi (73).

Poznavao je RIMSKI SVIJET i vrlo se rano posvećuje se vrlo rano diplomaciji, što će mu kasnije izvrsno doći.

Poznavao je DVOR I GRAD, vidio tolike užitke i lakoumnosti kraj užasne bijede ... što mu je zadalo odlučni moralni udarac, odakle će se, kao protuudar, roditi njegovo zvanje, kojim se posve posvećuje ljubavi prema bližnjemu.

Poznavao je RELIGIOZNU ELITU svoga vremena, tokom svoga dvogodišnjeg boravka u novicijatu u Oratoriju (74) pod vodstvom Petra de Bérulle-a. To su dvije godine nutarnjeg rada, gdje se polagano razvija sjajni apostol.

Poznavao je ŽUPSKI SVIJET. Kao župnik u Clichyu osnova 1612. godine prvo sjemenište s dvanaestoro djece, koju je pripravljao za svećenike.

Poznaje PLEMSTVO, kao učitelj djece Gondijeve (75). Duhovna bijeda na selima daje mu prvu misao o Misijama.

Poznavao je konačno ROBIJAŠKI SVIJET. Kao njihov duhovnik učinio je za njih mnoga djela ljubavi i milosrdja.

II. - Pedeset mu je godina. Pun je iskustva, mudrosti, svetosti. Preostaje mu još trideset i pet godina života. Iskorišćuje ih sve do jedne, PROMICANJEM OPĆEG POKRETA LJUBAVI. Vremena to traže. Trideset godišnji rat, Fronda (76) postostručiše bijedu. On će se iscrpsti, da bi je uklonio.

Nekoliko datuma:

- 1625. godine osniva MISIJSKU KONGREGACIJU. Njoj doda 1632. godine i brigu pko posvećenja klera. Bossuet (77) će obaviti 1652. godine svoje duhovne vježbe za redjenje u Sv. Lazaru (78).

- 1633. godine osniva Kongregaciju KĆERI LJUBAVI za njegu siromaha. One počinju s malim. Danas su raširene po cijelom svijetu i njihova je bijela koprena raznijela kršćansku ljubav u svaki kutak zemaljske kugle.

- 1634. godine osniva Društvo GOSPODJA LJUBAVI, da bi potakao plemstvo i visoki gradjanski stalež na službu nevoljnicima i posebno im povjerava BRIGU ZA NAHOČAD.

- 1639. godine se baca na pomaganje ISTOČNIH PROVINCIJA, koje su bile opustošene ratom. Uvijek iznalazi nove načine, kuca na svaka vrata, sabire više od dvanaest milijuna knjiga, izdaje prve novine, osniva prve pučke kuhinje. Guverner Saint-Quentina ga naziva "ocem Domovine".

- 1643. godine, kad je pozvan u SAVJET ZA DUHOVNU OBNOVU, reformira episkopat, osniva Sjemeništa, neumorno i unatoč svih poteškoća osniva mnoga dobrotvorna društva, radi na smirivanju duhova.

- 1653. godine OSNIVA DOM ZA NEIZLIJEČIVE, za starce, koji ne mogu više raditi, zatim OPĆU BOLNICU, kroz koju će proći, za nekoliko godina, više od šezdeset tisuća bolesnika.

Osamdeset mu je godina. Konačno piše pravila za MISIJSKU KONGREGACIJU, kao i za KĆERI LJUBAVI, u koja je unio sve svoje dugogodišnje iskustvo i mudrost. I umire godine 1660., iscrpljen poslovima, ljubeći svoj križ i kličući: "Uzdaj se..." Imam pouzdanja. Samo je jedno žalio, znaš već što: ŠTO NIJE UČINIO VIŠE.

IV. - Oh, divnog li uzora! Uravnotežen, pun čovjekoljublja, mudar, razumam, pun dobre volje, ustrajan, odvažan, pun žara i oduševljenja, neumoran, prvi na molitvi i poslu, a zadnji na odmoru. To je SVEĆENIK.

Znao je, da je Isus u smrtnoj stisci uvijek do konca svijeta, posebno u bolesnicima i svojim siromasima, I DA NE SMIJE SPAVATI, DOK JE VRIJEME ZA RAD ...

Moli ga, da ti izmoli osjetljivo srce za sve bijede, IZ LJUBAVI PREMA KRISTU.

ČISTOĆA SRCA — 2o. srpnja

I. - Ljudsko je srce stvoreno da LJUBI, a ne da traži sebe. Da ljubi, to znači, da daje.

Srce je ljudsko, kako ga je Bog stvorio, čisto, hoću reći po naravi sklono, da traži Boga i da priljubi uza Nj, kao jedini predmet vrijedan svoje ljubavi. "Sve si nas za sebe stvorio, o Bože, veli sveti Augustin, i nemirno je srce naše, dok se ne smiri u tebi".

Ali istočni je grijeh u srži pokvario ljudsko srce, zloupotrebom slobode, odvraćajući ga od njegovog naravnog predmeta i PRIKLANJAJUĆI GA SAMOM SEBI. I upravo zato uvijek postoji neka neurednost u ljudskoj ljubavi, to jest: briga za vlastitim zadovoljstvom, pa i najčišće ljubavi, na pr. obiteljske, UVIJEK MORAJU POSEBNO NASTOJATI, da se očuvaju od sebičnosti.

Jedino nam Srce Kristovo i Srce njegove Majke mogu poslužiti kao IDEALNI UZORI ČISTOĆE SRCA.

II. - Znači li to, da je čistoća srca ideal, koji se ne može ostvariti? - Uzmemo li u obzir samo ljudske sile, sigurno! Ljubav bi, za čovjeka, koji bi bio prepušten sam sebi, uvijek ostala vječni sporazum izmedju davanja i traženja samoga sebe. Ali Isus je uzeo tjelesno Srce, da nam pomogne očistiti naše srce i postići, uz njegovu milost, savršenu ljubav.

TO JE IDEAL, koji ti stavlja pred oči, unatoč tvoje slabosti, nesumnjivo zato, jer smatra te sposobnim, da za njim težiš, i da ga, ako Mu se svidi, i postigneš.

Želiš li se upustiti u igru, veliku igru božanske ljubavi? To je pitanje, koje ti postavlja. Prema tvojem odgovoru i ako Mu pustiš slobodne ruke u djelovanju, On će na tebi učiniti velike stvari i naučit će te ljubiti uistinu. Izvan Njega nikada ne bi znao, što je to punina ljubavi.

Predaj Mu dakle svoje srce bez straha, bez ikakve skrivene misli i On će u tebi stvoriti svećeničko srce, koje znade ljubiti, kao što je On ljubio, bez mjere.

III. - On će te prije svega naučiti, da od svoje čistoće srca NAČINIŠ STALNU POBJEDU PROTIV SVOJE SEBIČNOSTI.

To je vrlo potrebno. Promatraj, kako zaista po naravi uvijek tražiš sebe u ljubavi. Uvijek bismo željeli, da nam se i uzvrati, i da njome probudimo čustvo, koje na nju odgovara. Pa ako to i ne postignemo, onda u žalosti, koja se iz toga radja, tražimo još svoj užitak, "taj bijedni užitak melankoličnog srca", koji je romantičarima bio tako poznat.

Nauči se toj nesebičnoj ljubavi u školi Isusa Krista, nastojeći ljubiti i svoje neprijatelje. Ili, ako ih nemaš, one, koji su ti manje simpatični, najjadnije svoje prijatelje, koji su

možda najnesretniji. Pokloni im svoje misli, svoju molitvu, svoje vrijeme, svoju ljubav, svoju strpljivost, pa čak da oni za to i ne znaju, jer zapravo Boga tražiš i Njemu želiš služiti u njima, i jer ti je njegova ljubav dosta.

I i prijateljstvu s onima, koje voliš, nemoj misliti na to, da ti se plati uzvratnom ljubavlju ... to je možda najteže. Uživaj tu radost, kad ti je Gospodin dade, ali je ne traži.

IV. - Niti ne slutiš, koliko će ti radosti donijeti srcu ovakvo vježbanje. Srce se sebičnjaka steže sve više i više i u dimenzije njegove vlastite naravi. Čisto se srce rasteže u dimenzije Božje veličine. Budući da nikoga ne isključuje, sposobno je ljubiti sve više i više i zanima ga čitavo čovječanstvo. Prema nijednoj žalosti, nijednoj bijedi nije ravnodušno. Sučustvuje u svačijoj nevolji, kao i u radosti, onako snažno, kao da bi taj bio jedini i sam na svijetu.

To je tajna čiste ljubavi prema Bogu, kojoj svećeničko srce polagano ide. Misli na svetog Franju Asiškog, na svetog Franju Ksaverskog (79) i tolike druge, koji su proživljavali sve boli i sve radosti Kristove ljubavi. Moli Ga, da ti otvori zlatna vrata toga začaranog raja ...

21. srpnja

DRUGOVI

I. - Prvi osjećaji ljubavi, koje poznaješ izvan kruga svoje obitelji, su osjećaji ljubavi prema tvojim drugovima. Često ih promatramo, kao da oni nisu nimalo važni. Htio bih ti pokazati, da oni mogu biti bogata škola za tvoje srce.

Prije svega IZBOROM, kojim biraš svoje drugove. Svako drugarstvo pretpostavlja izbor, a svaki izbor je težak. Normalno je, da se povezuješ s ovim ili s onim svojim drugovima. Ne, kao da bi odbacivao ili prezirao druge, nego zato, što se s nekima ne možeš razumjeti, niti jedan drugomu uspješno pomagati, budući da niste istog karaktera ili istog duhovnog nastojanja, i budući da oba niste "na valu iste dužine".

Drugarstvo se uspostavlja posve prirodno, bez posebnog traženja. Netko ti je simpatičan, drugi nije. Nekoga razumiješ, drugoga ne razumiješ. To je početak, koji se - mislim - ne da izbjeći. Ali, to je samo početak, jer drugarstvo, koje ne bi počivalo na temeljima instinkta, bilo bi krhko i opasno.

Iskustvom, svakodnevnim saobraćajem u običnom životu, otkrivate se brzo jedni drugima ONAKVI KAKVI JESTE. To je često nešto sasvim drugo, nego li je izgledalo na prvi pogled. Evo zgodnog časa, da izabereš sebi drugove i da onaj stadij instinktivnog odabiranja, kakvo je bilo u početku, zamijeniš s promišljenim povezivanjem. Izaberi si tada za drugove one, KOJE ĆEŠ MOĆI POMAGATI I KOJI ĆE MOĆI TEBI POMAGATI, DA POSTANEŠ BOLJI.

II. - Ali pazi! Taj te izbor IZDAJE, i u isto ti vrijeme NAMEĆE NEKE OBVEZE. On te izdaje, jer otkriva dubinu tvoje naravi: "Reci mi, s kim se družiš, pa ću ti reći, kakav si". Družiš li se s osrednjim drugovima, s licemjernima, koji ne vole raditi,

s takvima, koji vode sumnive razgovore, koji nemaju ideala, i ako ti se svidja u njihovu društvu, onda se nemoj čuditi, ako i tebe smatraju istim, kao i njih.

TAJ TI IZBOR NAMEĆE OBVEZE. On te naime obvezuje, da se ZAJEDNICKI OKORISTITE ONIM, ŠTO IMATE NAJBOLJE, jer inače rasipate moći ljubavi i pomoći, koje vam je Gospodin dao, da vas potakne, da se time zajedno bolje služite. Ako je vaše drugovanje samo jedno društvo, koje vas rastresa, ili za medjusobno uživanje, ako se slažete samo u tome, da kritizirate ili da se bavite nekim bezznačajnim stvarima, onda činite nešto gore, nego bi bilo samo gubljenje vremena. Vi tada jedan drugoga jako kvarite, zajedno slabite i jedan drugoga ponizujete. Iskustvo, koje se je - nažalost - često ponovilo, sili me da ti kažem, da su takva drugovanja vrlo opasna po tebe.

III. - Odlučno dakle izbjegavaj zle drugove. Nadje ih se svuda, pa i u Sjemeništu. Čuvaj ih se! To je jedna vrsta instinktivnog čuvanja.

Poveži se naprotiv s onima, koji mogu tebe, i koje ti možeš učiniti žarčima i velikodušnijima. Oni moraju ljubiti u tebi i ti u njima ISTO DRŽANJE PRED ISTIM IDEALOM, ista volja, da taj ideal zajedno postignete. Čovjek je toliko jak, kad osjeća, da je s nekim povezan, kad znade da s još nekim radi na istom cilju, i kad se s nekim bratski potpomaže u časovima klonulosti.

Kako bi se lijepe drugarske zajednice morale razvijati i rasti u našim Sjemeništima: kako li se lijepa budućnost otvara pred svima vama, o kojoj sanjate, kako li je divna vojna, na koju ste svi pozvani, i kakva li Učitelja, kojeg imate pred sobom, da Mu se divite, i da Ga svi ljubite ...

22. srpnja

SPIRITUM SCIENTIAE ET PIETATIS

I. - Potvrda je SAKRAMENAT LJUBAVI. Tako je naziva sveta Terezija od Djeteta Isusa prema jednoj svojoj intuitivnoj spoznaji, koje su joj svojstvene.

Duh Sveti je Duh Ljubavi, On je medjusobna ljubav izmedju Oca i Sina, substancijalni odnos, koji ih sjedinjuje, posvemašnji DAR, kojim se jedan drugomu daju. Njemu dakle pripisujemo, Isus nam je to rekao, čitavo djelo posvećenja duša, širenje i rast Božje ljubavi u ljudskom srcu. "Ljubav se božja, veli nam sveti Pavao, izli u srca naša po Duhu Svetom, koji je dat nama" (8o).

II. - Krepost ljubavi je ona nadnaravna sposobnost, kojom ljubimo Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao samoga sebe, iz ljubavi prema Bogu. Ali ona je u neku ruku ovisna o našim naravnim voljnim moćima. Božja ljubav zahvaća upravo naše tjelesno srce. Odatle opasnosti po našu ljubav, koja tako teško ostvaruje, dobro to znamo, ona divna svojstva, što ih nabraja sveti Pavao (81). Na sreću u Potvrdi primamo dopunu dárova Duha Svetoga, koji omogućuju Duhu Ljubavi, da ulije DIREKTNO U NAŠE DUŠE potpuni osjećaj ljubavi prema bližnjemu, da usavrši

našu ljubav prema Bogu, kao što usavršuje naš osjećaj Boga i - kako ćemo to vidjeti, našu nadu. ZAPALI SVIJETLO U SRCU, - ZADAHNI DUŠU LJUBAVLJU ... (82).

III. - DAR ZNANJA nam pomaže, da shvaćamo cijeli svijet kao TRAJNI PLOD BOŽJE LJUBAVI. Ne intuitivno, kao darom razuma, nego sudovanjem i zaključivanjem, koje nam omogućuje, da cijenimo stvorene stvari u njihovom nadnaravnom svijetlu" (83).

Ljudska znanost, shvatimo li je pravo, upravlja naš duh već u tom smislu. Kaže se, dobro ti je poznato, da "malo znanje udaljuje čovjeka od Boga, a veliko ga k njemu vodi". Ali ni najbolja nam znanost ne može pomoći, da vidimo Božju mudrost u divnom skladu prirodnih zakona. Znanje ljudskog razuma nas možda približuje više otajstvu Božje ljubavi, ali se ono zaustavlja na vratima: "ostalo je tajna" za čovjeka.

Ali nije za Duh, koji nam u stvaranju pokazuje Božju ljubav na poslu: u prirodi, u zbivanjima, u ljudima, u nama samima ta nas ljubav neprestano obasipa svojim dobročinstvima. Tako sve dobiva novi smisao. Misli na hvalospjev stvorova svetog Franje Asiškog, na ono posvemašnje pouzdanje u Providnost, na onu "diskreciju" u sudovima i vladanju, koju su pokazivali Sveci. Kakva, kako silna, i kako li se općenita ljubav iz toga radja. Za njih je "SVE MILOST", JER JE SVE LJUBAV.

IV. - DAR POBOŽNOSTI PROZIMA DUŠU JOŠ DUBLJE. Njime naime prodiremo ne više u učinke, nego u sam izvor ljubavi, u Boga. On uredjuje naše odnose s Njime. To je vrlo potrebno. Ne znamo govoriti Bogu, jer si ga loše predstavljamo, jer Ga ne ljubimo dovoljno. Ali i opet Duh Sveti dolazi u pomoć našoj slabosti. On, koji nam omogućuje, da kažemo Bogu "Oče!...", On, po kojemu smo u istinu djeca Božja (84), eto On nam otkriva na nutarnji način neizmjernu Očevu ljubav. On rasvijetljuje naš studij, našu molitvu, naše razmatranje svojom svjetlošću. Sigurno si kadgod iskusio, kako On znade dati neki sasvim novi i dotada nepoznati smisao najobičnijim rečenicama...

Kako je potrebno, da Ga žarko moliš, da razvije u tebi taj dar pobožnosti, koji Mu omogućuje, da uspješno djeluje u tvojoj duši i da u tebi izgradi molitveni duh. "Treba uvijek moliti i nikada ne prestati" (85), veli nam Isus. A sveti Pavao naglašuje: "Molite bez prestanka" (86). Time hoće reći: Uvijek živite s mislima na Oca, kao pred njegovim očima i u prijateljstvu s njime. MOLITVA POTIČE LJUBAV. Ponajprije, jer čisti srce od svega onoga, što ga odvraća od Boga i privezuje nas uz Njega samoga. Pusti dakle Duha Svetoga, da moli u tebi, kao što je molio u Isusu, "neiskazanim uzdisajima" (87). On će u tebi snažno utvrditi nutarnjeg čovjeka, i učinit će, da po želji svetog Pavla, Krist "stanuje vjerom u srcima vašim, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; da biste mogli razumjeti sa svima svetima, koja je širina i dužina, i visina i dubina; i poznati Kristovu ljubav, koja nadilazi svaku spoznaju, da se ispunite svom punином Božjom" (88).

PRIJATELJI

23. srpnja

I. - Ako si sposoban imati prave drugovem, mislim, da će ti Bog dadi da upoznaš RADOST PRIJATELJSTVA.

To je naime milost. "Vrijednost pravoga prijatelja nikada ne može biti pretjerana, piše o. Sertillanges (89), ono što će ljudi o njem reći, uvijek će biti ispod onoga, što ono uistinu predstavlja".

Tu milost treba prije svega ZASLUŽITI velikom čistoćom srca i uvelike cijeneći nesebičnost i uslužnost. Sebičnjak, i onaj, koji ide samo za uživanjem i naslađama, nikada ne će upoznati prijateljstva. Da bismo ga upoznali, potrebno je velik se roditi ili velik postati.

II. - Pa doista, ono pokreće NAJDUHOVNIJE DUBINE LJUDSKE DUŠE. Poslušaj Ivana Prezbitera (svećenika) (9o), koji će ti reći mnogo bolje od mene: "Prijateljstvo je prije svega INTIMNOST, to znači: uzajamna, direktna, neposredna, iskustvena spoznaja, medjusobno otvorenje srca, medjusobno pouzdanje, duhovni saobraćaj dviju duša. Netko postaje nekomu prijatelj, kad dopušta, da taj može vidjeti tajnu dubinu njegove duše, koju ljubomorno drži zastrtu očima drugih, i kad tome drugome otkriva u najpotpunijoj slobodi svoje misli, svoje brige, svoje osjećaje, svoje nakane, svoje poteškoće i svoje radosti. I upravo zato prijateljstvo intenzivno teži za nazočnošću prijatelja, dugim razgovorima, beskonačnoj povjerljivosti. Čovjek naime želi o prijatelju sve saznati i njemu ne želi ništa o sebi sakriti. Oni, jedan i drugi žele, da se najpotpunije razumiju.

III. - "Prijateljstvo je ZANOS SRCA I IZLIJEVANJE DUŠA, veselo oduševljenje ili tiha sreća dvaju bića, koja sudjeluju medjusobno jedno na životu drugoga, koja su se posve prilagodila jedno drugomu, i koja osjećaju medjusobno takvu blizinu i tako potpuni sklad, da imaju utisak, da sačinjavaju samo jedno biće, da imaju samo jednu dušu u dva tijela. DIMIDIUM ANIMAE MEAE - POLOVINA MOJE DUŠE, govorio je sveti Augustin. Moj je prijatelj polovina moje duše".

"Prijateljstvo je još medjusobna POMOĆ, žarko traženje sreće drugoga. Ono je prije svega radost zbog davanja, a ne zbog primanja. Ali ono rado i prima, da pokaže, radošću svoga primanja, kako se veselit, što vidi svoga prijatelja, kako je darežljiv.

Prijatelj, koji ima prijatelja, ide sa sigurnošću naprijed u životu, jer znade, na koga će se obratiti i na koga će se osloniti. On se također veseli osjećaju, da i on predstavlja sa svoje strane za svoga prijatelja neku podršku i neki oslonac. Poteškoće mogu doći, ali će im se prijatelji zajednički suprotstaviti i oni će ih svladati.

IV. - "PRIJATELJI IMAJU I ISTE IDEALE. Jedan i drugi teže, uz pomoć, bodrenje i primjer drugoga, k sve višoj i višoj savršenosti i ispunjenju velikog djela. "IDEM VELLE, IDEM NOLLE - ISTO HTJETI I ISTO NE HTJETI", rekao bi Ciceron.

"Prijateljstvo je, prema krasnim Bossuetovim (91) riječima, u svojem najuzvišenijem i najsavršenijem smislu, ZAJEDNIČKO PO-

MAGANJE MEDJUSOBNO U LJUBAVI PREMA BOGU. Što je čudna u tome, što ga ljudi cijene, časte i poštuju, kao i druge svete stvari?" (92)

Razmišljaj dugo o tim lijepim riječima. Primijeni ih na svoju dušu i pitaj se iskreno, shvaćaš li i ti prijateljstvo baš tako? Da li si sposoban uzdržati svoj život na VISINI, NA ONOM STUPNJU DUHOVNE GORLJIVOSTI, koji se traži, da prijateljstvo nastane i da se razvija. To je vrlo čisti izvor, iz kojega moraš biti vrijedan piti. Spasitelja možeš posebno zamijetiti baš u prijateljevom srcu i u njegovoj duši.

Zamoli Ga, da ti On bude, preko njih, pomoć, jakost i utjeha u časovima radosti, kao i u časovima boli, da ti bude, preko njih, predokus vječne ljubavi.

24. srpnja

PRAVI PRIJATELJI

I. - "Tako živjela dva prijatelja u Monomotapi ..." (93). Monomotapa je daleko ... La Fontaine (94) hoće time reći, da je "pravo prijateljstvo nešto lijepo, a to znači i nešto rijetko; potrebni su toliki susret, da bi ga čovjek sklopio, piše Montaigne (95) i prava je sreća, ako se čovjek na nj namjeri jednom u stotinu godina".

On pretjeruje, ali hoće time reći, da je SAVRŠENO PRIJATELJSTVO SKORO NEOSTVARIVO. Ono ipak ostaje ideal, kojemu se svako pravo prijateljstvo mora približavati.

To znači govoriti O ZAPREKAMA, na koje ono nailazi i u kolikoj se opasnosti nalazi, da zastrani. Tvoji učitelji to znadu, koji tako oprezno paze na tako zvana, inače tako loše, posebna prijateljstva, jer oni znadu, kakvu pustoš takva prijateljstva stvaraju u dušama.

II. - Načelo je jasno, iako su primijene često teške i opasne. PRAVO PRIJATELJSTVO JE NESEBIČNO; NJEGOVA KARIKATURA JE SEBIČNA.

Veličina prijateljstva je upravo u ravnovjesju, traženju RAVNOVJESJA dvaju bića, koja se žele medjusobno pomagati, da bi postala bolja, a to na koncu znači, DA BI BOLJE ŽIVJELI BOŽJIM ŽIVOTOM. Prijatelji traže i nalaze jedan u drugomu Boga. "Pravo se prijateljstvo ili ljubav, piše Saint-Exupery (96) sklapa samo u Bogu". Sredstva, kojima se prijatelji služe, ostat će dobra i nikada ne će doći u opasnost da se izrode, samo ako budu upotrebljavana u tom jedinom cilju, koji treba zajednički postići.

Lažno prijateljstvo naprotiv vodi POSVE OPREČNA NAKANA. Znam, da je katkada uvijena u tobožnju želju za dobrom. Ali stvarno, žele li prijatelji biti u svojoj duši posve iskreni, svaki bi morao priznati, DA TRAŽI SVOJE VLASTITO UŽIVANJE U SVOM PRIJATELJU. Negdje postoji, bilo u srcu, bilo u osjećaju, kratki spoj. Sila, koja bi ih zajedno morala usmjerivati prema Bogu, usmjeruje ih jednog prema drugomu. ONI SU SEBI DOSTA ... Nažalost, misle, da su si dosta, i sve je zlo u toj medjusobnoj idololatriji, koja suši srce, gasi duhovni žar, ogorčuje osjećaj, prlja maštu.

III. - Ovakvo se lažno prijateljstvo, kojeg ni sami "junaci", koji ga podržavaju, ne moraju biti svijesni, poznaje po cijelom NIZU ZNAKOVA, od kojih svaki za sebe stvaranja sumnju, a svi zajedno pružaju sigurni dokaz: neka bolesna potreba za tajnim i tajnovitim, česti sastanci nasamo, koji ih ne zasićuju, pismeni saobraćaj, ljubavna pisma, strastvena obećanja vjernosti, bolesna, uvijek nemirna i nikad ne smirena ljubomora, želja postati drugomu sve: ispunjavati sve njegove misli, čitavo njegovo srce, cijeli život, potreba za osjetnim dodirima, za više ili manje senzualnim draganjem, ukratko: SVE, ZA ČIM IDE SEBIČNOST, koja se stavila izmedju njih i koja im je zakrčila put prema Bogu.

Sve je to često obojeno kreposnim izlikama, i voljom - iskrenom - činiti dobro drugome, ALI RADI UŽITKA, KOJI ČOVJEK U TOM UŽIVA.

U ovom uvlačenju i samog onog, što je Božansko u svoju vlastitu korist, možeš prepoznati sigurni "papak" Zlog duha, Zavodnika, koji bi nas htio upropastiti, kao što je upropastio i samoga sebe.

Nadodajem, konačno, da će ti znakovi skrenuti na sebe prije pažnju drugih, nego što ih ti sam zapaziš. VJERUJ STOGA NJIHOVIM RIJEČIMA i junački se opri toj bolesti RADIKALNIM LIJEČENJEM, ako te slučajno zahvati.

25. srpnja

ODVAŽNOST

I. - Ako odvažnost nije svakidašnja krepost, onda je ona obična vatra od slame. Malebranche (97) ironički zapaža, da je "dosta malo vina, da ga čovjek može napraviti puno", jer prilika za velike stvari je rijetka, a za male se neprestano pruža. I kad bi trebalo čekati velike i posebne okolnosti, da čovjek pokaže svoju odvažnost, većina bi ljudi i umrla, a ne bi nikad imala priliku, da to pokažu. "Dva do tri puta, piše René Bazin (98) pruža se u životu čovjeku prilika, da se pokaže junakom, a gotovo svaki dan pruža mu se prilika, da ne bude mlitavac". Čovjek se mora strpljivo učiti odvažnosti, kao i svim drugim krepostima. Pogledajmo to ...

Odvažnost je KREPOST SRCA, koje je sposobno neustrašivo prijeći preko smrti i svega onoga, što ga može snaći prije nje: osamljenosti, tjeskoba, trpljenja, poteškoća .. Kao i sve druge KREPOSTI SRCA, ona mora ostati pod NADZOROM RAZUMA i to je prvi uvjet prave odvažnosti.

U 9o% slučajeva onaj, koji se boji, prije svega SI UMIŠLJA. Uvećava stvarnu opasnost, iznalazi prividne opasnosti, boji se svoje sjene, utvara, a sve su to plodovi njegove vlastite mašte. Hvata ga vrtoglavica, kojoj ne zna gospodariti.

Vrlo je dakle važno početi jasno i bistro gledati, da bi čovjek mogao postati odvažan.

Treba čuvati hladnokrvnost, da bi čovjek mogao imati vruće srce.

Pazi dakle na svoju maštu, ne daj joj nikada, da POLUDI. Gledaj stvari onako, kakve jesu, u danu kao i u noći, ne pretpostavljaj ništa. Najprije pričekaj i utvrdi, da vjeruješ. Na taj ćeš način ozdraviti i od mnogih osjećaja, manje plemenitih od odvažnosti, kao što su na primjer: zavist, mržnja, želja za osvetom, itd.

III. - Nauči se zatim SVEMU PRIDAVATI ONAKVU VAŽNOST KAKVU IMA, objektivno, u svijetlu vjere. Poznate su ti lijepe riječi o. Foucaulda (99): "Bezuvjetna nam je dužnost prema našem Spasitelju Isusu Kristu, da se nikada ne bojimo". Pa doista, jedini nam On otkriva smisao života, smrti i boli. On nas uvjerava, da smrt, pa bila i najstrašnija, nije drugo, do li "prolaz", koji nas uvodi u baštinu, koja nas zauvijek usrećuje ...

Pravi kršćanin zanđe, da postoji samo jedna strašna opasnost: grijeh, koji nas lišava vječnog života. IZUZEVŠI GRIJEH, NE BOJI SE NIČEGA, jer znađe, da je svaka druga pogibao vrijedna prezira i zavisti, ali nikada strašna. "Misli, da moraš umrijeti kao mučenik, koji je bez svega, povaljen na zemlju, gol, izmrcvaren, da ga se ne može prepoznati, zakrvavljen, izranjen, nasilno ubijen i poželi, da to bude danas" (loo).

IV. - U svijetlu tih istina, TRAKI - konačno - SVE PRILIKE, KOJE ĆE TI OMOGUĆITI, DA IH PROVEDEŠ U SVOJ ŽIVOT.

Sve opasnosti, kojima se izlažeš, koje troše tvoje sile i tvoj život, uzaludne se, ako ti ništa ne pomažu u službi Božjoj. A sve opasnosti, kojima se izlažeš, dobre su, ako ti pomažu, da Mu bolje služiš. TREBA SE NAIME ZNATI IZLOŽITI OPASNOSTI, jer tko se ludo izlaže, TAJ NE ZNA ŽIVJETI. A jedno zvanje, kao što je tvoje, ostaje uvijek SJAJNI RIZIKO, da mu se izložiš, i moraš znati hazardirati svoj život, bez računice, na Kristovu ljubav.

Čistoća je riziko. Treba tu mnogo odvažnosti.
I poslušnost isto. Osjetit ćeš ti to. I siromaštvo. Ljubav, još više. Péguy (lol) piše: "Moliti se Bogu za pobjedu, a nemati volju tući se, to je vrlo nisko". Potrebno je, da ideš naprijed, i na riječi i na djelu, za Kristovu stvar. Ljudi idu samo za odvažnim vođjama, a ne za onima, koji govore: "Držat ćemo se sve do posljednje kapi VAŠE KRVI". Treba da se znaš držati sve do posljednje kapi svoje krvi. A zatim ne zaboravi, "da je najbolji način, kako ćeš postati odvažan, da oko toga nastojiš za druge" (lo2).

26. srpnja

SVETA ANA

I. - Ništa ne znamo o njoj iz povijesti.
Jedino Protoevanđjelje sv. Jakova, koje je apokrifno, daje nam nekoliko podataka male vrijednosti. RADIJE POGLEDAJMO NJEZINU KĆERKU: Ona će nam najbolje govoriti o svojoj Majci čitavim svojim životom.

Svakako, čudesno će savršenstvo male Marije nadvisiti vrlo rano i najplemenitije želje njezinih i znamo, da tu savršenost nije dugovala svome naslijeđju, jer je bila bez grijeha od svoga začeća. No ipak, Ona je morala primiti od svojih roditelja, koji su poticali od roda Davidova, VRLO ČISTU KRV I NARAVNE DIS-

POZICIJE, koje su bile prikladne za onaj divni preobražaj, koji je Očeva dobrota izvela na Njoj: naime sve one "velike stvari", na kojima se je morala zahvaliti u svojem MAGNIFICAT-u.

II. - To je prvo priznanje, koje dajemo svetoj Ani.

Ona nas podsjeća, i prva ostvaruje, VELIKU ULOGU MAJKI u dolasku i širenju Božjega kraljevstva.

Za tebe, sjemeništarca, posebno, to je izvrsna prilika, da si dozoveš u pamet, ŠTO SVE DUGUJEŠ SVOJOJ MAJCI, u naravnom i u nadnaravnom pogledu. Mislim, da je u jednoj obitelji, uistinu kršćanskoj, nemoguće, odnosno vrlo teško razlikovati ...

... i stablo milosti i naravi struk
Združiše svoja izdanka dva
Vezama čvrstim, dok sestrinska sudba
Život im spoji u jedan duh... "

Da, sjeti se svega, što duguješ svojoj majci, koja te je, mnogo vremena prije tvoga rodjenja, pripravljala i na neki način ZASLUZILA. Svojom vjerom, svojim kršćanskim shvaćanjem života, svojom čistoćom, svojom požrtvovnošću, svojom odvažnošću: svom svojom krepošću. I u isto vrijeme svojom ljubavlju, svojim sjedinjenjem s Bogom, svojim neprestanim molitvama i tom željom, za svećeništvom, koja je dugo sazrijevala u njezinom srcu. Da, pravo ima župnik iz Ársa, kad kaže: da svećeništvo prelazi iđ srca majki u srce njihove djece.

Nikad ne bismo završili, kad bismo navodili svjedočanstva Svetaca o svojim majkama. I danas, u teškim danima tvoga razvitka, koliko ti, uvijek budna ljubav tvoje majke, zasluzuje milosti kod Boga? Misli na to veliko dobročinstvo Božjega Srca, naime na srce svoje majke i zahvali se na tom dobročinstvu preko svete Ane, Majke Djevice Marije i Isusove bake.

III. - A zatim zamoli za to srce NESEBIČNOST, kakvu je zasvjedočila sveta Ana i za koju je osjećaj tako obilno prenijela i na svoju Kćerku. Ta ne odgaja Ona Nju - to ona mora dobro naslućivati, diveći se izvanrednoj Marijinoj savršenosti, - NEGO ZA BOGA. Ona to znade i prije prikazanja u hramu. Njezin je majčinski nagon na to upućuje. To dijete nije poput druge djece. Ona je rodjena za veće stvari, koje njezina majka već prihvaća svim svojim srcem u nepoznatim i možda strašnim perspektivama. Tako će činiti i Marija, obzirom na Isusa, koga će Ona neprestano prikazivati, prikazujući se s Njime svom svojom dušom.

ZAMOLI ISTU MILSOT ZA SVOJU MAJKU: da uvijek ostane uz tebe poslušno i nesebično orudje velikih Božjih planova. I ona osjeća, s velikim veseljem, da ti nisi i ne bivaš dječak, kakvi su drugi, osjeća, da na dnu tvoje duše postoji dublji osjećaj za Bogom, da postoji neka ljubav, pobožnost, nježnost, čistoća, kakve obično nema kod mladića tvoje dobi.

Neka se tome ne veseli sebično, kao sretna i nesretna majka. Nego neka smatra, da je dužna i obvezana, DA TE ODGOJI ZA NJEGA I ZA NJEGOVU SLUŽBU, zaboravljajući u tom nastojanju posve na sebe, sretna - poput svete Ane - što je time pomogla spasenju svijeta.

Pomozi joj u toj nesebičnosti posvemašnjim darivanjem samoga sebe Kristu. Budi već sada, kao i Isus u tvojoj dobi, posve zaokupljen poslovima svoga Oca.

27. srpnja

ZAHVALNOST

I. - La Rochefoucauld (1o3) će ti reći, da je "zahvalnost potajna želja za još većim dobročinstvima". U to uopće ne vjeruj, iako u tome još nemaš nikakva iskustva, ne krivnjom srca, NEGO ZBOG NEDOSTATKA ZRELOSTI DUHA. To je jedna stvar, na kojoj se najbolje osjećam, koliko je srce ovisno o duhu.

Već sam ti na drugom mjestu rekao, da je nezahvalnost mana tvoje dobi. Ona osim toga postoji često skupa s plemenitom požrtvovnošću. Mladost znade davati. TEŽE ZNADE PRIMATI. Ti ne primaš, nego uzimaš, troši, iskorišćuješ ... vrijeme, novac i muku svojih roditelja, znanje, ljubav, strpljivost, naklonost svojih učitelja, ljubav, prijateljstvo svojih drugova. Mislišm, da ti se sve to mora iskazivati, da je to nešto najnužnije i da cijeli svijet misli samo na tebe" (1o4).

To je prava istina, zar ne? Onda, dajmo se na posao...

II. - Želiš li postati zahvalan, nastoj prije svega OSTVARITI sve ono, što ti ne dostaje, i sve ono, što ti se daje: sve ono, što si primio. "Jer tko tebe oblikuje? Što li imaš, što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ, kao da nisi primio?" (1o5).

ŠTO DUGUJEŠ SVOJIM RODITELJIMA? - To je nemoguće znati. Bog se njima služi, da te obdari naravnim darovima: životom, zdravljem, imanjem, možda srećom, ćudoredjem, odlikama uma i srca, i što ja znam čime ne? - Sav naravni temelj, koji nastojiš razviti, duguješ njima ...

ŠTO DUGUJEŠ SVOJIM UČITELJIMA? - To ne ćeš dobro razumjeti, dok sam jednoga dana ne budeš poučavao i odgajao, koliko im duguješ za sav rad, za svu strpljivost, za svu ustrajnost, za svu ljubav, koju ti oni iskazuju. Nepojmljiv je utjecaj dobrog učitelja na čitav jedan životni pravac. Što više, ako ti i ne bi htio pasti pod taj utjecaj, primaš ga više, nego li slutiš ...

ŠTO DUGUJEŠ BOGU? - Sve, što je navedeno, i neizmjerno više, jer Ti On daje svoj vlastiti život i jer te zove, da se s Njime sjediniš zauvijek. Ti Mu duguješ još više, jer te nesumnjivo poziva na svećeništvo, da postaneš djeliteljem nadnaravnog života i utjelovljeni On medju ljudima.

Dobro na to pazi! Svoj duh dugo time zabavi pa ćeš osjetiti potrebu, da i ti zapjevaš svoj MAgnIFICAT, jer je i tebi Gospodin učinio velike stvari ...

III. - A zatim PUSTI GOVORITI SVOJE SRCE. Ono će znati naći zgodnih načina, da kaže: hvala!

PRIJE SVEGA MOLITVOM: molitvom zahvalnicom, koja toliko dira Božje Srce, jer ona stavlja nas na naše, a Njega na njegovo mjesto: "Na svemu zahvaljujte", preporuča sveti Pavao, "jer je ovo volja Božja u Kristu Isusu" (1o6). Moliš li se rado i često, I TO POSEBNO BAŠ ZATO, DA SE ZAHVALJUJEŠ?

Pazi, da nikada ne zaboraviš, za svako dobročinstvo, koje primiš, reći: hvala!

A ZATIM PAŽNJOM. Ona se prije svega sastoji u tome, da se čovjek DOBROČINSTVOM OKORISTI, KOLIKO BOLJE MOŽE, da ne raspe nijednoga dara, da ih najbolje upotrijebi, da bi tako učinio veselje onome, tko ga čini, i da bi mu ono služilo na čast.

A za milost svoga zvanja, pokazat ćeš svoju pažnju tako, da velikodušno odgovoriš na povjerenje, koje ti Bog time izkazuje, da ispuniš sve njegove želje, koje ima od tebe, zaslužujući već time lijepo i plodonosno svećeništvo.

Od darova, koje možeš uzvratiti već sada i od onih, koje ćeš uzvraćati kasnije kroz cijeli svoj život, načini spomenik tople zahvalnosti. Na svakoj ćeš svetoj Žrtvi svakoga dana izgovarati riječi: QUID RETRIBUAM DOMINO PRO OMNIBUS QUAE RETRIBUIT MIHI? ... LAUDANS INVOCABO DOMINUM ET AB INIMICIS MEIS SALVUS ERO ... Što ću uzvratiti Gospodinu za sve, što mi je udijelio? ... Hvaleći, prizvat ću Gospodina, i On će me spasiti od mojih neprijatelja ... (107).

28. srpnja

PAZI NA ULJUDNOST.

I. - Uljudnost ima svoju LJUDSKU I KRŠĆANSKU VRIJEDNOST. Daleko od toga, da bi prezirao jednu ili drugu, nastoj ih medjusobno nadopuniti. Sveti je Ljudevit to jako dobro shvatio: "Proglasi me vitezom", reče mu tuniski sultan. "Postani kršćaninom", odgovori kralj.

II. - Uljudnost je prije svega STEGA SLOBODE. Ona pomaže ljudima, da se - živeći zajedno - osjećaju ugodno. To su DRUŠTVENA PRAVILA, koja su uvedena po naravi stvari, često običajima vrlo složena, ustaljena upotrebom, a cilj im je samo taj, da omoguće, ne samo da svaki pojedinac ne vrijedja druge, nego da mu i pomognu i olakšaju u najvećoj mjeri, da se služi svojim pravima i da obavlja svoje dužnosti.

Već i u tom prvom pravcu, naime društvenom, uljudnost je potrebna. To je ČISTA UGLADJENOST, to jest vještina živjeti u društvu.

To je upravo NJEZINA GLAVNA ZADAĆA i zato nastaju mnoge navike i običaji. Nikad ih ne bismo sve izbrojili: ne zijevati, dok drugi govori, kloniti se dosadjivanja drugima, znati slušati, dok drugi govore, ispričati se, ako smo nekome nešto nažao učinili, nikada ne piti punim ustima ... Ovih je nekoliko primjera dosta, da uvidimo, da je prvi, onaj osnovni stupanj uljudnosti zapravo jedan oblik KREPOSTI PRAVEDNOSTI.

Uvijek je dopušteno prijeći preko nekih praktičnih pravila te društvene igre, napose onih, koja su izvještačena, to jest onih, koja su navike i svjetsko vladanje riješilo njihove prvotne zadaće i dalo im vrijednost u njima samima. Ali NIKADA NIJE DOPUSTENO MA I ZA ČAS IZGUBITI OSJEĆAJ ZA DRUGE, niti prelaziti, a pogotovo zaboraviti, njezine najnužnije propise.

III. - Ali ugladjenost je još nešto više od obične stege slobode, koja trpi uza se još mnogo, mnogo sebičnosti. Ona mora biti, ili je pod svaku cijenu potrebno, da za tebe postane, izabrani Cvijet LJUBAVI prema bližnjemu, najljepši oblik dobrote.

moću reći sredstvo, koje ti je nepresstano zgodno pri ruci, DA DRUGIMA ČINIŠ VESELJE, da im velikodušno poklanjaš pažnju, koju oni ne očekuju, da predusrećeš njihove želje, da sam radiš na njihovoj sreći.

Vidiš, kako smo još daleko od toga, da se u društvu vladamo kao "dobro odgojeni" ljudi, o kojima smo malo čas govorili. Svakako postoji neki način i on je uvijek vrlo važan, ako je istina, da više vrijedi način, kako netko daje, nego li što daje. Ali je potrebno, da taj način NADAHNUT (ljubavlju): kao slikarev kist, kao piščevo pero, kao muziravi prsti...

Znaj, da treba mnogo ljubiti ljude, da bi čovjek bio sposoban za riječi i čine, koji umekšavaju najtvrdju sebičnost. Misli na Krista za vrijeme njegove Muke: "Prijatelju, zašto si došao?" (lo8). I na čovjeka, koji Ga je nepravedno udario: "Ako sam zlo rekao, dokaži, da je zlo. Ako sam dobro rekao, zašto me biješ?" (lo9). I kako je sjajna ugladjenost Marijina, koja suzama pere i pomastima pomazuje njegove noge uoči smrti, koju Isus razumije i iskreno joj se veseli: AD SEPELIENDUM ME FECIT ... ZA UKUP ME PRIPRAVI .... (llo).

IV. - Marija Antoinetta (lll), penjući se na povišeno mjesto, gdje se imala izvršiti smrtna kazna, udari nehotice nogom krvnika. "Oprostite mi, gospodine, nijesam to namjerno htjela". Mislim, da je potrebno biti u stanju milosti, da bi čovjek, u takvom času, izgovorio ovakve riječi ...

Neka tvoja ugladjenost bude dakle SLUŽBA KRISTU, U OSOBI Tvoje braće. I neka te njegova ljubav prema ljudima ispuni najnježnijim osjećajima najčišće ljubavi.

Kao smješak i s njime, ugladjenost je TAJNA RADOSTI.
Neka ti Gospodin udijeli, da je obilno širiš oko sebe. Čovjeku nikada nije poznato sve dobro, što ga čini, čineći dobro....

29. srpnja

SPIRITUM TIMORIS TUI

I. Potvrda je SAKRAMENAT NADE.
Psalmista vrlo opravdano veli, da je "strah Božji početak mudrosti" (ll2). Istina, Evandjelje je zamijenilo religiju straha s religijom ljubavi. Ali ljubav prema Bogu, kojoj nas ono uči nikada nije neka prijateljska ljubav, nego je to ljubav Sina prema Ocu. Ona uključuje DUBOKO ŠTOVANJE i klanjanje njegovom Veličanstvu, OSJEĆAJ BESKRAJNE BOŽJE VELIČINE.

Dobro zapamti, da se kršćanska nada temelji ponajprije baš na toj vjeri u njegovu svemogućnost. Znamo, da Bog MOŽE SVE, i to je glavni razlog našeg ufanja u Njega. Pravi osjećaj Božje veličine ne može dakle ne znati za TAJ SINOVSKI STRAH, koji stvara od štovanja Božjeg razuma i njegove volje veliku školu ljubavi.

Pravoj su ljudskoj ljubavi dobro poznate te razlike. Pa dobro ti je poznato, da poštovanje, koje si dužan iskazivati svojim roditeljima i učiteljima, nije nikakva zapreka, da ih ljubiš, nego baš protivno ... Dobro je promatrati često Sinovu čovječju narav u klanjanju pred Očevom slavom.

II. - Dar straha Božjega, koji ti Potvrda nosi, nije dakle u stanju paralizirati tvoju vjeru. Paralizira je ROPSKI STRAH. Sjeti se zloga sluge iz prispodobe: "Gospodaru, znam te, da si čovjek tvrd. Žanješ, gdje nisi sijao, i kupiš, gdje nisi vijao. Zato se pobojah, otidjoh i zakopah talenat tvoj u zemlju. Ovdje imaš, što je tvoje" (113). To nije strah, što ga Duh Sveti razvija u našim srcima. "Jer ne primiste, veli nam sveti Pavao, duha ropstva, opet da se bojite, nego primiste Duha posinjenja, u kojem vapijemo: "Aba, Oče!" (114). Duh nas Sveti dakle potiče, da radimo i svjedočimo za njega, puni pouzdanja u Očevu ljubav i moć, uvjereni, da nam njegova pomoć ne će nikada uzmanjkati. S kakvim li pouzdanjem, da ne budemo ubuduće sposobni raditi mi, otkupljeni grješnici, pomireni s Božjom Pravdom po krvi Križa, pozvani da živimo onim sinovskim životom, zakoji nam jamči prisutnost Duha, za onoga, koji nas je toliko ljubio? Kršćanski življeti postaje tada NEPROCIJENJIVA PRILIKA, da se njomeo okorišćujemo svaki dan, novo povjerenje, koje nam je iskazano i o čemu će trebati položiti račun OCU MILOSRDJA.

III. - Duh Sveti nam pomaže, da se ničega ne bojimo pri polaganju tog računa. Naprotiv, treba da nas ono potiče na još bolju službu. Duh Straha nas potiče, da razvijamo darove, koje nam je njegova dobrota dodijelila, da bi urodili svojim plodom. To je najbolji dokaz zahvalnosti i ljubavi, što ga možemo pružiti Bogu.

Odatle ona žurba, ONA NEKA APOSTOLSKA POHLEPA, koja obilježava život svetaca. Odatle onaj osjećaj, da vrijeme brzo prolazi, da je blizu povratak Gospodnji, da nas njegova ljubav sili "otkupljivati vrijeme" (115), da bismo Mu mogli prikazati, na zauvijek nepredvidjeni dan njegova povratka, bogatu žetvu. Odatle sigurnost, da naš nijedan iskreni napor nije uzaludan, i da nas "nada ne će osramotiti, jer se ljubav Božja izli u srca naša Duhom Svetim, koji nam je dan" (116).

Tako nas dakle Duh Straha čuva od SVAKE KLONULOSTI, od svake slabosti u Božjoj službi. Ni prividna beskorisnost naših napora, niti nerazmjer izmedju uloženog truda i postignutog uspjeha, ni neshvaćanje, ni neprijateljstvo, ni pogibelji, ništa ne zaustavlja onoga, koji se prepušta vodstvu Duha. STRAH BOŽJI ISKLJUČUJE STRAH LJUDSKI.

IV. - Moli dakle Duha Straha, koji je duh pouzdanja i odvažnosti, da te posve obuzme. I neka on uzdrži cijeli tvoj život u toj perpektivi željenog povratka Gospodnjeg. On će te naučiti svakoj stvari davati njezinu pravu vrijednost, voditi računa samo o Božjim, a ne o ljudskim mislima. Osobito, da nikada ne štediš truda, da svim svojim silama radiš i iz ljubavi prema Onome, koji ti je iskazao povjerenje, da te naziva svojim sinom, i koji ti, uistinu, i daje, da to budeš.

Rado moli onu lijepu molitvu Crkve, koja ukratko u sebi sadrži to gledište kršćanskog života: "TIMOREM PARITER ET AMOREM fac nos habere perpetuum, quia numquam tua gubernatione destituis, quos in soliditate tuae dilectionis instituis". - "Daj nam Gospodine, da se tvoga svetog imena bojimo, i ujedno ga uvijek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojoj ljubavi utvrdjuješ". (117).

Ne, nikada ne će uzmanjkati pomoć Gospodnja onima, koje je On toliko ljubio, samo ako se prepuste vodstvu njegova duha ljubavi, koji će znati savršeno povezati zahtjeve pravednosti i milosrdja.

30. srpnja

POŠTIVANJE TIJELA

I. - Materija nam sakriva duh, a duh se opet upaljuje u materiji i uspjeva, da je učini osjetljivom i poslušnom njegovoj volji. Tijelo je sredstvo, po kojem duh dolazi do materije, i materija do duha. Narav je tijela da bude SREDSTVO, DOBAR RADNIK U SLUŽBI DUHA.

To je prvi razlog, da ga poštujemo i da s njime postupamo kao s dobrim slugom. Dobro je, da ti to kažem u dobi, kada postaješ svijestan svoga tijela i svih njegovih moći, u dobi, kada tvoja sloboda oduševljeno osjeća, da se može njime poslužiti za dobro kao i za zlo, u doba, kada postoji opasnost, da se zanimaš za nj radi njega samoga.

II. - NIKADA TE ONO NE SMIJE ZANIMATI radi njega samoga, jer ono je samo sredstvo, a nije cilj. Idololatrija tijela, koja je oznaka dekadentne civilizacije, ispunja klimu našeg vremena u nečednoj modi, u modnim salonima, u strasti za sport, u ilustriranim revijama, svuda.

Na to moraš energično reagirati i ne smiješ dopustiti, da te zahvati ta groznica. Poštivanje tijela sastoji se ponajprije u tome, da mu osigurašSVE ŠTO MU JE POTREBNO, DA SLUŽI DUHU. Ništa manje, jer bi to bilo nepravedno. Ništa više, jer to ne bi bilo razborito. To bi ono zloupotrebilo.

Listaj Evandjelja i promatraj, kako je Isus postupao sa svojim tijelom, s koliko muževnosti, s koliko strogosti, i, kad je trebalo, s koliko dobrote, i stvori zaključak ...

Ali mi kršćani imamo još i jedan drugi razlog, da poštivamo svoje tijelo, koji je još veći, nego onaj prvi, a taj je: što je ono SLIČNO SVETOM TIJELU KRISTOVOM, što je ljudsko tijelo u njegovoj Osobi posvećeno i pobožanjstvenjeno zauvijek, što je tako usko povezano s Božanstvom u njegovoj Osobi, što sa samom Božjom Riječi sačinjava samo jedan Bitak i to zauvijek i što je, prema tome, svako tijelo određeno, da bude besmrtno.

Ovdje se moramo dugo diviti čudesnoj dobroti Božjoj i dobro shvatiti važnost toga poziva, koji upućuje, preko svoga Sina, svakom ljudskom tijelu, naime, da se neumorno uzdiže na stepen njegove ljubavi.

Poznato ti je to: već od tvoga Krštenja, ako nisi u smrtnom grijehu, STANUJE U TVOJEM TIJELU BOŽJI DUH, koji ga oživljuje i ide za tim, da ga neprestano pobožanjstvenjuje, ako ti ne postaviš zapreke. To je posebna sudbina tijela, koje je po svojoj naravi osuđeno na propast, a koje Božja ljubav oživljuje i poziva na besmrtni život ...

III. - Ostaje nam još, da iz svega toga izvučemo praktične zaključke.

Potrebno je, dakle, da se tijelo UVIJEK SPREMNO POKORAVA DUHU. Daj mu sve, što mu je potrebno i zato: pazi na higijenu tijela, na njegovo zdravlje, na njegov razvoj, na njegovu otpornost, osposobi ga, da nosi i podržava sve planove tvoje suše, neka bude dobar izvršitelj.

Neumoljivo mu uskraćuj sve, što bi mu smetalo, da bude takvo, sve što bi ga slabilo, osobito, što bi ga raznježavalo, kao udobnost, raskošni i lagodni život, obilje užitaka.

Muževna igra, dobro shvaćeni sport, redoviti fizički rad, sve su to vrlo uspješna sredstva, da od tijela postignemo korisni učinak.

Konačno, POŠTUJ SVOJE TIJELO I TJELESA DRUGIH. Plemenitost tjelesa dolazi od njihove svete zadaće, koja je razlog i samog Božjeg utjelovljenja. Da, poštuj ljudsko tijelo, kao što bi poštivao tijelo samoga Isusa Krista. Baš po njemu je omogućeno naše Otkupljenje. Upravo po njemu, u njegovoj Euharistiji, ono ostaje djelotvorno.

Svećenikovo je tijelo pozvano, po božanskom planu, da nastavlja istu službu. Upravo po njegovom tijelu, preko njegovih usana, preko njegovih ruku, struji milost u duše. Ono je davalac nadnaravnog života i besmrtnosti. Dao ti Gospodin Isus tu milost, da od svoga tijela, po njegovoj milosti, tvoje tijelo čisto, neokaljano i snažno postane dobro oruđje njegove slave.

31. srpnja

SVETI IGNACIJE LOJOLSKI (118)

I. - Potrebno je bez sumnje ići do svetog Pavla ili svetog Augustina, da bismo našli, u povijesti Svetaca, TAKO STRASTVENI TEMPERAMENAT, koji je Kristova ljubav preobratila u divnog radnika svoga kraljevstva. IGNACIJE JE VOJNIK. On će to ostati kroz cijeli svoj život.

Sve do tridesete godine služi on svoga kralja svim žarom svoga plemena, plemenite krvi i karaktera. Teško ranjen francuskim tanetom pri opsjedanju Pampelone, trpljenje, nepomičnost, razmišljanje o Kristovu životu i životu svetaca, iznad svega Božja milost, pretvaraju španjolskog viteza u Božjeg vojnika. Objesi svoj mač o oltar Djevice Marije i POGRABI KRIŽ,

II. - I TO PUNIM RUKAMA, jer on ništa ne radi napola. Povukavši se u Manrezu, u neku bolnicu, među siromašne ljude, da ga ne prepoznaju, provodi najstroži život, moleći sedam sati dnevno, bičujući se do tri puta, uzdržavajući se od vina i mesa, idući sve dotle, da je postio i po cijeli tjedan. Sve to čini, da bi zadovoljio Bogu za svoje grijehe i posvetio se službi svoga Učitelja kao uistinu novi čovjek.

I baš tu, u svojim DUHOVNIM VJEŽBAMA, zabilježio je, za svoju upotrebu, kao i za upotrebu onih, koji imaju želju, da ga nasljeduju, praktična pravila za obraćenje, za izbor zvanja, za napredak duše, koja je željna živjeti ubuduće NA SVE VEĆU SLAVU BOŽJU.

Za vrijeme slijedećih godina, nastavljajući sve jednako svoju intelektualnu i duhovnu izgradnju, on će okupiti oko sebe divne apostole, koje je k njemu privukao njegov sjajni primjer, s kojima će osnovati svoju silnu redovničku Družbu, na službu Papi i Crkvi, DRUŽBU ISUSOVU.

U Parizu, u sveučilišnoj sredini, nalazi svoje prve drugove raspeljene, kao i on, jedinom željom, da spasavaju duše i da rade Bogu na slavu. Prvi su bili Petar Lefevre, Savojac (119) i Franjo Ksaverski, Navarac (12o).

Petnaestog kolovoza 1534. godine, u kapelici Mučenika, na Montmartreu (121) njih šestorica polažu zavjete siromaštva, čistoće i posve posebne poslušnosti Papi, da bi se borili protiv mana i hereza i širili Kristovu vjeru po cijeloj zemlji. 154o. godine odobri Družbu rimski Papa, a oni mu se odmah staviše na raspolaganje, da ih pošalje u bilo koji kraj svijeta, kamo mu se god svidi.

Ovih su se svojih obećanja sjajno držali. U vrijeme Ignacijeve smrti Družba je već brojila jedanaest provincija i četrdeset kuća. Ona danas stoji po čitavoj zemlji i predstavlja u Crkvi najzbijeniju, najdisciplviraniju, najbrojniju, i bez sumnje najplodniju silu.

III. - Neka te sveti Ignacije prije svega nauči GORLJIVOSTI ZA BOŽJU SLAVU.

"Čovjek je, veli on na početku svojih Duhovnih Vježbi, stvoren, da slavi, časti i služi Bogu, našem Gospodinu i tako spasi svoju dušu. Druge stvari na zemlji su stvorene za čovjeka, da bi mu pomogle u postignuću cilja, za koji je stvoren".

To je temeljna briga. Ta je briga nadahnula Utjelovljenje, Otkupljenje, i njegovo obnavljanje na svetoj Žrtvi: OMNIS HONOR ET GLORIA - SVAKA ČAST I SLAVA (122).

UPRAVO ZATO I TI ŽIVIŠ. Znadeš li već podredjivati sve svoje poslove toj konačnoj svrsi, koju Svećeništvo ima ostvariti? Zamoli ovu čistoću nakane!

I ISTA JEDNOSTAVNA SREDSTVA, koja je i sveti Ignacije upotrebljavao: posvemašnje stavljanje na raspolaganje u poslušnosti.

U tom je vojnička snaga. On stavlja svu svoju odvažnost u službu poslušnosti i potpunog ostvarenja zadaće, koja mu je povjerena, sa svim moćima svoje duše. On ne raspravlja. On ne tumači primljenih naredaba, on ih izvršuje.

Ljubi dakle poslušnost, za koju ti je Isus Krist dao tako savršeni primjer. Pa i najnesretnijim naravima, ona donosi milost. Nemoguće je više nabrojiti sve njezine pobjede. Sve, što je velikoga učinjeno u povijesti Crkve, odigralo se po njoj. Ona će ti dati OSJEĆAJ, DA SLUŽIŠ BOGU.

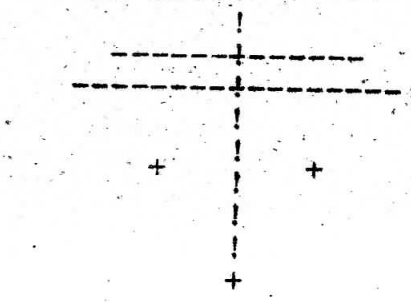

K O L O V O Z

Mjesečni zaštitnik: BLAŽENA DJEVICA MARIJA NA NEBO UZETA
Nakana Apostolata Molitve: DA SE USPJEŠNO SPRIJEČI DJELOVANJE SEKTA I NAPREDAK PRAZNOVJERJA
Misijska: Odgoj MLADEŽI U JAPANU NA VJERSKOM TEMELJU
Sjemenišna: DA SVOJIM MISLIMA UVIJEK STANUJEMO U NEBU

Glavni predmet razmatranja ovoga mjeseca su: RAZMATRANJA O EVANĐELJIMA (Iz I. sveska: DOMINUS EST).

Da bismo shvatili, kolika je važnost tih razmatranja, imajmo na pameti svoje zvanje i znanje o ulozi Isusa krista kao Uzora našeg duhovnog života. Dosta je, da se sjetimo njegovih riječi: "Ja sam Put ... nitko ne dolazi k Ocu osim po meni" (123). "Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca" (124). "Primjer sam vam dao, da i vi činite, kako sam ja učinio vama" (125).

Taj privlačivi Uzor moraju nasljedovati svi, a posebno oni, koji će svetim redjenjem postati "drugi Krist". Apostoli su poslije uskrsnuća prepoznali Isusa po nekoliko njegovih nježnih riječi, po čudnovatom ulovu riba, kada su bacili mreže, kako im je On rekao. Uvjerili su se doista da je On i po nježnoj brizi, kojom im je pripremio doručak. I sveti Ivan reče: "Gospodin je!" (126).

U razmatranjima, koja slijede, slušat ćemo Isusove riječi, promatrati njegovu Osobu, gledati njegove čine. Na nekoj stranici, u nekoj rečenici čeka i tebe, da usklikneš: "Dominus est!" A cilj će nam biti nasljedovati u svemu njegovu Osobu, njegove riječi i čine, kako bi i svi drugi, koji nas budu gledali, slušali i promatrali, mogli reći i o nama: "Dominus est - Gospodin je!"

NEDJELJNA razmatranja za mjesec KOLOVOZ I RUJAN obrađuju Sakramenat presv. Euharistije. Tako je i pravo, kad je Euharistijski Spasitelj i kao Žrtva, i kao Gozba i kao Gost među nama središte našeg duhovnog života.

Sve se napredovanje u svetim Redovima može slikovito izraziti sve većem i sve bližem pristupanju oltaru i Euharistiji. Vratar ulazi na vrata Crkve, akolit je već kod oltara: "Primite vrčić, da dodajete vino i vodu za žrtvu Kristove Krvi ..." (127). SUBĐAKON će "prati oltarnike i tjelesnike, pružati đakonu kalež s pliticom za službu žrtve ..." (128), a ĐAKONA upozoruje biskup: "Budi neprijatelj svake putene zamame, jer si službenik i sudionik kod žrtve Tijela i Krvi Gospodnje ..." (129), a SVEĆENIKU pri redjenju veli: "Primi vlast prikazivati Bogu žrtvu i čitati mise za žive kao i za mrtve, u ime Gospodnje" (130).

Da bismo potakli u sebi svete želje i ojačali u ljubavi i pobožnosti prema presvetoj Euharistiji, pomoći će nam nedjeljna razmatranja o njoj!

Jedno je razmatranje posvećeno Blaženoj Djevici Mariji (15.VIII.), a četiri Svetima (9.,1o.,25.,29. kolovoza).

NONNE ET ETHNICI ...?

1. kolovoza

I. - "Ne čine li to i pogani ...?" (131). Čut ćeš, kako Ovako vrlo često govore svi oni, koji su se sablaznili, videći da kršćani ne žive ništa bolje od drugih ...

NAZIVAJU SE KRŠĆANIMA, jer su kršteni, šalju svoju djecu na vjeronauk ili u vjerske škole, idu s vremena na vrijeme na sv. Misu, dadu pozvati svećenika u smrtnom času, ali - izuzevši to - NE VRIJEDE NIŠTA VIŠE OD DRUGIH, AKO NE VRIJEDE MANJE. Isto su tako zli, isto tako ogovaraju, isto srditi, isto sebični, isto tako kradu, isto su tako malo prožeti ljubavlju, kao i pogani, medju kojima žive. "Jer ako ljubite samo one, koji vas ljube, kakvu ćete plaću imati? Ne čine li to i carinici? I ako pozdravljate samo svoje prijatelje, što osobito činite? Ne čine li to i neznabošci? Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski" (132).

II. - kasnije ćeš mnogo trpjeti, u svojoj župi, kad budeš gledao kršćane, KAKO SLABO SVJEDOČE ZA SVOJU VJERU. Pravi se kršćanin mora poznati, ne toliko po vršenju svojih vjerskih dužnosti, koliko po svakidašnjoj kreposti i po utjecaju, koji vjera vrši na njegov život, to jest: ako je pravedniji, čistiji, iskreniji, puniji ljubavi od onih, koji nemaju vjere. Ukratko, ako svojim životom dokazuje, DA NITKO NIJE TOLIKO SRETAN KOLIKO JEDAN KRŠĆANIN, NITI TOLIKO MUDAR, NITI KREPOSTAN NITI LJUBEZAN (133).

MORAT ĆEŠ TRAŽITI OD SVOJIH VJERNIKA, da pokažuju svoju vjeru svojim primjerom, da opraštaju, da žive čisto, da budu puni ljubavi, da pomažu nesretne, da dobro uzgajaju svoju djecu. Morat ćeš tražiti sve to i više od toga. To će biti tvoja dužnost kao pastira .... ali pazi!

MOĆI ĆEŠ OD NJIH TRAŽITI SAMO ONO, ŠTO SAM BUDEŠ IZVRŠAVAO, i budeš li mnogo traži od svoga maloga stada, znaj!, da će it tvoje malo stado još više očekivati od tebe. To je normalno. POTREBNO JE, DA POGLAVAR IDE NAPRIJED i da daje primjer, želi li, da ga i drugi slijede. Nije dosta poticati, TREBA RADITI. Isus je mnogo tražio i mnogo postigao od svojih samo zato, što im je sve dao. Žar tvojih vjernika će uvijek biti za jedan stupanj manji od tvojega. Ako je župnik osrednji, stado je loše. Ako je župnik dobar, župa je osrednja. Ako je župnik svet, župa je dobra. Ne zaboravi toga! ...

III. - I POČNI SE NA TO PRIPRAVLJATI TRAŽEĆI MNOGO OD SEBE. Kako mnogo tražiš od svojih učitelja i imaš posve pravo, imaš pravo na čitav njihov život, jer ti si sada razlog, zašto su oni svećenici. Tako bi oni ne daju sve, ti ne ćeš dati gotovo ništa. TAKO JE ISTO I U TVOJOJ SREDINI, možeš to provjeriti svaki dan. Ako si osrednji vodja kakve skupine, tvoja skupina ne vrijedi ništa. I što više postaješ velikodušan i gorljiv, više napreduje i tvoja skupina. To je normalno. ONAJ, KOJI MALO ČINI, NE POSTIŽE NIŠTA. ONAJ, KOJI MNOGO ČINI, POSTIŽE MALO. ONAJ, KOJI SVE ČINI, POSTIŽE MNOGO VIŠE ...

Kako bi to bilo žalosno, kad bi se danas moglo reći i o tebi, promatrajući tvoj život: "Ne čine li tako i pogani?" I što

bi onda značila tvoja prisutnost u Sjemeništu i napor, koji svi tu ulažu za tebe?

Ispitaj se dakle iskreno. Isus TRAŽI OD TEBE, DA RADIŠ NA TOME, DA POSTANEŠ SAVRŠEN. Što te u tom priječi? KAKAV OPASNI OBLIK POPRIMA KOD TEBE SEBIČNOST? Ti to dobro znaš. To su grijesi, koje ispovijedaš svakog tjedna. Odluči, da ćeš se boriti protiv njih svim svojim silama. UISTINU ĆEŠ POSTATI APOSTOL, BUDEŠ LI PRIJE SVEGA NASTOJAO POSTATI SVETAC.

2. kolovoza

EX FRUCTIBUS EORUM

I. - SUDIT ĆE TI SE PREMA TVOJIM DJELIMA, a ne prema riječima, niti prema dobroj volji, nego prema plodovima tvoje dobre volje, prema onome, što ćeš učiniti u svom životu u Božjoj službi...

Dobro je, da na to misliš, napose u časovima klonulosti i sebičnosti, svaki puta, kad dodješ u napast, da koji dio svoga života prigrabiš za se i otrgneš od Božje službe, tješeći sam sebe, da On od nas toliko ne traži ...

ON TRAŽI SVE. ON NE MOŽE NE TRAŽITI SVE, jer bi se inače odrekao sam Sebe: EGO DOMINUS ... (134). On je Gospodar, On ti je dao život, ne za te, nego za SEBE, da radiš i zasluživješ u njegovoj službi. Ne zaboravi toga! ISUS JE TO ČESTO i na mnogo načina NAGLAŠAVAO. Ljubav Božja prema tebi ne poznaje slabosti, ta ljubav ima svojih zahtjeva, i ona se nikad ne može zasititi. On nikada nije mislio, da je dosta učinio za tebe, ne misli nikada ni ti, da ćeš moći dosta učiniti za Nj...

MISLI NA PRISPODOBU O TALENTIMA i na Gospodarevu strogost prema lijenom sluzi, koji se nije brinuo za dobro, koje mu je bilo povjereno. Misli na prispodobu o nepravednom upravitelju: "Što to čujem za tebe? Daj račun o svom upravljanju! Ne možeš dulje ostati moj upravitelj" (135).

MISLI NA GOVOR NA GORI: "Tako svako dobro drvo radja rodove dobre, a zlo drvo radja zle rodove. Drvo dobro ne može radjati zlih rodova, ni drvo zlo rodova dobrih. Svako drvo, koje ne radja roda dobra, siječe se i u oganj se baca. Dakle po rodivima njihovim poznat ćete ih" (136).

MISLI NA NERODNU SMOKVU: "Kad se je rano ujutro vraćao u grad, ogladnje. Tada vidje smokvu kraj puta. Dodje k njoj, ali nadje na njoj samo lišće. Tada joj reče: "Neka nikada na tebi više ne bude roda". Odmah usahnu smokva" (137).

MISLI NA POSLJEDNJI SUD. Koji će biti izabrani? - Oni, koji budu nosili plodove ljubavi u svojoj dobroti i odanosti: "Što ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće, to ste učinili meni" (138). Koji će biti odbačeni? - Oni, koji ne budu nosili plodove ljubavi: "Što nijeste učinili jednomu od ovih najmanjih, to niste učinili ni meni" (139).

II. - KOJI SU DAKLE TO PLODOVI, koje Gospodin očekuje od tebe?

TO SU PRIJE SVEGA PLODOVI SVETOSTI. Prva je dužnost sluge nasljedovati svoga Gospodara: "Budite savršeni, kao što je

savršen vaš nebeski Otac" (14o). Treba da svaki dan RASTEŠ U LJUBAVI PREMA BOGU I U MILOSTI. Stupanj savršenosti, koji budeš postigao u čas svoje smrti, odredit će mjeru tvoje sreće za svu vječnost. Jesi li uistinu otvorio radionicu svoje savršenosti? Ili se prepuštaš životu, kakav provode pogani, koji od svakog novog dana očekuju samo užitak, što im ga može donijeti! Radi svaki dan na tome, da postaneš sve sličniji Kristu, želiš li se svidjeti Bogu i raditi za Nj.

On od tebe očekuje nadalje PLODOVE LJUBAVI I USLUŽNOSTI, jer ti ne smiješ tražiti Boga samo u Njemu samomu, nego i u svojoj braći. To je druga zapovijed i Isus je dobro rekao, da je ona jednaka prvoj. Uostalom, ti se nikada sam ne će moći niti spasiti, niti izgubiti. Živiš medju drugima i s drugima. Danas medju svojim drugovima, učiteljima, roditeljima. Sutra medju svima onima, koje ćeš imati na brizi, medju stadom, koje će ti biti povjereno.

Nastojiš li RAZVIJATI U SEBI PRAVI OSJEĆAJ LJUBAVI, to jest: služiti Bogu u svojoj braći strpljivošću, zaboravljajući uvrede, iskazujući usluge, pravim prijateljstvom, neumornom ljubavlju, stalnom brigom za njihovo dobro? TO SU TVOJA "DOBRA DJELA!" NASTOJ IH IMATI PUNE RUKE na veliki dan obračuna! Ne ćeš izgubiti svoje plaće!

3. kolovoza

VENITE SEORSUM

I. - "Dodjite sa mnom sami na samotno mjesto i otpočinite malo" (141).

Tako Isus poziva svoje umorne i klonule apostole od dnevnog teškog apostolskog rada ... poziva ih na odmor u tišini i sabranosti?

Jesi li zapazio, kako ISUS ČESTO OSJEĆA TU POTREBU?

Prije nego je započeo svoj javni život, provodi povučeno u pustinji punih četrdeset dana ... U danima, kada je bio posve izmoren propovijedanjem, tješenjem, ozdravljivanjem od jutra do večera, u vrijeme, kada sve spava, On traži uvečer osamljeno mjesto, osobito voli na visinama, i provodi, kako nam Evanđelja vele, noć u molitvi Bogu ... Prije borbe posljednjeg tjedna, odmara se u Betaniji, kod Lazara. A na Veliki četvrtak uvečer, u prevečerje svoje strašne Muke, MASLINSKI VRT sluša njegovu zadnju molitvu i upija krvavi znoj njegove smrtne borbe.

Tako će raditi i apostoli POSLIJE NJEGOVE SMRTI, JER SU SHVATILI njegovu pouku: deset se dana mole u Dvorani Posljednje Večere, da se priprave na vatreni silazak Duha Svetoga i za njegovo neprestano djelovanje, koje će uslijediti. Nakon snažnog udarca na putu u Damask, Pavao se odmara u gradu. Kroz više će godina on razmišljati u samoći, da bi uspio veliki posao, koji Gospodin očekuje od njega.

Imamo dakle mnogo primjera. ČITAVA JE CRKVENA POVIJEST PUNA SLIČNIH POUKA. Ne ćeš naći sveca, koji ne bi isto tako u samoći i sabranosti crpio snagu, da može izdržati najteže borbe. Svi su veliki pothvati zasnovani baš u tišini, jer čovjek samo u velikoj tišini nalazi Krista i jer samo tada osjetljivo zamje-

čuje djelovanje njegova Duha. Sveti Ivan od Križa, koji je u tome imao dugogodišnje iskustvo, veli nam u jednom svom lijepom govoru: "OTAC JE REKAO SAMO JEDNU RIJEČ, TO JE NJEGOV SIN, NJEGOVA RIJEČ. On je izgovara u vječnoj tišini i u tišini Ga duša čuje".

II. - Sada se ispitaj! OSJEĆAŠ LI ČESTO TU POTREBU ZA SABRANOŠĆU I MIROM? - "Dođi na samo!", veli ti Isus. Došao si na osamljeno mjesto, kad si ušao u Sjemenište, koje te drži po strani od svijeta, da bi se, u miru i u radu, pripravio za svoj djelatni život, možda i teški, koji ćeš provoditi sutra. Sutra ćeš raditi s Njime i za Njega. Danas se na to spremaš. Znadeš li, DA ĆE TVOJE SUTRAŠNJE DJELOVANJE VRIJEDITI TOLIKO, KOLIKO VRIJEDI TVOJA DANAŠNJA PRIPRAVA? - Jesi li uistinu shvatio to? - I ne puštaš li katkada na miru onu svoju nestrpljivost za djelovanjem, u svom srcu, radi čega se onda izlažeš opasnosti, da teško podnosiš svoje duge pripravne godine u Sjemeništu?

Okusi jutros u Isusovoj školi svu silnu vrijenost sabranosti i šutnje. Reci Mu, da SHVAĆAŠ KORIST I POTREBU, da ove godine provedeš u Sjemeništu i obećaj Mu stoga, da ćeš ih provesti U TIŠINI, U MOLITVI I RADU ČITAVIM SVOJIM SRCEM.

Jasno ti je i to, dosljedno, da nije dosta samo "izdržati" u Sjemeništu, da bi mi ono donijelo korisnog ploda, nego da u njemu moraš paziti i na sabranost, nutarnji mir, da bi milost mogla u tebi uzgojiti apostola, kakvog Isus očekuje. AKO NE BI DRAGOVOLJNO, SVOM SVOJOM DUŠOM, NASTOJAO OKO TOG NUTARNJEG MIRA, koji je jedini pravi, mogao bi tu živjeti u vanjskom miru, ali u velikom nutarnjem nemiru, u gibanju svojih nemirnih strasti, u uzrujanosti i nestrpljivosti. Zaboravi dakle na ono, što si jučer bio, ne ispituj, da saznaš, što ćeš činiti sutra. NEKA TI BUDE DOSTA OVAJ DAN, jer upravo danas, u tišini tvoga srca, Gospodin te čeka.

4. kolovoza

SUFFICIT DIEI MALITIA SUA

I. - I svijet je odmah preveo: "Svaki dan ima dosta svojega vlastitog zla" (143) onako, kako on shvaća: "Pusti to!" "Prihvati život s ljepše strane: bez gorljivosti ... pusti ga da teče, sve će već biti u redu ..."

Gospodine, kako je tvoja jasna i bistra mudrost daleko od njegova srca! Više od jedanput, istakao si svojim ustima, da postoje dva protivna pojma svijeta. S jedne strane pojam kod ljudi svih vremena, ka na primjer: "Ananke" (ἀνάγκη) kod Grka, "Fatum" kod Rimljana, "Mektoub" kod Arapa, "Ničevo" kod Slavena..., tako je sudjeno ... tako je pisano ... tako se je moralo dogoditi ... pojam dakle o svijetu, kojeg vode slijepe sile i ravnodušne prema ljudskoj bijedi, ili kojeg vodi kakav bezćutni despot, u čije račune ne možemo ući, onakav, kako ga zamišlja luda pjesnička mašta:

Možda namjerama tvojim probitak nosi,
Da izčeznu krasna bića,
Da odu, nošena vihorom noći,
Crnim žbivanjem žića ...

Na tvome nebu, na kraju oblačne staze,
Na ivici sanjivog, nepomičnog neba,
Možda se stvari i nepoznate spase,
Da i našu bol ogradjuješ u sastav svoga djela...

II. - Gospodine, pokraj svih ovih zabluda, kako nam se utješnom čini misao, koju si nam ti ostavio o SVOJOJ OČINSKOJ PROVIDNOSTI. Taj je pojam o svijetu pametniji, shvatljiviji, i usklađjeniji u isto vrijeme i s potrebama našeg razuma i potrebama našeg srca. Što ti dakle kažeš?

DA IMAMO OCA NA NEBU, i to ne samo Gospodara, nego Oca, koji nas ljubi, jer mi Tebe ljubimo, i jer vjerujemo, da si izašao od Oca! ... Mi nismo samo plod njegove moći, što više ni njegove Mudrosti, nego NJEGOVE LJUBAVI. Nevjerojatno, ali istinito. Stvorio nas je iz LJUBAVI! ...

DA NAS TAJ OTAC POZNAJE, svakog posebno, s našom naravi, s našim vrlinama, s našim pogreškama, našim potrebama, našim slabostima, ne kao što igrač poznaje figure svoga šaha, nego kao što pravi vojskovodja poznaje svoje vojnike i pravi otac svoju djecu, spoznajom, koja je duboka, koja zahvaća i pojedinosti i koja je sva prožeta ljubavlju ..., sve vlasi na našoj glavi su izbrojene, sve misli našega srca Njemu otvorene. Kakva li mira i kakve sigurnosti u tome, što to znamo!

DA NAM TAJ OTAC ŽELI DOBRO i to više, nego svim svojim drugim stvorovima: "Gledajte ptice nebeske ... ne siju niti žanju, a ipak ih vaš Otac nebeski hrani ... Gledajte ljiljane u polju ... Ni Salamon, u svoj slavi svojoj, nije se nikada obukao kao jedan od njih ..." (144). A onda, koliko više za nas, koji smo njegova posebno draga djeca, koje je toliko ljubio, da nam je i Sina svoga dao!

DA JE TAJ OTAC BOLJI OD NAS, jer ima smilovanja prema našoj bijedi i jer nam oprašta uvrede, ne do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam puta ... (145).

III. - ZAŠTO DA SE ONDA UZNEMIRUJEMO? - Sve što nam se događja nije više učinak slijepe sudbine, nego dobre, budne i posve savršene volje, i ono, što smatramo dobrim, kao i ono, što smatramo zlom ...

Trpljenje, neuspjesi, prepreke, brige, bolesti, pa čak i smrt, sve to dobiva ubuduće svoj smisao. Sve ima svoje mjesto, sve su to dobročinstva Božja, SVE JE TO MILOST, samo ako to znademo razumjeti i prihvatiti, poput posve male djece, koja ne idu za tim, da znadu više od svojih roditelja ... Gospodine, nauči nas, da svaki dan prihvaćamo onakav, KAKAV NAM DOLAZI, sa svim njegovim radostima, sa svim njegovim poteškoćama, mirnim i pouzdanim srcem ... Nauči nas, da tražimo prije svega kraljevstvo tvoje i njegovu pravdu, a sve ostalo će nam se nadodati ... (146).

EGO SUM PANIS VITAE — 5. kolovoza

I. - Euharistija je SAKRAMENAT U POTPUNOM SMISLU RIJEČI. Ona sadrži u punini, što ostali sadrže samo djelomično. Ona

nam pruža Otajstvo spasenja u samoj njegovoj stvarnosti: Isusa Krista, našega Gospodina. To ti je poznato iz katekizma: ona nam ne daje samo milost, nego SAMOG ZAČETNIKA MILOSTI.

A da bi nam se mogao posve dati, potrebno je, da to bude U ISTO VRIJEME I U PRIČESTI I U ŽRTVI. Jalova je svaka svadja o pitanju, da li je Euharistija prije svega hrana ili je prije Žrtva. Ona je jedno i drugo, i jedno po drugomu, i jedno i drugo zajedno. Da bismo Krista blagovali, potrebno je, da se žrtvuje. A da li bi se potpuno žrtvovao, kad Ga ne bismo blagovali? "Ovo je tijelo moje, koje se za vas predaje. Ovo je krv moja, koja se za vas prolijeva". Najzorniju nam simboliku pruža VAZMENO JANJE, koje su Židovi po Božjem naredjenju žrtvovali, prije napuštanja Egipta, da bi njegova krv zaštitila njihove kuće i da bi njegovim mesom nahranili svoje tijelo prije velikog puta: žrtva i blagovanje zajedno. (147).

II. - I doista, prilikom obećanja, kao i prilikom ustanovljenja, ISUS NIKADA NE RASTAVLJA ŽRTVE OD BLAGOVANJA: da li bi to uostalom i mogao?

Misao na njegovu smrt već je uključena u obećanju: ako tko hoće živjeti, morat će blagovati njegovo tijelo i piti njegovu krv. Znaš, kako uporno na tom stoji. On veli i opet ponavlja, da je njegovo tijelo zaista hrana, a njegova krv zaista pilo, i da će onaj, koji ga blaguje, živjeti po njemu. Njegove slušatelje njihove uši ne varaju i sablažnjuje ih ovo nagoviještanje neke hranjive smrti, kojoj ne dokučuju tajne. Isus dobro znade, da nam jedino njegova smrt MOŽE DATI ŽIVOT, da plod njegove Žrtve možemo pravo okušati samo u blagovanju. "Primila sam mlijeko i med iz njegovih usta, lirski kliče oficij sv. Agneze i krv njegova zarumenila je obraze moje" (148).

Došao je čas, da Isus ispuni svoje obećanje i On u vremenu, koje je posve blizu njegove smrti, ustanovljuje Euharistiju, "one iste noći, kad je bio izdan", bilježi sveti Pavao (149). Sveti Luka posve točno iznosi tu zgodu:"Ovo je moje tijelo, koje se za vas predaje. To činite na moju uspomenu". Zatim: "Ovo je čaša novoga zavjeta u mojoj Krvi, koja se za vas prolijeva" (150). Posvetne riječi i čini n neki način predusreću čine krvnika: pravo je vrijeme, da se dade za hranu, prije nego se preda za žrtvu. Svoje predano tijelo, i svoju prolivenu krv Isus daje za hranu svojim apostolima i predaje nam, sve do konca svijeta, u svećeničkoj službi.

III. - I to, što Krist čini, je tajna Vjere. Više: to je TAJNA-TIP VJERE, koja sadržaje sve druge, koja ih u sebi zbija, koja ih sve sadržaje i prilagodjuje ih našim potrebama. TO JE CITAVA EKONOMIJA SPASENJA uđešena za ulazak u naše živote. Baš u činu svete Mise, u času svete Pričesti, kršćanin najintenzivnije proživljuje svoju vjeru i svojim činom ostvaruje što je najljepše za njegovu dušu, i najsavršenije odgovara na ono, što Spasitelj od njega očekuje.

Svaka Pričest mora tako USAVRŠAVATI TVOJE POISTOVLJENJE S KRISTOM i po Njemu, učiniti te još pokornijim volji Očevoj, a to je jedini razlog tvoga života ovdje na zemlji. Da li u tom duhu proživljuješ svoje Mise i svoje svete Pričesti? - Vrijeme je, da se otreseš rutine, da streseš prašinu navika i da ne dopustiš, da se tvoja vjera svede na mjeru tvojih ljudskih sudova.

Vrijeme je, da usklađiš već jednom ritam svoga života sa samim ritmom Kristova Srca.

IV. - Konačno, pazi dobro! I Crkva to upornо naglašuje u svojoj liturgiji, slijedeći Gospodina Isusa. Euharistijski čin ostvaruje u vremenu, prema veličini tvoje vjere i tvoje ljubavi, ono jedinstvo s Ocem, po Sinu, u kojem će se sastojati naša besmrtna radost. Euharistija nam daje pravo čekati, veli nam sveti Pavao, na slavni povratak Gospodinov. Ona podržava našu [illegible]. Ona je JAMSTVO, da će se konačno ispuniti sva obećanja, i da ćemo jednoga dana biti dionici one svete Gozbe u kraljevstvu njegova Oca, o kojoj nam govori Isus prilikom ustanovljenja.

Gospodin ti se Isus posve daje, jer je vjeran, jer znade, koliko Ga trebaš. Da li se i ti sa svoje strane Njemu daješ čitav? - Euharistija te poziva, da se na to posve iskreno odazoveš bez ustezanja. Pričestiti se Kristovim Tijelom znači Mu obećati, da ćemo Ga slijediti, i da ćemo žovjeti po Njemu. To znači pripremati u sebi onu glavnicu milosti i slave, koja je sada položena u propadljivo tijelo, koje preobražava, da se konačno jednoga dana razvije u blaženo gledanje: CORPUS DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI CUSTODIAT ANIMAM TUAM IN VITAM AETERNAM - TIJELO GOSPODINA NAŠEGA ISUSA KRISTA NEKA ČUVA DUŠU TVOJU ZA ŽIVOT VJEČNI.

6. kolovoza

VIS SANUS FIERI?

I. - Isus je došao u Jeruzalem, za vrijeme prve godine svoga apostolskog djelovanja u Galileji, vjerojatno za blagdan Pedesetnice, u mjesecu svibnju 29. godine. U četvrti Bezatha, blizu vrata, kroz koja su se uvodile u Hram ovce za žrtvovanje, nalazio se ribnjak, okružen s četiri trijema i presječen po sredini s petim. To je bilo mjesto, gdje su se Židovi skupljali, "časkali", a vodi tog ribnjaka su pripisivali ljekovitu moć. Kad bi se uzgibala voda, bolesnik, koji bi prvi sišao u nj, sasvim bi sigurno ozdravio. Tu su se nalazili brojni bolesnici, nemoćnici, slijepci i šepavci i uzeti i čekali, da se uzgiba voda.

Isus zapazi MEDJU SVIM DRUGIMA nekog bolesnika, koji se tu nalazio, ležeći u krevetu i ON MU SE SAŽALI, jer je čuo, da je bolestan već trideset i osam godina. Nitko se ne nadje, da bi ga ponio do ribnjaka, kad se uzgiba voda, a kad on sam dodje, drugi bi već dišao prije njega. Isus čita u njegovim očima tjeskobu, ali ne očaj, i vruću želju za ozdravljenjem. ŽELIŠ LI OZDRAVITI? (151), upita ga Isus. Kakva li pitanja?! Pa on i želi samo to i samo ga ta nada drži uprkos svega, i njegova uporna ustrajnost u svom nastojanju, unatoč svoje nemoći. Znade, da nikada ne će stići do vode, ali želja za ozdravljenjem mu ulijeva nadu i protiv svake nade. Isus to dobro zna. A što ga pita, pita ga zato, DA NAM POKAŽE, DA NIKADA NE SPASAVA SILOM, i da Mu je potrebna i sva naša dobra volja.

II. - Eto, i Tebi Isus upravlja danas isto pitanje: HOĆEŠ LI OZDRAVITI? - Ali, HOĆEŠ LI ZBILJA? Dobro znaš, o kojoj se bolesti radi. Kad ti je tijelo bolesno, vruće želiš ozdravi-

ti, pa slušaš liječnika, i točno znaš njegove savjete, jer ne voliš trpjeti i jer se bojiš smrti ...

Ali, AKO TI JE DUŠA TVOJA BOLESNA? - Ulažeš li i tada isti žar? - ŽELIŠ LI UISTINU OZDRAVITI? - To nije baš tako sigurno, jer ne UPOTREBLJAVAŠ SREDSTVA! Upravo se čini, ta su te bolesti duše katkada ugodne! Usudi se iskreno priznati, da ne držiš mnogo, ili barem jako malo, do svoje lijenosti, do svoje nemarnosti. Da li bi mogao pogledati Isusu ravno u lice i reći Mu s istim žarom kao uzeti iz Evandjelja: DA, ŽELIM OZDRAVITI!

Ako: da!, dobro. Ozdravit ćeš, jer će milost Isusova poduprijeti i oploditi tvoje napore. Uskoro ćeš se osjećati posve drugi i reći će ti: ide sve bolje i bolje i sam ćeš se posve uvjeriti, da je to istina. Inače, spusti glavu, jer si sam kriv. AKO SI BOLESTAN, SAM SI TOME KRIV. Uvijek se tužiš na iste POGRJEŠKE U ISPOVIJEDI, i što se ne mičeš iz svoje OSREDNJOSTI, to je na koncu konca samo zato, što ne želiš ozdraviti!

Znaj samo ovo: bolesti su duše gotovo UVIJEK SMRTONOSNE, i ako se tvoje stanje pogoršava, što je naravno, bit ćeš za to odgovoran, i to samo ti! Možda će doći vrijeme, kad ti Isus više ne će moći postaviti pitanje: HOCEŠ LI OZDRAVITI? - Ima i neizliječivih bolesnika, od kojih su svi digli ruke. Želiš li tako svršiti? ...

7. kolovoza

GRATIS ACCEPISTIS ... GRATIS DATE

I. - Vjernici jako mnogo traže od svojih svećenika. Oni žele, da svećenici budu savršeni ... i kao da imaju pravo. "Budite savršeni, kao što je savršen vaš nebeski Otac" ... (152). A nema većeg prigovora, što bi ga vjernici mogli upraviti svećeniku, od prigovora, DA JE ČOVJEK NOVCA!

Škrtost u svećeničkom srcu, ili samo pretjerano zanimanje za dobra ovoga svijeta, ubija u zametku svaku mogućnost djelovanja ... "Što ste zabadava dobili, zabadava dajite" (153), veli Isus svojim apostolima, kad ih šalje u službu.

II. - Shvati dobro ... SVE SI ZABADAVA DOBIO:

- PONAJPRIJE SVOJ ŽIVOT, koji je, naravno, dar Božji, koji je uskraćen tolikim drugima, i koji su tvoji roditelji dragovoljno svojim sudjelovanjem prenijeli na te ... a sa svojim životom primio si svoje zdravlje, svoj karakter, svoju obitelj, svoj prvi odgoj: svoga oca, svoju majku, svoje sve ...

ZATIM ŽIVOT SVOJE DUŠE, koji je stavljen u te na svetom Krštenju, i koji je početak, klica života samoga Boga. Taj život nazivamo MILOŠĆU, jer je on dragovoljni dar Božje ljubavi. Ti nisi ništa učinio, da ga zaslužiš, nego naprotiv: svaki dan griješiš i svaki dan koješta činiš, da ga izgubiš i da ga proigraš ... Medjutim je dovoljno, da Božje oproštenje padne na tvoju raskajanu dušu, pa da ti ga opet vrati. To je još jedan novi dar Božjeg milosrdja. Misliš li katkada na njega? - Znadeš li se samo za nj zahvaljivati?

Još, SVE MILOSTI, sve pomoći, kojima te Providnost pretiče
[illegible] ne znaš, zatvara tvoje oči,
odi tvoje korake, uklanja od tebe opasnosti, potiče tvoje sr-
e! Ti to pjevaš u lijepoj pjesmi, i to posve istinito:

Spasitelju, dobri Isukrste!
Ti si dobar pastir stada svog,
Ti nad njime lebdiš, bdiješ, paziš,
Da ga ništa ne zadesi zlog.

- Konačno, SVOJE ZVANJE i to je najdragocjeniji od svih da-
ova, što ti ih je Spasitelj mogao dati. Stavio je u tvoju du-
u potrebna raspoloženja, da čuješ, i da se odazoveš njegovu
ozivu. On hoće, da budeš i bolji i veći od drugih, jer te od-
redjuje, da sudjeluješ na njegovom vlastitom Svećeništvu, i
jer te je, da bi te na to sklonuo, obasipao svojim milostima,
već od tvoga rodjenja, u obitelji. I ovdje u sjemeništu, u sva-
ki čas ...

SVE SI TO ZABADAVA PRIMIO. ZAHVALI MU SE kao svojem najveéem
Dobročinitelju. Rado razvijaj to čuvstvo u svojem srcu. Sveti
avao to stalno preporučuje: BUDITE ZAHVALNI! (154).

III. - ŠTO SI ZABADAVA PRIMIO, ZABADAVA I PODAJ!

Prije svega, ne čuvaj to sebično za se! BACAJ OKO SEBE SNO-
POVE SVIJETLOSTI! Sjeti se prispodobe o talentima. Što si više
primio, više moraš vratiti, jer ćeš polagati račun ... Znam,
da ti želiš živjeti bacajući Kristovu ljubav na duše ... ali
počni već sada! Da, već u Sjemeništu: BACAJ SNOPOVE SVIJETLA
svojim veseljem, svojom marljivošću, svojim vladanjem ...

- BACAJ SNOPOVE SVIJETLOSTI svojom iskrenom poniznošću, svo-
jom ljubavlju prema Kristu samomu u Sebi i u duši tvoje braće.
Nastoj na njih preliti višak svoje ljubavi ...

- BACAJ SNOPOVE SVIJETLA svojom iskrenom pobožnošću, svojom
ljubavlju i pokazuj je! Potiči lijene, klonule, strašljive,
mlitave! Zapaljuj neprestano oko sebe plamen, koji bukti u tvom
srcu. Bez neke sebične skrbi, bez nekih prikrivenih misli, iz
ljubavi: ZABADAVA DAJITE!

8. kolovoza

INTUITUS EUM DILEXIT

I. - "A Isus pogledavši na njega, zavoli ga" (155). Radi se
o bogatom mladiću, dobro ti je poznato. Ipak, on odlazi. Od-
jednom, on više nema snage biti dobar i velikodušan do kraja.
Isus to zna ... Ali on ima zgodnu priliku iskoristiti, I ISUS
GA ZAVOLI PRIJE NJEGOVOG BIRANJA, u času, kad je on još posve
velikodušan, u času, kad se još nikakva mlitavost nije upopri-
ječila izmedju Isusa i njega, u času, kada odgovara: "Gospodi-
ne, sve sam zapovijedi obdržavao od svoje mladosti" (156).

A Isus ne ljubi kod njega toliko onu njegovu relativnu sa-
vršenost, koliko ono nezadovoljstvo i potrebu, što je osjeća,
da učini još više. Osjeća stvarnu potrebu, jer je došao potra-
žiti Isusa, da Ga zapita, što mu još preostaje učiniti: RADI
SE DAKLE O JEDNOJ OTVORENOJ DUŠI, koja računa, barem podsvijesno,
DA ČOVJEK NIJE NIŠTA UCINIO, DOK JOŠ NEŠTO PREOSTAJE UČINITI I

DA NIJE DAO NIŠTA, DOK NIJE DAO SVE.

II. - Ako si sličan tom bogatom mladiću prije njegova izbora, ako imaš otvorenu i raspoloženu dušu, Isus zaustavlja na tebi isti pogled pun ljubavi. On je toliko ljubio djecu, toliko je ljubio Ivana, mladog apostola, što je vidio i što se je divio njihovoj mladenačkoj i NEOGRANIČENOJ MOĆI DAVANJA. To znači biti mlad? Znaš li to? - Znadeš li, da Claudel (157) ima pravo, kad veli: "Mladost nije doba za uživanje, NEGO DOBA ZA HEROIZAM".

Većina mladića tvoje dobi, na koje milaziš kod kuće na praznicima i koji se svaki puta sve više razlikuju od tebe, većina tih mladića misli protivno, naime: da je mladost doba za uživanje, doba, kada treba iskoristiti život, dok ne nadodju brige i odgovornosti zrele dobi. I sve više trče za uživanjem. Ono im opet sve više izmiče i oni ga sve više traže, i SVE MANJE SU SRETNI. Misle samo na sebe, na svoje časovito zadovoljenje, a zatvoreni su za sve ostalo, za sve, što daje životu pravu veličinu i radost, prebrzo stare, jer smo stari prema svojim grijesima...

III. - Osjećaš li se sposobnim, da uvijek ostaneš mlad? Mladost je doba velikih sanja, velikih težnja, velikih pothvata. ZNADEŠ LI, DA JE KLODOVIK (158) U SEDAMNAESTOJ GODINI SANJAO O OGROMNOM KRALJEVSTVU i da je u 19. godini osnovao i udario temelju francuskom ujedinjenju? - U SEDAMNAESTOJ GODINI IVANA OD ARCA (159) trpi zbog agonije kraljevstvaod Domremya (160) do Vaucouleurs-a (161). U 19. godini umire, postavši kralj. - U SEDAMNAESTOJ GODINI MONTALEMBERT (162) plače, gledajući Williama Pitta (163) kao prvog ministra u 26. godini, ali će i on u 19. godini opet izvojštiti prve slobode za Crkvu i opet će naučiti starce svoga vremena odvažnosti i časti, dok ih je OZANAM (164) U DEVETNAESTOJ GODINI opet naučio ljubavi. Ivan du Plessis je u DEVETNAESTOJ GODINI molio Boga, da ništa ne slomi njegovo srce, a Jakov d'Arnoux (166) se odlučio na oduševljeni i strastveni rad.

Eto, zato te Isus ljubi, ako si uistinu mlad, jer On vidi u tvom srcu VELIKA OBEĆANJA. On te nikada ne bi pozvao, da te nije smatrao sposobnim, da ih ostvariš. ODREĆI SE STOGA VEĆ JEDAMPUT SVOJE SEBIČNOSTI, koja te stari, koja te pogrbljuje, koja te kida od Krista.

Odgovori s ljubavlju na sve poteškoće, koje stoje pred tobom. Bori se svaki dan protiv svojih pogrješaka, I DA BI BIO SIGURAN, DA ČINIŠ SVE, ŠTO SE OD TEBE TRAŽI, ČINI I VIŠE NEGO ŠTO SE TRAŽI. Pred tobom se otvara sjajna budućnost za apostolski rad. Budemo li imali u Hrvatskoj (Francuskoj) tisuću mladića sposobnih, da u 17. godini polože zakletvu, da ne će ostariti, dok ne osvoje Hrvatsku (Francusku) od pogana i opet je vrate Kristu, mi smo spašeni! Obećaj Isusu, da ćeš i ti biti jedan od njih!

9. kolovoza

SVETI ZUPNIK ARŠKI (167)

I. - Najljepša pojava u francuskom kleru. I za tebe, mladog sjemeništarca, sjajni uzor!

...no u lice s jednim svjedokom njegova ži-

"U JEDAN SAT IZJUTRA odlazi župnik u crkvu, da sasluša brojne ispovijedi hodočasnika, koji ga čekaju, i koji vrlo često provedu cijelu noć pred crkvenim vratima. ISPOVIJEDA DO SEDAM SATI UJUTRO (ispovijed žena). Tada, nakon obavljene priprave za svetu Misu pred glavnim oltarom, služi svetu Misu.

Zatim blagosiva pobožne predmete, koje mu donose na blagoslov i progovara nekoliko utješnih riječi osobama, koje mogu stići do njega. Zadnjih će godina svoga života ići zatim u to vrijeme u župni dvor, da popije malu šalicu mlijeka. KROZ DVADESET I PET GODINA OSTAJE NATAŠTE DO PODNE.

Zatim župnik opet sjeda u ispovijedaonicu, gdje ostaje sve do deset ili do deset i pol sati. Zatim klečeći moli svoj Brevijar. U jedanest sati drži katekizam hodočasnicima. Katkada još ispovijeda osobe, koje ne mogu još dugo čekati. Oko podne se vraća u župski dom, gdje STOJEĆI uzima svoj skromni ručak, a poslije se kratko vrijeme odmara. Zatim obavlja svoju korespondenciju.

II. - "Nakon posjeta Obdaništa Providnosti ili kojeg bolesnika, ako ih ima, župnik se vraća u crkvu, gdje najprije moli Večernju i Povečerje iz svojeg Brevijara. Zatim ispovijeda najprije žene, otprilike do pet sati, a zatim ljude sve do sedam i pol ili do osam sati. Zatim se uspinje na propovijedaonicu, i odatle predmoli Krunicu i večernju molitvu.

Poslije toga se opet vraća u župski dom, prima još neke osobe, s kojima se vrlo prijazno razgovara. Zatim se sam zatvara u svoju sobu. Što radi, dok je u njoj? - Ne znam, ali mislim, da nastavlja s molitvom još dugo vremena. Sutrašnji dan počinje kao i jučerašnji. Povjerio mi je pred kraj svoga života, DA KROZ ČETRDESET GODINA, ŠTO IH JE PROVEO U ARSU, NIJE ZA SEBE IMAO NI POLA DANA".

III. - Iz ove upravo evandjeoske stranice izlaze za tebe dvije vrlo značajne pouke:

PONAJPRIJE, DA SE MOLIŠ. - Stalno i osobno sjedinjenje s Bogom je prvi uvjet svakog uspješnog apostolata. Gledaj arškog župnika kako moli u polutami svoje crkve. Prije navale hodočasnika on je bio tu prije dana, i provodio duge sate nepomično, u Tabernakul uprtih očiju. I za vrijeme najbrojnijih hodočašća, cijeli je njegov život neprestana molitva, koje su ispovijedi omedjivale, ali je nijesu prekidale. I baš u tome, U NJEGOVOM SJEDINJENJU S BOGOM treba tražiti uzrok njegovog izvanrednog uspjeha. On je u Bogu čitao tajne ljudskih srdaca.

Znaš li moliti? - Nastojiš li oko toga?

Ti sigurno ne možeš postići, da tako neprestano budeš uronjen u Boga, kao on, ali već možeš nastojati, SVE GLEDATI I SVE PROSUDJIVATI U BOGU, usmjerivati nekako nagonski prema Njemu sve svoje radosti, sve svoje poteškoće, sve svoje sanje, sve svoje brige, sav svoj rad. MOLITVA JE PRIJE DUŠEVNO STANJE, nego li neki čin. To znači, da se ona zapravo sastoji u POVJERLJIVOM I POUZDANOM ODNOSU PREMA BOGU. Gdje si ti u tome?

Zato ti, da BUDEŠ POŽRTVOVAN. - Točno si pročitao: "Kroz četrdeset godina nije imao za sebe ni pola dana". Računaj samo njegove svakodnevne sate, koje je proveo u ispovijedaonici. Ako na to samo malo budeš mislio, bit ćeš zapanjen.

Doslovno govoreći, njega su grješnici izjeli, uništili, jer je spremno izlazio ususret svim njihovim potrebama, gotovo bih rekao svim njihovim "mušicama", a da sebi nije priuštio nikakvih praznika, nikakva odmora. Ili tako malo ... i to kakvog odmora ...

Imaš li ti već taj smisao za posvemašnje davanje samoga sebe? - STOJIŠ LI u kući, u Sjemeništu, UVIJEK NA USLUZI? Ne pozivaju li se ljudi kadgod uzalud na tvoju požrtvovnost? Osjećaš li se sretnim, ako nekome možeš učiniti uslugu, ne zato, da bi time porastao u nečijim očima, niti zato, da trošiš svoje mladenačke sile, NEGO IZ LJUBAVI PREMA ONOME, KOJI NAM JE SVE DAO?

Moli, da ozdraviš od svoje sebičnosti i obećaj, da večeras ne ćeš prije leći, nego li učiniš barem jedan lijepi čin djelotvorne ljubavi!

I preporuči, konačno, svoje zvanje svetom župniku. Neka ti On izmoli malo svoje ustrajnosti i svoje žarke ljubavi prema Gospodinu Isusu: SVE DOK ČOVJEK NIJE SVE DAO, NIŠTA NIJE DAO.

10. kolovoza

SVETI LOVRO

I. - Sveti Lovro, djakon prve Crkve, u vrijeme Pape Siksta II. (168), bio je uhvaćen, mučen i umro za svoju vjeru 258. godine. O okolnostima njegove mučeničke smrti imamo ozbiljnih podataka, koji nam omogućuju, da si zorno predstavimo duh onog junačkog vremena i da iz toga izvučemo bogate pouke.

DRUGI VALERIJANOV EDIKT (169), koji je pogodio kršćane i njihovu imovinu, koju je Država smatrala ogromnom - i koju je smatrala velikom pripomoći za nesredjene državne financije - urodio je gotovo odmah hapšenjem i smrću Pape Siksta II. i glavnih crkvenih Dostojanstvenika. Lovro, rizničar crkve, bijaše otsutan. Njegova služba, kao prvog djakona, bila je značajna: ne samo da je imao na brizi zajednička dobra i brigu oko milostine, nego su ga smatrali papinom desnom rukom i njegovim vjerojatnim nasljednikom, prema već nekom ustaljenom običaju, koji nije imao iznimaka.

Istoga dana ili sutradan po mučeništvu svetog Siksta, rimski prefekt dade pozvati Lovru i naredu mu, da preda svoje blago u državnu blagajnu. U očima pogana Crkva je morala biti jako bogata. Poznata im je bila velikodušnost vjernika, a posebno visokih aristokrata, koji se nedavno obratiše, ali nisu znali, da se sva ta dobra pretvaraju odmah u milostinju za petnaest stotina siromaha, koje je Crkva pomagala svakoga dana.

II. - Lovro je odmah pristao na prefektov zahtjev, samo je zamolio, da mu dade na raspolaganje nekoliko sati, da pokupi sve svoje blago. On je naime mislio, dok skupi sve svoje siromahe, koje je pomagao, da bi ih onda predveo prefektu. Kad se

Lovro vratio natrag k njemu u društvu svih tih siromaha, prefekt, smatrajući da ga je izigrao, odredi da se stavi na vatrene muke, bez sumnje zato, da bi odao mjesto, gdje se nalazi to predmjevano crkveno blago. Lovro je podnio tu strašnu muku tako junački, prema svjedočanstvu svetog Ambrozija, da je tada izrekao one nezaboravne riječi: "ASSUM EST, VERSA ET MANDUCA - PEČENO JE VEĆ, OKRENI I JEDI". I mučenik predade svoju dušu Bogu, uprtih očiju u nebo i moleći za Rim. S njim su bili osudjeni na smrt svećenik Severin, djakon Klaudije, čitač Krescent i vratar Roman.

III. - Ljubav ide sve dotle. Ona ide dotle posve naravno i kao bez nekih poteškoća. Čitav život, posvećen službi Kristovoj, u osobi njegovih bolesnika i njegovih siromaha, takav život je NAJBOLJA ŠKOLA MUČENIKA. "Po tom će poznati ljudi, da ste moji učenici, rekao je Isus apostolima, ako se budete ljubili medju sobom" (170).

Ove su riječi postale upravo otrcane mnogim ponavljanjem, ali njihovo je ostvarenje mnogo manje otrcano.

Ljubiti bližnjega kao samoga sebe, IZ LJUBAVI PREMA KRSITU, to je tajna divne kršćanske ljubavi. I svaki dan, smijemo to s ponosom reći, pribraja se po nekoliko junaka toj divnoj povorci mučenika kristove ljubavi. Pomisli na oca Damjana (171) i na njegove sadašnje nasljednike, čija ćemo imena saznati tek nakon smrti, ako ne tek u raju. Pomisli na one legije redovnika i redovnica, koji daju sve svoje sile u službu udova otajstvenog Kristovog tijela, koji trpe. Pomisli na sve one, koji umiru na poslu jednostavno zato, što su ljubili "do kraja", kao Učitelj: IN FINEM DILEXIT - LJUBIO JE DO KRAJA (172).

IV. - Uči se, poput njih, već sada, u neprestanom promatranju ISUSOVE LJUBAVI PREMA TEBI crpsti snagu za ljubav, koja ide do mučeništva. Uzmi svoje Raspelo u obadvije ruke i gledaj ga! Poslušaj glas ljubavi, koji se javlja iz svih tih rana, i zakuni se, da ne ćeš mirovati, sve dok oko tebe bude boli, koje treba olakšati, nevolja, u kojima treba tješiti i dobra, koje treba učiniti.

PREPUSTI SE, DA TE ZAHVATI ZARAZA KRISTOVE LJUBAVI. "Caritas Christi urget nos - ljubav nas kristova tjera", veli sveti Pavao (173). Da, neka Kristova ljubav tjera i tebe ...

11. kolovoza

QUI NON EST MECUM, CONTRA ME EST

I. - To je sasvim jasno! Treba se opredijeliti. Nemoguće je ostati neutralan. Pred Isusom nitko nema prava ostati ravnodušnim ili skeptikom. Onaj, koji nije za Njega, protiv Njega je. Kako je ta riječ spasonosna i snažna, da pokrene tvoju snagu. Istina, već je dugo vremena, otkako si se odlučio, ti si uz Krista, ALI IMA MNOGO NAČINA, NA KOJE ČOVJEK MOŽE BITI UZ NJEGA!

Uvijek, a posebno u nekim časovima, osjećaš u sebi težnju, da ograničiš svoj trud, da ne budeš gorljiv, da se zadovoljiš time, da mu samo malo daješ. I baš te onda prekoravaju, da si o-

osrednjak, a ti jako dobro znaš, što to znači. Osrednjak je onaj, koji sve radi polovično, on još nije "okrenuo ledja" Isusu, ali nije daleko od toga, da i to učini.

OSREDNJAK! To je onaj, KOJI NIKADA NE DAJE TEMELJITO. Moli malo, moli slabo. Malo radi, bez žara. Igra se s kim hoće i kad hoće. Vrlo se slabo bori protiv svojih pogrješaka, prepušta se životu, uživa sam u sebi i u svojim sitnim željicama, uvijek je zadovoljan sa sobom, jer od sebe gotovo ništa ni ne traži. Ne osjećaš li, kako te ovakova osrednjost u nekim časovima zahvaća i sputava, kao što jesenja magla zastire svijetlo i boje i na sve navlači neki žalosni i odvratni zastor. To si već iskusio? - Onda si zorno predstavi SVOJU OSREDNJOST, to doduše nije lijepi prizor, ali ćeš od toga imati veliku korist, da se u nj zagledaš. Gadit ćeš se sam sebi. Učini to!

II. - Sada, kad poznaješ svoje stanje, preostaje ti još i shvatiti njegovu težinu. To je kao neka slabokrvnost (anemija). Anemija još nije bolest, ali ona utire i pripravlja put svim bolestima. Anemičar nema fizičkih, a često ni moralne snage, slabokrvan je, nema teka, sav je klonuo. Osjeća se kao s tarac.

TVOJA OSREDNJOSt JE ANEMIJA SVOJE VRSTE. Stoga, pazi dobro, u tom si stanju jako neotporan. Svejedno kakova napast, možda i neznatna za velikodušnu i zdravu dušu, postaje za tebe opasnom, uzrokom grijeha ... Ti se još ničega ne odričeš, ali si VEC NA PRAGU, DA SE ODREČEŠ SVEGA ... Još se nisi predao, ali već dižeš ruke, DA SE POSVE PREDAŠ ... Kad padneš, bit će prekasno. Hoćeš li imati snage, da se digneš? - Još si s Isusom, ali si pred KOJIM ČAsOM, da postaneš protiv njega. Odvažnosti, stoga! POSTANI JAK! DAJI SE! To je NAJBOLJA OBRANA! "Svako kraljevstvo, koje je razdijeljeno u sebi, propast će", veli nam Isus. "Svaki grad ili svaka kuća, koja je razdijeljena u sebi, ne može opstati" (174).

OSREDNJAK je u sebi razdijeljen. On bi htio dijeliti: POLA ZA BOGA, A POLA ZA SEBE. MALO ZA BOGA, MNOGO ZA SEBE. TO KONAČNO ZNAČI: NIŠTA ZA BOGA, SVE ZA SEBE!

Nalaziš se dakle na kosini, shvati opasnost i svoju odgovornost. Malo po malo, da na to i ne misliš, tvoje sile malakšu. Sutra možda više ne ćeš imati volje ni za ljubav, ni za službu, poziv će te Kristov plašiti. Tražit ćeš izgovore, da se ispričaš, i ti ćeš ih naći, ali ćeš jednoga dana pred Isusom MORATI POLOŽITI RAČUN i tvoja će te osrednjost, kojoj si se prepustio, osuditi.

"Onaj, koji nije sa mnom, protiv mene je" (175). Samo ima jedan način, kako treba biti za Njega, a to je: BITI ZA NJEGA POSVE. Sve što ne daješ Isusu, sve će to odnijeti djavao. I želiš li spasiti svoju dušu bez Isusa, izgubit ćeš je. On te je na to upozorio: a upozoren čovjek dvostruko je odgovoran ...

12. kolovoza

MEUM AC VESTRUM SACRIFICIUM

I. - Prije nego zadje u srce same Žrtve, nakon Prikazanja, svećenik se okreće vjernicima i kaže im: "Molite, braćo, da

MOJA I VAŠA ŽRTVA bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu" (176).

To veli zato, da nas potsjeti, da mi ne prisustvujemo svetoj Misi, nego da kod nje SUDJELUJEMO, da je ona ZAJEDNIČKA ŽRTVA KRISTA I NJEGOVE CRKVE. Moli za milost, da te Gospodin duboko ispuni tom stvarnošću, tebe, koga bez sumnje izabire, da Mu jednoga dana prikazuješ Misu usred i u ime čitavog svog naroda, komu će biti dužnost brinuti se, da i ostali kršćani "shvate" taj smisao općenitosti žrtve, Žrtve Glave i, po Njoj, čitavog Tijela.

II. - Kad govorimo o žrtvi, posebno mislimo na ODRICANJE, koje žrtva uključuje. U našem običnom govoru "žrtvovati" znači nešto uništiti, do čega čovhek mnogo drži. Ipak to nije bitno. Vrijednost žrtvi ne daje toliko odricanje, KOLIKO POSVEMAŠNJE DAVANJE. Dati ono, što čovjek najbolje ima, to je već mnogo. Ali dati ono, što čovjek jest, to je mnogo bolje.

Eto baš na takvo davanje spo pozvani po milosti, koja nas zove, DA PRETVARAMO SVOJU GRJEŠNU NARAV U NOVOG ČOVJEKA, KOJI POSJEDUJE ŽIVOT SAMOGA BOGA. U tom smislu "cijeli naš život mora biti jedna jedinstvena žrtva, kojoj će smrt biti posljednji prizor, koji će nam s jedne strane omogućiti, da u Bogu konačno otpočine čitavo naše biće, a s druge će strane značiti i pobjedonosni dolazak božanskog života u nas".

Odricanje je, dakle, samo uvjet žrtve. Ono u sebi ne znači nikakvo osiromašenje, nego obogaćenje, jer ono zapravo znači sve veće posjedovanje svoga pravog bića u Bogu. "Ostavite sve, veli nam Isus, i naći ćete sve!" Sveti Franjo Asiški je to izvrsno shvatio i pjev njegove savršene radosti čuje se kroz vjekove ...

III. - Samo što je čovjek, prepušten samo svojim silama, nesposoban za taj savršeni dar. Ne samo zato, što je obični stvor, neizmjerno dalek od Boga, nego posebno zato, što je on grješni stvor, pobunjen protiv svoga Boga, u samoj srži svoga bitka otsječen i odijeljen od Njega istočnim grijehom, pripadnik roda, koji se je odlučio protiv Boga.

I baš zato je Sin Božji po svojem Utjelovljenju došao medju nas, DA U SVOJOJ OSOBI IZVEDE PRIJELAZ ČITAVOG ČOVJEČANSTVA BOGU U NEIZMJERNOJ OTKUPITELJSKOJ ŽRTVI.

U tom smo smislu svi, u Njemu, dionici te žrtve. On je novi Adam, predstavnik novoga čovejačnastva, ČOVJEK U POTPUNOM SMISLU RIJEČI, koji je u naše ime, za sve trpio i umro. Njegova žrtva je i naša. Svi bijasmo, pravno, s Njime na križu. Isus Krist, svećenik i žrtva u svojoj žrtvi, takodjer je svećenik i žrtva u žrtvi čovječanstva. Ono može uistinu reći svome Ocu, prije nego preda svoju dušu u njegove ruke: "Sve je svršeno" (177).

IV. - Potrebno je dakle, da se to POISTOVLJENJE izmedju Krista i nas, izmedju njegove i naše žrtve, PRODUŽI NA MISI, koja svaki dan obnavlja i donosi našim dušama plodove veličajne Žrtve na Križu. Jedino nam sveta Misa omogućuje, da prikazujemo Ocu s Isusom, po Isusu i u Isusu, posvemašnji dar svoga vlastitog života, KOJI MU JE OTSADA UGODAN, jer se stapa s darom njegovog Sina. Prikazivati svetu Misu sa svećenikom dakle znači, toliko se poistovjetiti s nakanama Žrtve Kristove, da s Njime sa-

činjavamo samo jedno, u tom dvostrukom nastojanju oko žrtvovanja i savršenog dara, što jedno drugo dopunjuje.

Sveta nas Misa svaki dan potiče, da UKLONIMO , s jedne strane, iz svoga života sve, što se ne svidja Bogu, to jest grijhe i sve plodove grijeha; da se odričemo neprestano sve više svega onoga, što nas dijeli od Boga i njegova života i što nas neprimjetno opet privodi smrti. A s druge nas strane sveta MISA potiče, DA PRIKAZUJEMO cijeli svoj život Ocu, da se, po njegovom Sinu, tako usko sjedinjujemo s njegovom Voljom, da s Njime budemo samo jedno. To opet znači, da molimo za velike potrebe božjega kraljevstva u svijetu, onako kako ih nabraja molitva: OČENAŠ, a ne na svoje male nakane i osobne svoje potrebe. Jasno, dakle, vidiš, da se proživljavanje svete Mise ne sastoji samo u "povezivanju" sa svećeničkim liturgijskim činom, to jest u tome, da mu odgovaramo, da ponavljamo njegove kretnje, da molimo s njime. Sve je to potrebno i dobro U TOLIKO, U KOLIKO JE zajednički izražaj onog zajedničkog davanja, u koliko su to dokazi naše dobre volje, da se poistovjetimo s kristom u svim ciljevima njegove Žrtve. Tako, da se naš život izgubi u njegovom, kao ugljen u žeravici, da naše žrtvovanje bude u isto vrijeme, kada i njegovo, i naša hvala, i naš poklon i naša jadna ljubav u isto vrijeme s njegovom. Misa pripravlja i prethodi vječni Uskrs, VJEČNU ŽRTVU SINOVU NA SLAVU OČEVU.

13. kolovoza

OPTIMAM PARTEM ...

I. - Pročitaj kod svetog Luke prekrasni opis tog iskrenog i srdačnog prijema...; u nekoliko redaka rečeno je sve, ili radije, sve je nadahnuto, za vječnost ... Kolike će duše crpsti iz tog prizora i iz tih nekoliko Isusovih riječi, jakost, da se odreknu svega, i do se posve privežu uza Nj, samo da bi i one izabrale za sebe najbolji dio! ...

Opažamo DVA DRŽANJA: Martino i Marijino ...

Marta nastoji lijepo primiti Učitelja, prevrće sve, žuri se, nemirna je, priredjuje jelo, pravi mnogo buke, diže mnogo prašine ... Marija kroz to vrijeme sluša Isusove riječi, sjedeći do njegovih nogu. Marta se zbog toga ljuti, zove je, da joj pomogne i dobiva odgovor: "Zašto se toliko uznemiruješ, kad je meni potrebno tako malo! Marija je izabrala najbolji dio, koji se ne će oduzeti od nje ..." (178).

II. - To je dakle jasno. To je najbolji dio ...

To dobro znaju svi oni, koji su učinili kao i Marija, koji su sve ostavili, da bi se privezali samo uz Isusa i da bi ubuduće živjeli samo za Njega. I to ne kao Marta, nastojeći u prvom redu i brinući se, kako da Mu služe, nego kao Marija, u miru i žaru kontemplacije i poslušnosti do nogu Učiteljevih. Pazi dobro! ISUSOVA JE PRIMJEDBA POSVE JASNA. Obadvije, i Marija i Marta služe Isusu. I jedna i druga nemaju druge misli, niti druge želje, do li toga, da Isusu bude ugodno. OBADVIJE SU IZABRALE DOBAR DIO ... ALI OD TA DVA BOLJI JE MARIJIN, NEGO LI MARTIN. Boji je dio onoga, koji se moli, nego onoga, koji radi. Boji je dio onoga, koji sluša i promatra, nego onoga, koji troši svoje sile. Boji je dio onoga, koji daje svoju dušu i

svoje tijelo, prije nego daje svoje sile i svoj život.

III. - ISUS NIPOŠTO NE ODBIJA MARTINIH USLUGA! Ali On kudi pretjeranu užurbanost u toj službi: SOLLICITA ES ET TURBARIS - BRINEŠ SE I UZNEMIRUJEŠ ... Njezino je srce toliko zabrinuto brigom, da Spasitelja podvori, da se uzrujava, i uznemiruje, dolazi dotle, da gubi svoj mir, i smisao svoga djelovanja koje je suviše zaokuplja kao cilj, a ne kao sredstvo, da njime ugodi Isusu. Zaokupljа je mnogo više vrijednost njezina posla obzirom na nakanu, nego li samo djelo. To je opasnost, u koju može upasti apostol. To si ti već i sam iskusio za vrijeme praznika, kad si morao voditi kakvu koloniju, kakvo logorovanje ili kakvo društvo: SOLLICITUS ES ET TURBARIS. Radiš, uznemiruješ se, ne posvećuješ dosta vremena svojoj molitvi i svojem razmatranju, živiš sav u poslu, izvan sama sebe, i uskoro osjećaš, DA NEMAŠ VIŠE NIŠTA RECI, NIŠTA DATI, JER SI ZABORAVIO SLUŽITI KRISTU i da tvoje djelovanje ima smisao samo po Njemu i u Njemu.

Marija drži što je bitno, dok Marta na to zaboravlja. Ona je stvarno aktivnija od Marte, jer njezina molitva i njezina poslušnost i njezina ljubav služe Isusa uspješnije, nego li sve uzrujavanje njezine sestre.

IV. - Idealno bi dakle bilo POVEZATI MARTIN RAD S MARIJINOM SABRANOŠĆU I LJUBAVLJU. To je ideal za apostola, prema kojem idealu moraš težiti. To traži dugo vježbanje. Već sada ga razvijaj dugim vježbanjem, dubokim smislom za nutarnjim životom, brigom i nastojanjem, da Krist bude prisutan u tebi i u svemu onome, što činiš, nastojanjem, da sve misliš, da sve hoćeš, da sve činiš za Njega i na njegovu slavu.

Upravo tvoja nutarnjost, tvoja sabranost i ljubav mora nadahnjivati tvoje djelovanje. Ali, ako bi, slučajno, morao birati, ne bi smio slijediti Martu, nego Mariju: SVE OSTAVITI, KAO ONA. - I izabrati OPTIMAM PARTEM - NAJBOLJI DIO!

14. kolovoza

SICUT PARVULI

I. - "Ako ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko" (179).

U vrijeme, kad već izlaziš iz djetinjstva, kad si na to toliko ponosan, u doba, kad smatraš, da je bitno postati odrasli čovjek, kad se već vladaš kao odrasli čovjek, ove su riječi nekako odviše tvrde za tvoje srce i teško ih shvaćaš... Nikada čovjek nije tako daleko od djetinjstva, kao baš u vrijeme, kad mu je još posve blizu ... svi to dobro znamo ...

Pa ipak, Isusovo je naredjenje otvoreno i jasno. To nije neka usporedba, neki primjer, nego zapovijed, KOJU ISTIČE I KOJU PONAVLJA: "Pustite malene, da dolaze k meni, i ne branite im; jer je za takove kraljevstvo nebesko" (180). I još: "Jer tko je najmanji medju vama svima, on je najveći" (181). Treba dakle razumjeti, što Isus želi time reći i nastojati to provesti. Moli svetu Tereziju iz Lisieuxa (182), da ti izmoli tu veliku milost, ona je za to primila posebno zadaću.

II. - Što to ima tako lijepa kod djeteta? - Čime to ono tako neodoljivo i snažno osvaja srce svojih roditelja? - Svojom maljušnošću i svojom slabošću. Svojim siromaštvom i svojom jednostavnošću ...

Ono je prije svega POSVE MALENO i baš odatle mu dolazi sva snaga. Sveti Pavao je to dobro razumio: CUM INFIRMOR, TUNC POTENS SUM - KADA SAM SLAB, ONDA SAM JAK (183). Ono ništa ne može samo: niti se obući, niti se zaštititi, niti hodati, niti govoriti. Prave će ti majke to potvrditi, da one najviše vole svoju djecu, kad su još sasvim malena. Kad malo ponarastu i kad već žele biti sami sebi dosta, nisu više tako privlačiva. To je tajna majčinske ljubavi, koja je tolika slična Božjoj ljubavi.

Ništa toliko ne udaljuje Boga od čovjeka, koliko oholost i umišljenost, jer su to laži i mane protiv naravi. PRED BOGOM SMO ZAPRAVO SASVIM MALENA DJECA. SHVATITI TO, RADOVATI SE TOM STANJU I U NJEMU ŽIVJETI, to znači ostati pred Bogom na svom pravom mjestu, to je posljednja riječ prave mudrosti. Bog se ne opire onima, koji su pred Njim sasvim mali. Jesi li u to uvjeren? - "Isus je činio sve u meni, veli sveta Terezija iz Lisieuxa (184), a ja ništa drugo, do li što sam nastojala biti malena i slaba".

III. - Dijete veli svojim roditeljima: JA NE MOGU NIŠTA, BUDITE MI SNAGA. Ali ono im i veli: JA NEMAM NIŠTA, BUDITE MOJE BOGATSTVO! Ono je oskudno, bez ičega, nesposobno, da se bilo za što brine. Njegovi ga roditelji hrane, odijevaju, štite, ono je samo siromaštvo. Tako isto stoji i sa svakim čovjekom u odnosu prema Bogu.

On nam daje sve, treba znati sve od Njega očekivati i nadati se, da ćemo primiti od Njega svaki čas, kao što se nada prosjak na vratima bogataševim: "Vidite, gospodine, ja nisam ništa i nemam ništa, smilujte mi se!" Je si li zaista ispunjen tim duhom siromaštva i neovisnosti? - Čim se privežeš uz nešto, pa bilo to nešto ne znam kako malo i neznatno, čim misliš, da je to tvoje i za tebe, više nemaš djetinje duše ...

Što da kažemo, konačno, o JEDNOSTAVNOSTI maloga djeteta, o tome, kako ono prema nikome ne gaji nepovjerenje, prema nikome nema nikakvih zahtjeva. Ono sve vjeruje, sve prihvaća, ima posvemašnje pouzdanje, ne ispituje razloga, nema nikakve brige, kako će uspjeti, pušta, da ga nose, presretno, da se kome može posve prepustiti. Isporedi sada s tom jednostavnošću sebe, koji uvijek nešto zapleteš, istražuješ i uvijek se bojiš, da te netko ne nasamari i ne prevari ... Prepusti se vodstvu Providnosti s jednostavnošću posve male djece: NISI EFFICIMINI - AKO NE POSTANETE ...

15. kolovoza

UZNESENJE BL. DJEVICE MARIJE

I. - Dne 1. studenog 1950. godine, na trgu svetog Petra u Rimu, u prisutnosti 36 kardinala, više od 700 prelata i stotine hiljada oduševljenih vjernika, Vrhovni Svećenik Pijo XII. definirao je dogmu Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Crkva je već odavno, najprije na Istoku, a onda na Zapadu, slavila OVO USKRSNUĆE MAJKE BOŽJE PRIJE VREMENA OPĆEG USKRSNUĆA. U Francuskoj je, što više, ova proslava poprimila neko narodno obilježje, od posvete kraljevstva Blaženoj Djevici, koju je obavio Ljudevit XIII. (185) dne 15. kolovoza 1638. godine. Ali vrhovni papinski auktoritet, koji govori u ime Duha Svetoga, još nije bio potvrdio to vjerovanje proglašenjem za katol. dogmu. Danas je to svršena stvar. Na najveće dobro naših duša.

II. - To je upravo najmanje, zar ne, da prečisto tijelo Djevice Marije, koja je rodila Isusa, nije moglo doživjeti sudbinu grobnog raspadanja? - To je upravo najmanje, zar ne, što je ono pridruženo slavnom Tijelu njezina Sina odmah iza njezine smrti? - To je upravo najmanja stvar, zar ne, da je Ona, koja je bila bezgrješna u svom začeću, postala slavnom pobjednicom u samom času, kad je "zaspala"?

NAŠE KRŠĆANSKO POIMANJE UTJELOVLJENJA i svih njegovih posljedica, najpotpunije je dakle zadovoljen ovom sretnom definicijom.

Ali, to nije samo stvar osjećaja. Marijino Uznesenje zadovoljava isto tako naš razum i naše srce. To nije neka povlastica, koju je Bog samo onako, iz neke božanske raskoši, nadodao svim ostalim povlasticama, kojima je obasuo Majku svojega Sina, NEGO JE TO NORMALNI RAZVITAK I ZAVRŠETAK NJEZINOG BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA.

Dobro ti je naime poznato, da nam je grijeh zaslužio smrt i sve njegove ropske posljedice, od čega nas je Bog htio sačuvati u svojoj ljubavi zemaljskog Raja. A BUDUĆI DA SE SVI RAĐAMO KAO GRJEŠNICI, SVI SE RAĐAMO I KAO SMRTNICI, u tom smislu, što je smrt zakon naravi, o kojega, zboj istočnog grijeha, ne možemo biti izuzeti.

Istina, otkupljeni smo Isusovom smrću, ali smo otkupljeni grješnici, to znači, osuđjeni na smrt, ali nam je obećano uskrsnuće. I sama naša smrt, krepošću Kristove smrti, postaje zalog našeg budućeg uskrsnuća.

Zasluge Isusove smrti su bile UNAPRIJED PRIMJENJENE na Marijino Bezgrješno Začeće, prema Božjim planovima, koja je na taj način, svojim izuzećem od grijeha, prvo otkupljeno stvorenje.

Naravno je dakle, da njezina smrt, budući da nije bila grješnica, imala je biti samo jedan prolaz, NAGLO USKRŠNUĆE na slavni život, uznesenje tijela i duše One, od koje Ga nikad ništa nije dijelilo, na nebo.

III. - To je jedan razlog više, da se SVOJOJ MAJCI DIVIMO i DA SE U NJU POUZDAJEMO.

DA JOJ SE DIVIMO, da, sigurno, u divnoj ljepoti njezine bezsmrtne mladosti, kako stoji pred prijestoljem Božjim u svem sjaju svoga Božanskog Materinstva, kao suotkupiteljica Crkve, kao Posrednica spasenja: "Mulier amicta sole et luna sub pedibus ejus et in capite ejus corona stellarum duodecim ... Žena obučena u sunce, mjesec pod nogama njezinim, a na glavi Joj vijenac od dvanaest zvijezda..." (186), remek-djelo stvaranja.

I DA SE U NJU POUZDAJEMO, jer Ona osjeća svu našu bijedu ne samo sa svojom dušom, nego i svojim tjelesnim srcem i svojim

tijelom Djevice i Majke i isto tako čuje naše molitve i dijeli svako oproštenje.

Naša ljudska narav sjedi u Osobi Isusovoj s desne Božje. Prisutna je, u osobi Marijinoj, pred njegovim prijestoljem. Pa kako ta narav ne bi otsada bila ugodna Ocu? - koji bi vapaj, što se diže k nebu iz ovog zemaljskog progona, mogao ne dirnuti ta dva srca? koje suze da ne ganu ove oči?! "Svrni, dakle, Odvjetnice naša, ONE SVOJE MILOSTIVE OČI NA NAS ..."

Da, moli Je, tu dobru Majku, da izmoli i za Tvoje tijelo, nakon napornog života, ispunjenog savršenom ljubavlju, milost slavnog uskrsnuća, da je radosno promatraš na vijeke.

16. kolovoza

UNUM TIBI DEEST

I. - "Još ti jedno nedostaje" (187). Kad bi Isus i tebi rekao te riječi, kako bi se požurio, da stekneš još to jedno, što ti nedostaje, da bi živio potpuno i bio posve sretan ...

Bogati mladić, medjutim, to nije učinio, jer se, kako si odmah primijetio, radi o riječima, koje su u isto vrijeme i TAKO UZVIŠENE I TAKO STRAŠNE, a koje su bile njemu upravljene. "Još ti jedno nedostaje: prodaj sve, što imaš, i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu. Tada dodji i podji za mnom" (188). On obori glavu i žalostan ode, jer je bio vrlo bogat. Pretpostavio je sasvim suvišno onome, što je jedino potrebno. Žali ga!

II. - ŽALI GA I NEMOJ POĆI ZA NJIM! Odmah se buniš, što ja mislim, kako ti se čini, da si spreman i na takav kukavičkuk. Hoćeš li da zajedno pogledamo iz bližega, kako stvar stoji?

ISUS JE I TEBE POGLEDAO JEDNOGA DANA i uzljubio te je, jer je vidio na dnu tvoga srca vruću želju za savršenim životom, jer je vidio, da se ne osjećaš dobro u svom bogatstvu, uz drugove u svom mjestu, na stazama, koje su utrte običnim životom, jer si snovao velike sne u dnu svoga srca ... ON TE JE GLEDAO, ON TE JE UZLJUBIO ...

Zapamti dobro, da On nikada ne bi ni pomislio, da te pozove iz tvoje sredine, DA NIJE ZNAO, DA SI SPOSOBAN SLIJEDITI GA. Prema tome, dakle, imaš sve, što je potrebno, da odgovoriš na njegov poziv. Ti to dobro znaš. U crnim časovima napasti djavao ti šapće u uho: "Prepusti se padu. To je za te preteško. Nikad ne ćeš stići k cilju. To učenje, te žrtve, taj žar, koji moraš obnavljati svakog jutra, pa ona volja, uvijek spremna na poslušnost, pa to neprestano zaboravljanje na samoga sebe ... sve je to iznad tvojih sila, zavaravaš se, toliko se od tebe ne traži ...!"

Da, eto tako šapće napasnik, ali iznad tebe, daleko iznad, POČIVA NA TEBI ISUSOV POGLED, ONAJ POGLED, ŠTO TE NE OSTAVLJA NI JEDNOGA ČASA, POGLED, U KOJEM IMA TOLIKO LJUBAVI I KOJI ULIJEVA TOLIKO POUZDANJA!

III. - I tada jasno čuješ riječi: "Još ti jedno nedostaje!" I ti jako dobro znaš, što ti to nedostaje, i što si to TI JEDINI U STANJU PRIBAVITI. "Evo stojim na vratima i kucam" (189),

veli još Isus u svojem Evandjelju. Da, On kuca na vratima Tvoga srca i tvoje volje, On ne će kroz njih ući silom, On to nije učinio ni kod svetoga Pavla. Trebalo je, da Ga poraženi kod Damaska upita: "Gospodine, što hoćeš da učinim?" (19o). Znadeš dobro, što bi On htio, da učiniš: ON BI HTIO, DA MU SE POSVE DADEŠ.

Eto, baš ta spremnost, da Mu se posve dadeš, to je ono jedno, što ti još nedostaje. Imaš sve, što ti je potrebno, da sljediš Isusa. JOŠ JE POTREBNO, DA TO I HOĆEŠ. Iz dubine svoje duše, poput Djevice na dan Navještenja, odgovori JEDNOSTAVNO: DA! Jedan: DA!, koji nosi sa sobom i obveze. Jedan: DA!, koji će ispuniti sav prostor, koji još postoji izmedju tebe i Njega. Jedan VELIKODUŠNI: DA!, KOJI ĆEŠ MORATI PONAVLJATI SVAKOG JUTRA U SVOM ŽIVOTU, JER ČOVJEK NIKADA NIJE SVE DAO. Jedan: DA!, kojim ćeš se konačno osloboditi samoga sebe, i predati se Isusu, koji će biti tvoja snaga, i tvoja RADOST i tvoj ŽIVOT.

PONDUS DIEI ET AESTUS — 17. kolovoza

I. - "Teret i žegu dana ..." (191). Isus nikada ne bi stavio te značajne riječi u usta nezadovoljnih radnika, da sam nije često dobro iskusio SVU MUKU LJUDSKOGA RADA ...

Radnici prvoga sata su zaista podnosili sav teret dana i žegu ... i kako da čovjek ne shvati njihovo nezadovoljstvo, kad ugledaše, kako Gospodar njima ne plaća više, nego li i onima, koji zadnji dodjoše na radilište, koji su liječnarili sve do podne, u sjeni kuća na gradskom trgu, očekujući najamnika, koji nije dolazio.

MOŽEMO IH RAZUMJETI, ALI IM NE MOŽEMO ODOBRAVATI, jer Gospodar ima pravo, jer je On pravedniji i mudriji, pa makar prividno izgledalo i drugačije, jer On poznaje narav i točnu vrijednost ljudskoga rada. Još jedna dobra pouka za te! Moli Isusa, da ti pomogne, da je shvatiš i da iz nje izvučeš ploda.

II. - RADIŠ LI ZA NAGRADU?

Radiš li ZA nagradu, ZA dobitak, ZA uspjeh, onda nisi ništa shvatio o radu, i vrlo mi je teško, da ti to moram reći, jer rad nije prvotno ni bitno sredstvo prihoda.

RAD JE PONAJPRIJE SREDSTVO POSLUŠNOSTI. Mi ga dugujemo Bogu, on je cijena za grijeh. "Radit ćeš, rekao je Bog Adamu, u znoju lica svojega" (192). To je udio, koji mi sa svoje strane preuzimamo u neprestanom djelu stvaranja svijeta, to je naša suradnja na stvaralačkom Božjem poslu. Prije grijeha je ta suradnja bila ugodna. Sada je ona mučna, ali je to prije svega SURADNJA. TREBA RADITI, JER BOG RADI, s nama, po nama, za nas: PATER MEUS USQUEMODO OPERATUR ET EGO OPEROR - OTAC MOJ DOSADA RADI I JA RADIM (193).

Rad je zatim SREDSTVO ZA USAVRŠAVANJE. Ne samo da on usavršava svijet i nadodaje mu vrijednost, nego on prije svega USAVRŠUJE TEBE. On razvija sve tvoje sposobnosti, tvoju maštu, t tvoje sudjenje, tvoj ukus, tvoj razum, tvoju volju, tvoju vještinu. On te oslobadja od svake sebičnosti, jer te sili, da se

svaki dan teško naprežeš, on podržava u dobrom zdravlju tvoje tijelo, tvoj duh, tvoju dušu.

ON SE DAKLE ISPLATI PONAJPRIJE ZBOG TOGA, jer on u sebi nosi svoju nagradu, koja iz njega uvijek izvire i koja je s njime uvijek spojena.

III. - Dosljedno: sve što rad donosi povrh toga: zaradu, čestitke, uspjeh, to je sve s njime povezano kao neki NADODATAK, Božjom dobrotom i milosrdjem. To je milosrdje uvijek pravedno. Ne daje li Gospodar radnicima prvo sata, što im je obećao? - Da su otišli odmah, čim su bili isplaćeni, ne bi došli u napast, da ocijenjuju, prema svojoj uskoj mjeri, dobrotu svoga Gospodara, koju oni ne razumiju. Mogu li znati za cilj, koji On želi postići? - Oni prosudjuju samo prema količini obavljenog posla. Gospodaru su poznate i druge okolnosti. Poznaje kakvoću njihova rada, kao što poznaje i njihove potrebe, neimaštinu tih radnika zadnjega sata, njihovu bijedu, bijedu njihove obitelji, itd. Ukratko, postoji cijeli jedan niz stvari, KOJE JEDINI ON ZNADE, a koje su drugima nepoznate, pa im to onda smeta, da ne mogu zdravo prosudjivati i da su nepravedni i zli, dok je Gospodar pravedan i dobar.

Zapitaj se iskreno, nemaš li i ti, u shvaćanju naravi i vrijednosti svoga posla, USKO I PRKOSNO SHVAĆANJE RADNIKA PRVOGA SATA ... I PROČISTI SVOJU NAKANU. Shvaćaj i ljubi svoj rad kao žrtvu, kao otkupninu za grijeh, i to kao sretnu otkupninu, koja ti omogućuje, da postaneš bolji, da rastu tvoje ljudske odlike, i kasnije, da napreduje tvoje apostolsko djelovanje.

Što se ostalog tiče, naime uspjeha ili neuspjeha, razočaranja ili zadovoljstva, PREPUSTI SE, U POSVEMAŠNJEM POUZDANJU, BOŽJOJ DOBROTI. Ne boj se: ON JE TAKO OBECAO, NE ĆES IZGUBITI SVOJE NAGRADE!

18. kolovoza

NISI HIC ALIENIGENA

I. - EVO NAJPRIJE SAMOG DOGADJAJA, da osvježiš maštu: Kad je Isus ulazio u grad, na medju Galileje i Samarije, SUSRETNE DESET GUBAVACA. To je bio susret, koji je bez sumnje za apostole već bio sasvim običan, prizor, koji nije privlačio na sebe nikakvu posebnu pažnju i, k svemu tomu, saobraćaj s njima je bio opasan i nečist. Ti su bijednici živjeli u skupinama, u osamljenim kućama, izdvojeni daleko od ljudi, prepušteni svojoj bijedi, svojem trpljenju, preziru sviju i smrti.

Zaustaviše se na propisanoj udaljenosti i podigoše glas, vičući: ISUSE, UČITELJU, SMILUJ NAM SE! (194). Kako se Isus ne bi ganuo na taj strašni prizor! Kako se ne bi ganuo na taj vapaj žalosti i pouzdanja, koji je odzvanjao u njihovom žalosnom l[illegible]kanju, i koji je vjetar nosio sa smradom njihove gube? - Kad to vidje, reče im: "Idite, pokažite se svećenicima" (195). To je za njih značilo, znali su oni to jako dobro, zdravi ste!, jer je Zakon obvezivao svakog gubavca, da svećenici - nakon ozdravljenja - utvrde njegovo ozdravljenje, prije nego se vrati medju ljude. I doista, "dok su oni išli, očistiše se" (196).

[illegible] njih, vidjevši, da se izliječio, povrati se slaveći Boga iza glasa. I pade ničice pred njegove noge i zahvali mu; i to je bio Samarjanin. Tada Isus prozbori i reče: Ne očistiše li se desetorica? A DEVETORICA GDJE SU? ZAR SE NIJEDAN NE NAĐJE, KOJI BI SE VRATIO I DAO SLAVU BOGU, NEGO OVAJ TUĐJINAC? I reče mu: Ustani, iđi, tvoja te je vjera izliječila" (197).

II. - ZAHVALNOST! ... Najrjeđja krepost! Ona bi ipak morala biti tako naravna uistinu kršćanskom srcu! A stvarno, često je obratno. Ispitaj svoju savjest; ti, KOJI IMAŠ TOLIKO RAZLOGA, DA KAŽEŠ: HVALA! Više od tolikih drugih, više od mnogih kršćana. Ti, koga je Providnost obasula tolikim milostima. Ti, koga je Gospodin Isus izabrao, da postaneš jednog dana njegov svećenik i prijatelj, VLADAŠ SE PREMA NJEMU KAO NEULJUDNO I RAZMAŽENO DIJETE, koje misli, da mu sve moraju dati i koje ne zna reći: hvala! do li namrgođjenih usnica, kad ga na to podsjete, a nikada iz dubine svoga srca.

Ti si domaći u Očevoj kući, tvoje je sve, što je njegovo, i ti to smatraš posve naravnim.

STRANCI NAPROTIV, oni, koji su dugo trpjeli daleko od Boga, pogani, obraćenici, grješnici, koji se opet vraćaju u život milosti, i koji su opet pripušteni obiteljskom ognjištu, kao raskajana rasipna djeca, eto ti, kako znadu reći: hvala!, kako mjere, prema svojem veselju, veličinu primljenog dara i uživaju u Božjem prijateljstvu. Stidi se zbog svoje sebičnosti, i MOLI BOGA ZA OPROŠTENJE, što imaš prema Njemu tako malo ljubavi i zahvalnosti u srcu.

III. - KAKO ĆEŠ RAZVIJATI SVOJU ZAHVALNOST?

PONAJPRIJE, RAZMIŠLJAJUĆI ČESTO O SVEMU, ŠTO DUGUJEŠ DOBROMU BOGU. Ako ne znaš, što je On sve za tebe učinio, i što sve za tebe čini, kako ćeš mu znati iskreno reći: Hvala! Isto to vrijedi i za tvoju zahvalnost prema roditeljima, tvojim učiteljima, i svim tvojim dobročiniteljima. Misli često na sve, što im dugueš i ne će ti biti teško pokazati im svoju zahvalnost svojom pažnjom i poslušnošću. Tako je činio i sveti Pavao, kad je pisao svojim kršćanima i svaki ih puta potsjećao na dobrotu Božju.

A ZATIM, DOKAZUJUĆI SVOJU ZAHVALNOST I SVOJIM DJELIMA. NAJBOLJI NAČIN, KAKO ĆEMO SE ZAHVALITI ZA JEDNO DOBROČINSTVO JE DA SE NJIME OKORISTIMO.

Okoristi se dakle svim milostima, koje primaš, odgovori POSVEMAŠNJOM VELIKODUŠNOŠĆU na svu dobrotu Gospodnju. I tvoj će cijeli život, po tvojoj gorljivosti, postati JEDNO TRAJNO ZAHVALJIVANJE.

19. kolovoza

GRATIAS AGENS BENEDIXIT

I. - Evo srca Žrtve. Isus zahvalivši, blagoslovi kruh i reče: "Ovo je tijelo moje", a nad vinom: "Ovo je krv moja" (198).

Time je sve rečeno i time je sve učinjeno.

Euharistija (εὐχαριστία), samo ime kaže, je SAKRAMENAT ZAHVALJIVANJA, to znači hvale i zahvalnog klanjanja čitavog čovječanstva. Odatle svečana ozbiljnost Predslovlja, koje iznosi prvotnu nakanu Žrtve: uzvratiti Božjem Veličanstvu, po njegovom Sinu Isusu Kristu, svu hvalu, koju Mu dugujemo. Ne samo cijelo čovječanstvo, nego se i svako stvorenje i svi andjeli pridružuju tom činu klanjanja ... SANCTUS ... SANCTUS ... SANCTUS ... PLENI SUNT COELI ET TERRA GLORIA TUA ... HOSSANA IN EXCELSIS .

II. - KONSEKRACIJA ostvaruje ono, što Predslovlje navješćuje. Isto kao što prva Misa na Veliki četvrtak prethodi Žrtvi Križa, tako je svaka sveta Misa obnavlja i omogućuje nam, da kod nje sudjelujemo.

ŠTO SE ZBILO NA KRIŽU? - Isus se je žrtvovao, prikazao je svoj život Očevoj pravdi kao zadovoljštinu za naše grijehe i naše pomirenje s Njime. Tako nam je omogućio, umirući za nas, da ponovno uskrsnemo s Njime na novi život, život djece Božje, koji nam je dala njegova prolivena krv.

ŠTO SE ZBIVA NA OLTARU? - Isto to. Posebna pretvorba kruha, i posebna pretvorba vina, kao i riječi po kojima to biva, obnavljaju žrtvovanje s Kalvarije, gdje je iz Isusova tijela, izranjenog mnogim udarcima, istekla i posljednja kap njegove Krvi. "Ovo je tijelo moje, koje se za vas predaje. Ovo je krv moja, koja se za vas prolijeva" veli svećenik u ime Gospodnje (199).

Ali, ne zaboravimo na to, da su od Prikazanja naši životi sliveni zajedno s Isusovim životom. Žrtvijemo s Njime, Ocu na slavu, sve što ima isključivo ljudskog u nama. UMIREMO S NJIME GRIJEHU, da bismo se ponovno rodili na život milosti, na sam Božji život.

Nauči se dakle pristajati na to veliko ODRICANJE, na koje te poziva svaka Misa. Oslobodi se, snagom Kristove Krvi, svake privezanosti uz grijeh: LIBERA ME ... AB OMNIBUS INIQUITATIBUS MEIS ET UNIVERSIS MALIS ... UT IN ME NON REMANEAT SCELERUM MACULA - IZBAVI ME ... OD SVIH MOJIH BEZAKONJA I OD SVAKOGA ZLA ... NE DAJ, DA U MENI OSTANE IKAKVA GRJEŠNA LJAGA ... (200)

III. - Ali drama križa završava otajstvom Uskrsnuća, koje joj je kruna i plod. To znači, da nam Misa, koliko nam pomaže, da umiremo s Kristom, pomaže i da s Njime uskrsnemo. Tako naše POISTOVLJENJE POSTAJE TRAJNO. Baš na svetoj Misi bivamo jedno s Kristom. ONA NAM TO OMOGUCUJE. Ona je otajstvo Križa, usklađeno s našim mogućnostima. Ona je urezivanje otajstva Križa u naš vlastiti život, da ga uzdigne do Boga, u pravo otajstvo, izvor božanskog života. "Ona spaja te dvije žrtve jednako stvarne, jednako potrebne za naše spasenje, ali druga od njih ne može niti vrijediti, pa čak ni postojati, bez prve. Prva je žrtva Kristova, koja je dovršena. Druga je naša, koja se mora nastavljati svakoga dana". Na svakoj se svetoj Misi obnavlja ne samo otajstvo Križa, , nego i OTAJSTVO USKRSA za Crkvu. Slavni Krist, koji je prošao putem trpljenja, da bi ušao u slavu, želi po Misi povući i nas, da i mi prodjemo stazama, kojima je On prošao prvi iz ljubavi prema nama. Prepusti se posve, da po njoj djeluje i privlači te. Neka te svakadnevna tvoja Misa potakne, da duboko usadjuješ križ u svoj život, da bi, kroz istu ranu, u nj prodro i božanski život: SI COMPATIMUR, UT ET

CONGLORIFICEMUR - JER AKO S NJIM TRPIMO, DA SE S NJIM I PROSLAVIMO (2o1).

IV. - Dosljedno, ako Isusova Žrtva daje našoj njezin život i vrijednost, naša opet daje Isusovoj KAO NEKU NOVU ŠIRINU. To znamo. Bog nas ne će spasiti bez nas. Svi zajedno, u zajednici njegove Crkve, moramo stvarno odgovoriti na njegovu ljubav: SUPPLICES ROGAMUS AC PETIMUS --- COMMUNICANTES. UNDE ET MEMORES ... NOBIS QUOQUE PECCATORIBUS ... LIBERA NOS ... SMERNO TE MOLIMO ... U ZAJEDNICI ... ZATO SJEĆAJUĆI SE ... I NAMA GRJEŠNICIMA ... IZBAVI NAS ... toliko zajedničkih očitovanja naše vjere i naše ljubavi s nakanama Kristovim (2o2).

Ovisi o svakome od nas, DA TO ŽIVOTNO KUCANJE Kristova Tiela, Misa, unosi uvijek dalje i uvijek dublje božanski život u čovječanstvo. To ovisi o našem žaru, o našem shvaćanju žrtve, o čvrstini naše vjere i o žaru naše ljubavi.

Razvijaj dakle u sebi neprestano sve uzvišenije poimanje euharistijske Žrtve. Proživljuj duboko svoju Misu ... S kakvim ćeš je žarom služiti jednoga dana ... S kakvim ćeš žarom nastojati, da je proživljuju drugi... Probudi želju za takvim ...

2o. kolovoza

REGNUM DEI INTRA VOS EST

I. - Kad su farizeji zapitali Isusa, kad će doći kraljevstvo Božje, On im odgovori: "Kraljevstvo Božje ne će doći s vanjskim sjajem. Ne će se kazati: ovdje je ili ondje. KRALJEVSTVO JE BOŽJE U VAMA (2o3).

Želiš li shvatiti ove Isusove riječi i primijeniti ih na svoju dušu, potrebno je ponajprije znati, da te riječi, kao i sve riječi u Evandjelju, IMAJU DVA SMISLA, koji se medusobno nadopunjuju. Jedan je duhovni, a drugi historijski. Jedan pomaže, da lakše shvatimo drugi.

HISTORISJKI SMISAO? - Te su riječi upravljene farizejima, koji su krivo shvatli Proroke, da će najavljeno Božje kraljevstvo biti vremenito slavlje židovskog naroda, koji će strahom i trepetom i Božjom slavom, vladati nad svim zemaljskim narodima i sve ih podvrći svojoj religiji, štovanju pravoga Boga. Očekivali su dakle MESIJU POBJEDNIKA, KAO NEKOG DIKTATORA, koji će im se staviti na čelo i pomoću kojega će bez muke postati pobjednici u svim bojevima. Protiv takvih misli ustaje Isus, kad veli: da treba očekivati kraljevstvo Božje iznutra, a ne izvana, po osobnoj svetosti i ljubavi, a ne po slavi i osvajanju ...

II. - Nemamo li mi danas VIŠE TAKOVIH ILUZIJA? - to baš nije tako sigurno. One nemaju isti oblik, niti iste zahtjeve, ali se one ipak možda u tebi radjaju: KAD SUDIŠ PREMA VANJŠTINI. Kad više nastojiš, da takav ili onakav izgledaš, nego li, da stvarno i budeš. Kad drugima želiš nesreću. Kad si nestrpljiv, videći, kako drugi uspijevaju. KAD PRETPOSTAVLJAŠ RAD MOLITVI, poslove i vanjsku požrtvovnost pravoj ljubavi srca. Kad potcjenjuješ vrijednost rada na svojoj unutarnjoj izgradnji, koju moraš steći u Sjemeništu. KAD BI RADIJE HTIO GOSPODARITI DRUGIMA, NEGO LI GOSPODARITI SOBOM. U svim tim slučajevima radiš kao i farizeji. Tražiš Božje kraljevstvo izvana, a ne iznutra ...

III. - Moraš se dakle PRIKLONITI UZ DUBOKI SMISAO Isusovih riječi i shvaćati ih tako, da radiš ponajprije na Božjem kraljevstvu U SEBI, NASTOJEĆI DA KRALJUJE BOŽJA VOLJA I NJEGOVA LJUBAV U TVOM CIJELOM ŽIVOTU. U tvojim mislima, u tvojim željama, u tvojim snovima, u tvojoj volji, u tvojim čuvstvima. Pogledaj Isusove usporedbe, kojima se služi: kraljevstvo Božje je kao malo zrno, koje u sebi nosi sposobnost, da naraste u veliko srvo. Ili, kao kvasac, koji može ukiseliti tijesto. Ono je kao sakriveni biser, kao u polju zakopano blago ...

KOJI SU UVJETI za ulazak u to kraljevstvo? - U nj se dolazi uskim putem i ulazi na uska vrata. UVJETI ŽIVOTA? - Blaženstva. Ono je za blage, ponizne, strpljive, čiste, za one, koji nastoje biti najmanji ... Uvjet je sav onaj tihi, strpljivi i tako potrebni posao oko kršćanske savršenosti...

EVO POSLA, KOJI TE ČEKA. Želiš li postati jednoga dana dobar radnik u Božjem kraljevstvu? - Želiš li doprinijeti pobjedi toga kraljevstva u svijetu, možda u dalekim krajevima? - POČNI TIME, DA ONO SLAVI POBJEDU U TEBI. Uspostavi to kraljevstvo Božje najprije u sebi. POTREBNO JE, DA ONO ZAVLADA NAJPRIJE POTPUNO TOBOM: tvojom dušom, po uvijek žarkoj ljubavi. Tvojim razumom po molitvi i po studiju, svaki dan sve dubljem. Cijelim tvojim životom, napretkom u kršćanskim krepostima: jakosti, strpljivosti, požrtvovnosti, odvažnosti.

Eto velikog polja rada za tvoju mladost. SKUPI SNAGU! Kraljevstvo je Božje U TEBI! ...

21. kolovoza

NISI GRANUM FRUMENTI ...

I. - "Zaista, zaista vam kažem: Ako zrno pšenično ne padne u zemlju i ne umre, ostane za se samo. Ako li umre, mnogo roda rodi .." (2o3). Gospodine, ti imaš božanski dar, da iz najmanjih stvari izvlačić sjajne pouke. Kako je to jednostavno, a kako istinito ... potrebno je da sitno zrno, što ga je šijač posijao jednog jesenjeg dana, padne u izoranu brazdu, u nezasitnu zemlju, TREBA DA JOJ SE POSVE PREDA, da se ne brani, da ne misli na se, da se prepusti, da u nj prodre vlaga i sok. Potrebno je, DA SE DADE IZJESTI, ZAGUŠITI, PREOBRATITI, da bi donijelo na zlatnom klasu pedesetorostruki ili stostruki plod. Da se ono opire, da se otima, nikada ne bi donijelo nikakva ploda i konačno bi posve zamrlo, ostalo bi besplodno ...

TAKO JE BILO I S TOBOM, GOSPODINE! Kroz tri godine su te zli ljudi neprestano hvatali u stupicu, lukavo prema tebi postupali, TI SI SE PUSTIO, DA TE VRIJEDJAJU, DA TE PROBODU, DA TE UBIJU, i iz tvoje Žrtve nastalo je spasenje za čovječanstvo svih vremena, i po njoj neprestano rascvijetavaš vječnu mladost svoje Crkve novim kršćanskim pokoljenjima. Tvoja smrt neprestano donosi plod ... QUI MORTEM NOSTRAM MORIENDO DESTRUXIT ET VITAM RESURGENDO REPARAVIT - ON JE NAŠU SMRT UNIŠTIO SVOJOM SMRĆU I SVOJIM USKRSNUĆEM OBNOVIO NAŠ ŽIVOT ... (2o4).

II. - TAKO JE I SA MNOM. Jer ti nadodaješ: "Tko mi hoće služiti, neka ide za mnom! Gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga" (2o5). To je sasvim u redu, svuda, kuda si prošao ti, moram proći i ja. Ako sam usitinu tvoj, TI NISI UMRO ZA ME, DA ME O-

SLOBODIS OD TRPLJENJA, NEGO NAPROTIV, DA NI ZA NJ DADEŠ SNAGE I DA OPLODIS SVE MOJE ŽRTVE! Samo će dakle po križu i po žrtvi moj život nositi ploda. "Onaj, koji gleda da dobije život svoj izgubit će ga, ~~to je jasno ..."~~ (2o6). ~~I to je svakidašnja stvar. Otvaram oči i gledam oko sebe: tko se brine za drugoga?"~~ ... a onaj, koji mrzi svoj život na ovom svijetu, sačuvat će ga za život vječni" (2o6). Gospodine, pomozi mi, da to shvatim i da prema tome odvažnije živim.

SEBICNOST I BRIGA ZA SAMOGA SEBE NE DONOSI PLODA! Još više nego besplodno, to je mrtvo. "Onaj, koji ljubi svoj život, izgubit će ga". I to je svakidašnja stvar. Otvaram oči i gledam l oko sebe: tko se brine za drugoga? - Tko se čuva precijenjivanja samoga sebe? - Tko se nije usredotočio na svoju malu svetu osobu i na svoje sitne užitke? - Kad se čovjek uhvati u taj paklenski krug sebičnosti: ništa za druge, sve za sebe!, nikada ne može naći zadovoljstva, jer sebičnost traži svaki dan sve više. Užitak radja manama, grijeh grijehom. Koja bi se duša mogla dugo opirati tomu? - "Ti hoćeš, da si ugadjaš, veli mu Bog: ti si sebi dosta? Pa dobro! Budi si dosta". PAKAO NIJE DRUGO, mnogi ga započinju ovdje na zemlji, gledaj dakle oko sebe te glave osudjenih ...

III. - Ako dakle sanjaš o tome, da ti život bude plodan ili sretan (jer to je na koncu jedno te isto), tada je potrebno, da SVOJ ZIVOT POSVE DARUJEŠ I ŽRTVUJEŠ. Jedino žrtva donosi plod. Otvori dakle oči, i nauči se gledati kod kuće, u obitelji, žrtve svojih roditelja! Oni su tebe i tvoju braću dali Gospodinu. Slutiš li samo, koliko neprestano stojiš svoje? - Domovina opstoji samo po krvi svojih mrtvih junaka i nesebičnom žrtvom svojih najboljih sinova. I što bi bilo s Crkvom, da se neprestano ne kupa u krvi svojih mučenika, u žrtvama svetaca i u naporima svojih apostola?

ŽIVOT VRIJEDI ONOLIKO, KOLIKO STOJI. To je istinito u naravnom, a još više u nadnaravnom pogledu. ODLUČI SE DAKLE UMIRATI SAMOMU SEBI, da bi stostruko opet oživio u dušama, koje će spasiti i Kristu privesti tvoja žrtva.

22. kolovoza

-.. EGO ELEGI VOS!

I. - "Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas, i postavih vas, da vi idete i rod donesete, i da vaš rod ostane" (2o7). Na tu veliku istinu podsjeća Isus svoje apostole u času rastanka i posve blizu muke, da se ne uzohole i da ne klonu, jer NJIHOVA ZADACA DOLAZI ODOZGO i zato će im biti dano, da na nju uzmognu odgovoriti usztajno i odlučno u času kušnje. Isto im je to rekao već, uveče onoga dana, kada je obećao Euharistiju, nakon što su Ga uvjeravali o svojoj vjernosti: "Ne izabrah li vas dvanaestoricu? A ipak je jedan od vas djavao ..." (2o8).

Poznato ti je, da je apostole izabrao Isus, brižljivo i ljubezno, jednoga za drugim. ON IH JE PUTEM TRAZIO, jednoga na njegovoj ladji, drugoga kod njegovih mreža, trećega u polju, četvrtog u njegovu dućanu, petoga u njegovom uredu i On ih je pozvao: "Dodji i slijedi me!" (2o8). I oni podjoše za Njim. POTICAJ JE DAKLE DOSAO OD NJEGA. Istina, oni su imali potrebna

svoja, da svrate na sebe njegovu pažnju. ON IH NIKADA NE BI POZVAO, DA NIJE ZNAO, DA SU SPOSOBNI, DA GA SLIJEDE.

Ali drugi su možda imali ista duševna svojstva, pa njih nije uzabrao. Tajna poziva! Apostoli su imali svojih slabosti, oni su to bjelodano dokazali tokom cijelog Isusovog života, Petar prvi, ali dublje od tih slabosti, bila je u njima iskrena i velikodušna narav, koja je zavela Učitelja i On je progovorio, On je uputio poziv, koji je za njihovo raspoloženo i spremno srce značio više nego zapovijed, i sve ostaviše, pa podjoše za Njim.

II. - Iza milijuna drugih, koje je pozvao kroz ovih dvadeset stoljeća na osvajanje Božjega kraljevstva, jednoga je dana uputio poziv i tebi. ON JE TEBE IZABRAO, a nisi ti najprije izabrao Njega ... I u tvom slučaju, poticaj je došao od Njega. Kako je njegov poziv dirnuo tvoju dušu? - To nije tako važno. To je povijest tvoga zvanja i samo je ti i On poznajete uistinu. On ima toliko načina, na koje poziva! Ali posebno moraš zapaziti, DA JE NJEGOVA MILOST U TVOJOJ DUŠI PROGOVORILA PRVA. Ti Mu se nisi nametnuo. On te je izabrao. Kakve li sigurnosti!

I kakve zbunjenosti! Njegov je pogled ipak nepogrješiv. Ako te je obilježio medju tolikim drugima, učinio je to samo zato, ŠTO JE U TEBI VIDIO ZGODNU GRADJU ZA APOSTOLA. Dobro su ti poznate tvoje slabosti, On ih poznaje još bolje od tebe, ali On poznaje bolje od tebe još i tvoje mogućnosti, tvoje duševne sile, sve, što bi velikoga mogao učiniti, uz njegovu milost, ako se ne budeš opirao njegovu pozivu, i budeš li pustio, da On radi u tebi. Osjećaš li, KOLIKE OBVEZE NOSI SA SOBOM NJEGOV POZIV?

Jedan dječak tvojih godina je to savršeno osjećao, koji je premlad umro, pa nije mogao ostvariti sva svoja obećanja. Zvao se Franjo. Otac Valensin je napisao njegov životopis, koji možeš čitati s mnogo koristi i uzbudjenja. Franjo je ovako pisao jednoga dana nekom svom prijatelju: "Vidiš li, kad čovjek jednom vidi pravo lice Kristovo, i kad jednom osjeti, KAKO NJEGOV POGLED POČIVA NA NJEMU, VIŠE MU SE NE MOŽE OTETI. Pomisli, ne bismo li Ga mogli više gledati u lice, ne bismo li bez srama mogli više osjećati na sebi njegov ljubezni pogled, da Ga nismo nikada slijedili otraga, s mlitavcima, s onima, koji su vidjeli da treba sve dati, pa nisu sve dali? - Eto to sam ja ispunio, pripovijedam ti jednostavno, što je Isus učinio u meni, JER NISAM JA SEBE DAO, NEGO JE ON MENE UZEO" (21o).

Nastoj, sa svoje strane, živjeti tako, da te Isus samo uzme i da Mu ne bude teško uzeti te. Ne ćeš uživati prave i duboke radosti sve do dana, kad postaneš posve njegov, jer te On hoće.

23. kolovoza

SURGAM ET IBO ...

I. - To je možda najljepša od najljepših Isusovih prispodoba. Sjeti se ... OTIŠAO JE, taj mladić bez srca, kao žrtva demona mladenačke dobi, uzeo je na odlasku svoj dio imovine i pošao je lakoumno u život, a da se nije ni okrenuo, da nije bacio ni jednoga pogleda na roditeljsku kuću, bez kakve kretnje, bez suze, sav uronjen u svoje užitke ... Podigao se, otišao, prvi put ...

[illegible] i život je zaista lakoumno, u vihru ludosti, trošeći svoj novac, svoje zdravlja i snagu, sve do dana, kad je počeo osjećati oskudicu. Suviše trošeći, nije konačno imao ni ono, što mu je bilo najpotrebnije. Već iskajava, već plaća sve svoje žalosne užitke stostruko neimaštinom i bijedom.

Tako, malo po malo, TRPLJENJE ČISTI, USPOSTAVLJA RAVNOTEŽU u njegovoj duši, vraća mu mir i svijetlo i nadu ... Kako! Kod moje kuće i sluge imaju kruha na pretek, a ja, ovdje umirem od gladi ... To više ne može ovako dalje. DIGNUT ĆU SE I OTIĆI RAVNO K OCU SVOME i reći ću mu: Oče, sagriješio sam protiv neba i tebe, nisam dostojan, da se zovem tvojim sinom, primi me za svojega slugu! ... (211).

II. - SURGAM ET IBO - USTAT ĆU I POĆI ... (212). Bog se ne opire tom ponašanju, kojemu se moraš prije svega diviti. Da, dobro velim: DIVITI. Jer ovakvo ponašanje više pokazuje pouzdanje, nego li kakvu računicu ... Istina, tu je po srijedi i glad, koja ga muči i goni. Ali veli se: Glad je zao savjetnik! Svakog bi drugog glad mogla potaći na krađju ili zločin ili samoubojstvo. Kod njega je glad potakla NADU, u kojoj nije bilo nikakve oholosti i to je upravo ono, što ima lijepa u tome.

Ah! Da je Juda nakon svojeg zločina izgovorio samo te riječi: SURGAM ET IBO! Kako bi mu Isus od srca oprostio! I kako bi On širom otvorio svoje ruke onome, koji nije prestao biti njegov prijatelj, do li svojom jednom i ludom ohološću! Da, divi se poniznom pouzdanju rasipnog sina ... i zavidi mu na njem.

Ti naime moraš već iz iskustva znati, da to nije lako. Nije tako lako moliti za oproštenje, "voziti natrag", priznati, da čovjek ima krivo ... nije tako lako reći: "Oprostite mi, prevario sam se, bio sam zločest, to viće ne ću učiniti ..."

Imaš li ti ISKRENOSTI, PONIZNOSTI, KAJANJA RASIPNOG SINA, obzirom na svoje pogrješke prema svojim drugovima ili svojim roditeljima, ili svojim učiteljima, a osobito obzirom na svoje grijehe prema Bogu? - Želi to, zamoli za to posve iskreno, prosi Isusa, da ti to dade.

III. - Iza pouke o poniznosti, eto pouke o MILOSRĐU, jer taj čin je Ocu dosta, On više od njega ne traži, pa da sve zaboravi. Njegov je sin učinio prvi korak. On čini sve ostalo. "Kad je on još daleko bio, ugleda ga njegov otac, i zažali mu se i potrčavši pade mu oko vrata i poljubi ga" (213).

Odobravaš li u dnu svoje duše to očevo vladanje? - Ili, ne misliš li možda kao stariji, nisi li možda zavidan i ljut?- Očeva ti dobrota malo previše sliči na slabost? - To je zato, ŠTO NEMAŠ OSJEĆAJ BOŽJI. Nastoj ga steći!

Već sada ne budi stroži prema raskajanom grješniku od Dobroga Boga. I ti ćeš sutra, kad postaneš svećenik, morati imati očinsko srce za sve one, koji se budu vraćali Gospodinu, p a bilo to i u posljednji čas, u iskrenosti svoga ojađjenog srca.

VRLO MNOGO TRAŽI OD SEBE. PREMA DRUGIMA BUDI JAKO DOBAR. Ostavi Vrhovnom Sucu brigu oko ocjenjivanja, nagrađjivanja ili kažnjavanja. Ti sa svoje strane oprosti, kao što bi i ti bio sretan, da tebi oproste drugi, da si došao dotle.

Moli Isusa, DA UČINI SRCE TVOJE PO SRCU SVOJEM.

24. kolovoza

TU SEMPER MECUM ES

I. - Samo se začas stavi mislima u kožu rasipnog sina. I odmah ti se čini, da je očevo držanje posve naravno, koji te inače malo sablažnjuje zbog svoje pretjerane dobrote. PRAVEDNICI IMAJU KRIVO, ŠTO SU STROŽI PREMA GRJEŠNICIMA OD DOBROGA BOGA ...

Recimo dakle, da si ti taj nezahvalni i rasipni sin, ali danas već iskreno raskajan i ponizan, svijestan veličine svoga grijeha, ne doduše, jer ti je prazan želudac, nego jer LJUBIŠ SVOGA OCA UNATOČ SVEGA, i jer se pouzdavaš u njegovu dobrotu i njegovo srce. Odlučio si se na taj čin poniženja i pouzdanja: "Ustat ću i poći ću svome ocu" (214). Bi li mogao shvatiti, da ti taj otac zatvori svoje srce i da u njemu više nema mjesta za tebe? - To je nemoguće! ...

Ni za tebe, ni za nj NE RADI SE VIŠE SAMO O PRAVEDNOSTI, sam svijet to kaže: grijeh, koji čovjek priznaje, već mu se napola oprašta ... a ipak svijet je zao, to je rekao Isus, a On o tome nešto znađe! PRAVDA JE VEĆ PROGOVORILA u trpljenju, koje si podnosio i tvoje žalosno stanje to dovoljno pokazuje tvome ocu: i tvoje mršavo tijelo, i tvoja gola ledja, i tvoja prljavština, i tvoja bijeda ... ČAS JE DAKLE MILOSRDJA i ti si uvjeren u to, da nije moguće, da se ono ne slije na tebe i da te posve ne pokrije i ne izbriše i samo sjećanje na tvoj grijeh: "Sinko moj, tvoj je brat bio mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se" (215).To je dosta. Ne radi se više o oproštenju! RADI SE O LJUBAVI, I TO SADRŽI U SEBI SVE ...

II. - Sada možeš shvatiti i snažno se uživiti u smisao odgovora, koji je otac dao drugomu sinu, onom vjernom, koji je, ponosan na svoju vjernost, protestirao protiv pažnje i pretjerane brige, koju je otac pokazao prema raskajanom sinu. Za njega, poslušno i dobro dijete, nije bilo nikakva znaka posebne ljubavi i nježnosti. Za ovoga drugoga, sve je drukčije: te ugojeno tele, te gozba, te svirka i veselje, veselje po cijeloj kući. Čini mu se, da to znači omalovažavati krepost i uzdizati opačinu. Poslušaj očev odgovor: SINE, TI SI SVAGDA SA MNOM I SVE JE MOJE TVOJE (216). Nije li ti ta dvakidašnja sreća dovoljna nagrada? - Ti nisi ni jednoga časa prestao biti sretnim, dok je tvoj brat trpio. Pravo je, što je trpio, dok si ti bio sretan, jer je teško sagriješio. Ali sada je sve zaboravljeno, vi ste "kvit". Red je uspostavljen i evo obojica ste vraćeni mojoj jedinoj i neizmjernoj ljubavi ...

Kako je to mudro, i kako je to istinito! Bio je potreban jedan Bog, da ovako savršeno izrazi tu divnu ravnotežu osjećaja i taj red ljubavi ... jer Isus je točno rekao, da će na nebu biti veća radost za jednoga grješnika, koji čini pokoru, nego li za devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore. ALI ON NIJE NIKADA REKAO, DA IMA VIŠE RADOSTI U SRCU JEDNOGA GRJEŠNIKA, PA I TAKOVOGA, KOJI SE KAJE, NEGO LI U SRCU JEDNOGA PRAVEDNIKA.

III. - I tebi Otac ponavlja danas iste te riječi: SINKO MOJ, TI SI UVIJEK SA MNOM! Cijeniš li tu sreću, kako ona zaslužuje? Može se dogoditi, da je raskajani grješnik cijeni više od tebe, JER ON NIJE PRIMAO TOLIKE MILOSTI, I NIJE BIO TOLIKO MAŽEN KAO TI, pa mu izvrsno prija bijeli kruh u očevoj kući, koji je tebi možda bez ukusa, jer ga jedeš svaki dan!

Stvaraj dakle u sebi srce, kao što je srce tvoga Oca. NE PRIVIKAVAJ SE NA SREĆU! Svaki dan u svom životu uživaj u radosti, koja postoji u životu s Njime. SVE, ŠTO JE NJEGOVO, I TVOJE JE, ŠTO HOĆEŠ VIŠE? - Više ljubi tu milost i neusahlu ljubav. Onda ćeš bolje razumjeti očevo oproštenje i radost svoga siromašnog uskrslog brata ...

25. kolovoza

SVETI LJUDEVIT (217)

I. - Francuska je imala sreću, da dade svijetu i ostavi povijesti u manje od dva stoljeća DVA SJAJNA LIKA POLITIČKE SVETOSTI: SVETOG LJUDEVITA I IVANU d'ARC, Sjajni likovi, po svojem istančanom osjećaju ZA PRAVEDNOST, koji su crpili na njenom prvom izvoru: uredjivačkom Božjem razumu.

Sveti je Ljudevit dao monarhiji Kapetovića, koju je osnovao i osamostalio Filip Augmst (218) i njegova "stvaralačka pobjeda" kod Bouvinesa (219), DUHOVNU VELIČINU, koja je osiguravala njezin sjaj i upliv kroz vjekove.

Zna se, da je više drugih evropskih kraljevskih i carskih kuća imalo u svojim grbovima: orlove, lavove, leoparde, svakovrsne krvoločne životinje. Francuska kuća je imala tri jednostavna cvijeta. SVETI LJUDEVIT JE BIO ČIST KAO LJILJAN.

II. - Bio je velik PO SVOJOJ LJUBAVI PREMA PRAVEDNOSTI, ili prema "staroj pravici", kako je govorio Joinville (22o), ali prema ispravnoj pravednosti, onoj naime, koja počinje postivanjem i ljubavlju prema Bogu. Baš zato, što je svojim odgojem usisao u se tu prvenstvenu brigu za poštivanje Božjih prava, mogao je sveti kralj biti toliko zaokupljen i ljudskom pravednošću u svim njezinim oblicima.

Naziv LJUDEVIT OD POISSYA (221) bio mu je dragi, nego li Ljudevit Francuski, jer je u crkvi u tom mjestu primio krštenje i jer je njegov život kao djeteta Božjeg imao prednost pred svakim drugim, i jer su njegove dužnosti kao kršćanina, nadahnjivale njegove dužnosti kao kralja i upravo je zbog toga bio tako velik.

Od kraljevstva, koje je bilo povjereno NJEGOVOJ SAVJESTI KAO KRŠĆANSKOG KRALJA, on je znao učiniti svim poštenim i pravednim političkim sredstvima, zemlju, koju su poštivali, kojoj su se divili, u kojoj je život bivao svaki dan ugodniji, sigurniji, čovječanskiji.

Čvrsta i zdrava vjera, koja je nadahnjivala njegovu politiku, to jest njegove ratove, njegove ugovore, njegove saveze, njegove vojne, omogućila mu je, da dokaže pred poviješću, da je najbolji način, kako se može osigurati mir i veličina jedne zemlje u naravnom redu, da se poštivaju duhovne vrednote i da se zemaljska država uvijek podvrgava nebeskoj, jer BOG JE JEDINI VELIKI UPRAVLJAČ, kako je govorila Ivana od Arca.

III. - Poznato ti je, jer je legenda posebno istakla tu crtu njegove pojave, da se njegova ljubav prema pravednosti protezala i na male i siromašne, a ne samo pod glasovitim hrastom u Vincennesu (222). Čitaj s uzbudjenjem ove posljednje savjete, koje je davao svojemu sinu i divi se njihovoj tako kršćanskoj mudrosti:

"Budi blaga i milosrdna srca prema siromasima i onima, koji trpe. I tješi ih i pomaži prema svojim mogućnostima.

Podržavaj dobre običaje u svom kraljevstvu, a zle iskorijenjuj! Ne preziri svoga naroda i ne navaljuj na nj poreza ni nameta, ako to nije jako potrebno.

Budi strog i pošten, da budeš pravedan prema svojim podložnicima, ne gledajući ni na lijevo ni na desno. ALI UVIJEK BUDI POSVE PRAVEDAN! I ako koji siromah ima parnicu s kakvim bogatašem, podrži siromaha više nego bogataša, sve dok istina ne bude osvjetljena.

Ako netko ima spor ili kakvu tužbu na tebe, BUDI UVIJEK ZA NJ, A PROTIV SEBE, sve dok se ne sazna istina, jer tako će tvoji savjetnici suditi odlučnije po pravdi i istini.

Ako imaš što tudjega, ti ili tvoji pretšasnici, čim se stvar dokaže, vrati bez zatezanja. Ako je stvar sumnjiva, daj hitno i marljivo provesti istragu po pametnim ljudima. Čuvaj se vodjenja ratova bez mnogog savjetovanja, a posebno protiv čovjeka kršćanina. Ako se dogodi, da udješ u rat, čuvaj se svake štete za Svetu Crkvu i za sve one, koji nisu ništa krivi. Stišaj što prije ratove i svadje, bilo svoje, bilo svojih podložnika, kao što je to činio i sveti Martin.

NASTOJ SPRIJEČITI SVAKI RUŽNI GRIJEH, a osobito svaku ružnu kletvu i nastoj prema svojoj moći, da se unište i zatru hereze. Na kraju, dragi sine, dajem ti sve blagoslove, koje dobri i milosrdni otac može dati svome djetetu. Neka te čuva blagoslovljeno Trojstvo i svi Sveci, i neka te brane od svakoga zla, I BOG NEKA TI DADE MILOST, DA VRŠIS NJEGOVU VOLJU U SVE DANE ŽIVOTA SVOGA, tako da Ga time častiš, i da možemo, iza ovog smrtnog života, biti zajedno s Njime i hvaliti Ga po sve vijeke. AMEN".

Kakva li lijepog programa za kršćanski život! Primijeni ga na sebe i iskusit češ, kao i ovaj sveti kralj, DA JE SVAKI MIR DJELO PRAVDE, prema geslu Pape Pija XII.

FREGIT ET DEDIT — 26. kolovoza

I. - Pričest je posljednji čin Žrtve svete Mise, čin, KOJI DONOSI NJEZINE PLODOVE NAŠOJ DUŠI, ČITAVOM OTAJSTVENOM TIJELU. Zato se nikad ne smije sv. Pričest dijeliti od Mise i pričestiti se izvan svete Mise, osim u slučaju apsolutne potrebe, na pr. kao Popudbinu. Misa nije potpuna bez svete Pričesti.

Ako bi svećenik, nakon što je obavio pretvorbu, morao zbog nekog većeg razloga prekinuti sv. Misu, drugi bi svećenik, pa i ne bio natašte, morao uzeti posvećeni Kruh i Vino.

Poznate su ti nadalje sve olakšice, koje Crkva sve više daje u svojoj majčinskoj ljubavi, a tiču se euharistijskog posta, sata za služenje svete Mise, da bi omogućila svoj svojoj djeci, da se pričešćuju na svetoj Misi (223).

II. - PRIČESTITI SE U SVETOJ MISI: izraz vrijedi u svojem najstrožem smislu riječi. Ne, pričestiti se ZA VRIJEME svete Mise, nego intimno uzeti udjela u Žrtvi, sjedinjujući se sa Žrtvom, koja je, zato, postati htjela kruh za nas. "Pričestiti se zapravo znači primiti Sakramenat slavnog Kristovog Tijela, da BISMO UČESTVOVALI na njegovoj otkupiteljskoj Žrtvi". To znači, da Pričest predstavlja jedno mnogo intimnije sudjelovanje, nego li je obična prisutnost ili jednostavno zajedništvo u nakani.

Možemo reći, da nas Krist, time što je završio svoju Žrtvu, što je stavio završnu točku u svojoj ljubavi prema nama, time što nam je darovao samoga Sebe, poziva, da dovršimo svoju i u isto nam vrijeme to i omogućuje ... ŽRTVOVANO JE NAŠE VAZMENO JANJE, ISUKRST - PASCHA NOSTRUM IMMOLATUS EST CHRISTUS. Itaque epulemur ... Stoga se gostimo ... Misa je prava uskrsna gozba, kojoj su sve druge bile samo nesavršena slika.

Primiti Krista u sebe, to u taj čas znači poistovjetiti se s Njime najintimnije što je moguće i sa svim nakanama Njegove Žrtve. To znači, učiniti te nakane svojima i obvezati se, da ćemo ih provoditi u svojem životu, i da ćemo istovremeno osigurati za to potrebna sredstva.

Dobro je, da često razmišljaš o tim velikim stvarima, da bi tvoje svete pričesti sve više značile za tebe NEKU OBVEZU, naime da misnu Žrtvu provodiš u život, kao dokaz, da ti Kristu daješ svoju volju, da ćeš živjeti samo po Njemu.

III. - Ali posebno dobro zapamti, da te Pričest, dok te sjedinjuje s Kristom u njegovoj Žrtvi, SJEDINJUJE PO NJEMU I S TVOJOM BRAĆOM. Svaka ljudska gozba, svako bratsko blagovanje uspostavlja medju gostima pravu zajednicu misli i života. "Nije dosta zasluživati svoj kruh zajedno, treba ga zajedno još i jesti". "Ne će saloni za brbljanje, bilježi o. Poucel (224), mnogo doprinijeti, da se ostvari san o sreći, koju ljudi očajno medjusobno priželjkuju. U blagavaonicama, po kruhu i soli, vinu i vodi, po živežnim namirnicama, mir staje na naše tlo. S čašama, koje okolo kruže, on izlijeva prve kapljice radosti i to ostvaruje, zajedno s hranom, prvu privlačnu silu medju Božjom djecom". "Jesti i piti znači sjediniti se, nastavlja on, ali s čim se sjediniti? - Sretan je čovjek, koji znade tajni odgovor i on više ne bi smio sjesti za stol, a da zajedno ne blaguje".

Znademo ipak, koliko su slabe te veze običnog ljudskog bratstva, koji su prisutni i oko istoga stola. I treba li naglašavati, da i djavao ima tu svoje prste?

Djavao će konačno ući u Judino srce upravo za vrijeme uskrsne gozbe...

IV. - Ne stoji s time tako što se tiče EUHARISTIJSKE GOZBE, jer dok nas sve sjedinjuje s Kristom, po Njoj njegov vlastiti život ulazi u svakoga od nas. Braća smo i braća ostajemo KOLIKO SE PRIKLANJAMO UZ NJEGA, koji je jedini pravi izvor našeg bratstva, kao Božje djece. Tako Pričest širi krepost žrtve, koja spašava sve naše duše i jedino se gubi i otima životu onaj, koji uporno i tvrdoglavo hoće da se izgubi. Na taj način Pričest preobražava, već ovdje na zemlji, i počinje ostvarivati medju ljudima ono Božje Kraljevstvo, na koje smo svi pozvani, i koje će nas zajedno sjediniti u promatranju, klanjanju i ljubavi našega Oca.

"Neki čovjek priredi svadbu i posla svoje sluge, da pozovu uzvanike da dodju, JER JE SVE GOTOVO" (225). Da, jasno to vidimo, sve je gotovo: naš Krist je učinio sve, što je potrebno. Na nama je, da odgovorimo na poziv, da sjednemo za njegov Stol i da sudjelujemo nan njegovom vlastitom životu IN VITAM AETERNAM - ZA ŽIVOT VJEČNI.

+

27. kolovoza

NESCIO VOS ...

I. "Ne poznajem vas" (226). Tim su riječima dočekane lude djevice, kad su pokucale na vrata ... "KONAČNO dodjoše i druge djevice govoreći: "Gospodine, gospodine, otvori nam!" On im odgovori: Zaista vam kažem, ne poznam vas". I vrata ostadoše zatvorena, sve je gotovo, to je konačno. Više nije vrijeme milosrdja, sad je vrijeme pravde! Prekasno!

Moli, da slični čas nikada ne kucne i tebi! Treba se dobro zaustaviti PRED STROGIM ISUSOVIM LICEM, da ne bismo krivo tumačili njegovu poruku i izdali Evandjelje. Isus se je sam pobrinuo za to, pa nas je često podsjećap na to, da je On Gospodar, koji mnogo traži i koji je strog, DA ĆE TREBATI POLAGATI RAČUN I DA ĆE SVE BITI ISPITANO: SVE ĆE TAJNE BITI ZNANE. "Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj, koji čini volju Oca mojega, koji je na nebesima" (227). Mnogi će mi reći u onaj dan: "Gospodine, Gospodine, nijesmo li prorokovali u tvoje ime i nismo li izgonili djavle u tvoje ime i nismo li činili mnoga čudesa u tvoje ime?" Ali tada ću im izjaviti: "NIKAD VAS NISAM POZNAVAO, ODLAZITE OD MENE, KOJI ČINITE BEZAKONJE" (228).

Na drugom mjestu nas upozorava: "Koji god, dakle, prizna mene pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Očem svojim, koji je na nebesima. A koji god zataji mene pred ljudima, ZATAJIT ĆU I JA NJEGA PRED OCEM SVOJIM, KOJI JE NA NEBESIMA" (229).

Zamisli samo, kakva bi to bila nesreća, užasna i nepopravljiva, za tebe, kad bi te Isus zanijekao pred svojim Ocem: "Tko je taj mladić? - Ne poznam ga, jer me on nije nikad poznavao. Bio sam siromah, a on mi nije pomogao. Bio sam gol, pa Me nije zaodjenuo. Bio sam gladan i nije me nahranio. Bio sam žedan i nije mi dao piti ..." Nikakva isprika ne će vrijediti, bio si upozoren: "Što ste god učinili jednomu od moje najmanje braće, meni ste učinili" (230).

NE UDALJUJ SE DAKLE OD ISUSA želiš li, da se u posljednji dan On ne udalji od tebe zauvijek u tuzi i boli paklenoj. "Tamo će biti plač i škripa zubi" (231), sam je to rekao nekoliko puta.

II. - Pascal (232) te na to ovako potsjeća: ČOVJEK SE UDALJUJE SAMO ONDA, AKO SE UDALJUJE OD LJUBAVI. A što te udaljuje od ljubavi? TVOJA SEBIČNOST. Ona ti je zaslijepila razum, ona ti suši srce, ona ti smeta, da upoznaš Isusa i da Ga ljubiš.

ONA TI SMETA, DA UPOZNAŠ ISUSA u onoj dobroj misli, koja ti je prišapnuta, u onom savjetu tvoga duhovnog vodje, koji ti je tako toplo stavio na srce, u onoj primjedbi, koju su ti toliko puta ponovili, u onom primjeru prijatelja, koji napreduje kraj tebe, dok ti tapkaš u svojoj osrednjosti, u onom naporu, koji se od tebe traži, a ti se nikako ne odlučuješ, da ga se prihvatiš, u onom drugu, kojemu je potrebno, da se na tebe nasloni, a ti ga puštaš, da se izvlači posve sam, da ne bude nikakve posebne ljubavi. Svagdje, gdje se moraš odreći sebe i prijeći preko sebe: ISUS JE TAMO, ON TE ČEKA I ZOVE TE. PREPOZNAJEŠ LI GA?

Danas On pokazuje prema tebi PRIJATELJSKO LICE, koje se pouzdaje u te, koje računa na te, da Mu posvećuješ malo više

malo više ljubavi u sebi i u drugima. ALI SUTRA ĆE SE TO NJEGOVO BLAGO LICE PROMIJENITI U LICE SUCA. Da ne bi morao pred Njim spustiti svoje oči, odgovori danas savršeno na njegovu ljubav, pa ćeš izbjeći strogosti njegove Pravednosti.

SVETI AUGUSTIN — 28. kolovoza

I. - Jedna od najvećih pojava crkvene povijesti, a možda i NAJPOTPUNIJA, Redovnik, biskup, govornik, pisac, filozof, teolog, egzegeta, čovjek molitve, čovjek rada. Nedostaje mu samo mučeništvo, da kruni sve njegove darove.

Nemoguće je u nekoliko poteza prikazati njegov lik, dati neku ideju o njegovu životu ili njegovom djelu. Zamolimo ga samo, DA NAS NAUČI LJUBITI. Neka nam on, veliki učitelj i veliki svetac ljubavi, pomogne potpuno shvatiti smisao značajnih riječi, koje je on tako snažno ubacio u svijet: LJUBI, PA RADI ŠTOGOD HOĆEŠ.

II. - LJUBAV PREMA BOGU CRPIO JE NA MAJČINSKOM KRILU. Njegova majka, Mónika iz Tagaste u Numidiji, pripadala je staroj kršćanskoj obitelji i mnogo je trpjela zbog velikog poganstva svoga muža, pa je mnogo nastojala, da od njega očuva svoje ljubljeno dijete. Ona mu je ulila u krv toliku želju za Bogom, da je Augustin i usred svojih najvećih lutanja sačuvao nemirnu i nezadovoljnu dušu."Ako je istina, tako veli kardinal Newman (232), da je duša, koja nije nemirna, u pogibelji, onda je tamna i patetična duša Augustinova, primjećuje Daniel Rops (233) bila čudesno zaštićena ..."

On to priznaje u svojim "Ispovijestima" onim nezaboravnim riječima: TI SI NAS ZA SEBE STVORIO, GOSPODINE, I NEMIRNO JE SRCE NAŠE, DOK SE NE SMIRI U TEBI. Taj nemir za traženjem istine, taj nemir za svijetlom i ljubavlju, koji ga nije nikada ostavljao, i koji ga je, poput svetog Pavla na putu u Damask, srušio konačno na zemlju i stavio Bogu u službu, dugovao je svojoj majci.

Ako je i kod tebe isto tako, zahvali se Bogu, zatim nastoj pronaći u najvećoj dubini svoje duše, u časovima nemira ili osrednjosti, TAJ POZIV MAJČINOG SRCA. To je poziv samoga Boga.

III. - Ta potreba, da već jednom konačno i svim svojim silama prihvati ONO JEDINO POTREBNO, otkidala je malo po malo Augustina od njegovih zabluda i ropstva svome tijelu. Prelazeći od jedne nauke k drugoj, iz jednog užitka u drugi, svagdje je nailazio samo na nesigurnost i sve je više prezirao samoga sebe. Nigdje nije nailazio na ništa, što bi uistinu bilo vrijedno njegove ljubavi i što bi konačno moglo uza se zadržati njegovo srce.

BOG GA JE ČEKAO, koji je od njega ponajprije tražio, da Mu žrtvuje svoje strasti, da bi mu poslao svjetlost: OSTAVI SVE, I NAĆI ĆEŠ SVE. Tada Božja objava ljubavi smekša njegovo srce i obuze ga posve i zauvijek.

Proveđi u sebi isto takovo čišćenje. To je tvoj posao. Ako katkada trpiš, što ne uživaš u Božjoj ljubavi, to ti je zato, što si još prilijepljen uz stvorenja. OTKINI SE! Treba se od njih otkidati svaki dan. Milost Božja će učiniti ostalo. Ona će te naučiti ljubiti. -

nja vraća u Afriku. Ne samo zato da na licu mjesta popravi sablazni svoga života, nego i zato, da tu živi isključivo za Boga i da Ga objavljuje onima, koji Ga još nisu upoznali.

KRIZ VISE OD CETRDESET GODINA, kao redovnik, svećenik i hiponski biskup on će se iz ljubavi prema Kristu dati na najljuće bitke, na području misli i na području djelovanja. Nemoguće ih je i nabrojiti samo. Bio je pastir svoga stada, glava afričke Crkve, svijetlo svoga vremena, savjest Zapada u njegovu opiranju protiv svim barbarima.

Njegovo neumorno nastojanje podržavala je jedino ljubav prema Kristu, unatoč slabog zdravlja. Poput svetog Pavla, koji mu nije nikad izlazio iz glave, mislio je, da u poslu nije nikada dosta učinio za slavu svoga Gospodina.

Niti ne slutiš, koliko bi ti poticaja, spremnosti na žrtve, požrtvovnosti, svakovrsnih stvaralačkih pothvata nadahnjivala Božja ljubav, kad bi se posve prepustio njezinom vodstvu. ONA PREOBRAĆA SVE ONE, KOJE DOTAKNE. S njome nije ništa nemoguće. Ona stvara apostole i svece.

Neka te primjer svetog Augustina povuče NA DUBINU, daleko od sama sebe i svojih sebičnih briga, u život posvemašnjeg davanja. Pripravljaj se svaki dan svojim nastojanjem prema svojim sposobnostima, da zasvjedočiš ljubav, koju Krist očekuje od tebe. LJUBI ... PA RADI ŠTO HOĆEŠ.

29. kolovoza

DOMINE, SI FUISSES HIC ...

I. - To je prijekor, koji para srce. I u samom Evandjelju ima malo riječi, koje bi bile ojećajnije i iskrenije. I kad ih ponavljamo, na pogrebnoj Misi, uz mrtvo tijelo kakvog mladića, koji je prerano umro, naviru suze. Isus je znao, da je Lazar bolestan i On ga je ljubio. Njegove su Ga sestre na to upozorile, a sveti nas Ivan brižljivo potsjeća, da je jedna od tih sestara bila Marija, koja izli svoju pomast na Isusove noge i koja ih otra svojom kosom, i da je Lazar bio njezin brat. "Gospodine! gle, onaj je, koga ljubiš, bolestan" (235). ALI ISUS SE NE MIČE, OSTAJE JOŠ DVA DANA tamo gdje je bio, i tek treći dan polazi u Betaniju, jer dobro znade, što će činiti,

Ali, to ne znaju njegove dvije sestre, koje oplakuju svoga brata već tri dana. Kakvi osjećaji potresaju njihovim srcem? Sigurno ne ljutina, jer na prvu vijest o Isusovu dolasku, Marta Mu leti ususret i zavapi iz dna srca: GOSPODINE, DA SI TI BIO OVDJE, NE BI UMRO MOJ BRAT (236). Tko ne osjeća prijekora, ali i pouzdanje, koje izbija, unatoč svega, a s njime i nadu u čudo, koje je Njemu uvijek moguće. Jedan čas kasnije isto se tako tuži i Marija, pa to savršeno pokazuje i njihovo zajedničko trpljenje krpz ova tri dana, kao i njihovu zajedničku nadu.

II. - GOSPODINE, DA SI TI BIO OVDJE! Takav se isti čustveni prijekor čuje i s naših usana svaki puta, kad nam Isus nije odgovorio na našu koju vruću želju i kad ne očituje svoju prisutnost i svoje djelovanje u pomoći, kojoj smo se nadali, i u djelu, koje smo mi smatrali nužnim! ALI GOSPODIN JE UVIJEK TU, pa i onda, kada Ga ne vidimo, a ako čeka, to uvijek čini za naše dobro i On uvijek ima za to svojih razloga.

Najednom te smadje kakva velika žalost, ili tvoga oca, tvoju

tvoju majku, brata ili prijatelja. Molio si i zaklinjao uzalud. Imaš dojam, da si sam u svojoj muci ... ali On je tu, posve blizu tebe ... On čeka svoj čas. To je možda i čas one smrti, koja će preobratiti tvoje srce i konačno te učiniti velikodušnim.

Djavao se obara na te, spopada te kakva strašna napast. Strašno trpiš, nešto te zove prema dolje. Vidiš najednom u svom zvanju samo ono, što ti ono oduzima, a ništa, što bi ti ono davalo. Nalaziš se pred padom u mlitavost, padaš ... "Gospodine, da si ti bio ovdje", ali ON JE TU, POSVE BLIZU TEBE. Pridiže te iz tvoje bijede s promijenjenim srcem i jačom sviješću o tvojoj slabosti.

Gledaš, kako pokraj tebe slavi koji drug, kojeg si smatrao boljim, prema kojemu si osjećao istu ljubav, kao i prema sebi. U nekim ti je zgodama izgledalo, da on na to odgovara i vi ste se osjećali jači u zajedničkom napredovanju na putu. Kad najednom, u čas, zgodi se pad, on nije mogao odoliti kao ti, i eto ga, odlazi, posve skršen, a tebe ostavlja sama na strmoj uzbrdici, s teškim kamenom u srcu: "GOSPODINE, DA SI TI BIO OVDJE ..." ALI, ON JE TU, TEBI POSVE BLIZU, da ti pomogne, da postaneš jači i bolji, da se ubuduće za dvojicu trudiš i zauzmeš njegovo mjesto, a sutra, na OČEVOM POLJU, u žetvi, koja nikada ne će biti požnjevena!

III. - GOSPODINE! TI SI UVIJEK TU, POSEBNO, kad Te više ne osjećam uza se. ONDA, KAD MI SE ČINI DA SI DALJE, ONDA SI POSVE BLIZU. U teškim časovima, DAJ MI UVIJEK TO POSVEMAŠNJE POUZDANJE U TEBE!

30. kolovoza

ET LACRIMATUS EST JESUS

I. - "I Isusu potekoše suze" (237). ON NIKADA NE ĆE PLAKATI NAD SOBOM i ne dopušta, da netko plače nad Njim: "Ne plačite nada mnom, rekao je svetim ženama za vrijeme svoje Muke, nego plačite za sobom i za djecom svojom" (238).

ON PLAČE IZ SUĆUTI, PRIJATELJSKOG SAŽANJENJA, na grobu Lazarevu. Iza Marte, bacila Mu se pred noge Marija, pa je i ona zavapila bolno, ali pouzdano, svojim ranjenim srcem: "Gospodine, da si bio ovdje, ne bi umro moj brat" (239). "Kad je Isus vidio, gdje plače, i gdje plaču Židovi, koji dodjoše s njome, bio je u duši duboko potresen, uzruja se i reče: Gdje ste ga sahranili? Kažu mu: Gospodine, dodji i vidi! I Isusu potekoše suze" (24o).

II. - Sretna li Lazara, što ga je Isus toliko ljubio! A SRETNIH LI I ISUSOVIH SUZA, koje opravdavaju i posvećuju naše suze, ali ne sve naše suze.

JER POSTOJE I SUZE UVRIJEDJENE OHOLOSTI, razočaranog sebeljublja, suze od bijesa i srdžbe, koje ne ozdravljaju, nego ranjavaju srce. Isus ih osudjuje, jer su to suze sebičnosti, jer su to suze "vanjske tame, paklenske suze, gdje će biti plač i škripa zubi" (241).

IMA SUZA IZ SLABOSTI I NEMOĆI, koje pokazuju malodušnost i ustupanje. Suze, kakve je morao prolijevati bogati mladić, kad je žalosno odlazio od Isusa, daleko od poziva, koji je taknuo njegovo srce. To nisu muževne suze i Isus ih ne voli, jer pokazuju ustupanje i bježanje pred životnim poteškoćama.

Isus ne plače, dok su Ga, za vrijeme Muke, udarali, po Njemu pljuvali i bičevali Ga. ON ŠUTI, NE OPIRE SE. - MOLI MILOST, DA NIKADA NE LIJEVAŠ OVAKVIH SUZA ...

III. - Ali postoje i SUZE IZ SMILOVANJA I SUĆUTI, suze, koje pokazuju duboko suosjećanje u trpljenju drugih, želju, da trpimo s njima, da bismo im pomogli nositi njihov teret. Plakati zajedno s nekim iz sućuti znači u tim časovima sudjelovati s njime u istim osjećajima, u istoj ljubavi.
DAJ MI S TOBOM SUZE LIVAT ... (242).

POSTOJE SUZE POKAJNICE, suze, kakve su odražavale one dvije brazde na Petrovim obrazima, nakon one velike slabosti, koju je pokazao, kad je zanijekao Isusa, i koje su mu donijele Isusovo oproštenje.
Takve su bile i suze Marijine, što ih je isplakala na Isusove noge. Suze, koje je prolio rasipni sin na širom raširenim rukama svoga oca. Sve suze velikih grižnja savjesti, koje smekšavaju Božje Srce.
Postoje suze zbog tjeskobe i boli, suze, koje trpljenje čupa iz ljudskih srdaca, suze tjeskobnih i posljednjih smrtnih borba, suze velikih duševnih muka, one teške ljudske suze, što padaju kap po kap u tišini, kao Krv Isusova na podnožje Križa.

TE SUZE ČISTE I TE SUZE PLAĆAJU za sve oči, koje ne znaju plakati, za sve pogrješke, za koje se ljudi ne kaju, za svako zlo, koje grijeh nanosi Bogu. Dragocjene suze, dragocjene kao krv za otkupljenje čovječanstva.

POSTOJE I SUZE RADOSNICE I SUZE ZBOG VRAĆENOG MIRA, suze, kakve je lijevao centurion na svom povratku: "Blaženi, koji plaču, jer će se utješiti". "O VI SUZE, KOJE STE TREĆE BLAŽENSTVO, suze radosnice i zahvalnice, suze nalaznice i suze povratnice, curite niz ovo bolno lice, Pomozite taj glas što dršće, i ta usta, što zamucavaju ..."

Pascal (243) će naškrabati na komadu papira, usred noći: "RADOST ... RADOST ... RADOST ... PLAČEM OD RADOSTI ..." ZAMOLI MILOST, DA ZNAŠ PLAKATI ... Mnogo će se oprostiti onima, koji budu mnogo plakali.

31. kolovoza

AMAS ME PLUS HIS?

I. - "Simone Ivanov, ljubiš li me većma nego ovi?" (244).
I Isus je pokazivao na skupljene apostole oko sebe radi onog bratskog blagovanja, iza svoga Uskrsnuća.

TRI PUTA Isus ponavlja svoje pitanje, i tri puta, svaki puta sa sve većim žarom, ali i sve većim nemirom, Petar daje isti odgovor: "Gospodine, Ti znaš, da Te ljubim" (245). Tako je Isus htio izbrisati iz duše Petrove i iz duše ostalih apostola, svaki trag trostrukom zatajenju. Ali je na posebni način htio UDARITI TEMELJ NJEGOVU PRVENSTVU, njegovoj vlasti kao prvog Pape NA NESLOMIVOJ JAKOSTI NJEGOVE LJUBAVI, kao što je već jednom udario na svečanoj i odvažnoj izjavi njegove vjere u Njega.
Nije to dakle Isus učinio samo zato, što bi on bio prvi i najčvršći u vjeri. Učinio je to posebno zato, što je on bio najvelikodušniji i najvjerniji u svojoj ljubavi. Eto, baš

zbog toga je Petar primio od samoga Isusa upravu njegove Crkve. Uostalom, posve je naravno, DA ONAJ, KOJI IMA NAJVIŠE VJERE, IMA I NAJŽARČU LJUBAV.

II. - I tebi Isus postavlja isto pitanje: "Ljubiš li me većma nego ovi?" Ti, koga sam izabrao, da postaneš moj svećenik. Ti, koga sam izabrao izmedju tolikih drugih, imaš li prema meni više ljubavi? - Ti, koji si već odgovorio na moj poziv dolaskom u Sjemenište i time, što u njemu ostaješ i radiš, jesi li se odlučio, da Me svaki dan više ljubiš, nego ostali kršćani? - MJERA TVOJE LJUBAVI ĆE BITI MJERA TVOJE PRAVE MOĆI NAD DUŠAMA.

Jednoga dana, koji je već blizu, bit ćeš zaodjenut svećeničkim dostojanstvom. Velika vlast, jer je to vlast samoga Isusa. Sve, što je On činio, moći ćeš činiti i ti, što više, i njegova čudesa, budeš li imao dosta vjere i dosta ljubavi. On je poučavao i obraćao. I ti ćeš poučavati i obraćati. On je davao duhovni život dušama, i ti ćeš im ga davati u krštenju. On je opraštao grijhhe, i ti ćeš ih opraštati. On je tješio, ozdravljao, blagosivao, to ćeš sve činiti i ti. Otvarao je i zatvarao nebeska vrata. Na tvoju riječ, kao i na njegovu, ona će se otvarati i zatvarati. ALI SAMO UZ JEDAN UVJET, Isus te na to potsjeća, onaj isti naime, koji postavlja i Petru: "Ljubiš li me većma nego ovi?" Tvoja moć je, kao i Isusova, PRVENSTVENO MOĆ Ljubavi.

Tko je dao Kristu njegovu vlast, njegovo kraljevsku moć nad dušama? - Njegova smrt na križu i krvava cijena, koju je njegova ljubav isplatila za nas. MOĆI KRVI, MOĆI LJUBAVI se ništa ne može oprijeti, jer je ljubav jača nego smrt. Ljudi se opiru tiraninu, koji ih ugnjetava, jer zloupotreba sile izaziva silu i osvetu. Ali, kad čovjek vjeruje u Njega, onda se ne može buniti protiv jednoga Boga, koji je umro za nas. Služiti ljubavi je najsladje i najjače. To je slatki jaram i lako breme!

III. - TAKO ĆE SUTRA, U TVOM SVEĆENIŠTVU, PREMA VELIČINI TVOJE LJUBAVI ovisiti tvoja moć nad dušama i uspješnost u njihovoj službi.

Ljubiš li zaista Isusa više nego drugi, njegove će ljubav prostrujiti u tebi, a iz tebe u sve one, koji ti budu povjereni. Nijedan ti se grješnik ne će moći oteti, nijedna se duša ne će oglušiti na tvoj poziv, nijedno ti srce ne će ostati zatvoreno, ako Kristova ljubav bude gorjela u tebi. Jesi li dobro shvatio sve to? ...

I MOŽEŠ VEĆ SADA ODGOVORITI ISUSU, poput Petra, u svoj iskrenosti svoje duše: "Gospodine, ti znaš, da Te ljubim!" Ako ne možeš tako odgovoriti, moraš li na to pitanje oboriti svoje oči, ako još ne možeš gledati Isusa ravno u lice, jer još ima mnogo tvoje sebičnosti izmedju tebe i Njega, tada Ga zamoli:

DA UZME TVOJE SRCE
I DA GA STOPI SA SVOJIM. - Probudi čin ljubavi!

+
+
+++++++
+
+
+

R U J A N

Mjesečni zaštitnik: SVETI JERONIM
Nakana apostolata molitve: da bračni drugovi uvelike cijene I MEĐUSOBNO DRŽE BRAČNU VJERNOST
Misijska: KATOLIČKI TISAK U MISIJAMA.
Sjemenišna: DA SE SVI VESELO VRATE U SJEMENIŠTE.

Glavni predmet razmatranja ovoga mjeseca su: RAZMATRANJA O POSLANICAMA SVETOG PAVLA (Iz II. zbirke: DILEXIT ME).

Da bismo shvatili, kolika je vrijednost ovih razmatranja, imajmo na pameti slijedeće misli:

"Čovjek, koji je iza tkalačkog stana u Efezu i Korintu, ili pri nejasnom svijetlu male svijetiljke u svojoj rimskoj sobici napisao svoje dubokoumne Poslanice, smio je u stanovitom smislu za sebe reći:

"I tako ja radim na tkalačkom stanu vremena
I tvorim na njemu živo odijelo Božanstva".

Ako se ikada itko smio ponositi, da je u umjetnički izvezeni čilim evropske kulture utkao božanske niti, onda je to bio tkalac iz Tarza.

Apostolovi protivnici nisu iza sebe ništa ostavili, osim kleveta, a zajedno s njima nestalo je i njih. Iz Poslanica pak svetoga Pavla izrasla je hrastova i cedrova šuma kršćanske teologije, koja je spustila svoje korijenje u tlo otkupiteljskih činjenica, dok mu se krošnje njišu u nebeskim visinama" (246)

Naša je želja zalaziti kroz ovaj mjesec u tu hrastovu šumu, i u tu cedrovu šumu, diviti se čvrstoći i visini njezinih stabala, odmarati se u njihovoj sjeni i okoristiti se njezinim basnoslovnim bogatstvom.

"BIO JE ČOVJEK KAO I TI. Previše se govori o tome, da je bio malena stasa i ćelav, ali se zaboravlja istaći, da nije imao ni trideset godina, kad se je obratio, i da je u pedesetoj godini, nekoliko godina prije svoje smrti, gorio istom vatrom svoje mladosti, koja je raširila Ljubav Kristovu do krajnjih granica svijeta.

Da, on je Mladić, koji je znao govoriti mladićima, koji se znao njima približiti i osvojiti ih za Krista. "Nitko neka ne prezre tvoju mladost. Nego budi primjer vjernicima u riječi, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći" (247).

Dvadeset vjekova poslije on će i tebi govoriti istim tonom, i osjetit ćeš, kako je posve blizu tvojim mislima, tvojim brigama, tvojim poteškoćama, tvojim slabostima, tvojim naporima, tvojoj velikodušnosti i ljubavi.

Stavi svoju ruku u njegovu veliku ruku, svoje korake na tragove njegovih koraka, a svoje oči upri u njegove oči!

Slušaj ga, što govori. Gledaj ga, što radi.
I NAUČIT ĆEŠ KAKO SE LJUBI" (248).

NEDJELJNA RAZMATRANJA su i kroz ovaj mjesec posvećena Sakramentu presvete Euharistije.

Dva su razmatranja posvećena Blaženoj Djevici Mariji (8. i 15.), s jedno u čast Svetima (29. IX.).

DOMINE, QUID ME VIS FACERE? 1. rujna

I. - Dogadjaj s puta u Damask.
Opis toga dogadjaja imamo IZ USTA SAMOGA SVETOGA PAVLA, Evo, kako on govori židovskom narodu, koji se je pobunio protiv njega, u času hapšenja u hramu:

"Zato sam ovu kršćansku nauku progonio sve do smrti. Ja san v ezao u okove i vodio u zatvor muževe i žene. To mi može pos vjedočiti veliki svećenik i sve veliko vijeće. Od njih sam primio i listove na braću u Damasku, kamo sam pošao, da i one, koji su ondje, dovedem svezane u Jeruzalem, da se kazne. Kad sam išao i približio se Damasku, najednom me oko podneva obasja velika svjetlost s neba. I padnuvši na zemlju, čuo sam glas, koji mi je govorio: "Savle, Savle, zašto me progoniš? - A ja odgovorih: "Tko si ti, Gospodine?" On mi reče: "Ja sam Isus Nazarećanin, koga ti progoniš" (249).

Koji bijahu sa mnom, vidješe, istina, svjetlost, ali ne čuše glasa onoga, koji mi je govorio. I rekoh: "Što da učinim, Gospodine?" A Gospodin mi odgovori: "Ustani, idi u Damask i ondje će ti se kazati sve, što ti valja činiti".

I kad obnevidjeh od sjaja svjetlosti one, vodili su me za ruku pratioci i tako dodjoh u Damask".

II. - Divi se tom vatrenom temperamentu.
Udarac ga baca sa sedla, pada na zemlju, ali se još ne priznaje pobjedjenim. On se opire ostanu, koji ga pritješnjuje, ON TRAŽI RAČUN OD BOGA: "Tko si ti, Gospodine?"

ON ŽELI ZNATI, da nije možda žrtva kakve opsjene, kakve sumnjice, kako mu se to toliko predbacivalo kasnije. Ne! Glava mu je "posve čitava". On se ne da opsjeniti ...

Ali, čim se je Isus otkrio, odmah prestaje svako opiranje, i evo prekrasnih riječi, koje sadrže u sebi tajnu svake vjernosti pozivu: "GOSPODINE, ŠTO HOĆEŠ DA UČINIM?" (250). Evo ga posve na raspolaganju, spremna da služi, ubuduće s jednom jedinom željom u srcu: posve ispuniti sve, što Isus od Njega očekuje. Čim on to bude jasno vidio, više ga NIŠTA NE ĆE MOĆI ZAUSTAVITI. Ići će do kraja ...

III. - I ti si mladić, koga je Gospodin isto tako zaustavio na putu, ne doduše munjom i svijetlom - jer ne zaslužuješ ovako birani postupak - nego kakvom riječju, kakvim znakom, kojom željom, kakvom milošću. Jesi li odmah odgovorio kao Pavao?

Jesi li u iskrenosti svoga srca rekao: GOSPODINE, ŠTO HOĆEŠ DA UČINIM?
Znadeš li, da Gospodin od tebe očekuje te riječi i da ne će tjerati dalje svoga poziva i svoje milosti, dok ne nadje u tebi dušu, KOJA MU SE STAVILA NA RASPOLAGANJE?

Promatraj, kako je On izdao Pavlu nalog, da prestane hapsiti i progoniti: "Stani! Zabranjujem ti dirati u moje!", ali ga nije pozvao na apostolat. Čekao je, da Apostol zapita, kao što je i u Nazaretu čekao pristanak Djevičin. On je, iza toga, preobrazio Pavlovo srce, da od njega sačini divno orudje svoje sla-

vè, ali je trebalo, DA SE TO SRCE NAJPRIJE DADE U DIVNOM ČINU PREDANJA: Što hoćeš, da učinim?

JESE LI SPREMAN? - Ne bojiš li se, da Gospodin suviše od tebe traži? - Imaš li pouzdanja u njegovu ljubav? I s tobom će On učiniti velike stvari, SAMO AKO TI PRISTANEŠ.

Moli velikog apostola, da ti pomogne, da otvoriš svoje srce, kao što je on otvorio svoje.

2. rujna

ACCIPITE ET MANDUCATE

I. - To je izričita Gospodinova zapovijed: "Uzmite i jedite" (251).

Znaš, s koliko je upornosti to Isus izrekao i opet ponovio. I mi moramo isto tako uporno ponavljati te riječi, jer moramo svladati svoju veliku ravnodušnost i svoju tvrdu nevjeru: "Tvrd je to govor i tko ga može slušati" (252). I mi smo u opasnosti, da se sablaznimo kao i učenici: moramo neprestano oživljavati svoju vjeru u dodiru sa svetom tajnom.

"Zaista, zaista vam kažem: Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi. TKO JEDE TIJELO MOJE i pije krv moju, ima život vječni i ja ću ga uskrsnuti na sudnji dan. TKO JEDE TIJELO MOJE i pije krv moju, ostaje u meni, i ja u njemu. Kao što je mene poslao živi Otac i ja živim po Ocu, tako I KOJI JEDE MENE, i on će živjeti po meni. Ovo je kruh, koji je sišao s neba, ne kao što su jeli manu vaši oci i pomrli. TKO JEDE OVAJ KRUH, živjet će uvijek" (253).

III. - U manje od jedne minute, ISUS PONAVLJA ŠEST PUTA istu zapovijed. To je kao neka "fiksna" ideja. On će je opet ponoviti na Posljednjoj Večeri: "Uzmite i jedite". Izuzevši zapovijed ljubavi, nema ni jedne, na kojoj bi Isus tako uporno stajao.

A to je učinio upravo zato, što je bezuvjetno potrebno, da Ga blagujemo. Upravo zato, što je praktički nemoguće ostati s Njime sjedinjen bez Pričesti. "Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi" (254). I kad Crkva poziva svoje vjernike, da se pričeste jedamput na godinu, ne čini to Ona, kao da bi to bilo pravilo, kojeg se treba držati, nego da pokaže granicu, ispod koje se ne smije ići: "barem jedamput godišnje" znači: što češće! Stotinu i tisuću puta je rečeno i neprestano se ponavlja: Isus je baš zato izabrao KRUH I VINO, što je to bila NAJREDOVITIJA HRANA ljudi, kojima je govorio, da im na taj način pokaže, da i njihova duhovna hrana mora biti svakidašnja:

"Ecce panis angelorum	Andjeoske eto hrane
Factus cibus viatorum	Putnici se s njome hrane:
VERE PANIS FILIORUM	TO JE KRUH ZA ODABRANE
Non mittendus canibus.	Ne daje se svijetu zlom (255).

III. - Česta je sveta Pričest dakle za kršćanina NAJMOĆNIJE SREDSTVO POSVEĆENJA. Kao što Sin prima od Oca puninu božanstva, tako Isus daje onome, koji Ga prima, preobilje sinovskog života. Time čisti čovjeka od njegovih lakih grijeha i jača ga u njegovoj borbi sa samim sobom. Osobito postaje više dijete Oče-

vo i JAČE GA PROŽIMA UTJECAJ DUHA SVETOGA. Duh opet širi u našim srcima ljubav Isusovu prema Bogu i našoj braći, otkidajući nas od naše sebičnosti i bacajući nas izvan nas samih. "Primio si ljubav Kristovu, veli sveti Augustin. Vrati Mu je u ljubavi prema drugima. LJUBAV ZA LJUBAV."

Crkvena nas povijest uči, da je snaga te ljubavi dovela mnogo kršćana SVE DO MUČENIŠTVA. Išli su u borbu kao pobjednici, kad su se čas prije, u svojem zatvoru, pričestili Tijelom Gospodnjim. MUČENIŠTVO JE NORMALNI PLOD EUHARISTIJSKE MILOSTI.

IV. - Konačno, česta sveta Pričest je i NEIZRPIVI IZVOR BRATSKE LJUBAVI. Posebno kod tebe, sjemeništarca, tvoja svakidašnja hostija mora hraniti i doprinositi, da neumorno raste u tebi smisao za apostolatom. Baš ovdje će ti Isus dati da proživiš, ŠTO TO ZNAČI: DATI SE.

Unatoč tvoje nedostojnosti, unatoč tvoje bijede, On se daje tebi i svima, koji Ga hoće. Njegovi prijatelji, što više i neprijatelji, mogu Ga uzeti, mogu Mu se klanjati ili Ga mogu i obeščastiti. ON SLUŠA SAMO SVOJU LJUBAV i postaje svima sve, da sve privede Kraljevstvu svoga Oca.

Tijesno sjedinjen sa svojim Učiteljem, u svojoj svakidašnjoj svetoj Pričesti, i ti moraš postati svima sve, da ih sve privedeš k Njemu. SVEĆENIK JE KAO DOBAR KRUH, na službu svima, koji su gladni Boga i znadu, da Ga ne mogu naći, do li po njemu. Neka te dakle ništa ne rastavlja od tvoje braće. Brižljivo ugasi u svojem srcu svaki osjećaj oholosti, srdžbe, zavisti, ravnodušnosti, svaki umor, svaku klonulost. Zamoli od svoje svakojutarnje Žrtve snagu, da se vratiš, svako jutro, svojoj braći, osobito onima, koji te više odbijaju, s novim srcem, koje im je uvijek na raspolaganju. Imaj prema njima i prema njihovim mogućnostima za duhovni napredak isto pouzdanje, koje Gospodin Isus ima prema tebi. Ljubi ih, kao što On tene ljubi. Njegova će milost naći, po tebi, svoj put od Njega k njima ...

3. rujna

QUAERERE DEUM

I. - Jedna pobuna upravo istjera Pavla iz Makedonije. Da bi izbjegao židovskom bijesu, njegova ga braća, žurno, ukrcaše za Atenu. Po prvi puta prodire s njime Evanđelje u to središte mudrosti sredozemnog svijeta. MUDROST KRISTOVA SE PO PRVI PUTA NAŠLA SUČELICE S MUDROŠĆU FILOZOFA. Čim stiže, govori, poučava. "U zbornicama sa Židovima, i s bogobojaznima, i na trgu svaki dan s onima, koji bijahu ondje" (256). Njegova nauka uznemiruje taj mudri narod, željan svakovrsnih novosti. Povedoše ga na aeropag. Kako će Apostol započeti, da bi zraka Kristove svjetlosti prodrla u srca tih pogana, koji su tako malo raspoloženi, da ga prime?

Ločeti će činjenicom njihove VJERSKE ZNATIŽELJE, NJIHOVE POTREBE ZA BOŽANSTVOM. Ovi ljudi traže Boga, to je očito. I ne nalaze Ga, jer imaju mnogo idola. "Kad sam prolazio gradom i promatrao vaše svetinje, nađoh i žrtvenik, na kojemu je napisano: BOGU NEPOZNATOMU. Što dakle ne znajući štujete, to vam ja propovijedam ..." (257).

II. - TRAŽITI BOGA je cilj svakog ljudskog života, cilj za kojim idu svi ljudi, dok ostanu dostojni tog imena, što više, ako to i ne slute. NO ONI GA LOŠE TRAŽE. Jedni u novcu, drugi u uživanju, treći u častohleplju i slavi, četvrti u sreći. Svi taraže NEŠTO, ŠTO DAJE SMISAO NJIHOVOM ŽIVOTU, nešto, što traži napore i žrtve, što ih primorava, da ne misle na se. Ali oni traže suviše nisko. Još, još, kad bi tražili od stvorova, da im objavljuju Stvoritelja, ali oni od njih traže samo ono, što jedini Bog može dati. Odatle žalost i nezadovoljstvo u tom beskonačnom traženju, koje ih zatvara u paklenski krug njihova zanimanje i njihovih strasti ...

STOGA ĆEŠ IH MORATI HVATATI, kao apostol. I djeleći s njima njihove tjeskobe i nevolje, posve blizu njima, pokazati im taštinu i bezuspješnost njihovih napora i da je Bog, koga oni traže, a da to i ne znaju, NJIMA MNOGO BLIŽE, nego li i misle: "jer u njemu živimo, i mičemo se i jesmo, kao što i neki od vaših pjesnika rekoše: "Njegov smo rod" (258).

III. - Ali ne ćeš moći pomoći ljudima, da nadju Boga, AKO GA TI SAM NISI UISTINU PRIJE NAŠAO. Ovdje me zaustavljaš. Ima već dugo vremena, veliš, kako si Ga našao. Da, našao si Ga već od svoje kolijevke, usisao si vjeru s mlijekom svoje majke, On te je uvijek svojom milošću preticao i postupao s tobom kao s razmaženim djetetom, ali pazi! Dobro znaš, da baš razmažena djeca najlošije shvaćaju očinsku ljubav, da upravo ona gube prva obiteljski duh, i da baš takva djeca MISLE, DA SU SEBI DOSTA. To je strašno, ali je tako.

Takva opasnost prijeti i teb. Da, možeš izgubiti Boga, misleći, da Ga još uvijek imaš. A gubiš ga zapravo već onda, kada iz navike, iz lijenosti, iz sebičnosti PREKROJIŠ BOGA NA SVOJU MJERU, da postane tako malen, s tako malo zahtijeva, kao i ti. U Boga, koji se prilagodjuje tvojoj osrednjosti, tvome malogradjanskom duhu. U Boga, kojemu ti postaješ čuvar, upravitelj i u neku ruku činovnik. U Boga, koji dijeli tvoje predrasude, tvoje bijedne sudove, tvoje znakove ljubavi, tvoje nepravde. U BOGA, KOJI VIŠE NIJE ŽIVI I PRAVI BOG. Znaj, da se Onaj, koji je Bog Isusa Krista, Otac svake pravde i svakog milosrdja, izvor svake ljubavi i svakog junaštva, nalazi i čuva samo tako, DA GA TRAŽIMO CIJELI ŽIVOT, i da se On sve više i više objavljuje samo u ustrajnom i strastvenom traženju. TO JE BOG, KOJEG TREBAMO KUPITI I ZASLUŽITI I KOJI SE DAJE SAMO PREMA MJERI NAŠE LJUBAVI.

Neka svaki dan tvoga života u Sjemeništu (i na praznicima) bude strastveno i uvijek novo traženje Boga: Quaerere Deum, si forte attractent eum - tražiti Boga, ne bi li Ga pipajući našli" (259).

NON ERUBESCO EVANGELIUM — 4. rujna

I. - Smionost svetog Pavla ... Tako otrcana misao. Čovjek se stidi o njoj govoriti. Tog su čovjeka njegovi bijesni protivnici optuživali zbog svega, JEDINO NE ZBOG NEDOSTATKA ODVAŽNOSTI. On je za to dao mnogo dokaza. Svagdje, kud god pro-

lazi, njegovo naučavanje, njegova mirna odvažnost izaziva buku, kojoj je često s mukom, a katkada ne bez primljenih batina, umakao. I tada započinje malo dalje ... Želiš li znati, kako se vlada pred opasnošću, čitaj u DJELIMA APOSTOLSKIM poglavlje 21. do 22. i vidjet ćeš zorno, kao u kakvom dramskom komadu, njegov živi i borbeni temperamenat.

To je zbog toga, što je on pun Božjega Duha. On bi mogao na sebe primijeniti riječi oca de Foucaulda (26o): JEDINO, ŠTO BEZUVJETNO DUGUJEMO SVOJEMU SPASITELJU, JE DA SE NIKADA NE BOJIMO. "Imajući dakle takovu nadu, piše on Korinćanima (261) s velikom slobodom radimo. U svemu trpimo nevolje, ali nismo potišteni. Zbunjeni smo, ali ne očajavamo. Progone nas, ali nismo ostavljeni. Obaraju nas, ali ne ginemo... ZATO NE MALAKŠEMO, nego ako se naš izvanji čovjek i raspada, ipak se naš unutarnji obnavlja iz dana u dan ..." (262). Doista, on to može ustvrditi, on se ne stidi Evandjelja.

II. - A ti? - Jesi li i ti jedan od onih, koji se vuku uz zidove, jer si Sjemeništarac, pa se bojiš, da tko ne bi u te upro prstom?- Odvažan pred svojim staklenim ormarom, stavljaš li mudro svoju zastavu u džep, čim naslutiš, da bi moglo biti opasnosti i da bi opet mogao zapasti u kakvu nepriliku? - Poznavao sam neke Sjemeništarce, koji su u svojoj duši čvrsto bili odlučili, da čitav svoj život posvete Kristu, a koji su na pitanje: "Kojim će smjerom usmjeriti svoju mladost? - odgovarali, zacrvenivši se do ušiju: "Pa ... pa ... ne znam ..." Eto to su ti sinovi izdajničkog roda. Sveti je Petar poznavao takvo držanje u jednom slabom času: "Ne poznam toga čovjeka" (263). On bi ti mogao posvjedočiti, da je put od strašljivosti do mlitavosti, i od mlitavosti do izdaje, kratak.

ZAPAMTI DAKLE, ČIJEG SI RODA!

BRAT SI MUČENIKA, koji su dali svoj život, da bi iz njihove krvi iznikli novi kršćani.

BRAT SI DJEVICA, koje su u pokvarenom svijetu pružale primjer junačkih kreposti, da bi uzdigle duše prema nevidljivim vrhuncima.

BRAT SI APOSTOLA, koji su smiono pošli usadjivati Kristovu zastavu!

NJIHOV SI BRAT. To znači, da u tvojoj duši teče ista krv, kao i u njihovoj. Oduševljena snaga, koja ih je vukla u njihovu čudesnu pustolovinu, unatoč vatri, željezu i krvi; usprkos strahu, bolesti, gladi; unatoč zavisti i mržnji, to je bila ona otajstvena snaga, koja daje ritam velikom tijelu Crkve i duši svih kršćana" (264).

III. - Pa kako ćeš svladati svoju strašljivost, koja će te sutra ukočiti u tvojoj službi još više?

Ponajprije SVOJIM ČVRSTIM UVJERENJEM. Vjeruj prije svega, svom svojom dušom, da si zaista izabrao najbolji dio, da ti zvanje, kojim te je Krist počastio, osigurava - pokažeš li se dostojnim - čovječansku plemenitost i zavidnu društvenu ulogu. Posebno vjeruj, da je milost Isusova s tobom. Sve svoje pouzdanje osnivaj na Njemu, On će nadopunjati tvoje naravne nedostatnosti i dat će ti, po svojoj ljubavi i čistoći, takvo dr-

žanje i vladanje u životu, kojemu ni ne naslućuješ utjecajnu moć: NEKA NJEGOVA KREPOST BLISTA I IZBIJA IZ TEBE!

A zatim, svojim NASTOJANJEM I RADOM. Mjesto da sanjariš, da pretpostavljaš, da se bojiš, IZLOŽI SE, POKAŽI SE, svojim riječima i svojim činima, budi dosljedan sa samim sobom. Ljudi ne samo poštuju, nego i slijede one, koji ODVAŽNO ISPOVIJEDAJU SVOJU VJERU. Idi naprijed, želiš li privući druge! Pokaži, kako čovjek živi, kako moli, kako se igra, kako pjeva, kako govori, kad mu je srce puno Krista.

5. rujna

NISI MITTANTUR

I. - Jesi li doista zabrinut, poput apostola pri pomisli na bezbrojne pogane, koji ne poznaju Kristova imena, JER IM GA NITKO NIJE NAVIJESTIO? - Dok je u Ateni čekao svoje drugove u apostolatu za vrijeme svoga drugog putovanja, Djela nam Apostolska pripovijedaju, DA SE JE UZRUJAO DUH NJEGOV U NJEMU GLEDAJUĆI GRAD PUN IDOLA (265). Nijedno kršćansko srce ne može ostati mirno pri samoj pomisli na bezbrojnu mnpžinu pogana Kine, Japana ili Indije, koje živi i umire, nakon dvije tisuće godina, što ih broji Evanđelje, KAO DA KRIST I NIJE DAO SVOJU KRV ZA NJIH. Pa koliko ima pogana, naše braće, nama mnogo bliže, u našim gradovima, trgovištima i selima, koji poznaju samo Kristovu karikaturu, kako im Ga predstavljaju zli kršćani. Žalim te, ako možeš čitati knjigu abbé Godina (266): "Je li Francuska misijska zemlja?" ili knjigu abbé Boularda (267): "Misijski problemi Francuske na selu", a da pri tom ne osjetiš boli i ne uzdrhtiš od nestrpljivosti i žara!

II. - Mnogi nesretni francuski pogani "pogrdjuju Boga, koga ne poznaju". Pa doista, sveti nam Pavao veli: "Kako će dakle zazivati onoga, u koga ne vjeruju? - Ili kako će vjerovati u onoga, koga nijesu čuli? - A kako će čuti bez propovjednika? - A kako će propovijedati, AKO NE BUDU POSLANI, prema onome, kakako je pisano: "Kako su krasne noge onih, koji naviješćuju mir, koji naviješćuju dobro" (268).

ISUS ŠALJE SVOJE APOSTOLE danas kao i nekoć: "Eto, ja vas šaljem kao janjce među vukove ..." (269). "... i propovijedajte Evanđelje svakomu stvorenju" (270). Ali danas On šalje u svijet apostole po svojem DUHU, koji bira misionare i svećenike, te sjajne pustolove Božjeg Kraljevstva, među elitom Crkve, i među njom izvodi ono neprestano djelovanje, koje tjera najbolje kršćane na čelo stada.

NEMOGUĆE JE VJEROVATI, DA BI NJEGOVO POZIVANJE PRESTALO, nego baš naprotiv, On zove još glasnije i nuka u dnu srca još jače, prema duhovnim potrebama svijeta, a te su veće i pritištu jače nego ikada. A LJUDI NE ĆE DA ČUJU TAJ POZIV, NITI ZA NJIM IĆI, jer radnici su tako malobrojni, dok je žetva svaki dan sve veća ...

III. - Da, to je velika nevolja današnjice za sva srca, koja su uistinu zagrijana za veliku stvar Božjega Kraljevstva. A razlog toga nije u tome, što bi bilo malo kršćana, nego zato,

što su tako malo kršćani, pa ostaju neosjetljivi, u velikoj većini, na pozive Duha Svetoga, i ne stupaju više, na njegov poziv, u redove osvajača Kraljevstva. Da, to je prevelika bol za presv. Srce Isusovo. Siguran sam, da ćeš i ti iskusiti, čim se približiš dušama, KAKO JE TO BESKRAJNA BOL, ŠTO TOLIKI POZIVI OSTAJU BEZ ODZIVA. Koliko ćeš susresti djece, koliko mladića, u svojoj sutrašnjoj službi, koje je jednoga dana bila takla milost Božja, ali ne nadjoše potrebnog razumijevanja u svojoj obitelji, u svojoj životnoj sredini, u svojim župama, da bi se odazvali počasti, koja im je ponudjena i da bi radili na tome, da je postanu dostojni.

Na jednu svećeničku dušu, koja je sazrela posve u plodnom Svećeništvu, možemo računati desetke upornih poziva Duha Svetoga, koji se nisu mogli razviti. ALI DUH SE SVETI NE UMARA. Tim više se nemoj umoriti ni ti, odzvanjajući kao jeka na njegov poziv, ne samo u sebi, velikodušnim odgovorom, koji moraš obnavljati svakoga jutra, nego radeći i oko sebe, da neprestano budiš duše, koje spavaju i koje sebičnost životne sredine prigušuje i slabi.

"MOLITE SE, DAKLE, GOSPODARU ŽETVE, DA POŠALJE RADNIKE U SVOJU ŽETVU" (271). Isus te to moli. Moli neprestano, moli svaki dan za tu svetu stvar, najveću od svih. I RADI! Potiči duše svojim primjerom, svojim riječima, CIJELIM SVOJIM ŽIVOTOM! Neka iz tvoga držanja otsijeva sreća, koja se nalazi u službi Kristovoj. Neka to bude najveća i najžarča briga tvoja apostolata!

SAPERE AD SOBRIETATEM — 6. rujna

I. - U dobi si, kad pretjeruješ u svemu. Zakon je tvoga rasta TRAŽITI SVOJU RAVNOTEŽU i da se dotičeš stoga oprečnih krajnosti. Poznato ti je to, i trpiš zbog toga. OSJEĆAJI SU TI POTPUNI I OPREČNI: čas klonulost, a iza nje oduševljenje, čas duboka žalost, kojoj ne znaš uzroka, a odmah iza toga preveliko veselje, koje ništa ne opravdava. Kod tebe nema sredine između ljubavi i mržnje, ti si čitav za, i čitav protiv, kao škotski tuš: leden, pa vruć ...

SUDOVI SU TI APSOLUTNI I OPREČNI. To je bijelo ili crveno, ono opet sasvim dobro, ili užasno loše. Nema tu nikakvih prijelaza! Trošiš svoje vrijeme u "lijepljenju" etiketa na osobe ili na ideje, i kad je to izlijepljeno, izlijepljeno je, sve do novog lijepljenja.

ODLUKE SU TI KONAČNE I PROMJENLJIVE. Koliko ti se planova vrti po glavi kroz neko vrijeme, a nikad ih ne ćeš ostvariti. Koliko sjajnih odluka ne će biti duga vijeka u tvom životu. Posebno se o tebi, u tvojoj dobi može reći:

Hoću, o bijedo moja gorka,
Hoću dobro, svom ga dušom ljubim,
Dok zlo mrzim, u zlu djela gubim,
Hoću ... al' sva mi želja pusta sanja osta ...

II. - Ne prepoznaješ se u tom portretu, koji smatraš KARIKATUROM. Sasvim sigurno! To je zato, što se tako brzo mijenjaš.

Ono, što je za te bilo danas istinito, sigurno ne će više biti sutra. Uzmi svoje slike iz prošle godine. Više nisi isti. Smiješ se svojem nespretnom i naivnom držanju, danas si uistinu mnogo bolji! Sutra ne će više misliti tako, mijenjaš se ...

To je, dakle, jedan razlog više, da strastveno TRAŽIŠ SVOJU RAVNOTEŽU. To je najpotrebnije u časovima velike nestalnosti. A to su baš tvoji.

HOĆEŠ LI, DA TRAŽIMO ZAJEDNO? - Sa svetim Pavlom, s Kristom. Samo o jednom uvjetu ovisi uspjeh, a to je: DA IMAŠ POUZDANJA. Posvemašnje. Zatvorenih očiju. Jesi li se već vozio na biciklu sa dva sjedišta? - To je mnogo zgodnije za onoga, koji je naprijed, nego li za onoga, koji je pozadi. On vidi samo leđa svoga druga i ništa više; on ne mora imati nikakve posebne inicijative, MORA SE PREPUSTITI VODSTVU PRVOGA BEZ IKAKVE OSOBNE REAKCIJE, uskladiti se posve sa svim pokretima prvoga. VOZI SE TAKO S KRISTOM. Prepusti se zatvorenih očiju njegovom vodstvu, i brzo ćeš naći svoju ravnotežu.

III. - POSVEMAŠNJA POSLUŠNOST PREMA NJEMU je dakle bezuvjetna. On te vodi i iznutra i izvana. PREPUSTI SE NJEGOVOM VODSTVU. Vodi te IZNUTRA djelovanjem svojega Duha. Slušaj Ga, kako govori u tebi, u sabranoj molitvi, u časovima mira i radosti. Rado Mu uzvraćaj one lijepe riječi: DAJ NAM, DA PRAVO RAZUMIJEMO! Stvaraj svoje sudove prema njegovim, budi svoje osjećaje prema njegovim, svoju volju uskladi s njegovom ... Glavna vježba u tom pravcu je: razmatranje. Tamo te on čeka svako jutro. Ah, kad bi Ga samo znao slušati i slijediti!

IZVANA te vodi preko onih, koji se brinu za tebe. Preko tvojih roditelja i učitelja, koji su, kako se to nekad govorilo, UPRAVLJAČI TVOJE MLADOSTI. Prepusti se njihovom vodstvu. Već sama činjenica, da se strpljivo izgrađuješ prema njihovom uzoru, dovest će te malo po malo do one ravnoteže, koja ti nedostaje. POSVEMA SE POUZDAVAJ U NJIH, bez one lažne izlike, da će time bezuvjetno trpjeti neovisnost. U tom ćeš svojevoljnom činu i slobodnom predanju svaki dan crpsti novo bogatstvo. Ne traži se od tebe PASIVNA PODLOŽNOST. Nikako ne! Radije se čuvaj svoje naprasitosti i svoje pretjeranosti; to je redoviti napor, u naznačenom smislu. Cilje je tvoga odgoja, DA KANALIZIRAŠ SVOJE SNAGE, da im ne daš da prijeđu granice, da ih usavršuješ točno prema zahtijevima svoga zvanja, ali si ti pozvan, da na tome radiš.

Tako ćeš naučiti TRIJEZNO suditi, htjeti, raditi, bez zanošenja, bez pretjeravanja, bez uzmicanja. To ne će doći sasvim samo, još ćeš doživjeti časova, kad će se "opet podići plamen" ... ali će se malo po malo nastaniti u tebi VELIKO POČELO REDA, ravnoteže i mira, naime: DUH MUDROSTI, duh tvoga sutrašnjeg svećeništva.

7. rujna

VINCE IN BONO MALUM

I. - O, DIVNE LI MOĆI LJUBAVI!

Ta je moć nepoznata svijetu, koji vjeruje samo u silu i osvetu ... Oko za oko, zub za zub (272). Poznato ti je još dosta takvih načela, kojih se još pomalo držiš, unatoč svega

svog nastojanja. Na primjer: Ne daj se držati za "budalu", ne daj se "čerupati", čuvaj svoj dostojanstvo, ne daj da ti gaze po nogama, itd., itd.

Gledaj, dakle, kuda vodi svijet SVA TA LAŽNA MUDROST. Sili se suprostavlja sila, nepravda odgovara nepravdi, zabluda povećava zabludu, rat izaziva rat, I TAKO NIKADA KRAJA ...

Poslušaj Kristov glas, što neprestano odjekuje iznad bučne mržnje, zavisti, osvete, iznad sve te bijede i sve te slabosti, koja se smatra jakom. On neumorno ponavlja: "A ja vam kažem: LJUBITE SVOJE NEPRIJATELJE, DOBRO ČINITE ONIMA, KOJI NA VAS MRZE! Blagosivajte one, koji vas kunu i molite se za one, koji vas kleveću ... Budite dakle milosrdni, kao što je i Otac vaš milosrdan" (273).

A sveti Pavao odgovara kao jeka na ove Isusove riječi: "Nikome ne vraćajte zla za zlo. Ne osvećujte se sami, nego podajte mjesto gnjevu, jer je pisano: "Moja je osveta, ja ću je vratiti", veli Gospodin. Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga. Ne daj, da te nadvlada zlo, NEGO NADVLADAJ ZLO DOBRIM" (274).

II. - BUDI ISKREN! Ako li na dnu svoje duše ne odobravaš ovih riječi, ako li misliš, da one pogoduju nepravdi i pobjedi zla, ne osjećaš li u sebi odvažnost, da se trudiš, da prema tim riječima i živiš, kad ti se za to ukaže prilika, ONDA NEMAŠ KRŠĆANSKOGA DUHA. To naime nije rečeno, da možemo prihvatiti ili zabaciti i ovdje se ne radi o tome, da lukavo izbjegavamo Evanđelje. ZAPOVIJED LJUBAVI JE TEMELJNA U KRŠĆANSTVU. Isus je to često naglašavao, i Sam se je toga držao. Onaj, koji ne ljubi svojih neprijatelja, i koji im ne oprašta iz dna svoje duše, i ne pokušava, da im dobrom uzvraća sve zlo, što su mu učinili, TAJ NIJE KRISTOV.

Imaj pouzdanja u Isusa, On bolje poznaje ljudsko srce od tebe, I DIVNU MOĆ LJUBAVI. Ponovi sada slijedeće riječi s Isusom, ispuni se ovom molitvom: OPROSTI NAMA DUGE NAŠE, KAKO I MI OTPUŠTAMO DUŽNICIMA SVOJIM (275).

III. - Da, dobro velim: silna je moć ljubavi ... I U NARAVNOM I U NADNARAVNOM POGLEDU. Shvatit ćeš to u svijetlu Pavlova duha: NOLI VINCI A MALO - NE DAJ, DA TE NADVLADA ZLO. A baš to biva, kad ne ćeš oprostiti, ili kad se želiš osvetiti. Da, dopuštaš, da te nadvlada zlo, JER SE SPUŠTAŠ NA NJEGOVU NIZINU, čast ti je, da ti nametne svoje brige, da zatruje tvoje srce i tvoj život. Jako dobro znaš, kako si bijedan svaki puta, kad misliš na osvetu, koja kvari srce, uznemiruje život, i uzrokuje gubitak mira. Ne daj, da te nadvlada zlo - BUDI JAČI OD NJEGA!

SED VINCE IN BONO MALUM - NEGO NADVLADAJ ZLO DOBRIM. Misliš li ga nadvladati osvetom? - Pogledaj, kuda ona vodi one, koji se osvećuju! ODUGOVLAČI SVADJE, a po njoj i najjačemu brzo smrkne. Što je danas ostalo od Hitlera, pred kojim je zadrhtao cijeli svijet? - Tako i od svih drugih, koji su vjerovali samo u silu. ONA NIKADA NIŠTA NE UREDJUJE. Jedino dobrota dovodi do Boga, da zli počinje razmišljati, a često i do njegovog pokajanja. I upravo tako pobjedjuje kršćanstvo već dvije tisuće godina.

Budi PRAVI Isusov učenik!

8. rujna

RODJENJE BL. DJEVICE MARIJE

I. - Osmi je rujan ... VELIKI BLAGDAN NADE. Veli se, da planove treba snovati uz kolijevke, i majke tako rade. One tkaju od svojih želja divno pletivo, koje će čuvati njihova mališana od prijetnja grijeha, života i smrti ...

Hoćeš li, da zajedno snujemo planove uz kolijevku Naše Go. spodje, ali posve tiho, glasom srca, da ne pomutimo san djeteta?

II. - Ona spava ... Ana se odmara ... Joakim bdije. Sve je tiho i mirno u toj siromašnoj kući, kao i u tolikim drugim ...

A ipak nije tako, jer to malo i u pelene uvijeno tijelo NOSI SVU LJUBAV BOŽJU I SVU SREĆU ČOVJEČANSTVA, sve izvore njegova života i njegovih nada ...

SVU BOŽJU LJUBAV? - Sasvim sigurno! Jer upravo zato, što Je poziva, DA JEDNOGA DANA POSTANE MAJKOM NJEGOVOG SINA, On je već sada očuvao to dijete od ljage istočnoga grijeha, On ga već sada obasipa svojim milostima i već sada pohranjuje u tu nevinu dušu sve svoje blago. Već sada On u Njoj gleda svoga Sina, u Nju usredotočuje taj predivni plan Božje ljubavi, prema kojem će, za spasenje svijeta, darovati nam svoga jedinorodjenoga Sina.

Osjećaš li nad kolijevkom kako ta nježna i pažljiva Ljubav osluškuje svaki kucaj malenog srca tog djeteta, uz koje će uskoro zakucati i srce samog Njezinog Sina? - Klanjaj se Božjoj ljubavi, koja nam danas poklanja Djevicu, i zahvali joj se iz dna duše, jer nam po Njoj daje sve.

III. - Da, sve! SVE IZVORE ŽIVOTA I NAŠIH NADA. Nijedno nas rodjenje ne bi moglo više razveseliti, izuzevši ono u Betlehemu. Bez Djevice Marije ne bismo imali Isusa. Njezino nam rodjenje jamči, da je spasenje ne samo moguće, nego da je ono i posve blizu, i da će ono biti divno .. predivno. I da će to spasenje biti još nešto više, nego li oslobodjenje: SLAVLJE, ono Božićno, prije onog na Veliki petak.

Jer Ona će jednoga dana REĆI: DA! - na andjelovu ponudu. Da! - na naš spas. Da! - na našu sreću! Oh, ... ta Ona, to dijete, je već sada za nas VRATA NEBESKA ...

Zahvali Joj na tom neizmjernom daru, koji nam donosi i na svim nadama, koje u nama budi i raduj se tome ... "Nativitas tua, Virgo Dei Genitrix, GAUDIUM ANNUNTIAVIT UNIVERSO MUNDO: ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster; qui solvens maledictionem, dedit benedictionem, et confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam ... Rodjenje Tvoje, Djevice i Bogorodice, NAVIJESTI RADOST SVEMU SVIJETU, jer je iz Tebe isteklo sunce pravde, Isus Krist Bog našm koji - odrješivši prokletstvo dade blagoslov, i pomeši smrt, dade nam život vječni ..." (276).

IV. - I POUZDAJ SE! Sve dok budeš ostao uz Nju, ništa ne će biti izgubljeno za te: nijedna pogrješka ne će biti preteška, nijedna slabost suviše sramotna, nijedno oproštenje nemoguće isposlovati.

I tvoja je MAJKA, negda, UZ TVOJU KOLIJEVKU SNOVALA SNOVE.

S tom intuicijom majčinskog srca, stečenom na srcu Djevice Marije, ona je možda predosjećala, da i u tebi počiva nada čovječanstva i da bi ti mogao značiti nešto veliko za ljudski život, naime predstavljati za njih veliku zgodnu priliku, da opte nadju Boga zauvijek.

Ona je predosjećala, da tvoje rodjenje u kući donosi čitavoj obitelji Božji blagoslov, i da su bila, u prošlosti, potrebna vrlo gorljiva kršćanska pokoljenja, da zasluže tvojima tu milost tvoga svećeništva. Ona je možda osluškivala, u svom majčinskom srcu, kao daleku jeku Elizabetinih riječi: "I blago tebi, što si vjerovala, da će se izvršiti, što ti je kazao Gospodin" (277).

Želiš li, da ti snovi tvoje majke postanu stvarnost sutrašnjice? - Povjeri joj te snove svaki dan u svom životu i zamoli Je, da ti Ona isprosi od svoga Sina snage, da se pokažeš dostojnim nada, koje počivaju na tebi, i o čijem tješkobnom pozivu možda još ni ne slutiš.

Njoj je dano, da ispuni sve naše nade, pa i iznad svega onoga, o čem se usudjujemo snovati ...

ECCE AGNUS DEI — 9. rujna

I. - "Evo Jaganjac Božji, koji odnima grijehe svijeta" (278). Tim riječima predstavlja sveti Ivan Krstitelj po prvi puta Isusa svojim učenicima, i tim Ga riječima pozdravlja pri prvom Spasiteljevim susretom sa svojim narodom. Tim istim riječima predstavlja Ti svećenik, svako jutro, na svetoj Misi, tvoga Boga, koji postaje Kruh, da ti dade svoj život.

U oba slučaja, TO JE POZIV NA VJERU. Isus se ničim ne razlikuje od mnoštva putnika i hodočasnika skupljenih oko Ivana Krstitelja. On još nije govorio. Još nije činio čudesa. Još nije dao ni jednoga dokaza za svoje božanstvo, pa ipak, čuj: "Sutradan je opet stajao Ivan i dvojica od učenika njegovih. I vidjevši Isusa, gdje prolazi, reče: "Evo, Janje Božje!" I čuše ga oba učenika, kad je govorio, i PODJOŠE ZA ISUSOM!" (279). Oni vjeruju riječima Ivana Krstitelja.

Ničim se ne razlikuje Hostija, koju ti pokazuje svećenik, od drugih, neposvećenih hostija. Isti je oblik, ista boja ... Bit će odmah i isti okus, pa ipak: VJERUJEŠ SVEĆENIKOVOJ RIJEČI: to je zaista Janje Božje, koje oduzima grijehe svijeta ...

II. - Euharistija je u doslovnom smislu riječi TAJNA VJERE. Naša vjera u nju mora biti najčišća, jer je ona u isto vrijeme najteža i najpotrebnija. Toliko ima razloga, da je malo jače posebno osvijetlimo.

VJERUJEMO, JER JE ISUS GOVORIO, i jer nam njegove riječi, koje nisu nejasne ili dvoznačne, pokazuju sasvim točno njegovu volju, da nam se dade za hranu. Tekstova ima mnogo i posve su jasni. Znademo iz sigurnog povjesnog izvora, da je Isus obećao, da će ustanoviti Euharistiju, i da je svoje obećanje održao. To je bio s njegove strane dobro smišljeni nacrt. Posve

je svojevoljno izabrao svoj čas, i da je obeća, i da je ustanovi.

Čitavo nam šesto poglavlje svetog Ivana pokazuje, opisujući prvo umnažanje kruha, neku sliku tog posvemašnjeg davanja Isusova tijela i njegove krvi za hranu svih ljudi. Taj simbol On nadugačko tumači i šest puta ponavlja nevjernim Židovima, da je njegovo tijelo zaista jelo, a njegova krv zaista pilo, i da će biti potrebno blagovati to tijelo i piti tu krv, da bi čovjek živio životom, koji nikada ne će imati kraja.

Zatim, kad je došao čas njegova odlaska s ovoga svijeta k Ocu, održa On svoje obećanje i pretvori kruh u svoje Tijelo i vino u svoju Krv riječima, koje nisu bile dvoznačne, nego riječime, koje i izvedoše ono, što su izražavale, kao i sve druge riječi Božje Riječi.

III. - Apostoli, a s njima i prvi kršćani, nisu se u tom prevarili. Njihova vjera u Euharistiju bila je neposredna i stalna. Godine 46-47., sveti je Pavao već potsjećao kršćane na ono, što ih je naučio, držeći to sam od Gospodina, naime, da u Euharistiji jedemo njegovo pravo Tijelo, i da ga prema tome treba blagovati dostojno (28o).

Mi opet vjerujemo, JER JE CRKVA UVIJEK VJEROVALA i zato jer je vrlo pametno uključiti se u tu bezbrojnu legiju vjernika, od koje smo, u Crkvi i po Crkvi, primili ono najbolje, što imamo. Sva snaga Predaje podržava ovdje našu Vjeru, i možemo ponoviti riječi svetoga Petra, koji je prvi vjerovao u Euharistiju: %Gospodine, kome ćemo ići? - Ti imaš riječi života vječnoga. I mi smo vjerovali i znademo, da si ti svetac Božji" (281).

IV. - Vjerujemo, konačno, jer nam se Euharistija čini NUŽNIM PRODULJENJEM UTJELOVLJENJA. Nije bilo dostatno, zaista, da bi nas uspješno podigao do sebe, da sin čovječji dodje stanovati medju nas, jer Mu je bilo lakše, ako smijem tako reći, utjeloviti se, nego nas pobožanstveniti. Trebalo je stoga, da svojom živom prisutnošću dodje do dna srca našeg jadnog tijela, sijući na taj način neumorno u nama ono sjeme, koje je uvijek prigušeno, i uvijek iznova klije, naše vlastite besmrtnosti. Trebalo je, da se svojim dolaskom u pomoć našoj bijedi, spusti do naše pojedinačne čovječje naravi, da bi joj dao sredstvo, da se uzdigne do Njega.

Vjerujemo u Euharistiju, JER ONA DAJE PLODNOST UTJELOVLJENJU, jer je po Njoj dobrota Našega Boga doprla do svojih krajnjih granica. Tko bi Mu ubuduće mogao predbaciti, da nam je onemogućio živjeti njegovim životom?

Naša Vjera u Euharistiju sadrži dakle skup kršćanskih otajstava u njihovoj najdubljoj sastavnoj točki s našim čovječanstvom ... MYSTERIUM FIDEI ... TAJNA VJERE ... (282).

PLENITUDO LEGIS DILECTIO — 1o. rujna

I. - Otkako nas je Isus tako naučio, kršćanska je predaja jednoglasna: neprijeporna je činjenica: LJUBAV PREMA BLIŽNJEMU JE VIDLJIVI ZNAK LJUBAVI PREMA BOGU i dosljedno, savršenog ispunjavanja njegove Volje.

[illegible] svoje misli baciti na one besmrtne evandjeoske riječi, uvijek stare, a uvijek nove ... a tako teške, da i živimo po njima ...

Isus reče farizejima: "Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom mišlju svojom. Ovo je najveća i prva zapovijed. DRUGA JE OVOJ JEDNAKA: ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci" (283). "Novu vam zapovijed dajem, da ljubite jedan drugoga, kao što sam ja ljubio vas, DA SE I VI LJUBITE MEDJU SOBOM. Po tom će svi upoznati, da ste moji učenici, ako imate ljubav medju sobom" (284).

I isti sveti Ivan, u svojoj prvoj Poslanici, tumači zapovijed: "Mi dakle ljubimo Boga, jer nas je on najprije ljubio. Ako tko kaže: Ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer t ko ne ljubi brata svojega, kojega vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? - I ovu zapovijed imamo od njega: Tko ljubi Boga, neka ljubi i brata svojega" (285). Dobro ti je poznato i ono, što sveti Jeronim pripovijeda o tom svetom Ivanu, apostolu ljubavi. Živeći, već vrlo star u Efezu, vjernici su ga nosili u crkvu, još je jedva mogao govoriti. Ali on je uvijek ponavljao iste riječi: "Draga djeco, ljubite se medju sobom". A kad su mu njegovi slušatelji, kojima je već dosadilo slušati jedno te isto, spočitnuli: "Ma, učitelju, zašto uvijek to govoriš?", odgovori: Jer je to zapovijed Gospodnja. I KAD BI SAMO ONA BILA, DOSTA JE!

Nadalje, sveti Pavao piše Rimljanima: "Ne budite nikome ništa dužni, osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi bližnjega, ispunio je zakon. Jer: "Ne čini preljube, ne ubijaj, ne kradi, ne svjedoči lažno, ne želi požudno" i svaka druga zapovijed u ovoj se riječi sadrži: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe". (286). Ljubav ne čini zla bližnjemu. IZVRŠENJE DAKLE ZAKONA JEST LJUBAV. A povijest nas uči, da su se prvi kršćani savršeno pridržavali te zapovijedi, jer su im se pogani divili i zavidili im, govoreći o njima: GLEDAJTE, KAKO SE LJUBE!

II. - Nažalost! dajemo li mi poganima današnjeg vremena isti vidljivi dokaz, da Božja ljubav prožima cijeli naš život?

KRŠCANI SU SE RAZDIJELILI, oni su se, tokom povijesti, medjusobno tukli do krvi: raskolnici, protestanti, anglikanci su jedni za drugima razdirali Kristovu nešivenu haljinu. Gotovo svuda po Evropi tekla je krv u bratoubilačkim strašnim borbama ... A MEDJU KATOLICIMA koliko ima nesloge, mržnje, osvete, nedostatka prave ljubavi, klevetanja, ogovaranja, oholosti, sebičnosti svake ruke! Pa ipak, "po tom će svi upoznati, da ste moji učenici, ako imate ljubav medju sobom". Gospodine, izdali smo tvoju ljubav, smiluj nam se ...

III. - Ali barem za TEBE, Sjemeništarce, izabrano dijete presvetog Srca Isusova, nije li bratska ljubav ostala samo prazna riječ? Ima li u tebi još mjesta za zavist, osvetu, mržnju, [illegible]oću, neprijateljstvo? - Koju braću ne nosiš u svom srcu? Pa ako još nisi sposoban uistinu ljubiti one, koji dijele s tobom istu ljubav prema Kristu, istu želju za Svećeništvom, istu volju, da Mu služiš, gdje ćeš sutra smoći snage ljubiti sve, čak ne svojih neprijatelja? - Kako ćeš se usuditi propovijedati drugima o bezuvjetnoj dužnosti ljubiti, ako sam ne počneš tako

živjeti? - Znaš li, da ćeš samo po svojoj POSVEMAŠNJOJ LJUBAVI postati sposoban činiti dobro?

Stoga, ukloni odlučno iz svoga srca svaku zavist i svaku zloću. Nikome ne čini nikakve nepravde, koja bi i tebe bolila! AKO UISTINU ISKRENO LJUBIŠ BOGA, ljubi potpuno i svoga bližnjega. I JOŠ VIŠE: nemoj se zadovoljiti samo time, da ga ne vrijeđaš, nego se mnogo zanimaj za njega: "Najveći dokaz ljubavi je dati svoj život za one, koje čovjek ljubi" (287).

11. rujna

INDUIMINI DOMINUM JESUM CHRISTUM

I. - Čuo si govoriti o STRANAČKOJ LEGIJI. To su jedinice francuske vojske, koje se novače dobrovoljno. Primaju u nju svakoga, bez obzira iz kojeg je kraja. Čovjek, koji ulazi u Legiju, može se predstaviti pod bilo kakvim imenom, nitko od njega ne traži isprave. On se samo obvezuje, da će vjerno služiti pod zastavom Legije, koja nosi na sebi ispisane ove dvije riječi: HONNEUR, FIDELITE - ČAST, VJERNOST. Nije važno, nije li taj čovjek razbojnik, možda kakav zločinac, on počima, ako se je uspio upisati u Legiju, novi život. Njegova je prošlost zamrla, nitko ga u Legiji ne će za nju pozivati na odgovornost. S novim imenom, koje si je izabrao, postaje on novi čovhek. ČIM JE NA SEBE OBUKAO UNIFORMU, zaštićen je, preostaje mu samo da popravi svoju prošlost životom hrabrosti i žrtve. To legionari najčešće i čine. Oni se svuda najbolje bore. Prolijevali su svoju krv za Francusku u svim zemljama. Čim je negdje položaj teži, zovu Legiju. Svi znadu, da se na nju može uvijek računati.

II. - SHVAĆAŠ LI, KUDA TIM MISLIMA PUCAM ...?
Čim je koji čovjek, uistinu dostojan toga imena, OBUKAO UNIFORMU, ON ZNADE, DA SE JE POSVE TOME DAO. Vanjska promjena odijela je obična komedija i parada, ako ONA ZAPRAVO NE OZNAČUJE I NUTARNJU PROMJENU ŽIVOTA. Pravi vojnik, koji sanja o uniformi, prestaje pripadati sebi, da može pripadati Domovini. Tući će se i umrijeti tamo, kamo ga ona pošalje.

Kad obučeš reverendu, pokazat ćeš time, da prestaješ pripadati sebi, zato da bi mogao pripadati Kristu, i da je tvoj život ubuduće stavljen Njemu na službu: VIŠE NE ŽIVIŠ SEBI, NEGO KRIST ŽIVI U TEBI - kako bi rekao sveti Pavao (288).

Kad te dakle poziva, DA SE ZAODJENEŠ NAŠIM GOSPODINOM ISUSOM KRISTOM, On ne želi time reći, da treba na svoju lošu narav navući kršćanske običaje. Ne treba promijeniti fasadu, nešto vanjsko, to bi bilo pretvaranje. TREBA IZMIJENITI TEMELJ, DUBINU. ZAODJENUTI SE U GOSPODINA ZNAČI RADITI NA TOME, DA ŠE PROMIJENIŠ U NJEGA.

III. - Eto, moraš postati novi čovjek. To je sav cilj kršćanskog života. KRŠĆANIN JE ONAJ, KOJI ŽIVI KRISTOVIM ŽIVOTOM. "Stari čovjek" je čovjek grijeha, kakav si bio prije krštenja, kakav se rađa u tebi svaki puta, kad umreš Kristu po teškom grijehu, kakav u stvari nikada nije u tebi posve umro, jer ga đavao podupire u tebi po tvojoj sebičnosti, tvojoj sjetilnosti, tvojoj mlitavosti, to je čovjek požude i zlih želja.

Sjeti se lijepih Racine-ovih (289) stihova:

Strašan rat para grudi moje, o Bože,
U srcu dva bojovnika biju boj,
Jednog ljubav pali, da vijekom bude Tvoj,
Da Ti srce vjerno, čisto, predat može.
Dok drugi na svaki glas Tvoje volje,
Buntovno se diže i zakona Tvoga trga svete spone ...

KAKO JE TO ISTINITO ... Poznaješ li uistinu tog starog čovjeka, koga nosiš, koji je star svojih 15 (2o) ... godina, i koji je zaista jako star, jer je grješnik i sebičnjak, i koji "je star razmjerno prema grijesima", kako vrlo opravdano veli Francois Mauriac (29o).

POZNAJEŠ LI GA I MRZIŠ LI GA? - On te udaljuje od Krista i ometa te, da Ga ljubiš onako, kako bi ti htio. I radiš li svaki dan na tome, DA SVAKI DAN SVE VIŠE OBLAČIŠ KRISTA, da se preobrazuješ u Njega? - Pomisli dakle: sutra ćeš, budeš li htio, postati svećenik, bit ćeš, dakle, drugi Krist po svojim ovlastima? Hoćeš li možda, da cijeli tvoj život bude laž? - Moli Ga, dakle, da te pretvori u Sebe ...

12. rujna

NEMO SIBI VIVIT

I. - "Jer nitko od nas ne živi samomu sebi, i nitko ne umire samomu sebi" (291).

Sveti Pavao piše kršćanima, i on pravo kaže: NIJEDAN KRŠĆANIN NE ŽIVI SAMOMU SEBI i baš po tome možemo prepoznati pravoga kršćanina od lažnoga ili od poganina, naime po tome, što je njegov život DAROVAN. On ne pripada sebi, ON ŽIVI ZA BOGA. Lijepa programa!

I teškog! Dokaz je tome činjenica, da ga tako malobrojni ostvaruju. Gledaj oko sebe, koliko ih ima, koji žive samo za sebe, za svoje uživanje i svoju udobnost, toliko "kojima je svršetak propast, kojima je Bog trbuh i slava u sramoti njihovoj, koji zemaljski misle" (292).

Koliko je sebičnosti u svijetu, GDJE SE SVE OKREĆE OKO UŽIVANJA. A baš ta sebičnost ubija ljubav, obitelj, djecu, staleške dužnosti, smisao za žrtvu, sve što životu može dati ljepotu i radost. Čovjek može živjeti samomu sebi samo tako, da žrtvuje druge, koji se brane i tako život postaje strašno okrutna borba. To je onda kraljevstvo Sotonino, gdje on kraljuje prepirkama, mržnjom, osvetom. To je već pakao.

II. - Tvoja je zadaća, da - slijedeći Krista - suprotstaviš kraljevstvu sebičnosti KRALJEVSTVO LJUBAVI. Želiš li dakle naučiti ljude, da ne žive samima sebi, MORAŠ POČETI TIME, DA IM DAJEŠ PRIMJER, jer je to najdjelotvornija pouka. U svakom slučaju, primjer je đedini u stanju nadvladati i najgoru sebičnost. Isus je to pokazao: "Jer Krist nije ugadjao sebi", potsjeća apostol (293), nego je sve dao za nas, sve do posljednje kapi svoje krvi. "On, koji je bio u obličju božjem, nije držao za otimačinu, da bude jednak Bogu, nego je sebe poništio, uzevši

obličje sluge, i postao sličan ljudima, i vanjštinom je bio nadjen kao čovjek-. Ponizio je sam sebe postavši poslušan do smrti, do smrti na križu" (294).

Ovako čineći, mogao je govoriti o ljubavi iz vlastitog poznavanja stvari i podsjetiti nas, "da od ove ljubavi nitko nema veće, nego da tko položi život svoj za prijatelje svoje" (295).

Sveti Pavao Ga je nasljedovao. Od svoga obraćenja, pa sve do smrti, živio je samo za Evandjelje. Nije imao ni časa odmora, posve se je dao. Zlo su s njime postupali, klevetali, progonili, tukli, hapsili, optuživali, ogovarali i konačno mučili. KRIST JE USITINU ZA NJEGA SVE. "A ja ću veoma rado sve žrtvovati, i sama ću sebe žrtvovati za duše vaše" (296).

III. - Put je dakle otvoren. Preostaje ti samo njime poći. NAUČITI SE NE ŽIVJETI SAMO SEBI, to je veliki povod tvoga nastojanja u Sjemeništu. Sve je udešeno u tom smislu, da se pomalo oslobadjaš svoga sebeljublja, koje se uvijek iznova pojavljuje.

ČEMU TVOJ DNEVNI RED? - Da ti pomogne, u svakom času dana, da s ljubavlju obavljaš ono, što baš nemaš volje činiti: da svladavaš svoju lijenost, svoj nehaj, svoju osjetljivost, da imaš osjećaja i da se brineš za druge, da se privikneš na žrtvu, ne samo onakvu, kakvu ti nametnu, nego i na takve, koje sam tražiš s ljubavlju.

ČEMU TVOJ RAD? - Da razviješ svoj razum i svoj karakter, da otvoriš svoj duh naravnom i Božjem svijetlu, da se naučiš dobro prosudjivati, razlikovati istinito od lažnoga, lijepo od ružnoga, dobro od zla, da se tako pripraviš na posvemašnju službu, koja pristaje otvorenom i raspoloženom razumu jedne duše, koja je puna ljubavi i tijelu, koje puca od zdravlja.

ČEMU TVOJA POBOŽNOST? - Jer jedino Kristovo osjećanje može u tebi probuditi osjećanje i ljubav prema drugima, jer JEDINO NJEGOVA LJUBAV MOŽE POSVE OPRAVDATI POSVEMAŠNJE TVOJE DAVANJE SAMOGA SEBE, jer jedini On zaslužuje, da živiš za Njega i da Mu služiš, u drugima. Ako te na to ne sili Kristova ljubav, kao što je gonila svetog Pavla, tvoja požrtvovnost ne će biti dugotrajna vatra. Opet ćeš nastaviti po starom, sebeljublje i nezahvalnost će ti brzo podrezati krila. Ali, ti u drugima služiš Gospodinu. Njemu i samo Njemu!

Nauči se dakle najprije Ga ljubiti, želiš li više ne živjeti sebi. "Jer ako živimo, Gospodinu živimo, ili ako umiremo, GOSPODNJI SMO" (297). Nastoj, da te tome nauči tvoje Sjemenište!

13. rujna

SPECTACULUM MUNDO

I. - Učenik nije nad Učiteljem ... (298).

Gotovo kroz tri godine Krist je bio medju svojim suvremenicima KAO ZNAK, KOME SU SE PROTIVILI, prema Simeonovom proročanstvu. I konačno je bio raspet na križ, na očigled cijelom svijetu, andjela i ljudi, radi grijeha: SPECTACULUM MUNDO - ZA GLEDANJE SVIJETU (299). To isto vrijedi i za njegove apostole ... Budući da žive po Evandjelju i budući da ga pro-

vijedaju, kuda god prolaze, ljudi ih opažaju, privlače na sebe njihovu pažnju, pokazuju na njih prstom, raspaljuju se na njih, odlučuju se: za njih ili protiv njih. I to zato, što oni žele: SVJEDOČITI.

Poslušaj svetoga Pavla, koji se je posebno isticao u tom svjedočenju: "Postali smo za gledanje svijetu i andjelima i ljudima. Mi smo lude poradi Krista, a vi ste mudri u Kristu. Mi slabi, a vi jaki. Vi štovani, a mi prezirani. Do ovoga časa i gladujemo i žedjamo, i goli smo, i biju nas, i potucamo se, i trudimo se radeći svojim rukama. Psuju nas, a mi blagosivamo. Progone nas, a mi trpimo. Hule na nas, a mi molimo. Postadosmo kao SMEĆE SVIJETA, IZMET SVIMA sve dosad" (3oo).

II. - To je zadaća svakog apostola: SVJEDOČITI svojom prisutnošću, svojim postojanjem, načinom svoga života, svojim riječima. BITI ZA GLEDANJE SVIJETU ...

Ovaj čovjek ne živi kao drugi ...

NJEGOVA KUĆA? - Ona nije kao druga, njegova je kuća ŽUPNI DOM, kuća, koja ne pripada njemu, nego svima, on se u njoj ne udomljuje, on u njoj samo privremeno boravi, u njoj prima sve svim svojim srcem: pravednike i grješnike, kršćane i nekršćane, sretne i nesretne.

NJEGOVA OBITELJ? - Nema je, dragovoljno je bez nje, da bi mogao pripadati više i sav svim obiteljima i da mu srce bude uvijek pripravno saslušati svaku tajnu, utješiti u svakoj boli ...

NJEGOVO ODIJELO? - Reverenda. Posve različito odijelo, nego što ga nose drugi ljudi. Nosi je uvijek, da druge potsjeti, da im je uvijek na službi, da uvijek mora svjedočiti za Krista, u svakoj životnoj okolnosti, da uvijek mora ostati svet.

NJEGOV RAD, NJEGOVE RIJEČI, NJEGOVE BRIGE, NJEGOVI POSTUPCI, NJEGOVE MUKE? - Uvijek u službi duhovnih i tjelesnih potreba svojih župljana, ne pripada sebi, ne misli na se, ni na svoj odmor, uvijek stoji svima na raspolaganju: dan i noć: strpljivo, prijazno, uslužno, veselo ... On može na se primijeniti riječi svetog Pavla: "Smatraju nas kao zavodnike, a istiniti smo, kao nepoznate, a poznati, kao one, koji umiru, i evo živimo, kao kažnjene, a ne ubijeni smo, kao žalosne, a jednako veseli, kao siromašne, a koji mnoge obogaćivaju, kao one, koji nemaju ništa, a sve posjeduju" (3ol).

III. - I ti si isto, već samim tim, što si SJEMENIŠTARAC, POSTAO ZA GLEDANJE SVIJETU. Gledaju te, prosudjuju te, ocjenjuju te, kritiziraju te, dive ti se, bore se protiv tebe, sve to dobro osjećaš za vrijeme praznika.

Jesi li u stanju već sada, pred ravnodušnim i zlobnim svijetom, pokazivati PRAVO KRISTOVO LICE? - Pripravljaj se svaki dan u Sjemeništu na to, da od svoga života načiniš JEDNO SJAJNO SVJEDOČANSTVO ZA KRISTA.

"Kad hodate medju ljudima, mislite na to, da ste bogoslovi, a ne slikari!"

I. - To se nije promijenilo od vremena svetog Pavla. Tkogod želi slijediti Krista, SAM SEBE OSUDJUJE NA TO, DA GA SMATRAJU ZA LUDU. Ni Krista nisu drgačijim smatrali, nego zanešenjakom, neuravnoteženim i opasnim buntovnikom ... Sjeti se židovskih kleveta, sjeti se Herodovog ruganja, i bijele haljine, koju su Mu obukli kao ludi: "K svojima dodje, a njegovi ga ne primiše" (3o2).

Velim, da je to NORMALNO. Pa kako bi ti htio, da svijet reagira na jednu nauku, koja ga sapinje, i koja ga osudjuje, ako ne tako, da on nju osudjuje? - Tada se on brani, onako klasično, kao palikuća, koji prvi viče: Vatra! , da bi odvratio od sebe sumnju.

Da, mi smo lude poradi Krista, MI SMO KRISTOVE LUDE, a ta je ludost zapravo mudrost. Da, svijet smatra, da je pametan, razborit i mudar, a u stvari nije pametan, jer ne razumije Božje mudrosti. "Nego što je ludo pred svijetom, izabra Bog, da posrami mudre, i što je slabo pred svijetom i prezreno, izabra Bog, I ONO ŠTO NIJE, DA UNIŠTI ONO ŠTO JEST, da se ne hvali nijedan čovjek pred Bogom" (3o3).

II. - Poznato ti je, kako se tobožnja svjetska mudrost izražava o tebi. Licemjerno se možda pravi, da ti odobrava. "Želiš biti svećenik? - Imaš pravo, to je unosni zanat. Bit ćeš miran, bezbrižan, bez obiteljskih tereta, dobro smješten, dobro ćeš se hraniti, a ne ćeš mnogo raditi, ljudi će te cijeniti".

Ali u dnu svoje duše svijet misli ovako: "Kakva li blesana, odriče se svojih svih užitaka, osudjuje se na požrtvovnost i žrtvu, na jedan nesretni i beskorisni život. Kakve li štete! Kakve li štete u rasipanju talenata, snage, inteligencije ... Ali, kad poraste, i kad upozna život, to će ga proći ..."

Sve si to već čuo, tako su ti šaptali u uho, tako su mrmljali, dok si prolazio pokraj njih, tako ćeš slušati cijeli svoj život. To je glas svijeta, koji NIŠTA NE RAZUMIJE BOŽJE STVARI. Sam Sveti Petar nije to razumio, kad je rekao Isusu, kad je proricao svoju Muku: "ABSIT! - BOŽE SAČUVAJ, Gospodine! Daleko neka bude to od Tebe! A Isus mu nato oštro odgovori: "Idi od mene, sotono! Ti si mi na sablazan. Ne držiš s Bogom, nego s ljudima!" (3o4).

Ti dobro znaš, kao i Isus, da se svijet vara i njegov glas ne djeluje na tvoje srce. Medjutim, pazi da se neprimjetno ne zadojiš njegovom lažnom mudrošću, osobito za vrijeme praznika.

JESI LI UISTINU KRISTOVA LUDA?

Ah! Divne li ludosti vatrene mladosti, koja ne računa, kad se treba žrtvovati i koja je raspaljena i spremna sve dati, i ništa ne tražiti za uzvrat ...

Velika ludost križa je najplemenitija strast, koja može zanijeti mladenačko srce! Nemoguće je prebrojiti one, koje je ona, kroz vjekove, zahvatila, tamo od svetog Ivana, svetog Pavla, svetog Augustina, svetog Franje Asiškog, pa do svetog

Franje Ksaverskog, svetog Vinka Paulskog, svete Terezije od Djeteta Isusa i tolikih drugih, koji još žive i koji se svaki dan posvema daju, s prevelikom radošću.

ZAUZMI MJESTO U TOJ VELIKOJ ARMIJI! Baš ta Armija diže svijet, i čuva ga, da se ne sruši baš odmah u grijeh. DAJ SE KRISTU BEZUVJETNO I POSVE u svojem svakidašnjem poniznom nastojanju. Svijet te ne razumije? - to je posve dobar znak ... na dobrom si dakle putu ... Taj te put možda ne će odvesti do mučeništva, jer to je čast, koja nije pripravljena svima, ali će te sigurno odvesti k sreći.

15. rujna

SEDAM ŽALOSTI BL. DJEVICE MARIJE

I. - Broj "sedam" je vrlo drag kršćanskoj simbolici iz mnogo razloga, koji nas ovdje ne zanimaju. Eto zato su umjetnici naslikali sedam mačeva, kako probadaju Srce Marijino: ET TUAM IPSIUS ANIMAM PERTRANSIBIT GLADIUS - I TVOJU CE DUŠU PROBOSTI MAČ (3o5).

Medju svim bolima, koje je Isusov život zadao njegovoj Majci, marijanska je pobožnost posebno isticala sedam glavnih izvora, SEDAM VRSTI BOLI, po kojima je sasvim slična nama, a koje je osjetila u najtežim časovima života: Prikazanje Isusovo - bijeg u Egipat - Isus izgubljen u Hramu - Isus nosi Križ - Razapinjanje - Stavljanje mrtvog Tijela Majci u krilo - Isusovo ukapanje.

KAKO LI JETJE TO BIO TEŠKI MAJČINSKI ŽIVOT, koji je ona junački snosila.... Od ničega nije bila poštedjena, što jedna majka može trpjeti za svoje dijete.

Ali dans je moramo promatrati uz podnožje Križa, jer nikada ta majčinska bol nije bila bolnija.
STALA PLAČUĆ TUŽNA MATI .... GLEDALA JE, KAKO PATI .. Tu je Ona junački sabirala svu svoju bol. Tu je Ona opet proživjela u srcu i živo i bolno i gubitak u Hramu i poteškoće u Egiptu, i nemir, kad se od Njega dijelila, i strahotu križboga Puta. Sve je sadržano u toj užasnoj boli, koja Joj para srce, dok promatra svoga Raspetog Sina: ... SIN JOJ NA KRIŽ UZDIGNUT ..

Nastoj se uživiti u njezinu bol, ući što je moguće dublje u tajnu njezine muke: SUOSJEĆAJ S NJOME U BOLI ...

Još, kad bi se barem radilo o prirodnoj smrti ... Koja majka ne bi htjela prisustvovati agoniji svojega sina, brisati mu znoj s čela, primiti njegov zadnji poljubac, dočekati njegov zadnji dah? ... Ali njezino je Dijete osudjeno na najokrutniju SMRTNU KAZNU, izvrgnuto najstrašnijem ruglu, što ga poznaje povijest. To ozmrcvareno ljudsko tijelo, krvavo, na križ pribijeno, što se svija od samrtnih grčeva, ugušeno ... to je tijelo od njezina tijela. To je i krv od njezine krvi, što kaplje kap po kap na njegove noge ... te oči, ta usta, te crte lica, taj glas, ta kosa ... kako Ona sve to poznaje, i kako Joj sve to naliči ... STOJEĆI POSVE BLIZU Njega, sućustvuje u svim mukama, i u svim tjeskobama svoga Sina. Ona nas s Njime zajedno spasava, svom snagom svoje ljubavi. Svaka Isusova riječ odjekuje u dubini

njezina srca, i tu ga probada oštri mač, koji je prorekao Simeon. Sada je upravo čas, da Joj kažem:

VRELO MILJA, SLATKA MATI BOL MI GORKU OSJECATI
DAJ, DA S TOBOM PROCVILIM ... (3o6).

II. - Ljubi je dakle, zbog sve BOLI, KOJU JOJ NANOSI ... Onoga dana, kad budeš shvatio bol, što si je nanio svojoj Majci, i kada joj konačno uzvratiš sve, što joj duguješ, ona vjerojatno ne će više biti tu, da primi tvoj zahvalni poljubac ... Ne čekaj tako dugo, da zahvališ MAJCI SVOJE DUŠE. Skupo si Je stajao ... Trpjela je za te, do krajnjih granica svojih sila. Pusti dakle svoje srce, da govori ...

A posebno moli molitvu, koju "Stabat - Stala plačuć" ponavlja, moli je neumorno, od kitice do kitice, kao veliko dobročinstvo, kao veliko dobročinstvo, koje očekujemo od Nje, JEDINU MILOST, koju je uistinu vrijedno ovaj dan moliti: DA NAS UČINI OSJETLJIVIJIMA ZA ISUSOVE BOLI I PRISTUPAČNIJIMA NJEGOVOJ LJUBAVI ...

Rane drage, Majko sveta
Spasa za me razapeta
Tisni usred srca mog ...

Daj mi s tobom suze livat
Raspetoga oplakivat
Daj mi s tobom dijelit plač.

Daj mi nosit po sve dane
Isusovu smrt i rane
Osjećati muke mač.

Neka rane izrane me
Neka svega opoje me
Sina Tvoga križ i krv (3o7).

Da, moli i prosi Majku boli, da ti izmoli tu milost, koja u sebi sadrži sve druge, naime: da osjetiš u dnu svoje duše KOLIKO TE JE ISUS LJUBIO i da se je predao ZA TE na najstrašniju smrt. Onoga dana, kad uistinu povjeruješ u to, ništa te više ne će moći rastaviti od njegove ljubavi:

"Neka ljubav srca moga Gori sveđ za Krista Boga
Da Mu u svem omilim" ... (3o8).

16. rujna

DOMINE, NON SUM DIGNUS

I. - Euharistija mora za svakog kršćanina biti VELIKA ŠKOLA PONIZNOSTI, te važne kreposti, koju toliko preziru, iako je ona majka i učiteljica čitavog niza moralnih kreposti, a posebno ljudskog vladanja prema Bogu.

Divi se prije svega onoj jednostavnosti, rekao bih: naravnosti, KOJOM SE ISUS PONIZUJE PRED SVOJIM OCEM, sve jednako izjavljujući, da Mu je posve jednak. On neumorno ponavlja, da Ga je Otac poslao i da Ga On sluša, jer Ga poznaje, i jer Ga ljubi i jer Mu Otac sve daje. Taj osjećaj, da je sve primio od Oca, makar mu je jednak u moći i slavi, ova svijest o nekoj blaženoj ovisnosti, po kojoj je jednak svome Ocu, jer se radi o ovisnosti iz ljubavi, eto to je možda Kristova poniznost. Tko bi u nju posve prodrô, dokučio bi same tajne božanskog života, a tko bi to mogao, a da ne klone?

Mogli bismo naći sliku, koja bi nam bila pristupačnija, U PONIZNOSTI naime DJEVICE, koja je tako dobro opjevana u "Magnificat - VELIČA DUSA MOJA GOSPODINA". I kod Nje isto tako

svijest o primljenim dobročinstvima, nipošto Je ne tjera, da se promatra u svojoj vlastitoj savršenosti, nego se odmah pretvara u jedan blaženi osjećaj posvemašnje ovisnosti o Božjoj ljubavi, koja se na Nju izlila, i jer ta ljubav nije u Njoj naišla na nikakvu zapreku, uzdigla Ju je iznad svih stvorova: JER MI UČINI VELIKE STVARI SVESILNI I SVETO JE IME NJEGOVO (3o9).

II. - Isto nam tako i u Euharistiji Isus daje divni PRIMJER PONIZNOSTI, jer On tu nastavlja sve do kraljnjih granica poniznost svoga Utjelovljenja. Moraš neumorno promatrati taj ponor poniznosti svoga Boga, jer treba sve do Euharistije produljiti to neprestano padanje slapova njegove ljubavi, to neprestano padanje u sve dublju poniznost, koju nam sveti Pavao iznosi u poslanici Filipljanima: "Nego je sebe poništio uzevši obličje sluge, i postao je sličan ljudima, i vanjštinom je bio nadjen kao čovjek. Ponizio je sam sebe postavši poslušan do smrti, do smrti na križu" (3lo).

Tu poniznost, koju je pokazao u svojoj smrti, NEPRESTANO OBNAVLJA U EUHARISTIJI, gdje se daje kao žrtva za svakidašnju hranu našoj čovječjoj naravi: kruh postaje njegovo tijelo, da bismo ga blagovali. Ukapa se u svakoga od nas, kao u novi grob. Ali nadodajmo brzo s Apostolom, da Ga to neizmjerno poniženje UZDIŽE IZNAD svakog stvorenja, JER JE DOISTA POTREBNO BITI BOG, DA BI SE MOGLO TOLIKO LJUBITI.

Na taj način, gubeći se u svakome od nas, Krist se nalazi i dolazi do izražaja najpotpunije u svojoj spasiteljskoj, ljudskoj i Božjoj naravi. Recimo, da bi nešto nedostajalo Kristovoj savršenosti bez euharistijskog poniženja.

III. - Euharistija nas uči poniznosti, jer nas poziva, da u sebi vjerno nasljedujemo osjećaje Krista Isusa. Ponajprije SVIJEŠCU O VLASTITOJ LJUDSKOJ BIJEDI.

Zaista nismo vrijedni, da Spasitelj dodje u nas. Satnik iz Evandjelja je znao, da nije vrijedan, da mu Isus dodje pod krov. Mi zaslužujemo još manje, da sjedini svoje Tijelo s našim bijednim tijelom, koje je okalj no tolikim grijesima i koje čeka neizbježivo raspadanje. Time, što nam omogućuje, da svaki dan budemo toga sve svijesniji, Euharistija nam čini veliku uslugu, i liječi nas od našeg vlastitog uživanja u samomu sebi I OTKRIVA NAM NAŠU PRAVU NARAV.

A naša je prava narav, da nadjemo svoju veličinu u najdubljoj poniznosti. I u tom činu poniznosti, kojim se oslobadjamo sami sebe ZAHVAĆA NAS BOG i uzdiže do sebe: "Zaheju, siđi brzo s visine svoje oholosti i svoje uobraženosti, da primiš svoga Boga, koji se udostojava privući te k Sebi ...

CASTIGO CORIUS MEUM

17. rujna

I. - Tako rade svi Sveci: trogo postupaju svojim tijelom i drže ga u pokornosti, DA IM ONO OSTANE ORUDJE SPASENJA, A NE DA POSTANE NJEGOVA ZAPREKA. To je potrebno. Svi se u tom slažu, pa i oni, koji nemaju vjere, pa i oni, koji ne traže

svetost, nego samo ČISTO TJELESNU KORIST. "A svaki, koji se bori, od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv" (311).

Imaš li uopće pojma, čega se sve mora odreći jedan sportaš, koji želi ostati "u formi" i postati veliki šampion? - Ograničena hrana, naporne vježbe, spavanje na tvrdom, sve dotle, da omršavi više kilograma u jedan ili dva dana ... Dakle, I S ČISTO NARAVNOG STANOVIŠTA TJELESNO JE MRTVENJE POTREBNO.

Ono uvjetuje i tjelesno zdravlje. Dr. Carrel to baš posebno naglašuje, govoreći o FUNKCIJAMA PRILAGODJIVANJA, koje mogu zbog olakšica modernog života otupiti. Postom se, veli on, "nagomilava šećer u jetrima, bjelančevine u mišiću i žlijezdama. Svi organi žrtvuju svoje vlastite supstance da bi se održali u normalnom stanju krv, mozak, srce. Post čisti i stubokom mijenja naša tkiva" (312). Isto je tako i s otpornošću na potrebu sna, koja djeluje na organski sustav, čija se snaga i otpornost razvija vježbom.

MRTVENJE OLAKŠAVA GOSPODSTVO VOLJE NAD TIJELOM. Da bi ga mogao prisiliti, da radi, što hoćeš, prisili ga najprije, da radi, što ne će. Svaka potreba je nezasitna i raditi na tome, da je zadovoljimo, znači jačati je i razvijati. Primoravaj svoje tijelo, da se odriče svoje potreba, ne daj mu suviše udobnosti, hrane i užitka, pa će lakše nositi tvoju dušu i postati dobar sluga. Sredine nema: ili će ono biti tvoj sluga, ili ćeš ti biti njegov rob. Ove čisto naravne opaske nisu za baciti!

II. - Ali za kršćanina, MRTVENJE tijela ima još jedan razlog više, i Isus nam Krist to pokazuje svojim primjerom: NJEGOVA LJUDSKA NARAV JE ŽRTVA HVALE I SLAVE, žrtvovana Pravdi Očevoj, iz ljubavi prema Njemu. On će tu svoju ljudsku narav preteškim putevima dovesti do križa, da bi zadovoljio za grijehe svijeta.

To je VELIKI ZAKON ŽRTVE: "Sine sanguinis effusione, non fit remissio - I BEZ PROLIJEVANJA KRVI NEMA OPROŠTENJA (313). Sigurno, sveti Pavao ima pravo, kad piše: "Krist nije ugadjao sebi" (314).

Svi su njegovi pravi učenici to savršeno shvatili i pošli za Njim na putu tjelesnog mrtvenja, kao ŽRTVE NAŠE LJUDSKE NARAVI NA SLAVU OCEVU, kao djelo zadovoljštine za grijeh, i dopuna Muke Kristove u udovima njegovog otajstvenog tijela: "... I NADOPUNJUJEM NA SVOME TIJELU nedostatak Kristovih muka za tijelo njegovo, koje je Crkva" (

A o. Charles de Foucauld (316) piše: "Misli na to, da moraš umrijeti kao mučenik, bez svega, ispružen po zemlji, gol, izmrcvaren, da se ne možeš prepoznati, sav zakrvavljen i u ranama, nasilno i mučki ubijen ... i želi, da to bude danas. Da bih ti učinio tu veliku milost, budi vjeran u bdjenju i u nošenju križa".

III. - Drži se dakle apostolovog savjeta: "Zaklinjem vas, dakle, braćo, milosrdjem Božjim, DA PRIKAZETE TJELESA SVOJA ZA ŽIVU ŽRTVU, SVETU, UGODNU BOGU; tako da vaša služba Božja bude duhovna" (317). Iskustvo pokazuje, da ne ćeš ispuniti tog programa, ne budeš li znao mrtviti svoje tijelo žrtvom. Udovoljavanje njegovim željicama udaljuje te od Boga, i obraćanjem

pažnje na svoje tijelo, tvoje tijelo postaje zaprekom spasenja, postaje tijelo grijeha i smrti. Svojevoljno odricanje od radosti, koje ti ono pruža, omogućuje ti opet, da ga podvrgneš Božjem zakonu, da ga pretvaraš pokorom U ŽRTVU ŽIVU, SVETU, UGODNU BOGU. Sudjelovanjem u Kristovim patnjama (CHRISTO CONFIXUS SUM CRUCI - S KRISTOM SAM PRIBIJEN NA KRIŽ - (318) - sjedinjuješ svoju ljudsku narav s njegovom i slaviš s Njime Boga.

LJUBI DAKLE ZAKON ŽRTVE, "kraljevski put svetoga Križa" (319). Svaki dan podaj široko polje rada svojem tjelesnom mrtvenju u radu, u vladanju, u odricanju svojih užitaka, u veselom žrtvovanju svoje udobnosti i svojih malih užitaka. Postupaj strogo sa svojim tijelom i ZAROBLJAVAJ GA (32o).

18. rujna

CARITAS NUMQUAM EXCIDIT

I. - Trebalo bi razmatrati o svim riječima te evandjeoske perikope, o svakom opomeni beskrajnih odjeka. Sveti Pavao pjeva hvalospjev ljubavi, i on ima na to pravo, on zna, o čemu govori, jer cijeli je njegov život JEDAN NEPRESTANI ČIN LJUBAVI. Nakon što je rastumačio, da ni najčudesniji darovi ništa ne vrijede bez ljubavi, nadodaje: "Ljubav dugo trpi, dobrostiva je; ljubav ne zavidi, ne hvasta se, ne nadima se. Ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne razdražuje se, ne misli o zlu, ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi ... LJUBAV NIKAD NE PRESTAJE ... A sad ostaje vjera, ufanje, ljubav, ovo troje, ali je najveća medju njima ljubav" (321).

Zašto? - Sveti će Ivan to prihvatiti kao u jeki: "BOG JE LJUBAV ... I KOJI OSTAJE U LJUBAVI, U BOGU OSTAJE, I BOG OSTAJE U NJEMU (322). Ovdje se, očito, radi o bogoslovskoj kreposti ljubavi, a ne o onom prirodnom osjećaju, koji nas nuka, iz naravne sućuti srca, da imamo smilovanja prema drugima i da im priskočimo u pomoć. Isto to čine i najbolji pogani, i možemo, nažalost, više naći tog naravnog osjećaja smilovanja, nego kod mnogih kršćana.

Ljubav, o kojoj govori sveti Pavao, je ONA NADNARAVNA SPOSOBNOST DUŠE, po kojoj je ona sposobna ljubiti Boga, kao što On nas ljubi, i ljubiti bližnjega u NJEMU. Ona u nas usadjuje kao klicu, koja se mora razvijati: SAMU BOŽJU LJUBAV. A BOG JE LJUBAV. Ljubav nam dakle omogućuje najsavršenije poistovljenje s Njime. To je najveći dar, koji ti je Bog mogao dati: UČINITI TE SPOSOBNIM SVOJE LJUBAVI. Ako je još ne cijeniš, kako to ona zaslužuje, zahvali se, ipak, što ti ju je Bog dao, i zamoli Ga za milost, da na nju odgovoriš.

II. - Ali, u kojoj mjeri? - Sveti Pavao ti to veli: CARITAS NUMQUAM EXCIDIT - LJUBAV NIKAD NE PRESTAJE LJUBITI, ona se nikad ne može iscrpsti: JEDINA MJERA LJUBAVI JE LJUBITI BEZ MJERE. Ne ću toliko isticati primjer, koji Ti neprestano pruža ili Bog Sam, ili po svome Sinu i po svome Duhu: On te stvara, otkupljuje i posvećuje po Ljubavi. Promatraj samo svoje Raspelo, pokloni se stvarnoj Isusovoj prisutnosti u Hostiji u

tabernakulu, pa ćeš prema tome shvatiti dokle može ići ljubav...

III. - ISTO TAKO, NEKA NIKADA NE PRESTANE NI TVOJA LJUBAV! Tvoja ljubav prema Bogu i tvoja ljubav prema bližnjemu.

TVOJA LJUBAV PREMA BOGU. - Bi li se usudio odbiti nešto Onome, koji je toliko učinio za Tebe? - Pokušaj si dakle dozvati u pamet, što sve On očekuje od tvoje ljubavi. Poziva te, da radiš s Njime, da daješ i žrtvuješ svoj život s njegovim na njegovu slavu i za spasenje ljudi. TIME, ŠTO TE TREBA, ISKAZUJE TI ČAST i time, što ćeš, po svojem Svećeništvu, tako usko surađivati s Njime na njegovom poslu otkupljenja. Ne pravi računa bez Njega! PREDAJ MU SE POSVE, da tvoja ljubav prema Njemu nikad ne prestane i da svako jutro on nađje okrepljenu tvoju mladost - AKO TVOJA LJUBAV NE OHLADI, NIKADA NE ĆEŠ OSTARITI ...

TVOJA LJUBAV PREMA LJUDIMA. - Ista stvar: "Ako tko kaže: Ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, lažac je" (323). Trudi se, da s Isusom dijeliš tjeskobu njegovog Presvetog Srca radi spasenja svijeta, proširi svoj horizont, gledaj svijet s njegovim očima, kako ga je On gledao s križa u času svoje najveće Ljubavi: ON JE ŽRTVA, KOJA JE PRIKAZANA ZA TEBE. Dok na svijetu bude bijede, sebičnosti, grijeha, ne možeš živjeti na miru, pomisliš li, da u svakoj minuti stotine duša odlaze u vječnost, a da nisu spoznale Kristovu ljubav i sreću, koju im je obećao, i to zato, jer se nije našlo dosta plemenitih srdaca, koja bi im pomogla upoznati Ga. Moraš učvrstiti svoju volju, da se žrtvuješ BEZ MJERE u službi za svoju braću, ništa ne štedeći samoga sebe.

Moli svetog Pavla, da ti isprosi, DA TVOJA LJUBAV NIKADA NE PRESTANE ...

CHRISTI BONUS ODOR SUMUS — 19. rujna

I. - Lijepa slika, i kako lijepo pristaje Pavlovu peru: "A hvala Bogu, koji nam svagda daje pobjedu u Kristu Isusu, i po nama javlja miris spoznanja svojega na svakom mjestu. JER SMO MI KRISTOV UGODAN MIRIS BOGU i među onima, koji se spasavaju i među onima, koji ginu: jednima dakle miris od smrti za smrt, a drugima miris od života za život" (324).

Prve proljetne ljubičice šire miris i prije nego ih zapaziš. Tražiš ih tamo, odakle osjećaš, da dolazi njihov miris, a i sami slijepci znadu, da je u vrtu procvala ruža po mirisnom zraku. Tako i onaj, čije je srce puno Krista, širi oko sebe njegov ugodni miris i budi za Njim LJUBAV I ŽELJU I ONIH, KOJI GA NE POZNAJU. Moli Gospodina, da ti pomogne, da shvatiš, uz koje ćeš uvjete i ti biti sutra, usred svijeta, ugodni Kristov miris.

II. - Zato su potrebna ponajprije naravna svojstva, jer ljudi prosudjuju Krista baš prema kršćanima, a posebno prema svećenicima, koji moraju svjedočiti za svoga Učitelja CIJELIM SVOJIM ŽIVOTOM. Poznaješ ljude, koji svojom surovošću i odbojnošću učine antipatičnim sve što govore i sve što rade. Tvrd i nestalan karakter, uske ideje, apsolutni sudovi, osobito neka zlovolja i vječno kiselo lice udaljuju druge od njih kao od kuge.

kavu bi korist čovjek mogao imati od jedne religije, koja bi tako očito ubijala svaku radost i životno veselje? - Prije nego dodjemo do duše tih kršćana, treba probiti tako debeli oklop hladnoće, ravnodušnosti, sebičnosti, da ih ima jako malo, koji osjećaju u sebi snagu, da se približe tim zaledjenim predjelima. Osim toga, oni, koji su to jednom pokušali, ne će to ponoviti drugi puta ... KAKVE LI KARIKATURE KRISTA, koji je privlačio mnoštvo svojom dobrotom i svojim smiješkom: ONAJ ZAVODNIK (325), reći će Pilatu o njemu njegovi neprijatelji, optužujući Ga pred njim, čak iza njegove smrti.

Želiš li, stoga, već sada oko sebe širiti ugodni Kristov miris, pazi na svoje držanje i pazi na svoj karakter. Budi uvijek prijazan, uvijek susretljiv, uvijek nasmijan, jer si uvijek sretan. Ne radi se o tome, da navučeš na se samo vanjsku masku svega toga, nego Da TO BUDE DUBOKO DUŠEVNO STANJE, koje naizvan samo izžaruje nutarnju sreću, dobrotu i mir.

Stiči, ako ga nemaš, po prirodi, DAR SIMPATIJE, ne radi sebe, nego radi Gospodina, kojeg će ljudi tvojim nastojanjem upoznati i uzljubiti u tvojoj osobi. BUDEŠ LI SE CIJELIM SVOJIM ŽIVOTOM STAVIO DRUGIMA NA SLUŽBU, ČITAV ĆE TVOJ ŽIVOT DOBITI DRŽANJE, KOJE ĆE PRIVLAČITI. Potrebno je, da svi kršćanski roditelji, samo kad te vide, požele jednoga dana vidjeti svoju djecu sretnu i čistu, kao što si ti.

III. - Ali, to nije dosta. Poznato ti je, da ima cvijeća, koje ima opojan miris, aki koje nema više što drugo dati, osim katkada svoj otrov. Potrebno je, da simpatija, koja iz tebe struji, privodi duše Kristu. Kakva li razočaranja za jednog mladića, koji se je čisto ljudski povezao sa svojim župnikom ili duhovnikom, kad uvidi, da mu on nema što više dati, do li svoga smijeha i lijepih riječi. TAMO, GDJE SE JE NADAO NAĆI KRISTA, NAŠAO JE SAMO ČOVJEKA, I TO JEDNOG BIJEDNOG ČOVJEKA, i on - eto - od njega odlazi razočarana i prazna srca.

Oh! KAKO JE POTREBNO, DA TE KRISTOVA LJUBAV DUBOKO PROŽME, da bi je mogao izlijevati i na druge, želiš li, da ne budeš samo "otmjeni gospodin", medju tolikom otmjenom gospodom ... Nauči se u Šjemeništu zaboravljati na samoga sebe, NE BRINUTI SE ZA SEBE, JEDINO KRISTA MORAŠ IZŽARIVATI, jedino Njega svi moraju tražiti i naći u tebi. Nikada to ne zaboravi! Da jednoga dana, tvoja duhovna djeca mogu na tvom svećeničkom grobu ponoviti molitvu, koja stoji napisana na grobu abbé Godina (326): "Oče, nauči nas živjeti, kao što si živio ti, ljubiti druge i tako saobraćati s njima, kao što si ih ljubio, i kao što si s njima saobraćao ti. A zatim ... Počivaj u miru ... tijesto se diže ..." (327).

20. rujna

NOS SERVOS VESTROS

I. - "Jer sami sebe ne propovijedamo, nego Krista Isusa Gospodina, a sebe vaše sluge poradi Isusa Krista" (328).

To je najljepši naslov, kojim se diči, naslov, koji najradije upotrebljava: PAULUS SERVUS JESU CHRISTI - PAVAO SLU-

GA ISUSA KRISTA. Tako počinje svoju veliku Poslanicu Rimljanima: On se na to neprestano vraća, povezan je uz krista, kao sluga uz svoga gospodara. Sve što čini, ČINI ZA NJEGA. Nema nijedne riječi, nijedne misli, nijednog uspjeha, nijednog čina, nijedne radosti, nijednog trpljenja, nijednog neuspjeha, što ne bi u cijelosti došapnuo Njemu. ETO TO JE APOSTOL.

II. - Ali, on čini i više, ne služi Kristu samo u Njemu Samomu, nego Ga traži, nalazi Ga i služi Mu i u OSOBI SVOJE BRAĆE, u svim dušama, koje susreće na svom putu i drži, da ništa nije učinio za krista u njima, dok im nije dao i svoj život. Ovako piše svojim dragim Solunjanima: "... bili smo ipak krotki medju vama, kao što dojilja njeguje svoju djecu. Tako smo čeznili za vama, da smo bili spremni dati vam ne samo Evanđelje Božje, nego i život svoj, jer ste nam omiljeli. Jer se spominjete, braćo, truda našega i umora, kako smo noć i dan radili, da ne budemo na teret nijednomu od vas; tako smo vam propovijedali Evanđelje Božje" (329).

A Korinćanima piše: "Jer premda sam slobodan od sviju, svima SAM SEBE UČINIO SLUGOM, da ih više pridobijem ... SVIMA SAM BIO SVE, da svakako nekoje spasim. A sve činim poradi Evanđelja" (330).

III. - Na dan tvoga svećeničkog redjenja, kad Biskup bude stavljao misnicu na tvoja ramena, reći će ti: "Primi svećeničku haljinu, koja označuje ljubav ..." (331). Primaš dakle obvezu ljubavi. Svako jutro, kad budeš oblačio misnicu prije svete Mise, uzimat ćeš na svoga ramena teret svoga malenog stada, duša, koje će ti biti povjerene, KOJIMA ĆEŠ BITI SLUGA.

"Kurat" (župnik) je onaj, koji ima na brizi ... (332). SLUGA U SLUŽBI DUŠA iza Krista, i kao i On. Znaš, dakle Ga je dovela ta njegova služba i služenje dušama. O. Chevrier (333) je to sjajno izrazio: SVEĆENIK JE ČOVJEK, KOJEGA SVI JEDU, on posve sav pripada svim dušama, pripada im svim svojim srcem, svim svojim silama, svim svojim vremenom. Služiti znači: NIŠTA ZA SEBE, SVE ZA NJIH! U svako vrijeme dana i noći BIT ĆEŠ UVIJEK SPREMAN SLUŽITI grješnicima i pravednicima, budeš li uistinu proživljavao svoje Svećeništvo.

IV. - Shvaćaš li već sada za kakav ćeš žar i za kakvu ćeš posvemašnju požrtvovnost morati biti spreman? - Jedno takvo raspoloženje, da se čovjek sav dade u službu drugomu, NE DA SE IMPROVIZIRATI. U Sjemeništima je sve zamišljeno i uredjeno tako, da se posve pripraviš na to velikodušno i posvemašnje žrtvovanje u službi drugih.

TVOJ DNEVNI RED? - On je tu, pred tobom, cijeli dan, da te svaki čas primorava, da izvršuješ čine, koji te muke stoje, da žrtvuješ svoju vlastitu volju, da postaneš sasvim poslušno orudje u službi Božje milosti.

TVOJI DRUGOVI U RAZREDU ILI NA PRAZNICIMA? - Oni su tu cijeli dan s tobom, da se navikneš tražiti i nalaziti krista u njima, unatoč njihovih malo čudnih misli, njihovih pogrješaka, i njihovih karakternih mana. Oni su tu, ne samo da ih podnosiš, nego da ih i ljubiš, i da svako jutro iznova nastojiš, da im koristiš, da im učiniš kakvo veselje, da im pomogneš, da na-

preduju zajedno s tobom, u ritmu tvoje velikodušnosti i ljubavi.

TVOJ RAD? - On je tu, u svakoj minuti pred tobom, da ti pruža užitak u naporu i traženju, da ti pruža širinu i sposobnost duha, koja je potrebna za prodiranje u svaku sredinu.

Shvaćaš li tako Sjemenište i SVE NAPORE, koje ono od tebe traži? - To je svakidašnja škola, kako ćemo služiti drugima, jer je to škola, GDJE SE ODGAJAJU NJIHOVI BUDUĆI DUHOVNI POGLAVARI. Moli Isusa, da ti pomogne, da to ostvariš i da to proživljuješ.

IN CARITATE NON FICTA — 21. rujna

I. - Licemjerstvo je svuda ogavno, ali posebno, kad se krije pod koprenom ljubavi. Što su kreposti teže i ljepše, toliko je licemjerstvo u njima ogavnije, jer ono ide zatim, DA SE POKAŽE, A DA NE BUDE kako se pokazuje. To je morala biti česta pojava već i za vrijeme svetoga Pavla, jer se on na to navraća više puta: "Ljubav vaša, piše Rimljanima, neka je bez pretvaranja" (334). Savjetuje Korinčanima, da daju dobar primjer svima U ISKRENOJ LJUBAVI (335). Postoji li dakle neka opasnost? - Pogledaj radije: nema li kod tebe više pretvaranja, nego li i slutiš? - Ispitaj se, u toj stvari, iskrenim srcem!

II. - Pretvaranje u ljubavi? - To znači, OPROSTITI JEZIKOM A NE IZ DNA DVOJE DUŠE. Često imaš prilike oprostiti tobožnje ili umišljene nepravde (a ove posljednje je katkada najteže oprostiti). Smatraš, da je koji tvoj profesor bio prema tebi suviše strog i grub, da ne ocijenjuje točno tvoje nastojanje, da uvijek ima na te "pik". To je bez sumnje krivo, svakako pretjerano, ali konačno, to je tvoje uvjerenje. ZNADEŠ LI SE ČUVATI ZLOBE, iskreno se razjašnjavati, priznati točnost onoga, što ti se veli, osloniti se o tudji sud, pokazivati prijaznost i ljubav, a ne samo uklanjati svaki osjećaj osvete, NEGO UZVRAĆATI DOBRO ZA ZLO, IZ DUBINE SVOGA SRCA? - "U ISKRENOJ LJUBAVI ..."

Prošle te je godine, tvoj drug N.N. uvrijedio, više iz lakomislenosti, nego iz zlobe, on je za te postao čovjek, koji vrijedja, JOŠ TO NIJE ZABORAVIO, još ga imaš na zubu, a možda će to trajati i cijeli tvoj život; nemoj se smijati, to se vidi .. A svaki dan moliš svoj: OČENAŠ i ponavljaš: "Oprosti nama ... kao što i mi otpuštamo ... " A znaš dobro, da nisi oprostio. Reći ćeš možda, kao neka zločesta bogomoljka, koju sam poznavao: JA JOJ OPRAŠTAM, ALI JOJ NE MOGU ZABORAVITI! ... To je vrlo šaljivo, jer ako si zaista oprostio, onda je sve svršeno i više na to ne misli! Pa ipak se ne radi o uvredi carskog Veličanstva! "A ja vam kažem: "Ljubite neprijatelje svoje i molite se za one, koji vas progone" (337). To još nije slučaj. A što onda čekaš? - OTVORI DAKLE ŠIROKO SVOJE SRCE. Sutra će biti toliko neprijatelja, koje ćeš morati ljubiti, opraštati im, tješiti i pomirivati s Bogom ... U ISKRENOJ LJUBAVI ...

III. - ŠTO JE LICEMJERSTVO U LJUBAVI? - KAD ČOVJEK NE ČINI SVE ŠTO MOŽE ZA DOBRO DRUGIH. Jasno čitaš: svaka ljubav, koja ne ide DO KRAJA U POŽRTVOVNOSTI I DAVANJU ostaje pretvaranje, to znači: SVE ili ništa, Gospodin je tako primjerom pokazao.

Licemjer je BOGATAŠ, koji daje samo malo, čuvajući sebično za sebe najveći dio svoga imetka i lišavajući na taj način tolike druge ljude onoga najpotrebnijega. Licemjer je i onaj, koji mjeri sve svoje vrijeme, i sav svoj trud u službi nevoljnih, koji je uložio.

Licemjer je i SIROMAH, koji ne zna pomoći siromašnijega od sebe i podijeliti sa svojim drugovima svoj siromašni komad kruha, svoj novac i svoju ljubav.

Licemjer je i SVEĆENIK, koji se je udomio u svom župskom domu, i mjeri i vrijeme i posao, koji posvećuje dušama, trošeći za sebe i za svoje uživanje više vremena, nego za druge, jer "dobar Pastir daje život svoj za ovce svoje" (338) i ništa manje!

Licemjer si i sam, ako svaki dan ne nastojiš ozbiljno BAVITI SE DRUGIMA. Ne samo, niti u prvom redu, dušama, koje te čekaju. Sigurno već sada si dužan posvećivati im svoj rad, svoje žrtve, svoje molitve, svoje sile uma i srca, ali sve to duguješ najprije SVOJIM SJEMENIŠTNIM DRUGOVIMA, svoj svojoj braći bez izuzetka, svojim drugovima u razredu, ili na praznicima, a i svim drugim mališanima, koji su ti, možda na brizi, a posebno onima, koji ti se manje svidjaju i koji su nesretniji: "Došao sam spasiti izgubljene ovce kuće Izraelove" (339). ... U LJUBAVI ISKRENOJ.

Dobro znaš, da ćeš BITI SUDJEN PREMA LJUBAVI. Stoga se strogo ispitaj: da li je tvoja ljubav bez pretvaranja, to jest POSVEMAŠNJA? - "Što ste učinili jednomu od ove najmanje braće, to ste učinili meni" (340).

QUORUM DEUS VENTER EST — 22. rujna

I. - Ti sigurno nisi iz njihova čopora: SVINJOM IZ EPIKUROVOG čopora skromno se je nazivao stari Horac (341). Ali to je brojni čopor. Uvijek je bio brojan, uvijek se je dobro obnavljao: "Jer mnogi žive, za koje sam vam mnogo puta govorio, a sad i plačući govorim, kao neprijatelji križa Kristova; kojima je svršetak propast, kojima je Bog trbuh, a slava u sramoti njihovoj, koji zemaljski misle" (342).

Da, to obožavanje trbuha je jako rašireno. Vjernici se te "religije" više ne mogu ni izbrojiti, koji ne bi za svoju duši ni izdaleka se toliko naprezali, koliko to čine za svoga boga. Ovom obožavanju trbuha ozbiljno konkurira samo još obožavanje malog trbuha. Ta konkurencije medjutim nije jako opasna jer se ta dva boga savršeno slažu i upotpunjuju bez poteškoća. ŽALI TO ČOVJEČANSTVO, ŠTO SE VALJA U BLATU i ne traži više zvijezdanih zraka, kako je bijedno: FRUGES CONSUMERE NATI - SPOSOBNI SAMO ZA TO, DA ŽDERU VOĆE (343).

II. - Pa ipak, i ZA NJIH je Krist umro.. Z svojoj Žrtvi nikoga nije izuzeo. Umro je za Heroda, kao i za Pilata, za razbludne Rimljane, kao i za Židove, stroge i pune prezira ...

Jednoga ćeš dana biti NJIHOV SVEĆENIK. Nemoj se pripravljati, da ih gledaš, kao šugave ovce u svom statu. Krist nije govorio o šugavim ovcama, nego je govorio o izgubljenoj ovci, i kad ju je DOBRI PASTIR pronašao, znaš, što je učinio. Svaki je grješnik, PA I ONAJ NAJGORI, IZGUBLJENA, A NE ŠUGAVA, OVCA. Učini dakle svoje srce dovoljno velikim, da u nj stanu sve duše, pa i one, koje nemaju nikakve želje ući u nj.

Ponajprije, NE PREZIRI I NE OSUDJUJU BAŠ NIKOGA. JEDINO BOG ima pravo suditi. JEDINI ON može "ispitivati srca i bubrege" (344), jedini On može točno suditi o krivnji i odgovornosti. Njemu pripada pravda. Ti pak pokazuj sada njegovo milosrđe,i nemaš pravo zahtijevati više, nego li On. Pomisli na to, da su mnogi predbacivali Isusu, što posjećuje carinike i ljude zla života, pa čak da s njima i jede. ON JE DAKLE BIO SUSRETLJIV I PUN LJUBAVI PREMA SVAKOJ BIJEDI, samo ako su ti bijednici bili zabrinuti, kako bi bilo bolje ... Svaki grješnik mora znati, da će u svećenikovom srcu - kao i u Kristovom - uvijek naći sućuti, smilovanja, prave ljubavi i oproštenje.

III. - ZATIM SE BRINI SVIM SVOJIM DUŠEVNIM I TJELESNIM NASTOJANJEM ZA GRJEŠNIKA, pa i onoga najokorjelijega, jer si to dužan, i jer si i radi njega svećenik: "NISAM DOŠAO SPASITI PRAVEDNIKE, NEGO GRJEŠNIKE" (345).

Brini se za njih svojim DUŠEVNIM NASTOJANJEM: TRPI I MOLI SE! Trpi zbog spoznaje, da su tako daleko od luke uvijek u opasnosti, da se izgube, bijedno provodeći svoj život izvan zajednice u otajstvenom tijelu, što slabe životnu energiju svete Crkve, kao mrtvi teret, što više i kao zapreka, radi sablazni, koju pružaju, za napredak Božjega Kraljevstva.

I MOLI SE ... NEPRESTANO MOLI! Možda se manje moliš za grješnike, nego li za svećenike! A to je mnogo reći. BUDI ONAKVA SRCA, kakvo je imao župnik iz Arsa, koji je najprije obratio grješnike svoje župe, klečeći svakoga jutra četvrt sata na stepenicama svoga glavnog oltara.

Brini se I SVOJIM TJELESNIM NASTOJANJEM. - Nametni si kakve žrtve, jer se "ovaj djavolski rod može istjerati samo postomi i molitvom" (346). NAKNADJUJ TRPLJENJEM SVOGA TIJELA nered, koji grijeh sve više unosi u svijet. U tom je tvoj najbolji dio. Ne prepuštaj ga Karmelićanima, Trapistima, strogim redovnicima. Koliko bismo mogli navesti primjera nenadnih obraćenja, koja su se zbila po odricanju, bdjenju, postu, što više i držanju discipline.

OTKUPI DUŠU SVOGA GRJEŠNIKA uz istu cijenu, uz koju je Krist isplatio tvoju: SVOJOM KRVLJU. Apostolova zadaća ide sve dotle. Moli Isusa, da krepošću svojega Križa, teše od tebe svaki dan sutrašnjeg apostola.

+

Sveci uvijek govore o Bogu, o sebi govore uvijek zlo, a o drugima UVIJEK DOBRO!

ET SANABITUR ANIMA MEA

23. rujna

I. - Satnij je molio, u svojoj poniznosti, da Isus kaže samo riječ, da bi ozdravio njegov sluga. Mnogo sretniji od njega, mnogo sretniji od svih onih, na kojima se dogodilo čudo, kako pripovijeda Evanđjelje, mnogo sretniji je onaj prijateljski i česti susret s Kristovim Tijelom, koje nas liječi.

ON JE IZVOR ŽIVOTA ZA SVE ONE, koji su puni pouzdanja u Nj. Njegove oči, pune sućuti, zaustavljale su se na gubavcima, na njegovu riječ ozdravljivala su njihova tjelesa, što su se već raspadala. Njegove su ruke vraćale vid slijepcima pri dodiru njihovih ugaslih očiju. Otvarale su zatvorene uši, odrješivale sapete jezike, dizale uzete s njihovih postelja i mrtvace s njihova odra: "Ja dodjoh da imaju život i obilatije imaju" (347).

II. - SIN PRIMA SVOJ ŽIVOT OD OCA. Tako i onaj, koji se hrani Euharistijom, prima svoj život od Sina, i tako se, veli Guardini (348) "niže taj sveti lanac, koji prenosi život, počevši od divnog Božjeg Krila, pa sve do čovjeka". I pazi na to dobro: radi se o životu u njegovom najpotpunijem smislu: o ljudskom životu U i PO božanskom životu.

Jer na to se uvijek zaboravlja i neprestano je potrebno ponavljati tu istinu: NAŠ JE SADAŠNJI ŽIVOT SAMO OD BOGA. Tijelom i dušom bivujemo u svakom času samo po Njemu. Živimo toliko, koliko smo povezani s Njim. I već umiremo toliko, koliko se udaljujemo od Njega. A PLOD GRIJEHA JE SMRT, veli nam sveti Pavao (349). Sve bolesti, koje spopadaju ljudsko tijelo, sva bijeda i sve slabosti, koje muče njegovo srce, njegov razum i njegovu volju, sve je to posljedica grijeha. Ne doduše nužno posljedica osobnoga grijeha, nego kolektivnog, grijeha čitavog ljudskog roda, koji ima zajednički svoj bitak, kao što ima zajednički i svoj postanak.

III. - Da bismo ozdravili, potrebno se je dakle VRATITI NA IZVOR ŽIVOTA, a to je Bog, koji nam taj život daje preko svoga Sina. "Kao što Otac ima život u sebi, tako dade i Sinu, da ima život u sebi" (350). Kao što zrno žita mora pasti u obradjenu zemlju i u njoj istruhnuti, da bi donijelo obilni rod, po euharistijskom uništenju, dolazi u nas i donosi nam svoj vlastiti život kao klicu besmrtnosti i daje nam otada život djece Božje.

Pusti dakle, da te prožme taj božanski život, koji ti euharistijski Kruh donosi u punini. Moli Isusa Krista u svakoj svojoj Pričesti, DA PRELIJE SVOJE BIĆE U TVOJE. Kao što kruh i vino gube svoju vlastitu bit, tako gubimo i mi po svetoj Pričesti, ako to želimo, svoj grješni bitak i ucijepljujemo se u Krista.

IV. - OŽIVLJUJ DAKLE, SVAKI DAN, SVOJE POUZDANJE u moć uskrsnuća, koja je sadržana u kruhu, koji ti svećenik stavlja na usta. Njegova djelotvornost, kako tu je poznato, ovisi o množini tvoje vjere, čvrstoći tvoje nade i savršenstvu tvoje ljubavi. Što sve ne bi On učinio od nas, kad bismo Ga pustili bez smetnja da djeluje? - Čudesa, što ih čini u Lurdu, jer je

[illegible], jer je to kraljevstvo njegove Majke, činio bi na cijelom svijetu, kad bi u njemu vladao isti duh.

Da li će ih učiniti u tvom životu, to ovisi samo o tebi. Ne sakrivaj svojih rana. Dozovi si dobro u pamet svoju bijedu. Posebno budi uvjeren, da tvoja privezanost uz grijeh, ostaje izvor svih tih zala i moli Gospodina, da te od njih izliječi. Rado moli onu lijepu molitvu svetog Tome: "Svemogući vječni Bože, evo pristupam k sakramentu tvoga jedinorodjenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista. Pristupam kao bolesnik liječniku života, nečist k studencu milosrdja, slijep k sjaju vječne svjetlosti, ubog i siromašan gospodaru neba i zemlje.

Molim stoga obilje tvoje darežljivosti, da se udostojiš izliječiti moju nemoć, oprati nečistoću, prosvijetliti sljepoću, obogatiti siromaštvo, zaodjeti golotinju ... Preblagi Bože, daj mi tijelo, svojega jedinorodjenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, koje je uzeo od Djevice Marije, tako primiti, da budem dostojan pridružiti se njegovu tajanstvenom tijelu ... Preljubljeni Oče, dopusti mi, da tvojega ljubljenoga Sina, kojega sada pod prilikom kruha na putovanju kanim primiti, otkrivena lica uzmognem gledati na vijeke ..." (351).

24. rujna

OMNIA et IN OMNIBUS CHRISTUS

I. - To je želja, ili radije: to je program, idealni program kršćanskog života u Crkvi, cilj, prema kojem Apostol neumorno teži: DA KRIST BUDE SVE U SVIMA (352).

Prije Utjelovljenja i objave Evandjelja bijaše Riječ, već od početka: IN PRINCIPIO - U POČETKU (253), ali nije bilo Krista, osim u volji Očevoj, u Božjem planu. Ali čim se je - u punini vremena - pojavio u tijelu, sve se je odmah izmijenilo, TO JE NOVA OPSTOJNOST. Stari grješni čovjek mora ustupiti mjesto novom čovjeku, "koji se obnavlja za poznanje po slici onoga, koji ga je stvorio. Gdje nema ni Grka ni Židova, obrezanja ni neobrezanja, barbara ni Skita, roba ni slobodnjaka, NEGO SVE I U SVIMA KRIST" (354). Tu dakle nema nikakve sredine, Evandjelje se ne zadovoljava polovičnom mjerom i sveti Pavao to često ponavlja: TREBA DA KRIST BUDE U SVEMU ...

II. - To je gigantski pothvat, pothvat, što ga Crkva nastoji ostvariti već dvije hiljade godina. Kraljevstvo Božje u dušama napreduje polagano, ali sigurno, sve do konca vremena, kao što kvasac polagano uzdiže tijesto, ili kao što gorušićino zrno polagano raste u veliko stablo.

Odakle da počnemo prodirati u tu masu? - Sveti Pavao odgovara svojim riječima i primjerom svoga života: POČINJE SA SAMIM SOBOM. Prije nego li Krist postane svima sve, potrebno je, da najprije postane SVE ZA APOSTOLOLA, i to jebaš prvi cilj njegove borbe i nastojanja. Čuj ga, kako govori Filipljanima: "Jer sve držim za štetu prema prevažnoj spoznaji Isusa Krista radi kojega sve izgubih i smatram za blato, DA KRISTA STEČEM. I da se nadjem u njemu, nemajući svoje pravde, koja je od zakona, nego

koja je po vjeri u Krista, pravdu, koja je od Boga po vjeri, da spoznam njega i silu uskrsnuća njegova i zajednicu njegovih muka, da mu budem sličan u smrti, ne bih li kako dostigao uskrsnuće od mrtvih, ne kao da bih već bio postigao, ili već savršen bio. Ali nastojim, ne bih li ga uhvatio, JER JE I MENE UHVATIO KRIST ISUS" (355).

I doista, cijeli je njegov život stalno nastojanje oko toga, DA SE POISTOVJETI S KRISTOM, SAMO ZA NJEGA radi on bez računice dan i noć, da ubije u sebi starog čovjeka, i da ga zamijeni s novim: "S Kristom sam pribijen na križ. A ja živim, ali ne više ja, NEGO ŽIVI U MENI KRIST. A što sad živim u tijelu, živim po vjeri u Sina Božjega, koji me je ljubio i predao samoga sebe za mene" (356).

III. - Slijedi njegov primjer. Želiš li već sada biti dobar apostol, neka NAJPRIJE KRIST BUDE ZA TEBE SVE. Čuo si dobro, zahtjev je jasan, bezuvjetan: DA ON BUDE SVE ZA TEBE, a to uključuje dvije stvari:

da se ODREKNEŠ SVEGA, što nije On. Svega, što te udaljuje od Njega: grijeha, svake nesavršenosti, svakog traženja samoga sebe, svega, što stavlja tvoj užitak pred Njega. Bori se svaki dan protiv svojih pogrješaka: svoje lijenosti, svoje sjetilnosti, svoje oholosti, koja se neprestano javlja. "Oni, koji su Kristovi, raspeše svoje tijelo sa strastima i požudama" (357)...

da RAZVIJAŠ U ISTO VRIJEME LJUBAV PREMA NJEMU, da ona ispunja cijeli tvoj život, da te posve prožme, da On postane misao tvojih misli, ideal svih tvojih sanja, razlog svih tvojih nastojanja, jedini cilj svega tvoga života, tvoj Bog i tvoje sve: DEUS MEUS ET OMNIA - BOG MOJ I SVE MOJE (358).

Evo programa za život u Sjemeništu (za praznike). Jesi li ga dobro shvatio? Radiš li na tome, da ga u cijelosti ispuniš? Kakvi su tvoji zahtjevi u toj stvari? - Ispitaj se, da li bi mogao reći Isusu iskrenim srcem: GOSPODINE, DAJEM TI S V E !

IV. - Tada, KOLIKO Krist bude za tebe sve, s toliko ćeš uspjeha moći raditi na tome, DA ON POSTANE SVE ZA SVE. Ali se sjeti, da se drugi ne će truditi, da bi On zavladao posve njihovim životom, ako najprije ne vide, DA ON POTPUNO VLADA TVOJIM. Najbolje sredstvo tvoga apostolata će biti upravo primjer tvoje svetosti i njezino ižarivanje izvana.

Tako su radili svi sveci, slijedeći svetoga Pavla. Tako je i župnik iz Arsa ižarivao Krista vatrom svoje ljubavi, koja se je vidjela na cijelom njegovom životu i na svakoj njegovoj riječi. Velika zapreka za napredovanje Božjeg kraljevstva je osrednjost njegovih apostola. Obećaj, da tako ne će biti kod tebe i zamoli milost, da ostaneš, cijeli svoj život, vjeran svome obećanju!

+++++++++
+++++
+

Jedan djavao uvijek lovi bogoslove, koji ništa ne rade.

25. rujna

VINCULUM PERFECTIONIS

I. - U mom kraju, neki je stari župnik imao čudni i besmisleni naum: njegova se crkva rušila. Mjesto da sagradi drugu, odluči, da prenese, kamen po kamen, tu veličanstvenu abacijalnu crkvu iz XII. stoljeća, koja je još pronosila slavu napuštenog starog cistercitksog samostana, i da je opet sagradi usred svoga sela.

Ali je uskoro morao odustati od svoga nauma. Čvrsti malter, koji je povezivao kamenje, nije popuštao i on je zajedno s kamenjem tako savršeno bio slijepljen, da je izgledalo, da je to jedan jedinstveni komad, koga bi trebalo čitavog prenijeti. Tako je i LJUBAV, u zgradi kršćanskih kreposti, VEZA I KAO NEKI CEMENT SAVRŠENSTVA-. Hoćeš li, da zajedno pokušamo to promotriti, da bih ti tako pomogao, da to bolje ostvariš? - Moli Gospodina, da te prosvijetli, i da te učini velikodušnim.

II. - Litanije kršćanskih kreposti su duge i složene. Od prvog dolaska u Sjemenište, neprestano ti daju savjete za: razboritost, mudrost, zahvalnost, iskrenost, čistoću, poniznost, blagost, strpljivost, dobrotu, opraštanje, požrtvovnost.

Obraćeni Verlaine (359) ovako ih nabraja:

> Evo vas, evo vas, o misli skromne i dobre,
> Žalost za izgubljenim milostima, nade, koje me bodre,
> Dobrota srca, s ozbiljnošću duha,
> Stalni mir i ta opreznost budna, ...

Tada, pred cijelim jednim nizom kreposti, dolaziš u napast, da kloneš i da kažeš: "Nikad to ne ću postići ... ne ću ni početi taj nemogući napor ... kršćanska savršenost zaista nije za mene ...

Da to nije za tebe, Isus ne bi rekao: BUDITE SAVRŠENI, KAO ŠTO JE SAVRŠEN OTAC VAŠ NEBESKI (360). To nije prazna riječ, to je ideal, kojemu mora težiti svaki kršćanin. To je program njegova života.

Onda? - To je zato, što gledaš s nezgodne strane, što gledaš svaku stvar za sebe, i što ti lišće smeta, da vidiš šumu. Usmjeri pogled prema gore! SMJESTI SE SIREKTNO U SAMO ISUSOVO SRCE, koje je izvor svake kreposti i svake svetosti.

LJUBAV PREMA KRISTU JE JEDINI IZVOR SVIH KRŠĆANSKIH KREPOSTI, to je jedina sila, koja je sposobna nadahnjavati i podržavati rad na kršćanskoj savršenosti. Čemu toliki trud, da bismo ostali čisti, pošteni, puni ljubavi, strpljivi, pravedni, prema svima dobri, ako ne zato, da bismo se svidjeli Kristu i postali Mu slični? - Ako je čisto ljudska ljubav poticala viteze na tolika junačka i plemenita djela ... "Pokažite se Navarci, Mauri, Kastilijanci" (361), kolika će onda istom junačka djela biti sposoban izvesti onaj, koji je jednom shvatio što Božja ljubav za nj znači!? - Sve su kreposti potrebne, da budu u pratnji ljubavi! ONE PO NJOJ ŽIVE."Ljubav je veza savršenstva" (362).

III. - Ljubav dakle jedina može dati lijepo jedinstvo tvom životu. Kad to shvatiš, ne velim, da te više ništa ne će sta-

jati truda, nego velim: više ti ništa ne će izgledati teško. Zašto uvijek iste pogrješke? - Zašto to potajno uživanje u nekim grijesima? - Zašto toliko muka, da izbjegneš svoju osrednjost? - Zašto taj strah od naprezanja? - ZATO, JER NE LJUBIŠ. - Ljubiš ustima, ali ne ljubiš djelima. NISI OSTVARIO KRISTA. Oh! moli Ga, da učini svoju ljubav pristupačnom tvojoj duši, i da izvede u tebi onaj DUHOVNI UDARAC, iza kojeg nastaje pravo životno obraćenje. Takva je povijest svih Svetaca. Svi su bili osrednji sve do onoga dana, KADA IM SE POJAVIO KRIST. I od toga se je dana sve izmijenilo: ljubav je preobrazila njihov život tako, da se ni oni sami više nisu mogli prepoznati.

U čitavom kršćanskom životu, zvoni slični sat. Ako je već odzvonio za te, zahvali se Kristu i služi Mu svim svojim srcem u veselju njegove ljubavi, a ako još nije zazvonio, i ako su moje riječi za tebe tajna, moli Ga, da takne tvoje srce, i da učini po svojem.

Nec lingua potest dicere,
nec littera exprimere;
expertus potest credere,
quid sit Jesum diligere!-(363)

Govoriti je uzalud,
Badava peru cio trud,
Tko kuša, taj tek pravo zna
Što znači ljubav Gospodnja!

NOCTE ET DIE OPERANTES — 26. rujna

I. - Ne hvali se sveti Pavao, kad potsjeća Solunjane, da je RADIO DAN I NOĆ, da ne bude nikome na teret, i da im je tako propovijedao Evandjelje Kristovo (364). Ipak mu preteški rad u apostolatu nije dosta... Kako on u prvom redu propovijeda siromasima, ne želi živjeti od njihovih doprinosa, pa zato noću, i danju, kada je suviše vruće da skuplja slušatelje, BAVI SE SVOJIM TKALAČKIM ZANATOM. Kao svaki dobro odgojeni Židov, izučio je i on jedan ručni obrt, pa da bi imao sredstva potrebna za život i živio od svoga rada, on tka krila za šatore od kozje dlake, ne prekidajući svoga apostolskog rada. I tako će on, kroz dvadeset i pet godina, svagdje davati primjer svima, a nikome ne će biti na teret.

II. - VOLIŠ LI TI UISTINU RAD? - Potrebno ga je, naime, upravo voliti, a ne samo trpjeti. Treba ga voliti, KAO UVJET SVAKOG NARAVNOG I NADNARAVNOG DOBRA.

Treba ga voliti kao IZRIČITU BOŽJU VOLJU. On je rad učinio naravnim životnim uvjetom za čovjeka poslije grijeha. On je OTKUPNINA, kojom valja platiti grijeh. Čovjek grješnik je osudjen, da svojim radom svladava otpor prirode, koja se opire ljudskoj volji, otkako se je ljudska volja oprla Božjoj volji: "U znoju lica svoga jest ćeš svoj kruh" (365). Jadan je onaj, koji sanja o tome, kako bi živio od tudjega rada! Takav izrazito ne sluša Boga, izvlači se iz zajedničkog ljudskog položaja, takav je opasni nametnik. "Onaj, koji ne radi, veli sveti Pavao, ne zaslužuje niti da jede" (366).

Treba, nadalje, rad voliti KAO UVJET SVIH NARAVNIH KREPOSTI, lijenost je majka svih mana i skoro svih zločina. Rad je naprotiv SVAKIDAŠNJA ŠKOLA DUŠEVNE SNAGE, primorava tvoju volju,

da očvrsne protiv svih zapreka, sve dok ih ne svlada. Moraš uvećavati svoje napore, nikada ne klonuti, sticati snagu karaktera, ustrajnosti. A čovjek više vrijedi po svojem karakteru, nego li po svojem znanju, jer baš karakterom utječe i preobrazuje svoju životnu sredinu.

RAD DAJE OSJEĆAJ PONOSA I ČASTI, i pomaže ti, da stičeš pouzdanje u sebe, da neprestanu rastu tvoje mogućnosti, da rasteš u svojim vlastitim očima, da postaneš neovisan. Razvija tvoja NARAVNA SVOJSTVA, oblikuje tvoj sud, oštri pamćenje, razum, povećava smionost, tvoj ugled, podesetorostručuje naravne darove. Ni ne slutiš, što bi se sve moglo izvući ustrajnim radom, iz jedne, ma i nezahvalne prirode.

Konačno, moraš VOLITI RAD I KAO UVJET SVAKOG NADNARAVNOG NAPRETKA. Prije svega, jer je rad najveći protivnik požude, zbog žrtve, koju traži, zbog odricanja od svojih prohtjeva i zbog stalnog trošenja organske i duhovne energije. Onaj, koji mnogo radi, manje se izlaže opasnosti, da bi mogao podleći, on se posve sav NALAZI U SLUŽBI BOŽJOJ, dovoljno mu je prikazatisve što čini, u duhu žrtve i zadovoljštine, na slavu Božju i za proširenje njegovog krakjevstva.

Ali rad ima u sebi i još nešto više. Povećava OSJEĆAJ LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU. U zajedničkom radu se ljudi bolje sporazumjevaju, bolje se podnose i međjusobno se pomažu. Ništa toliko ne doprinosi približavanju duša Bogu, koliko zajedničko nastojanje i bratski napori. Sveti Benedikt je to shvatio jako dobro, kao i svi osnivači Redova iza njega, koji rad smatraju najizvrsnijom redovničkom vježbom poslije molitve.

III. - I tako nikada ne bismo završili ... Ipak nadodajem za te, da je rad NAJBOLJA ŠKOLA APOSTOLATA. Rad je kovačnica, gdje strpljivo kuješ oruđje, koje će ti sutra trebati: bistrinu uma, oštrinu pamćenja, široku obrazovanost o svim ljudskim problemima, ispravno sudjenje, jaku volju, sve toliko potrebna sredstva za apostola, da bi ispunio svoju sredinu Svijetlom Isusa Krista.

Ispitaj se, kakva su SVOJSTVA TVOGA RADA. Je li radostan? - Je li ozbiljan? - Da li je ustrajan? - Je li nadnaravan? - Zamoli, na kraju, za milost, da voliš svoj rad, kao sam Krist!

27. rujna

TEIPSUM CASTUM CUSTODI

I. - DRŽI SEBE ČISTA! (367). Tako naredjuje sveti Pavao svom ljubljenom učeniku, koji je u njegovu životu i njegovom apostolatu zauzimao ono mjesto, koje je sveti Ivan zauzima u životu Isusovom.To je NAREDJENJE, KOJE IZLAZI IZ SRCA, do kojeg on najviše drži, to se dobro osjeća, i koje se diskretno i rijetko daje, jer se uvijek uključuje i pretpostavlja.

Tu on ne govori u istom tonu, u kojem je govorio o djevičanstvu Korintskim vjernicima. Vrlo jasno im iznosi prednost i koristi čistoće, ali je za njih ona samo SAVJET. Ovdje je ona nešto više: ona je ZAPOVIJED; ne samo da je dobro, nego je i POTREBNO

Timoteju DA BUDE ČIST. Moli Gospodina, da ti pomogne, da shvatiš: zašto i kako?

II. - ZAŠTO? - Nije poteškoća u tome, da iznesemo razloge za nju. Ima ih sva sila. Nego u tome, da medju njima izaberemo one najvažnije. Konačno, sve ćemo svesti na ovu jednadžbu: CASTITAS = CARITAS. Možemo pitanje promatrati na sve moguće načine, uvijek se moramo vratiti na ovu očitu činjenicu: ČISTOĆA JE OSOBNI ZAHTJEV LJUBAVI, kao što je požrtvovnost i dar njezin društveni zahtjev. Promatrámo li je ČISTO NEGATIVNO, kao čistu zabranu, kao "potiskivanje", kako bismo danas rekli, onda se čistoća ne može opravdati, niti se može držati. Shvaćamo li je tako, ona je nemoguća, i ako bi bila moguća, bila bi užasna.

Čuj priznanje velikog živućeg kršćanina Guya de Larigaudie (379): "Čistoća je toliko nemoguća i smiješna stvar, da je nitko ne bi držao, kad bi ona počivala samo na negativnim načelima. Ona je moguća, lijepa i divna, ako se oslanja na pozitivni oslonac: Živu i POSVEMAŠNJU LJUBAV PREMA BOGU, koji jedini može ispuniti i zadovoljiti neizmjernu potrebu za ljubavlju, koja ispunja naše ljudsko srce".

Promatramo li je pozitivno, kao posvećenje, kao SUBLIMACIJU, rekli bismo danas, onda je čistoća potrebna, da bi se čovjek mogao posvetiti kakvoj velikoj ljubavi. Tvoje mlade životne snage, koje su u tebi uvijek, ni tjelesne ni duhovne čistoća ne guši, nego ih samo kanalizira. Ona ne da, da te sile dodju do izražaja po tijelu samo u koliko je potrebno, da bi bolje dolazile do izražaja po razumu i duši. Žrtva, kojom žrtvuješ svoju moć tjelesnog očinstva i dopušteni užitak, koji ono sa sobom nosi, potrebna je otkupnina za veličanstveni porast tvoje moći za duhovnim očinstvom i neizmjernim radostima, koje ti ono donosi. NEMOGUĆE JE POSVEMAŠNJE DAVANJE SAMOGA SEBE, u najčišćim sferama srca i duše, BEZ TOG DRAGOVOLJNOG ODRICANJA OD TJELESNIH NASLADA, koje po svojoj naravi razvijaju sebično traženje tih užitaka, i koje po svojoj naravi ne mogu zasititi, što ih na taj način vječno podržava.

Vidio si već kako drveće u proljeće suzi, kad ih vrtlar čisti. Blaženo je to i potrebno čišćenje, blagotvorno trpljenje. Bez tog čišćenja drveće ne bi moglo donijeti obilni plod. Isto je tako i s čistoćom. TO PRIVIDNO USKRAĆIVANJE DONOSI DIVNE PLODOVE i bezuvjetno je potrebno za posvemašnje i stalno davanje samoga sebe, kako to traži prava ljubav. Shvatimo li je tako, onda - na sreću - ČISTOĆA UVIJEK SKUPO STOJI, jer gdje bi inače bila zsluga, ALI NIKADA NE TIŠTI.

III. - Eto, zašto moraš ostati čist, želiš li se usitinu sav dati. Kako da se u tom vježbaš? - Jedva imam mjesta, da ti to kažem. Uostalom, to znadeš i iz iskustva. Ovih nekoliko riječi svetog Pavla posebno ističu: OSOBNI NAPOR. Drži sebe čista! To je stvar tvoje volje. Sigurno! Uvijek odlučnije, i svaki puta iznova "iz svake svoje pogrješke moraš načiniti skok prema većoj ljubavi". No ni tvoja volja ne može ništa bez MILOSTI, pa je čistoća zato stvar ne samo volje, nego i TVOJE MOLITVE.

Stavi na nadnaravni temelj žrtve, koje ti nameće čistoća, posveti ih Gospodinu. Nemoj od toga napraviti kakav sport, ko-

koji te zanosi, jer bi to bila oholost i ti bi opet još niže pao.

Moli Krista, koji je bio Djevica, moli se njegovoj Majci, NJOJ SU POZNATE SVE TAJNE, KAKO ĆEŠ SAČUVATI SVOJE TIJELO ZA NJEZINOG SINA.

SCIO CUI CREDIDI — 28. rujna

I. Kao dvogodišnji zatvorenik u Rimu, uznemiren radi sudbine Crkava, koje je osnovao, ostavljen od sviju - izuzevši prave vjernike - stari borac baca pogled na svoju prošlost. Pred očima mu se niže sve, što je učinio za Evandjelje, sve što ke podnio za Gospodina Isusa. Na sve to potsjeća Timoteja, svoga mladog prijatelja i ljubljenog učenika ... "Ali se ne stidim, jer znam, kome sam vjerovao, i uvjeren sam, da je On u stanju sačuvati zaklad moj za dan onaj" (38o).

II. - Da, on je cijeli svoj život proživio i temeljio na vjeri u Isusa Krista, on ga je na njoj temeljio posve, ALI POZNAVAJUĆI STVAR. On je znao, kome je povjerovao ...

SUSRELO GA JE PRVI PUTA na putu u Damask i njegova ga je slava odmah zaslijepila.

VIDIO GA JE POSLIJE VIŠE PUTA za vrijeme svojih dugih godina molitve, pokore, rada, koje su strpljivo pripremale put njegovom dugom apostolskom radu. "Bio je odnesen u raj, i čuo je neiskazane riječi, koje čovjeku nije slobodno govoriti" (381).

USPOREDIO JE SVOJE OSOBNO SVJEDOČANSTVO s apostolskim svjedočanstvom, koji su vidjeli i slušali Krista "u dane tijela njegova" (382).

PROŽIVIO JE DUGE NAPORNE GODINE u njegovoj službi i u bliskom prijateljstvu s Njime. Nosio je na svome tijelu rane Isusove. Sam Gospodin ga je krijepio, tješio, jačao, rasvijetljivao na nutarnji način svojim Duhom, u teškim časovima života, štitio ga svojom Providnošću, spašavao u mnogim pogibeljima, da bi mogao svjedočiti za Njega sve do kraja zemlje.

On nije zanešenjak, on nije lažni mistik, sve pokazuje naprotiv jednog nemirnog i gorljivog čovjeka. Dao je svoj život i svoje povjerenje Onome, koji to zaslužuje: SCIO CUI CREDIDI - ZNAM, KOME SAM VJEROVAO.

III. - Shvaćaš li: NAJLJEPŠI RIZIKO, u koji se čovjek smije upustiti je izložiti svoj život u službi Kristovoj. To je jedini riziko, koji je vrijedan svoje muke i jedini, koji je vrijedan, da se čovjek u njega upusti.

SVAKI DRUGI RIZIKO je jako varav, jer nikada ne vrijedi više od svoga uzroka. Kakva li razočaranja, kad utvrdimo nerazmjer izmedju uloženog truda i postignutih rezultata, kad se radi o obitelji, zanatu, znanosti ili domovini. Svaki, svaki je riziko lijep, ako služi pravednoj i plemenitoj stvari. Pjesnik je to vrlo lijepo izrazio: "Krv, koja je tekla, uvijek je samo čista krv". A jedina stvar, koja uistinu zaslužuje, da joj se čovjek posve preda i bez ikakve posebne računice je STVAR BO-

ŽJEGA KRALJEVSTVA. Ona jedina stavlja pred naš život cilj, koji GA NADILAZI, ona jedina opravdava posvemašnju žrtvu, ne samo zato, što zajamčuje sadašnjem životu siguran uspjeh i daje mu snagu i vedrinu, kojoj nema ravne, nego i zato, što ona naš život i produljuje i na neki način ovjekovječuje u otajstvenom Kristovom tijelu. -- Polyeucte (383) pjeva:

Nebeske slasti pune i poklona vrijedne misli
Vi punite srce, koje vas primiti može ...
Obećajete mnogo, uvijek dajete više.
Dobra vam nisu nesigurno blago,
I sretna smrt, što žuri naglo,
Prelaz je slatki, koji nas vodi bliže
K stanovima baštine vječne,
Gdje nas radost čeka, vječnosti sretne.

Nauči se, malo po malo, svaki dan, u borbi protiv samoga sebe, izlagati opasnosti svoj život za Krista. Naprijed! Ništa se ne boj! SCIO CUI CREDIDI - ZNAM, KOME SAM VJEROVAO.

29. rujna

SVETI MIHAEL

I. Crkva slavi danas zapravo sve andjele u osobi njihovog Vojvode. To je zgodna prilika, da OSVJEŽIŠ SVOJU VJERU i SVOJE POUZDANJE U NJIH.

Više stoljeća prije nego što je arhandjeo posjetio svetu Ivanu d'Arc i donio joj naredbu Božju, sveti Mihael je imao kod nas (u Francuskoj!) svoje glasovito svetište u Mont-au-peril-de-la-Mer (384) i svoje mjesto medju svetim zaštitnicima domovine. Prema najstarijoj kršćanskoj Predaji on je IZVRŠITELJ VELIKIH BOŽJIH DJELA, uz Gabrijela i Rafaela, kojima svete Knjigw donose imena. On je nepomirljivi protivnik Sotone, kojeg je pobjedio na dan njegove pobune. On se u svijetu neprestano bori protiv njega. On je POBJEDNIK, koji jamči pobjedu dobra nad zlom, na čelu nebeskih legija.

II. - Evandjelje nam crta Isusa u društvu s andjelima u ODLUČNIM ČASOVIMA NJEGOVA ŽIVOTA. Gabrijel otkriva Djevici Božji plan Utjelovljenja. Upozorava Josipa na opasnosti, koje prijete Majci i Djetetu. Dolazi k Isusu za vrijeme njegove agonije.

U svojem naučavanju, Učitelj ČESTO GOVORI O ANDJELIMA, kao zaštitnicima ljudi i službenicima Božje moći. Preporučuje, da nitko ne sablažnjuje djecu, čiji andjeli neprestano gledaju lice Očevo. U času, kad Ga uhvatiše, odbija da pozove u pomoć nebeske kohorte i javlja nam, da će andjeli izvesti ono veliko skupljanje ljudi za općenito uskrsnuće i sudnji dan.

Njihov vojvoda, sveti Mihael, ima sva njihova svojstva u visokom stupnju. Kao čisti duh, ima nad njima svu vlast. Time, što se je slobodnim izborom svoje volje odlučio za Boga, on je svjetlost, snaga i ljubav. Njegova je glavna zadaća UZVRAĆATI BOGU SLAVU, kao i sva druga stvorenja, promatrajući Ga, klanjajući Mu se, izvršujući posve njegovu volju i u sebi i u svijetu, prema naredbama, koje prima, vodeći borbu protiv zlih duhova, posebno kod ljudi, koje slabost njihova tijela ili duha izlaže svim lažnim opsjenama i pakosti djavolskoj.

I posebno, svaki od nas ima svog ANDJELA ČUVARA, koji je dužan bdjeti nad nama, i štititi nas od pogibelji svake vrste, koje nadilaze naše sile i koje bi mogle sputati našu slobodu.

VJERUJEŠ LI U SVE TO? - OBNOVI SVOJU VJERU u andjele, osobito u svoga, i zahvali Mu za ljubav i za strpljivost, kojom izvršuje svoju zadaću.

III. - I IZRAZI MU SVOJE POVJERENJE. Ono počiva prije svega na uvjerenju u tvoju vlastitu slabost i na neprestanom nepovjerenju prema djavlu, protiv kojeg te je Isus stavio u ruke andjelu, da te čuva. Znadeš, da je njegova velika lukavost u tome, da nastoji učiniti, da na njega zaboraviš, ŠTO VIŠE, I DA SUMNJAŠ U NJEGOVU OPSTOJNOST i on u tome u naše dane uspjeva jako dobro.

Vjerujem, da je Isus htio, da ga djavao kuša, otvoreno i u tri maha, da nas uvjeri zauvijek u djavolski pakosni utjecajn na naš život. MORAŠ GA SE BOJATI. Poradi njegove nadmoći nadt tobom i poradi svoje slabosti. Kad bismo bez obrane bili prepušteni njemu, on bi stalno zavadjao našu jadnu slobodnu volju.

Ali tu je tvoj andjeo Čuvar, koji ti zajamčuje potrebnu milost u času opasnosti. On u svakom času čini za tebe, što je Mihael učinio za cijelo čovječanstvo. On je Predstavnik Božje moći, koji neprestano potsjeća Sotonu na to, DA CE ZAUVIJEK OSTATI POBJEDJEN i da ne može ništa učiniti onima, koji uistinu pripadaju Kristu.

MOLI SE DAKLE RADO SVOM ANDJELU ČUVARU i svetom Mihaelu, njihovom Vojvodi, a osobito u časovima napasti. Oni će te čuvati u pogibeljima i dat će ti Božju snagu, o koju će se razbiti sve navale Zlog Duha. "O slavni vojvodo, vojske nebeske, sveti Mihaele, spomeni se nas svagda i moli za nas Božjega Sina!"

Moli Ga još: da ostane uz tebe, kao nekoć uz malu Ivanu, u kući njezinog oca, STALNIM VIJESNIKOM BOŽANSKIH POZIVA na jedan život posve darovan Bogu (385).

30. rujna

ECCE EGO VOBISCUM SUM

I. - "Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (386). To su, prema svetom Mateju, zadnje susove riječi, u času njegova Uzašašća. Ova Kristova Prisutnost u njegovoj Crkvi, koju Joj je svečano obećao i koja se u njoj uvijek osjeća, nije samo ona duhovna prisutnost, kojom je u njoj prisutan njegov Duh, koji je vodi. Na posebni način dolazi njegova Prisutnost do izražaja još i u SAKRAMENTU EUHARISTIJE, po kojem nam se stavlja posve na raspolaganje, na našu svakidašnju upotrebu.

Zahvali se vruće Gospodinu na tom posljednjem dokazu ljubavi. Htio je ostati s nama, da bismo mi mogli stanovati u Njemu i On u nama. Jer bez Njega, tako nam je Sam rekao, a i mi sami to jako dobro znamo, NE MOŽEMO NIŠTA UČINITI (387).

II. - Ali ta je prisutnost AKTIVNA PRISUTNOST, sva u službi euharistijske žrtve s kojom je povezana.

Doista, zbiva se u Pretvorbi, koja je središnji čin Žrtve. Ona dakle ima za cilj omogućiti nam, da prelazimo od jedne na drugu, ili ako tako više voliš, da nam pomogne, da Krist sve

više bude prisutan, odnosno živi u svim pojedinostima naših dana. Napredak čitavog ktšćanskog života je sam napredak Mise, tj. nastojanje oko sve potpunijeg poistovljenja s Kristom, u duhu njegova otkupljenja, sve do slavnog sjedinjenja u nebu, po kojem ćemo se sjediniti s Njime u promatranju, hvalenju i vječnoj ljubavi Oca.

III. - Moraš dakle, u tom duhu, nastojati postići trostruku k orist OD SVOJIH POHODA PRESVETOM SAKRAMENTU.

Ponajprije PORAST SVOJE VJERE. Euharistija je medju nama, kao neprestani poziv na duh vjere. Ona zaista u sebi sadržaje svako kršćasnko otajstvo u njegovoj biti i u njegovom najčišćem obliku, jer nas prisiljava oduzeti, što smo dodali svojim osjetilima i da pristajemo svojom voljom samo uz Kristovu riječ.

Često dakle i rado budi čine vjere u njegovu stvarnu prisutnost. Posluži se krasnim lirizmom svetog Tome (388) u njegovim hvalospjevima Presvetom Sakramentu. Osobito nastoj oživjeti svoju vjeru, usmjerivanjem cijeloga dana na svetu Misu i na svetu jutarnju Pričest. Sjedini svoju kolebljivu vjeru s divnom općom Vjerom Crkve, sjedini je radosno s onim neprekidnim kliktanjem, kojim čitava Crkva klikće Hostiji, ČUVARICI JEDINSTVENOSTI DUHOVA U VJERI.

IV. - Zamoli od Krista, koji je prisutan u Euharistiji, I PORAST U SVOJOJ LJUBAVI. Divni primjer zaboravljanja na Sebe i posvemašnjeg žrtvovanja za druge, koji nam njegova Prisutnost u Euharistiji pruža, za nas je hitni i stalni poziv, da nadvladavamo svoju sebičnost, da žrtvujemo svoje osobne poglede, svoje najjače strasti, svoju zavist, svoju mržnju, svoju srdžbu na zajeeničko dobro Božje Crkve.

Nastoj, klečeći uz Hostiju, suditi i ljubiti svoju braću s Isusom i kao On. Kakva li smirenja,u nemirnim časovima oholosti, zlobe i srdžbe, sjetilnosti, OSJECATI SVOJE JADNO SRCE, KAKO TUČE U ISTOM RITMU SA SRCEM KRISTOVIM. Usred oholog, sebičnog i surovog svijeta, Crkva u Euharistiji mora ostati neprestano i uvijek rasplamsalo ognjište ljubavi.

V. - Euharistija, konačno, podržava i plamen KRŠCANSKE NADE. Prisutnost Kristova usred svoje Crkve i u svakomu od svojih, za nas pretstavlja sigurno jamstvo konačne pobjede Božjega Kraljevstva. Klečeći uz Hostiju moraš naučiti svladavati svoju klonulost, podnositi svako razočaranje, prelaziti preko svih neshvaćanja, popravljati svaki neuspjeh. Sve je to svakidašnji apostolski krnh. Po tom nesebičnom i ustrajnom nastojanju - u sjedinjenju s nastojanjem i naporima svete Crkve, ljubav će Božja slaviti pobjedu.

Mala lampica, koja gori pred našim Tabernakulima izgleda jako blijeda prema tisućama neonskih svijetiljaka i raznobojnih reflektora našeg užurbanog vremena ... ALI SE ONA NIKADA NE GASI.

+++

Onaj, koji ne voli razmatranje, nikada ne će stići na kakav viši stupanj savršenosti.

METODE KOD POHODA
PRESVETOG OLTARSKOG SAKRAMENTA

Sveti Otac Papa Pijo XII. nabrajajući, u svojoj Poruci svećenstvu (Menti nostrae), pobožnosti, koje m o r a obavljati svaki svećenik, doslovno veli:

"Neka se svećenik, prije nego završi svoj dnevni rad, uputi pred Svetohranište i neka se ondje zadrži neko vrijeme u klanjanju Isusu u njegovom Sakramentu Ljubavi, da bi nadoknadili nezahvalnost mnogih, prema tako velikom Otajstvu, da se sve više raspaljuju ljubavlju prema Bogu, da bi na neki način i za vrijeme noćnog počinka, koji je toliko sličan smrtnoj šutnji, bio u blizini Srca Isusova" (389).

Iza svete Pričesti i svete Mise, POHOD PRESVETOG SAKRAMENTA je najljepši i najkorisniji čin naše euharistijske pobožnosti.

Iza jutarnjeg razmatranja moraju ti pohodi biti najbolja prilika za dnevnu molitvu. Isus, koji je živ prisutan u Euharistiji, te čeka. PODJI MU U POSJET SVAKI DAN!

Naša svrha nije dokazivati, da je Isus nazočan u presvetoj Euharistiji, o našoj dužnosti, da Ga posjećujemo, o koristi te duhovne vježbe, itd. Naša je namjera iznijeti neke m e t o d e, koje će nam u tu svrhu moći poslužiti. Jasno je, da i glede same primjene tih metoda, njihovog odabiranja i slobode, koja nam se u njima daje, vrijede ISTA NAČELA, koja smo iznijeli govoreći o metodi u razmatranju, vidi str. 5.

Ovdje ćemo iznijeti najprije nekoliko metoda, kako ih donosi pisac naših malih razmatranja u svojem I. svesku, a zatim nekoliko metoda o. Gastona Courtois-a prema njegovoj brošurici: "Pour converser avec le Maitre". Te su metode štampane i u Vjesniku Djakovačke biskupije, br. 11. i 12. godine 1954. str. 162.-164. i 178.-18o.

Kao zadnje riječi ovoga uvoda, navest ćemo lijepe misli spomenutog o. Courtoisa:

"Kakva god bila metoda, koju upotrebljavamo, najvažnije je, da se okoristimo ovim blagoslovljenim časovima "razgovora i neposrednog dodira s Božanskim Spasiteljem".

A onima, koji se tuže, da za tu vježbu nemaju vremena, odgovara:

"Ako je molitva životna potreba, kao i jelo i spavanje, onda je primjedba neumjesna. Imate vi vremena, ali nemate vjere. Kad biste bili uvjereni, da je molitva potrebna, našli biste za nju 15 minuta vremena, kao što ga nadjete i za tolike druge poslove Imate vi vremena, ali nema smisla za napor. Dok obavljate toliko različitih poslova i dok trošite toliko dragocjenog vremena, kad se radi o tome, da ga posvetite najsvetijem poslu - molitvi toliko ga "mjerite"! I tu vrijedi Pavlova: "Tako trčite, da dobijete"! (39o).

Obzirom na nakanu, kojom obavljamo POSJETE u običnom životu, dijelimo i POHODE ISUSU U PRESVETOM OLTARSKOM SAKRAMENTU na:

1. Pohode iz uljudnosti
2. Pohod iz zahvalnosti
3. Pohode iz sućuti
4. Pohode radi molbe
5. Pohode radi preporuke
6. Pohodi radi odmora i iz prijateljstva
7. Pohode radi predstavljanja.

Kod svake metode razlikujemo uvijek isti postupak:

a) najprije se pozdravi. Kažemo: dobar dan!
b) onda saslušamo novosti
c) zatim iznosimo svoju molbu ili želju
d) onda raspravljamo o predmetu ili uzroku posjeta
e) na koncu se opraštamo, i izrazujemo dobre želje.

Primjenimo sada gornje metode na POHOD ISUSU!

1. POHOD IZ ULJUDNOSTI

1. POZDRAVI SE, recitirajući na primjer: ADORO TE (391), nakon što si nastojao, da dobro poklekneš i da se pobožno prekrižiš.

2. Zatim SASLUŠAJ VIJESTI: samoća u Tabernakulu, koliko je dobrih pohoda preko dana?
Jesu li su Mu se danas poklonili ljudi, zahvaljivali Mu, ljubili Ga, koliko i kako On to zaslužuje? - Tko mu je zadao bol? - Kako napreduju njegovi poslovi, kako se uvećava njegova slava u svijetu?

3. IZNESI SVOJE VLASTITE NOVOSTI: jesi li zadovoljan sa svojim životom ili nisi, s ovim tjednom, s današnjim danom? Iskreno iznesi pred Njim u kojoj si stvari popustio.

4. UZROK POHODA: da se pokloniš, da Mu izraziš dužno štovanje. Razmišljaj o njegovoj veličini i veličanstvu, i povuci paralelu s poniznošću u Tabernakulu. Priznaj njegovo božanstvo, ponizi se, pokloni! Uživaj u njegovim savršenostima, dijeli s Njime njegovu radost, a i njegove boli. Probudi želju, da Ga ljudi bolje upoznaju i uzljube.

5. OPROSTI SE OD NJEGA iskazujući Mu po zadnji puta svoj poklon i svoju radost, što si mu tako blizu. Možeš ga na kraju pozdraviti sa Svetom Djevicom (desetina Krunice).

2. POHOD IZ ZAHVALNOSTI

Nacrt je isti, kao i prvi. Glavna obilježja ostaju, samo su sada protkana odgovarajućim nitima (zahvalnosti). Uostalom, čovjek će se brzo osloboditi toga ukrućenog kalupa. Bitno je, da postigneš to, da se možeš čisto naravno razgovarati s Isusom.

1. TE DEUM ili MAGNIFICAT (392). Već u načinu, kako pozdravljaš, mora se osjećati zahvalnost.

2. Probudi žalost i nemir srca ZBOG NEZAHVALNOSTI LJUDI, koji ne znaju zahvaljivati, i koji dr.e posve naravnim, što ih Bog obasiplje svojim milostima i svojim darovima. Probudi - poput Isusa - čudjenje zbog te nezahvalnosti (ozdravljenje desetorice gubavaca).

3. Kratko se ispitaj u pogledu svoje OSOBNE NEZAHVALNOSTI: znadeš li se zahvaljivati Bogu? - Utvrdjuješ li i žališ li svoju sebičnost, svoju nepostojanost i svoju površnost.

4. UZROK POHODA: reći Isusu: HVALA! za ovu ili onu milost, koju točno iznesi! Na pr.: sazrelo zvanje, pobjeda nad napasti, učinjeno dobro djelo nekome, uspjeh u radu, kakvo vremenito ili duhovno dobro, itd.
Dozovi si u pamet važnost primljenog dobra, nedostojnost svoju, da sam ga primio, i pusti zahvalno srce da govori.

5. Konačno, OPRAŠTAJUĆI SE, obećaj, da ćeš se okoristiti primljenim dobrom, da ubuduće činiš dobro i razveseljuješ druge.

3. POHOD IZ SUCUTI

1. Pozdravi u duhu pohoda: AVE VERUM! (393). Pozdravi Isusa, koji trpi i kojeg vrijedjaju naši grijesi.

2. Probudi zatim OSJEĆAJE ŽALOSTI, koje osjeća i Njegovo Presveto Srce, kojeje uzalud trpjelo za tolike grješnike. Nastoj probuditi u duši jaki osjećaj te boli!

3. GOVORI ISUSU O SVOJIM VLASTITIM GRIJESIMA, najnovijim i najtežim, osjećaj se onako, kao kad bi išao u posjete nekome, koga si jako uvrijedio iz zlobe ili nepromišljenosti. Utvrdi nedostatak svoga kajanja, suhoću svoga srca i sve to žali!

4. UZROK POHODA: da pogledaš grijehe ljudi, i da odrediš baš one, koji Mu zadaju najviše boli i zašto, Žali posebno ovu ili onu suvremenu, društvenu ili osobnu pogrješku. Sam kušaj bol Krista na križu. Suosjećaj s Njime ...
Medju tim grijesima, pogledaj i svoje: "Prolio sam ovu kapljicu krvi za tebe ..." Pomozi si u potrebi s molitvom: STABAT MATER (394) ili razmišljanjem o kojem žalosnom otajstvu.

5. Konačno se OPROSTI obnavljajući čin savršenog kajanja i obećanjem, da ćeš više nastojati i bolji biti u ovoj, točno odredjenoj stvari: odluka ...!

4. POHOD RADI MOLBE

1. O SALUTARIS (395): najprije pozdravi Isusa, svemogućeg i dobrog djelitelja svakoga dobra.

2. GOVORI S NJIM o velikim problemima Božjega kraljevstva, i o dušama, župama, misijama, itd. Veseli se dobru, koje se

se čini, žalosti se zbog zla, koje vlada. Pokušaj prosudjivati stvari kao Krist.

3. ISKRENO ISPITAJ SAVJEST o tome, koje su tvoje stvarne potrebe. Što ti zaista nedostaje? - Što bitna nedostaje onima, koji su ti dragi?

4. UZROK POHODA. - Točno odredi, što ti je potrebno i to jednostavno izrazi. Priznaj, da nemaš nikakva prava to dobiti, ponizi se i moli za optroštenje. Probudi ČIN POUZDANJA U NAŠEGA GOSPODINA, koji reče: "Budte li vjerovali, da ćete dobiti, već ste dobili" (396). Ponavljaj te čine posvemašnjeg pouzdanja, koji se toliko svidjaju Bogu. I prihvati unaprijed njegovu volju, pa bila kako mu drago. "Ne kao ja, nego kako ti hoćeš, Oče ..." (397).

5. Konačno se OPROSTI, zahvaljujući unaprijed i povjeri svoju molbu svetoj Djevici kojom desetkom Krunice.

5. POHOD RADI PREPORUKE

Ista metoda, samo što treba izmijeniti svoje vlastite nakane i želje tudjim nakanama i željama, koje hoćemo preporučiti.

Željama NARAVNOG REDA: zdravlje, ozdravljenje, strpljivost, uspjeh, itd. itd.
Željama NADNARAVNOG REDA: obraćenje, znanje, zvanje, poboljšanje u ovom ili onom, izbavljenje iz neke pogibelji, koje napasti ....

6. POHOD RADI ODMORA ILI IZ PRIJATELJSTVA

Ovu vrstu Pohoda nimalo nije zgodno staviti u kruti okvir kakve metode. Dosta je, da pustiš svoje srce govoriti i slušati kako Isus govori. Cilj je, da Mu očituješ svu svoju ljubav, da Mu posve daruješ samoga sebe, da bi te učinio dostojnim svoje milosti i svoga poziva. Načini jednostavno pred Njim planove za budućnost, za apostolat, za obraćenje ...

Slušaj Ga, gdje govori u dubini tvoga srca, kako ti odgovara na tvoje poteškoće, tvoje brige i tvoje snove ... Stavi svoju glavu na njegovo Srce poput svetog Ivana na posljednjoj večeri, ne govoreći ništa. I uživaj u tom, što si uz Njega, i što se s Njime slažeš u svemu!

7. POHOD RADI PREDSTAVLJANJA

1. Pozdravi, moleći TANTUM ERGO (398) ili koju drugu molitvu prema svojem osobnom nahodjenju.

2. Zaželi pobjedu i slavu za Isusa u čitavom svijetu, nastoj s Njime podijeliti njegove brige i želiti, što On želi.

3. UZROK POHODa: predstaviti Mu nekoga ili nešto:

NEKOGA: grješnika, kojeg treba obratiti, druga, da se popravi, roditelje, da ih takne, ili da ustraju, itd. ...

NEŠTO POSEBNO: jednostavno to izloži, ne da bi nešto zamolio, nego da s time jednostavno upoznaš Isusa, da On to odobri ili ne odobri. Reci Mu sve istinito, izloži Mu jasno svoje nakane, ovaj nacrt u apostolatu, to djelo, onaj pothvat, itd.

4. OPROSTI SE, obnavljajući u sebi čin POSVEMAŠNJE VJERNOSTI DUHU SVETOMU i svoju želju, da ćeš činiti dobro!

METODE OCA GASTONA COURTOISA

1. PLODONOSNI ODMOR

Najbolja je molitva, u
kojoj ima najviše ljubavi"

(Ch. de Foucauld)

Promatrajte vrijeme, kojim raspolažete, kad vrijeme plodonosnog odmora, kad se susrećete s Gospodinom.

To je susret: dvaju pogleda, dvaju srdaca, dviju želja.

a) SUSRET DVAJU POGLEDA:

Mislite na to, da je On tu, da vas gleda, da vas vidi ... Ostanite tu, ne govoreći ništa, da i vi Njega gledate, koliko je moguće dulje, toliko da se ne umorite, onako kao što je onaj seljak iz Arsa svoju molitvu označio riječima: "Ja gledam Njega i On gleda mene!"

Unesimo u taj nutarnji pogled sve one osjećaje, koji nam dođju na pamet: svoju vjeru ... svoj poklon, ... svoju zahvalnost ... svoje kajanje ... svoje pouzdanje.

b) SUSRET DVAJU SRDACA:

Kažu za svetu Malu Tereziju, da je ovako odgovorila na pitanje: što je govrila dragom Bogu za vrijeme svoje molitve: "Nisam Mu ništa govorila, ja Ga ljubim!".

I vi isto, bez riječi, mislite, da vas On ljubi, kao što On može ljubiti i za uzvrat pokušajte, koliko vam je samo moguće, i vi pokazati svoju ljubav prema Njemu. To će u početku biti malo plašljivo, ali kasnije, uz pomoć njegove milosti, postajat će sve iskrenije, sve dublje i sve intenzivnije.

c) SUSRET DVIJU ŽELJA:

Sada Ga zamolite sve, što vam treba za vas, za Crkvu, za Njega samoga. Nemate li nikakvih posebnih misli, onda polagano molite OČENAŠ, zaustavljajući se po nekoliko sekundi kod svake prošnje.

Zatim Ga zamolite, i to nipošto nije nevažno u tom razgovoru, da vam nadahne misao, što On želi od vas u ovom času. Ako ne vidite, postavite Mu polagano pitanje, kao što Mu je postavio sv. Pavao na putu u Damask: "Gospodine, što želiš da učinim? - Gospodine, što očekuješ od mene? - Gospodine, što bih mogao učiniti, da Te razveselim? - Bilo bi veoma čudno, kad vam kakva misao ne bi pala na pamet.

Prinkoncu zamolite Blaženu Djevicu, da Vam pomogne ostvariti ono, što njezin Sin od vas očekuje i vratite se s pouzdanjem svojem poslu.

2. EVANDJEOSKE IZREKE

"Kad čovjek sjedi uz Isusove noge, posve je blizu njegova Srca"
(Lacordaire)

Sigurno imate Evandjelje. Ne samo ulomke, kao u Misalu, nego cijelo Evandjelje po Mateju, Marku, Luki i Ivanu.

Napravite si, kako kavu antologiju ili ako više volite: IZBOR za osobnu upotrebu iz Evandjeoskih izreka, a osobito misli Božanskog Spasitelja, koje vam se više svidjaju.

Budite dakle budni, jer ne znate dana, u koji dolazi Gospodin vaš (398).

Ima i takovih, koji se odriču ženidbe poradi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati (399).

Pazite se i čuvajte od svake lakomosti! Ako tko i obiluje, njegov život ipak nije osiguran njegovim imanjem (4oo).

Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu (4o1).

I tada možete postupati ovako:

Nakon što si predstavite Božanskog Spasitelja, koji vam upravlja tu misao, zamolite Ga, da vam dade, da Ga shvatite i ponavljajte tu rečenicu više puta, cijedite je, da iscijedite sav njezin sok. To nije nikakva fiktivna imaginacija, jer je on znao, da ćete vi jednoga dana pribilježiti baš tu misao i On je u nju unio i pohranio jedan posebni smisao upravo za vas.

Možda će te jednostavne riječi biti polazna točka za kakav srdačni razgovor. Tada ne tražite dalje, nego se dajte posve jednostavno na taj nutarnji razgovor, koji olakšava mistični zagrljaj duše s Bogom ili kojim se naša duša ispunja dublje božanskim krepostima.

A ako tu misao brzo iscrpite ili ako vam ona danas ne govori ništa, uzmite drugu ... zatim treću ... Izvući ćete iz njih barem strelovitu molitvicu i plodnu odluku!

(Isto tako možemo uzeti tekstove iz Poslanica, Psalama, Misala).

3. TRI OFERTORA

Čovjek ne moli samo zato, da ga se Bog sjeti, nego da se i on sjeti Boga. Molitva je napor, koji čovjek čini, da se uspne do Boga i da ima udijela s najvećim Bićem, Stvoriteljem svega, najvećom Mudrošću, Istinom, Snagom, Ljepotom, Ocem i Spasiteljem sviju"

Dr. Alex. Carrel

Ta se metoda sastoji u trostrukom ofertoru (prikazanju):

1. Ponuditi sebe Isusu, da se Njime ispunimo
2. Prikazati Mu čitavu ljudsku narav, da je ozdravi
3. Prikazati Isusa sama Ocu, kao savršenu Hostiju

1. PRIKAZANJE SEBE

U životopisu Dom Marmiona se pripovijeda, da je njegov otac, vatreni Irac, odlučio, da ne će dopustiti, da prođe više od deset minuta vremena, a da ne bi Gospodinu prikazao čitavo svoje biće.

Ako i ne postignemo takovih duhovnih uspjeha, posve je sigurno, da bi kršćanin našao izvanredno duhovno bogatstvo u čestom prikazivanju samoga sebe Gospodinu.

Tog se prikazanja Bogu mnoge duše plaše: pomislite, Bog bi mi mogao oduzeti sve, što Mu ponudim. A druge od toga odvraća malodušna poniznost: što mogu dati Bogu, kad ništa nemam i kad nisam ništa!

Bog želi, da Mu se često prikazujemo, nipošto ne zato, da nam oduzme ono, što Mu prikazujemo, nego da nas ispuni svim onim što jest i što ima. Budući da neizmjerno poštuje našu slobodu, ulazi u nas samo toliko, koliko Mu otvaramo ili drugim riječima: onoliko, koliko Mu se prikazujemo. On je sav DAR uvijek spreman razliti se u svakoga od nas, raspaliti našu dušu žarkom željom, da je posve prožme.

A osjećaj nas vlastite bijede mora upravo poticati da Mu se prikazujemo, a ne odvraćati nas od toga, jer baš zato, što smo jadni i siromašni, trebamo Božanskih bogatstava.

Da bi vam bilo lakše obaviti to prikazanje samoga sebe, možete se poslužiti slijedećim izrekama (ali nikako samo onima, koje odgovaraju pravom raspoloženju vaše duše, jer nema prave molitve, gdje nema i iskrene želje):

"Gospodine, prikazujem ti svoj razum, napuni ga svojim mislima, da dotle dođjem, dam mislim kao Ti."

Zastanite nekoliko časaka i odredite točno predmet, u kome želite, da Vas Krist prožme svojim božanskim mislima!

"Prikazujem Ti svoje oči, napuni ih svojim pogledom, da unapređujem tako, da gledam stvari, ljude i zbivanja onako, kako ih Ti gledaš!"

Prikazujem ti svoje srce, napuni ga svojom ljubavlju, da konačno ljubim, kao što Ti ljubiš!

Prikazujem Ti svoju volju, napuni je snagom, da konačno želim, što Ti želiš!

Prikazujem Ti svoj život, napuni ga svojom milošću, da služim Tebi na slavu!

Prikazujem Ti čitavo svoje biće, napuni ga posve sobom, da se uzmogneš služiti sa mnom po volji za ostvarenje svojih nacrta i planova."

Tako Mu isto možemo prikazati ono što radimo, što trpimo, čemu se nadamo, da sve to, sjedinjeno s poslovima, trpljenjem, i nadama Isusovim, djelotvorno služi spasenju svijeta.

Isto Mu tako možemo prikazati i čas svoje smrti, da sjedinjena sa smrću Kristovom na križu, doprinese sa svoje strane skromni prinos za spasenje čovječanstva.

2. PRIKAZANJE ČOVJEČANSTVA

Obzirom na Općinstvo Svetih, imate pravo u svom velikom žaru ljubavi, prikazati Mu i SVU SVOJU BRAĆU I SESTRE ČITAVOG ČOVJEČANSTVA. Možete Mu prikazati molitve svih onih, koji mole. Boli svih, koji trpe. Borbe svih, koji se bore. Umor onih, koji se muče. I moliti da sve to, sjedinjeno s njegovim neprestanim prikazanjem, zadobije vrijednost otkupljenja.

Isto Mu tako možete prikazati klonule duše, da im oprosti, naporne i kreposne čine, da ih oplodi, grijehe i moralnu bijedu, da ih oprosti i izliječi.

Možete u ovaj čas obnoviti ono, što su činili apostoli, koji su prikazivali Isusu, božanskom Liječniku, sve bolesne i sve nemoćne iz svoje okoline. "Iz njega je izlazila sila i sve je ozdravljao" (4o2), tvrdi nam sveti Luka. Možete Mu prikazati sve bolesnike svijeta i izložiti ih tako spasonosnim zrakama božanskog Spasitelja.

"Gospodine, izlažem zrakama poniznosti Tvoje sve ohole duše, zrakama Tvoje čistoće sve sjetilne duše! ...
Prikazujem i izlažem zrakama Tvoje ljubavi i velikodušnosti svu sebičnost i svu mržnju, koja vlada na zemlji, itd. ..."

3. PRIKAZANJE UTJELOVLJENE RIJEČI OCU

Isus, Utjelovljena Riječ je savršena Hostija hvale. Po Njemu, s Njime i u Njemu daje se nebeskom OCu prava slava i potpuna čast, to jest dostojna Njega. On je jedini u stanju klanjati se Ocu, koliko je On klanjanja vrijedan; ljubiti Ga, koliko je dostojan ljubavi; tražiti od njega oproštenje, kolika je nanešena uvreda, i zahvaljivati Mu dostojno, koliko zaslužuje kao naš Dobročinitelj.

Na krštenju, kad smo postali udovi otajstvenog kristovog tijela, stekli smo i pravo prikazivati Mu Onoga, koji je savršen prinos.
Da biste ostvarili to trostruko prikazanje, možete u zajednici s Marijom postupati ovako:

Vjerom [illegible] s Marijom, koja ti je prikazala Isusa u Betlehemu, u jeruzalemskom hramu, na Kalvariji, kod skidanja s Križa, prikazujemo Ti neprestanu molitvu Isusovu za potrebe cijeloga svijeta.

Prikazujem ti njegovu poniznost, kao naknadu za sve grijehe oholosti. Njegov post u pustinji kao naknadu za neumjereno jelo i pilo. Njegov umor kao zadovoljštinu za našu lijenost. Njegovo bičevanje kao zadovoljštinu za nečiste grijehe. Njegovu posvemašnju ljubav kao zadovoljštinu za sebičnost, koja valada na zemlji.

Možete se isto tako sjediniti s Njime u činu neprestanog prikazivanja ocu, koje On nastavlja - po rukama svojih svećenika, na oltarima cijeloga svijeta.

+

Ova metoda triju prikazanja odgovara sigurno svakom vremenu, ali posebno za vrijeme svete Mise, gdje će biti zgodno obaviti prvo prikazanje za vrijeme prikazanja kruha i vina, drugo, na početku kanona i posebno u "spomenu živih", a treće, od Podizanja do svete Pričesti.

4. ISUSOVI VOKALI

Učinite ono što možete,
molite, što ne možete i Bog će
vam pomoći, da to uzmognete

(Trident. Koncil)

Evo jednog mnemotehničkog načina, koji nam olakšava kontakt s Bogom, koji obuhvaća sve do sad navedene metode.

A dorate me, poklonite Mi se, u sebi i u drugima. Poslušajte, kako vam ove riječi govori vaš Božanski Učitelj.
To je sjajno raspoloženje, koje se sastoji u tome, da se sjetimo Božje prisutnosti u nama samima i u svima onima, koji nas okružuju. "Što učinite jednomu od mojih, meni ste učinili. (4o3).

E xaudite me, slušajte me, u sebi i u drugima!
Što Isus želi od mene sada? - Što traži obzirom na druge? - Što očekuje od naše ljubavi i naše odanosti? -

I nsistite, ustrajte kraj Mene u sebi i u drugima! Mnogo ima milosti, koje nam trebaju. Ali Isus želi, da ih ustrajno molimo od Njega. Sjetimo se priče o dosadnom prijatelju ...
Ima i mnogo potreba, koje tište bližnjega. Moramo nastojati u bratskom duhu, da i za njih molimo, da i za njih koju potrebnu milost postignemo.

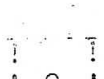

Mojemu Ocu u sebi i u drugima. Isus se ne prestaje moliti Ocu za nas i u nama. I kao što traži od nas, da sjedinjujemo svoje molitve s njegovima, da ih prikaže, kao jedinu molitvu, koja zavrijeđuje da bude uslišana, isto tako traži od nas, da iskorišćujemo njegovo neprestano prikazivanje Ocu na korist sve svoje ljudske braće.

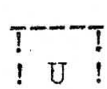

nionem facite mecum, sjedinite se sa Mnom u sebi i u drugima! Onaj, koji ostaje sjedinjen sa Mnom, nosi mnogo roda, rekao je Božanski Spasitelj. Ništa toliko ne pomaže i ne olakšava njegovo djelovanje u nama i po nama, koliko sjedinjenje srca i volje s Učiteljem.

On je u dubini vaše duše i u koliko se s Njime sjedinjujete, da ispunite, što On očekuje od vas, u toliko ono što činite, nosi obilježje božanske plodnosti.

Isto se tako sjedinite s Isusovim djelovanjem u svim dušama, kojima se približujete. To je najdjelotvorniji način, da ih mistično pomognete i da iznutra postanete gipki i poučljivi na njegovo djelovanje.

5. VATRA

Kao što se kad ne može dići u zrak niti može širiti ikakav miris, ako se ne stavi na žeravicu, isto tako ni molitva nema snage, da se vine Bogu, ako je ne oživljuje vatra ljubavi

(Sv. Augustin)

Za ilustraciju neka posluži Isusova izreka: "Došao sam donijeti oganj, i što hoću, nego da se zapali" (4o3).

Ta metoda posebno naglašava ljubav, a obavlja se ovako:

L. Načinite čin vjere u neizmjernu ljubav Isusovu prema vama. Pomislite, da vas je ljubio do ludosti kolijevke, ludosti križa, do ludosti Hostije ...

2. Nakon što ste Ga zamolili za oproštenje, što ste Ga do sada ljubili tako malo, molite Ga, da vam dade milosti, da Ga ljubite više.

3. Sjedinite se s Marijinom ljubavlju prema Isusu, jer Ga nitko nije ljubio kao Ona. Zatim Andjeo Čuvar, Sveci ...

4. Nekoliko časaka ne govoreći ništa, nastojte probuditi svoju ljubav prema Njemu, ne sileći se, nego mirno ...

5. Ljubav prema Isusu pokažite povećanom ljubavlju prema bližnjemu, prema našoj okolici i prema svim ljudima svijeta.

6. Zamislite se kao neki odašiljač, koji šalje valove ljubavi, požrtvovnosti, odanosti, simpatije svim ljudima s kojima imate posebnu vezu, i cijelom čovječanstvu. Na kraju stavite sva srca pod zrake ljubavi njegova Srca, da ih prožme vatrom svoje božanske ljubavi.

OPCI I POSEBNI ISPIT SAVJESTI

(Naputci i skice)

Spomenimo samo neke misli - nama dobro poznate - koje se odnose na općeniti i posebni ispit savjesti, onako u teoriji.

Ako je ta vježba toliko potrebna preko školske godine, koliko je ona potrebnija preko praznika! To ni ne treba dokazivati, imamo li na pameti, da ISPIT SAVJESTI:

a) čuva dušu od njezinih prljavština,
b) čuva dušu od ponovnog pada
c) potiče dušu iza grijeha na put kreposti
d) olakšava svetu Ispovijed
e) donosi spremnost za smrt, kad se god Bogu svidi.

Još ljepše, konciznije iznosi koristi ISPITIVANJA SAVJESTI Sveti Otac Papa Pijo XII. u svojoj "Poruci", gdje veli, da je to najuspješnije sredstvo:

- da bi upoznao, kako se duhovni život razvijao preko dana,
- da bi uklonio zapreke, koje sprečavaju i zaustavljaju napredak u krepostima,
- da bi pronašao najprikladnija sredstva, kojima bi osigurao veće plodove svojemu radu i isprosio od svoga nebeskog Oca smilovanje zbog naših slaboća (404).

Ponavljamo i točke, prema kojima ćemo obavljati i posebni i opći ispit savjesti:

a) gratias age - zahvali se Gospodinu!
b) Pete lumen - moli za svjetlost!
c) Discute - raspravi, ispitaj se!
d) Pete veniam - moli za oproštenje!
e) Propone - odluči!

Na str. 147. nalazi se skica za OPCI ISPIT SAVJESTI za sva tri mjeseca praznika. Mjesta, koja se odnose na srpanj označena su znakom (.), kolovoz (-), rujan (+). Na tim mjestima neka svatko bilježi svojim znakovima, kako je obavio svoje vježbe.

Označujemo ih brojevima: 1) Sveta Misa - 2) Sveta Pričest - 3) Pohod Presvetom Sakramentu - 4) Razmatranje - 5) Studij - 6) Duhovno štivo ... 7) Tjedna Ispovijed ....

Ostale točke svaki neka doda po svojoj želji i prema svojim posebnim okolnostima.

Napominjemo, da su pisani grafikoni prava slika duhovnog nastojanja. ONI SE PREPORUČUJU, ALI SE NIKOME NE NAREDJUJU, OSIM, AKO BI DUHOVNI VODJA IZ POSEBNIH RAZLOGA SMATRAO, DA IH NEKOME MORA NALOŽITI.

Na str. 148. se nalazi grafikon za POSEBNI ISPIT SAVJESTI.

Str. 147.-148. neka se ostavi prazna, a neka se ispunjava ista stranica umetnuta iza njih i taj perforirani list otkine i ispunjen preda duhovniku, smatramo li mi ili on, da je to potrebno!

OPCI ISPIT SAVJESTI

Datum	.-+ 1	.-+ 2	.-+ 3	.-+ 4	.-+ 5	.-+ 6	.-+ 7	.-+ 8	.-+ 9	.-+	.-+	.-+	.-+
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													
1o.													
11.													
12.													
13.													
14.													
15													
16.													
17.													
18.													
19.													
2o.													
21.													
22.													
23.													
24.													
25.													
26.													
27.													
28.													
29.													
3o.													
31.													

POSEBNI ISPIT SAVJESTI

Dat.	Srpanj		Kolovoz		Rujan	
I.	Prij	Posl	Prij	Posl	Prij	Posl
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
1o.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						

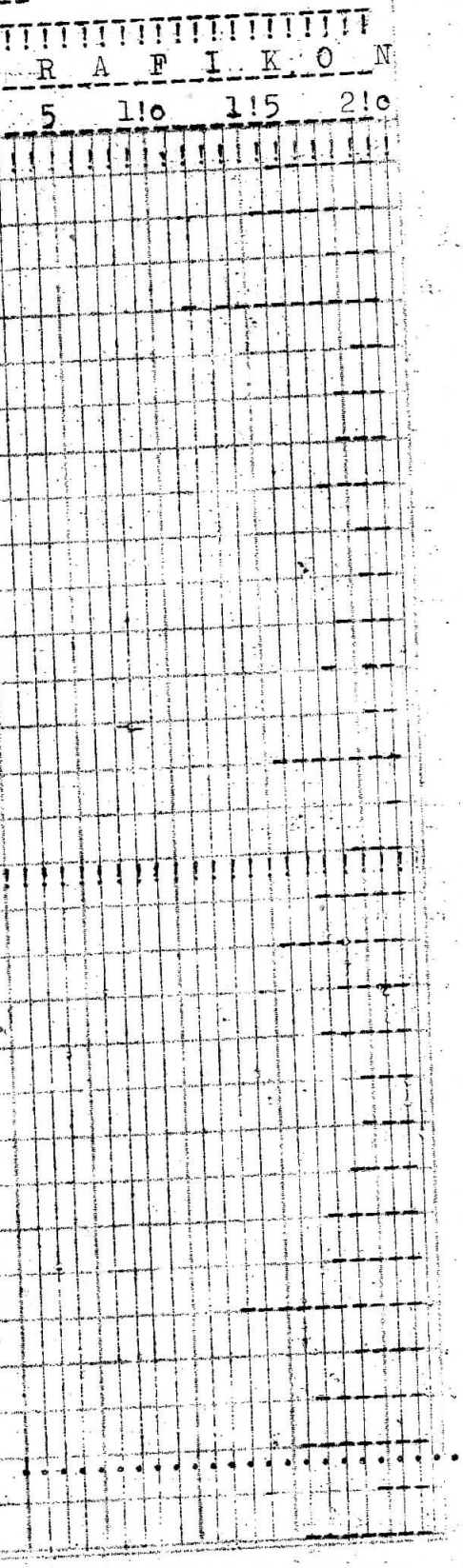

Č I T A N J E
SVETOG PISMA

Potrebno je, da bogoslovi i preko praznika, kao i preko školske godine, SVAKIDAN čitaju i SVETO PISMO. Da bismo im olakšali izbor, iznosimo n a c r t za svaki dan preko praznika. Gradja je donekle usklađjena s predmetom razmatranja, pa će jedno drugo popunjavati. Sva je uzeta iz Novog Zavjeta, jer Stari Zavjet nije svakome preko praznika pri ruci.

U SRPNJU su izabrana poglavlja, koja spominju NARAVNE KREPOSTI ili MANE: čednost, čistoća, gostoljubivost, iskrenost, krotkost, ljubav prema bližnjemu i Bogu, pobožnost, miroljubivost, pobožnost, poslušnost, post, pravednost, radost, siromaštvo, zahvalnost - nemilosrdnost, neposlušnost, nepravednost, nezahvalnost, oholost, osveta, laž, lakomost ...

U KOLOVOZU i RUJNU izabrana su poglavlja, koja se obradjaju i inače u razmatranju toga dana. - Nedjeljama poglavlja, koja se odnose na Potvrdu i Duha Svetoga, odnosno na Euharistiju. - Na svetačke dane poglavlja, koja su upotrebljena za Evandjelje dotičnoga dana. -

Dan:	Srpanj	Kolovoz	Rujan
1.	Iv. 14	Mt. 5	Dj. ap. 9.
2.	Lk. 1	Mt. 7	Iv. 6
3.	Lk. 14	Mk. 6	Dj. ap. 17.
4.	Mt. 6	Mt. 6.	Rim. 1
5.	Iv. 16	Mt. 26	Rim. 1o
6.	Lk. 16	Iv. 5	1. Tim. 2.
7.	Lk. 17	Mt. 1o	Rim. 12
8.	Iv. 15	Mk. 1o	Mt. 1
9.	Mt. 11	Lk. 12	Mk. 14
1o.	1. Iv. 2	Iv. 12	Rim. 13.
11.	Mt. 2o	Mt. 12	Ef. 4
12.	Mt. 2o	1. Kor. 11	Rim. 14
13.	Kol. 1	Lk. 1o	1. Kor. 4
14.	1. Iv. 2	Mt. 18	1. Kor. 1
15.	Dj. ap. 2	Lk. 1	Iv. 19
16.	Lk. 11	Lk. 18	Mt. 14
17.	1. Iv. 3	Mt. 2o	1. Kor 9
18.	Rim. 5	Lk. 17	1. Kor 13.
19.	Lk. 1o	Mt. 15	2. Kor. 4
2o.	Mt. 5	Lk. 7	2. Kor. 6
21.	Mt. 18	Iv. 12	2. Kor. 2
22.	Dj. ap. 8	Iv. 15	Fil. 3
23.	Mt. 25	Lk. 15	Lk. 22
24.	Jak. 2	Lk. 16	Kol. 3
25.	Mt. 26	Lk. 19	2.Tim.8
26.	Mt. 13	1. Kor. 1o	1. Sol. 2
27.	1. Sol. 1	Mt. 25.	1. Tim. 5
28.	1. Kor. 6	Mt. 5	2. Tim. 1
29.	Dj. ap. 19	Iv. 11	Mt. 18
3o.	Lk. 5	Lk. 7	Rim. 6
31.	Lk. 1o	Iv. 21.	.....

M O L I T V E

A. POSVETNA MOLITVA PRESVETOM SRCU

POD MILOSRDNU TVOJU ZAŠTITU
BOŽANSKO SRCE ISUSOVO
utječe se danas čitava naša zajednica i posve se posvećuje Tebi s nepokolebivim pouzdanjem u obećanje Presvetoga Srca Tvoga, da ćeš nas - Tebi posvećene - blagosivati u radostima, tješiti u žalostima, jačati u kušnjama, i uvijek nas obasipati posebnim blagoslovom i zaštitom!

BOŽANSKO SRCE ISUSOVO
STITI NAŠU ZAJEDNICU!

B. FORMULA CONSECRATIONIS SACERDOTUM SSMO CORDI JESU

Domine Jesu, Redemptor noster amantissime et Sacerdos in aeternum, nos supplices tuos, quos appellare amicos et sacerdotii tui participes facere dignatus (dignaturus) es, propitius respice. Tui sumus; tui perpetuo esse volumus: idea sacratissimo Cordi tuo, quod tamquam unicum salutis perfugium laboranti humano generi ostendisti, dedicamus nos hodie totos et addicimus.

Tu qui sacerdotibus (nobis), Cordis tui cultoribus, uberes divini ministerii fructus promisisti, fac nos, quaesumus, idoneos in vinea tua operarios, vere humiles et mites, spiritu devotionis et patientiae plenos, ita flagrantes amore tui, ut eundem caritatis ignem in animis fidelium excitare et fovere non cessemus. Nostra igitur corda incendio tui Cordis innova, ut jam nihil aliud studeamus, quam tuam promovere gloriam et animas tibi lucrari, quas pretioso Sanguine redemisti.

Miserere, Pastor bone, praesertim sacerdotum (clericorum), fratrum nostrorum, si qui, ambulantes in vanitate sensus sui, te et dilectam Sponsam tuam, Ecclesiam, lacrimabili defectione contristarunt. Concede nobis ad tuum complexum eos reducere, aut certe ipsorum expiare delicta, resarcire damna, et dolorem, quo te afficiunt, amoris nostri consolatione minuere.

Sine, denique, te quisque nostrum exoret his Augustini verbis: O dulcis Jesu, vivas Tu in me, et concalescat spiritu meo vivus carbo amoris tui, et excrescat in ignem perfectum; ardeat jugiter in ara cordis mei, ferveat in medullis meis, flagret in absconditis animae meae; in die consummationis meae consummatus inveniar apud te, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

C. SVAKIDNEVNO PRIKAZANJE
APOSTOLATA MOLITVE

Božansko Srce Isusovo, prikazujem Ti po Bezgrješnom Srcu Blažene Djevice Marije, sve molitve, rat i trpljenje ovoga dana, kao zadovoljštinu za naše grijehe i na sve one nakane, radi kojih se neprestano prikazuješ Ocu u presvetom Oltarskom Sakramentu. Svet to prikazujem posebno na nakane Apostolata molitve, i na sve one nakane, koje je sveti Otac za ovaj mjesec odredio. Amen.

R. - Sve za te, Presveto Srce Isusovo!
R. - Presveto Srce Isusovo, neka dodje Kraljevstvo Tvoje!

D. AVE VERUM

Zdravo, Tijelo, porodjeno
Ko plod tijela Djevinog
Ispaćeno, prineseno
Zarad ljudstva čitavog
Koje livaš, probodeno,
Isuse, Marijin Sine!

Krv i vodu s boka svog,
Budi nama podijeljeno
U čas boja samrtnog!
Isuse slatki
Prepun miline,

E. O HOSTIJO SPASONOSNA ...

O HOSTIJO SPASONOSNA,
Što otvaraš nam širom raj,
Sred rvanja sudbonosna,
Ti jačaj nas i očuvaj!

Gospodinu Trojedinom
Nek bude slava vječita,
Koj' život vječni puku svom
U rajskom domu neka da. Aman.

F. TANTUM ERGO ...

1. Usta moja, uzdižite
K preslavnomu Tijelu glas
I Krv dragu proslavite,
Što je proli za sve nas
Čedo majke plemenite,
Ljudskog roda Kralj i Spas.

2. Dan je svima smrtnicima,
Djeva nam ga porodi,
I On prodje sijuć tlima
Zrnje riječi Božijih,
A na kraju vjernicima
Divan spomen ostavi.

3. Kad je s braćom večerao
Spas na gozbi posljednjoj,
Sav je zakon obdržao
On u hrani vazmenoj
I ko hranu tad je dao
Sama sebe družbi svoj.

4. Gospod zbori i kruh biva
Svetim tijelom njegovim,
Likom vina krv se skriva,
Okom toga ne vidim,
Ali sama vjera živa
Kazuje bezazlenim.

5. Divnoj dakle Tajni ovoj
Klanjajmo se smjerno mi,
Stari zakon žrtvi novoj
Nek se sada ukloni,
Vjera duši čovjekovoj
Nek spoznanje dopuni.

6. Bogu Ocu, Bogu Sinu
Hvala s pjesmom radosnom,
Slavimo im veličinu,
Častimo ih dušom svom,
K Duhu Svetom nek se vinu
Glasi s čikom jednakom,

B I L J E Š K E

(1) "Vrelo života" - Zagreb 1943., str. 13-14.
(2) Izašla na hrv. jeziku, Sarajevo 1926. - Pisac veli: Ako tu knjigu možda još nisi pročitao, učini to, jer je ona pravi kodeks nutarnjeg života.
(3) Hebr 5,1 (4) Iz. 11,2 (5) Sakr. sv. Reda, Zagreb 1940. str. 43. (6) ibid. str.61. (7) Mat. 11,27
(8) Iv. 1,33-34 (9) Iv. 15,26 (10) Iv. 16,13-14
(11) Himni, str.70 (12) Rim. 8,23 (13) Rim. 8,15
(14) Luk. 1,36-37 (15) Luk. 1,40 (16) Luc. 1,42
(17) Luk. 1,49 (18) Osnivač sv. Sulpicija, 1608-1657)
(19) Latin. vidi str.11. razmatranja (20) Luc. 1,53
(21) Slavni franc. pjesnik, 1639-1699. (22) Biskup i glasoviti govornik, 1627-1704. (23) Iv. 8,32
(24) Preteča Revolucije, 1689-1755. (25) Slavni njemački filozof i pisac, 1724 - 1804 (26) Vidi bilj. 21.
(27) Lacordaire, slavni govornik francuski, 1802-1861.
(28) Rim. 9,16 (29) Foch, francuski maršal, 1851-1929.
(30) Musset, franc. pjesnik, 1804-1880 (31) de Ségur, past. pisac, 1820-1881. (32) Mk. 16,14 (33) de Grandmaison, Isusovac, duh. pisac, 1868-1926. (34) Dj.ap. 20,35 - Mt. 19,17 - Iv. 14,6 - Iv. 19,28 (35) Župnik iz Arsa, 1786- 1859. - Vianney sv. Ivan (36) Misal
(37) Lyautey, franc, maršal, 1854-1934. (38) Gal. 2,20
(39) Mt. 11,12 (40) Ps 116,2 (41) Ch. de Foucauld, istraživač i misionar, ubijen u centralnoj Africi, 1858-1916
(42) Iv. 17,15 (43. Sv. Augustin (44) Rim. 8,21
(45) Taine, franc. filozof i historičar, 1828-1893.
(46) Voltaire, pjesnik i pisac, 1694-1778. - Veliki društv. utj.
(47) Alain , (48) Vidi 41. bilj.
(48) Mt. 25,35 (50) Lyonnet,
(51) Dj. ap.1,8 (52) Dj. ap. 5,41 (53) isp. Rim. 1,18 i 31
(54) Ivan Bosco, osnivač Sal. Družbe, glasoviti odgojitelj, otac siromašnih, 1815-1888. god. (55) dom Guéranger, obnovitelj benedikt. Reda u Francuskoj, 1806 - 1875. godine.
(56) Honorije III. papa 1216-1227. (57) Simon Stock, general Reda, 1165-1265. - (58) Sv. Terez. Velika 1515-1582. (58) Sv. Ivan od Križa, 1543 - 1591.
(58) Sv. Mala Terezija, 1873 - 1897. (59) Ant.:Zdravo Kraljice
(60) Ps. 120, 1 (61) Is. 7,14 (62) Ant.:Zdravo Kraljice
(63) Ezop, grčki pripovjedač (14.st.) (64) Vidi sv.III.str.161
(65) Mt. 26,50 (66) Mk. 10,18 (67) isp. Eph, 2,7
(68) Mt. 5,9 (69) Lyautey, v. bilj. 37. org. fr. prot.Maroko
(70) Beethowen, slavni njemački kompozitor, 1770 - 1827.
(71) Sv. Vinko Paulski, 1576 - 1660. (72) Mt. 11,5
(73) Dax, mjesto od 12500 stanovnika (74) de Bérulle, osnivač Oratorija, Kongregacije, koja je dala Francuskoj mnoge propovjednike, profesore, učenjake i duhovne vodje (17. stoljeće).
(75) Gondi, plemića obitelj iz Firence (75) Fronda, građ. rat izmedju dvora i parlamenta 1648-1653. (77) Bossuet, v. bilj.22.
(78) Po tom "Lazaristi" (C.M.) (79) Franjo Asiški, osniv. franj. Reda, 1182-1226. (80) Rim. 5,5
(81) 1.Kor. gl.13. (82) Himni str.70 (83) de Grandm. v. bilj. 33.

(84) Rim. 8,15 (85) Ef. 1o,1 (86) 1 Sol. 5.17
(87) Rim. 8,26 (88) Ef. 3,17-19 (89) o. Sertillanges, suvr. franc. duh. pisac dom. škole, 1863-
(9o) Ivan Prezbiter, (91) Bossuet, bilj. 22.
(92) (93) Monomotapa, istočni kraj Afrike, susjed
čelice Madagaskara (94) La Fontaine, pjes.,prip.1621-1695.
(95) Montaigne, filozof i moralista, 1533-1592.
(96) Saint-Exupéry, pisac, "avijatičar", poginuo 1945. godine.
(97) Malebranche, franc. metafizičar, 1638.-1715. godine
(98) René Bazin, franc. književnik, r. u Angersu, 1853-1932.
(99) o. Foucauld, vidi bilj. 41. (1oo) Ecr. spir. 172.
(1o1) Péguy, franc. pisac,1873-1914. (1o2) Charles P., suvremeni belg. Isusovac, duh. pisac (1o3) Rochefoucauld, 1613. - 168o. god. (1o4) Dilexit me, sv. II. strana 53.
(1o5) 1 Kor. 4,7 (1o6) (1o7) Misal, pričest
(1o8) Mt. 26,5o (1o9) Iv. 18,23 (11o) Mt. 26,12
(111) M. Antoinette, franc. kraljica, žena Ljud.XVI.-1755-1793.
(112) Ps 11o,1o (113) Mt. 25,24-25 (114) Rim. 8,15
(115) Ef. 5,16 (116) Rim. 5,5 (117) Molitva iza lit.
Imena Isusova (118) Sv. Ignacije, osn. Is. reda, 1491-1556.
(119) P. Lefèvre, 15o6. - 1946. (12o) Sv. Fr. Ksaverski, misionar, 15o6-1552 (121) Montmartre, brežuljak kraj Pariza
(122) Misal, kanon (123) Iv. 14,6 (124) Mt. 11,29
(125) Iv. 13,15 (126) Iv. 21,7 (127) Obred, str. 23.
(128) Isto, str.3o (129) Isto, str.38 (13o) Isto, str. 66
(131) Mt. 5,47 (132) Mt. 5,46-48 (133) Pascal, filoz., fiz. i pisac, 1623-1662. (134) Izl 2o,2 i passim
(135) Lk. 16,2 (136) Mt. 7,17-2o (137) Mt. 21,18-19
(138) Mt. 25,4o (139) Mt. 25,45 (14o) Mt. 5,48
(141) Mt. 6,31 (142) Ivan od Križa, vidi bilj. 58.
(143) Mt. 6,34 (144) Mt. 6,28 (145) Mt. 18,22
(146) Mt. 6,33 (147) Lk. 22,2o (148) U Matutinu, ant. kod 5. psalma (149) 1.Kor. 11,25 (15o) 1. Kor. 11,23
(151) Iv. 5,6 (152) Mt. 5,48 (153) Mt. 1o,9
(154) Kol. 3,15 (155) Mk. 1o,21 (156) Mt. 19,2o
(157) Claudel P., franc. katol. književnik, 1868-1955.
(158) Klodovik, franc. kralj, oko 466-511. god.
(159) Ivana d'Arc, 1412-1431. nac. sv. (159) Domremy, rodno mjesto Iv. d'Arc. (16o) Vaucouleurs, grad čijem je guverneru prvom otkrila svoje planove (161) Karlo VII.
(162) Montalembert, franc. vojni ing. 1741-18oo. godine,
(163) William Pitt, engl. državnik, 1759-18o6.
(164) Ozanam, franc. povjesničar i književnik, 1813-1853.
(165) Ivan du Plessis, (166) Jakov d'Arnoux,
(167) V.bilj.35. (168) Siksto II, papa - 257-258. godine
(169) Valerijan, car rimski 252-26o/ 184o-1889
(17o) Iv. 13,35 (171) o. Damjan, poznati apostol gubavaca
(172) Iv. 13,1 (173) 2.Kor. 5,14 (174) Lk. 11,17
(175) Mt. 12,3o (176) Misal, prik. (177) Iv. 19,3o
(178) Lk. 1o,42 (179) Isto tamo (18o) Mk. 1o,14
(181) Lk. 9,48 (182) V. bilj.58 (183) 2.Kor.12,1o
(184) V. bilj. 58. (185) Ljudevit XIII. kralj 161o-1643.
(186) Misal,8.XII. (187) Lk. 18,22 (188) Mt. 19,21
(189) Otkr. 3,2o (19o) Dj. ap.9,6 (191) Mt. 2o,12
(192) 1 Mojs.3,19 (193) Iv. 5,17 (194) Lk. 17,13
(195) Lk. 17,14 (196) Isto tamo (197) Lk. 17,19
(198) Mt. 26,26 (199) Mt.26,28 (2oo) Misal, pričest

(2o1) Rim. 8,17 (2o2) Misal, kanon (2o3) Lk. 17,24
(2o4) Iv. 12,24 (2o4) Predslovlje sv. Križa - Misal
(2o5) Iv. 12,26 (2o6) Mt. 1o,39 (2o7) Iv. 15,16
(2o8) Iv. 6,7o (2o9) Mt. 19,21 (21o)
(211) Lk. 15,18 (212) Isto tamo (213) Lk. 15,2o
(214) Lk. 15,18 (215) Lk. 15,32 (216) Lk. 15,31
(217) Ljudevit Sveti, 1215-127o. (218) Filip August, (F.II.) 1165-1223. - Kralj od 118o. godine (219) Buvines, malo mjesto gdje je Filip Augusti pobijedio Otona IV. i njegove sav. 1214.g.
(22o) Joinville, 1224-1317., povjes., savj. Ljudevita Svetog
(221) Poissy, mjesto krštenja sv. Ljudevita. Danas 12.ooo st.
(222) Vincennes, mjesto od 5o.ooo st., nekada rezid.fr.kraljeva
(223) Konst."Christus Dominus",1953. (224) Poucel: Pladoyer pour le corps, 198 (225) Mt. 22,4 (226) Mt. 25,12
(227) Mt. 7,21 (228) Mt. 7,21-24. (229) Mt. 1o,32
(23o) Mt. 25,4o (231) Mt. 24,51 (232) Pascal, v.bilj. 133.
(233) Newman, kard. 18o1-189o. (234) Rops D., suvr. franc. katol. knjiž. (235) Iv. 11,3 (236) Iv. 11,21 19o1-
(237) Iv. 11,35 (238) Lk. 23,28 (239) Iv. 11,21
(24o) Iv. 11,33-35 (241) Mt. 8,12 (242) Himni, str. 57.
(242) Mt. 5,5 (243) Pascal, v.133 (244) Iv. 21,15
(245) Iv. 21,15 (246) Holcner: Život i posl. sv. Pavla,42o-421.
(247) 1.Tim. 4,12 (248) Dilexit me, sv. II., str. 6.
(249) Dj. ap.9,6 (25o) Dj.ap.9,6 (251) Mt. 26,26
(252) Iv. 6,6o (253) Iv. 6,53-58 (254) Iv. 6,54
(255) Himan: Lauda Sion, Himni, Zagreb 1936. strana 84. str. 22.
(256) Dj.ap. 17,17 (257) Dj.ap.17,23 (258) Dj. ap. 17,27.
(259) D.ap. 17,27 (26o) V.bilj. 41. (261) 2.Kor. 3,12
(262) 2.Kor.4,8-9 (263) Mt. 26,72. (264) Claudel: Adolesnent: "Qui es-tu?", br. 57. - v. bilj. 157. (265) Dj.ap. 17,16.
(266) Godin Henri, mod. franc. svećenik, 19o6-1944.
(267) abbé Boullard: Misijski problemi ...
(268) Rim. 1o,14-16 (269) Lk. 1o,3 (27o) Mk. 16,15
(271) Mt. 9,38 (272) isp.Mt.5,38 (273) Lk. 6,27-28 i 36.
(274) Rim. 12,17-21 (275) Očenaš (276) Respon. iza VI. lekc. blagdana M. Gospe (277) Lk. 1,45 (278) Iv. 1,29
(279) Iv. 1,35-37 (28o) Isp. 1.Kor. 11,2o-32
(281) Iv. 6,68-69 (282) Misal, pretv. (283) Mt. 22,39-4o
(284) Iv. 13,34-35 (285) Iv. 4,19-21 (286) Rim. 13,7-1o
(287) Isp. 1.Iv.3,16 (288) Isp.Gal 2,2o (289) Racine, v.bilj.21.
(29o) Fr. Mauriac, suvr. pisac, 1885- (291) Rim.14,7.
(292) Fil. 3,19 (293) Rim. 15,3 (294) Fil. 2,6-8
(295) Iv. 15,13 (296) 2.Kor.12,15 (297) Rim. 18,4
(298) Isp.Mt.1o,24 (299) 1.Kor.4,9 (3oo) 1.Kor. 4,1o-14
(3o1) 2.Kor.6,8-1o (3o2) Iv. 1,11 (3o3) 1.Kor. 1,27-28.
(3o4) Mt. 16,22-23 (3o5) Lk. 2,35 (3o6) Stabat Mater, Himni str. 56. (3o7) Himni Večernje, Jutranje i Hvala u bl.
(3o8) Himan Večernje, Himni str. 56. (3o9) Magnificat, Lk.1,46-
(31o) Fil. 2,7-8 (311) 1. Kor. 9,25 (312) "Čovjek nepoznanica, Zagreb, 1941. str. 25o. gl. Vi. (313) Hebr. 9,22
(314) Rim. 15,3 (315) Kol. 1,24 (316) Isto kao i bilj. 1oo
(317) Rim. 12,1 (318) Gal. 2,19 (319) Naslj. Kr. II,12
(32o) 1. Kor. 9,27 (321) 1. Kor. 13,4-8 i 13.
(322) 1. Iv. 4,16 (323) 1. Iv. 4,2o (324) 2. Kor. 2,14-16
(325) Isp.Mt. 27,63 (326) V.bilj. 2o6. (327) Njegovim radom ...
(328) 2. Kor. 4,5 (329) 1. Sol. 2,7-9 (33o) 1.Kor.9,19 i 22-23.

(331) Obred redjenja, str. 62. (332) cura = briga
(333) Chevrier A., franv. sveć.,prijatelj bijed. 1826-1879.
(334) Rim.12,9 (335) Isp.2.Kor.6,6(336) 2. Kor. 6,6
(337) Mt. 5,44 (338) Iv. 1o,11 (339) Mt. 15,24
(34o) Mt. 25,4o (341) Epikur, filozof oko 34o-27o god.
(342) Fil. 3,18-19 (343) Horacije, Epistololae, I,2.v.27.
(344) Ps 7,1o (345) Mt. 9,13 (346) Mk. 9,29/ 1885-
(347) Iv. 1o,1o (348) Guardini R. - suvrem, asket. pisac , fil.
(349) Isp. Rim. 6,23(35o) Iv. 5,26 (351) Molitva: Omnipotens sempiterne Deus ... Srce susovo spasenje naše str. 178.
(352) Kol. 3,21 (353) Iv. 1,1 (354) Kol. 3,1o-11
(355) Fil. 3,8-12 (356) Gal 2,19-2o (357) Gal. 5,24
(358) Sveti Franjo (359) Verlaine, franc. pjes. 1844-1896.
(36o) Mt. 5,48 (361) Istaknute obitelji i plemena
(362) Kol. 3,14 (363) Jesu dulcis memoria, Himni str.38.
(364) Isp.1. Sol.2,9(365) 1.Mojs.3,19 (366) 2. Sol. 3,1o
(367) 1.Tim. 5,22 (368) 1. Kor.7,25.: A za djevice nemam zapovj.
(379) Guy de Larigaudie, (38o) 2. Tim. 1,12
(381) 2. Kor. 12,4 (382) Hebr. 5,7 (383) Polyeucte, glavna osoba Corneille-eve tragedije,1643 (384) Mjesto
(385) Ivanu d'Arc (386) Mt. 28,2o (387) Isp. Iv. 15,5
(388) Tome Akvin. (389) "Poruka" (Menti nostrae", Djakovo, 1951. god. str. 15. (39o) Iz. 1. sveska: "Dominus est", 12-16.
(391) Himni, str.85 (392) Rimski Brevijar: Te Deum u Matutinu, i Magnificat u Vesperama, u Himnima, u molitvenicima.
(393) Vidi str. 151.(394) Himni, str. 55. i drugdje
(395) Vidi str. 151.(396) Mk. 11,24 (397) Mt. 26,39.
(398) Vidi str. 151. razmatranja (399) Mt. 19,12
(4oo) Luc 12,15 (4o1) Iv. 6,56 (4o2) Mt. 25,4o
(4o3) Lk. 12,49 (4o4) Poruka, str. 15. (Isp. bilj. 389).

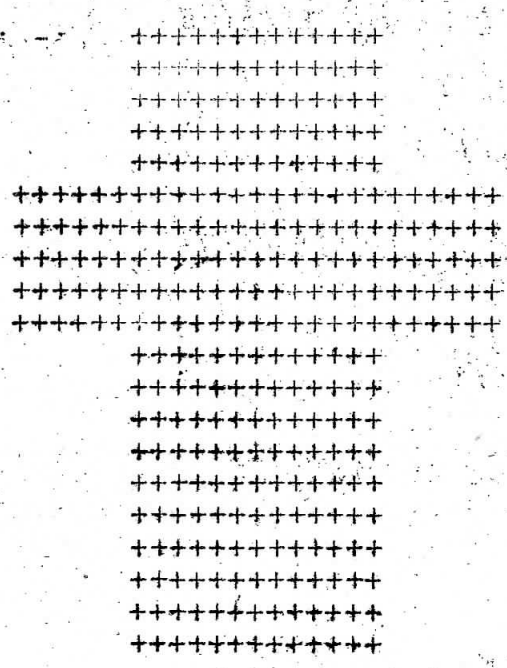

S A D R Ž A J

Predgovor 1

U v o d 3

A. Potreba razmatranja 4
B. Pripravne molitve 4
C. Metode 5
a) Sv. Ignacija, primjena triju moći 5
b) Sulpicijanska metoda 7
c) Metoda kod razglabanja teksta 9
d) Metoda Dom Chautarda 9
D. Završne molitve 11

S r p a n j

Uvodne misli 12

1. Emitte Spiritum tuum 13
2. Pohodjenje Blažene Djevice Marije 14
3. Sloboda ... zlatna sloboda 16
4. Učenje slobode 17
5. Moć volje 18
6. Znaj htjeti 19
7. Znaj trpjeti 2o
8. Spiritum sapientiae et intellectus 22
9. Oduševljenje 23
lo. Budi suvremen 24
11. Ljubav prema radu ..... 26.
12. Intelektualni napor 27
13. Budi obrazovan 28
14. Znaj dati 29
15. Spiritum consilii et fortitudinis 3o
16. Naša Gospa od Karmela 31
17. Imaj srca 33
18. Dobrota 34
19. Sveti Vinko Paulski 35
2o. Čistoća srca 37
21. Drugovi 38
22. Spiritum scientiae et pietatis 39
23. Prijatelji 41
24. Pravi prijatelji 42
25. Odvažnost 43
26. Sveta Ana 44
27. Zahvalnost 46
28. Pazi na uljudnost 47

29. Spiritum timoris tui 48
3o. Poštivanje tijela 5o
31. Sveti Ignacije Lojolski (Osn.I.R.) ..... 51.

K o l o v o z

Uvodne misli 53

1. Nonne et ethnici? 54
2. Ex fructibus eorum 55
3. Venite seorsum 56
4. Sufficit diei malitia sua 57
5. Ego sum panis vitae 58
6. Vis sanus fieri? 6o
7. Gratis accepistis ... gratis date 61
8. Intuitus eum dilexit 62
9. Sveti župnik arški 63
lo. Sveti Lovro 65
11. Qui non est mecum, contra me est 66
12. Meum ac vestrum sacrificium 67
13. Optimam partem 69
14. Sicut parvuli 7o
15. Uznesenje Bl. Djevice Marije 71
16. Unum tibi deest 73
17. Pondus diei et aestus 74
18. Nisi hic alienigena 75
19. Gratias agens benedixit 76
2o. Regnum Dei intra vos est 78
21. Nisi granum frumenti 79
22. Ego elegi vos 8o
23. Surgam et ibo 81
24. Tu semper mecum es 83
25. Sveti Duh udevit 84
26. Pregit et dedit 85
27. Nescio vos 87
28. Sveti Augustin 88
29. Domine, si fuisses hic 89
3o. Et lacrimatus est Jesus 9o
31. Amas me plus his? 91

R u j a n

Uvodne misli 93

1. Domine, quid me vis facere? 94
2. Accipite et manducate 95
3. Quaerere Deum 96
4. Non erubesco Evangelium 97
5. Nisi mittantur 99
6. Sapere ad sobrietatem ..... loo
7. Vince in bono malum ..... lol
8. Rodjenje Bl. Djevice Marije lo3
9. Ecce Agnus Dei lo4
lo. Plenitudo legis dilectio lo5

11. Induimini Dominum Jesum Chrustum 1o7
12. Nemo sibi vivit 1o8
13. Spectaculum mundo 1o9
14. Nos stulti propter Christum 111
15. Sedam Žalosti Bl. Djevice Marije 112
16. Domine, non sum dignus 113
17. Castigo corpus meum 114
18. Caritas numquam excidit 118
19. Christi bonus odor sumus 119
2o. Nos servos vestros 12o
21. In caritate non ficta 122
22. Quorum deus venter est 123
23. Et sanabitur anima mea 125
24. Omnia et in omnibus Christus 126
25. Vinculum perfectionis 128
26. Nocte et die operantes 129
27. Te ipsum castum custodi 13o
28. Scio cui credidi 132
29. Sveti Mihael 133
3o. Ecce ego vobiscum sum 134

M e t o d e kod Pohoda presv. Olt. Sakramenta . 136

Metode P. Magnauda 13ß
a) Pohod iz uljudnosti 137
2) Pohod iz zahvalnosti 137
3) Pohod iz sućuti 138
4) Pohod radi molbe 138
5) Pohod radi preporuke 139
6) Pohod radi odmora ili iz prijateljstva . 139
7) Pohod radi predstavljanja 139

Metode o. Gastona Courtisa
1) Plodonosni odmor 14o
2) Evandjeoske izreke 141
3) Tri prikazanja 142
4) Isusovi vokali 144
5) Vatra 145

OPĆI I POSEBNI ISPIT SAVJESTI

Naputci i skice 146
Skica za opći ispit savjesti 147
Skica za posebni ispit savjesti 148

NACRT ZA ČITANJE SVETOG PISMA 149

MOLITVE 15o

BILJEŠKE 152

SADRŽAJ 156

UMNOŽENO U 5oo PRIMJERAKA ZA ISKLJUČIVU UPOTREBU BOGOSLOVA I SVEĆENIKA - BISKUP. SJEMENIŠTE - DJAKOVO